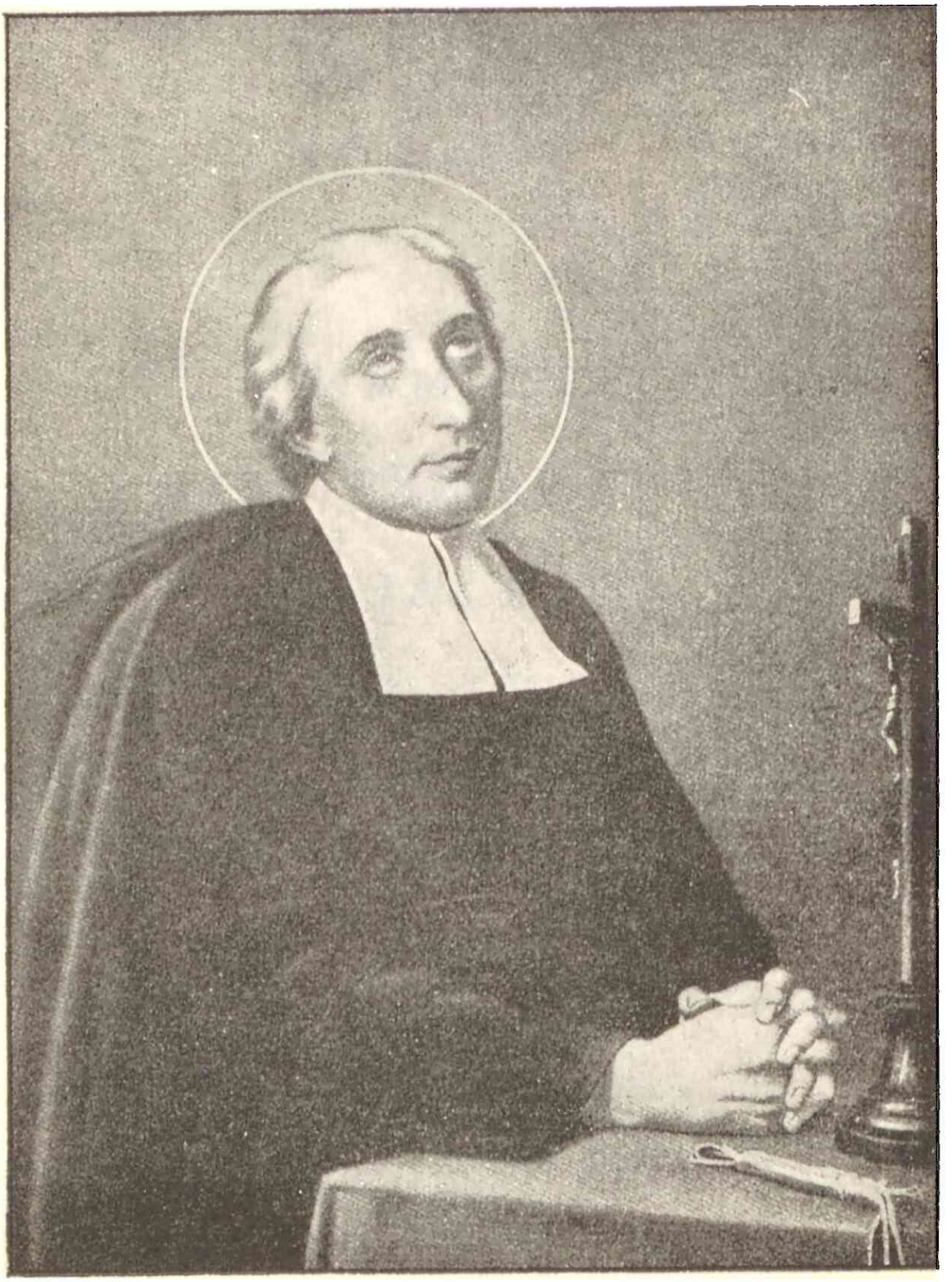

Svatý Jan Křtitel z La Salle při rozjímání.

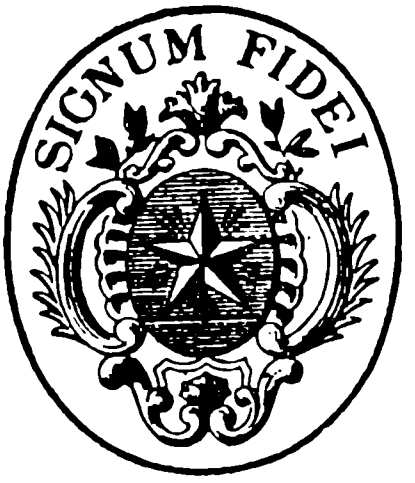
ROZJÍMÁNÍ
SV. JANA KŘTITELE
Z LA SALLE

PRO

BRATRY ŠKOL KŘESŤANSKÝCH

II. DÍL

Páté vydání

1 9 3 4

Nákladem Bratří škol křesťanských v Praze-Bubenči

Vytiskla Československá akciová tiskárna v Praze

IMPRIMI POTEST

Pragae, die 11. Junii 1933.

Fr. Anacletus,

assist. Fr. S. Ch.

NIHIL OBSTAT

Canonicus Otacarus Vošahlík,

censor.

IMPRIMATUR

Pragae, die 23. Novembris 1928.

N.: 15007.

† Antonius Podlaha,

Episcopus Paphiensis, Vicarius Generalis.

ROZJÍMÁNÍ SVATÉHO JANA KŘTITELE Z LA SALLE.

Díl druhý.

Hlavní svátky.

SVATÝ ONDŘEJ, APOŠTOL.

30. listopadu.

78. ROZJÍMÁNÍ.

Ondřej, bratr Šimona Petra, byl jedním z těch dvou, kteří následovali Ježíše. (Jan, 1., 40.)

Krátký obsah. — I. **Ochotnost svatého Ondřeje k následování Ježíše.** Jakmile ho Spasitel povolal, přilnul Ondřej k němu a stal se prvním jeho učedníkem, proto ho také za to Kristus zvláště miloval. Ježíše poslechnouti a jemu se cele oddati toť prostředek k získání jeho lásky.

Opustili jste všechno pro Ježíše? Jednáte věrně podle jeho milostí a podle jeho vnuknutí?

II. **Jeho horlivost pro spásu duší.** Snažil se, aby získal duše Ježíši Kristu; jeho bratr Šimon byl první, kterého získal. Později hlásal evangelium s neúnavnou horlivostí v četných krajinách.

Jelikož jste povoláni učiti Boha znáti a milovati, proto buďte plni horlivosti; čerpejte z modlitby potřebné milosti.

III. **Jeho láska ke kříži.** Přes všechny hrozby ne-

ustával Ondřej hlásati Ježíše Krista. Když byl odsouzen k smrti kříže, radoval se z toho, a když visel na něm rozpiat, neustával poučovati lid až do své smrti.

Slouží utrpení a pronásledování, místo aby vás učinila malomyslnými, spíše k tomu, aby povzbudila vaši horlivost?

I. Ochotnost svatého Ondřeje k následování Ježíše. Svatý Ondřej byl po nějakou dobu učedníkem svatého Jana Křtitele a stal se pak učedníkem Ježíše Krista, když ho božský Mistr jda na břehu mořském povolal s jeho bratrem, svatým Petrem, řka jim, »aby ho následovali, že je učiní rybáři lidí. Svatý Ondřej hned všechno opustil a následoval Ježíše«.[1] Krátce před tím dostalo se mu přednosti, že poznal Ježíše, když mu ho svatý Jan ukázal, a od té chvíle následoval Ježíše;[2] takto dosáhl tento světec cti, že jest prvním učedníkem Ježíšovým, jenž mu dosvědčoval vždy zcela zvláštní náklonnost a měl ho často ve své společnosti. Prostředkem, abychom byli od Ježíše Krista velmi milováni, jest k němu přilnouti a bez váhání všechno pro něho opustiti a vše činiti, co přikazuje a k čemu nás nabádá, jakmile uslyšíme jeho hlas.

Máte výhodu, že jste se odhodlali k následování Ježíše Krista a odloučili se od světa; opustili jste všechno pro něho? Nelnete již k ničemu? Jednáte věrně podle hlasu Božího, mluví-li k vám při rozjímání? Nezanedbáváte často jeho svatých vnuknutí? A jak dí královský prorok, »nezatvrzujete srdcí svých«?[3] Nejste neposlušni předcházející milosti Boží, když vás nabádá k plnění toho, čeho Bůh od vás žádá? Jednáme-li takto s ní, co se pak stává? Bůh odnímá svou milost, zanechává nás sobě samým a naší vlastní slabosti a pak, když již nemáme milosti svého povolání, nemůžeme se v něm udržeti.

[1] Mat., 4., 19.—20. — [2] Jan, 1., 40. — [3] Žalm, 94., 8.

II. **Jeho horlivost pro spásu duší.** Svatý Ondřej splnil věrně, co mu Ježíš Kristus předpověděl, když ho k sobě povolal, že »bude rybářem lidí«, to znamená, že bude získávati lidi Bohu a že je přitáhne k Ježíši Kristu sítí apoštolské milosti, kterou mu udělí. Této milosti stal se již účastným, jakmile poznal Ježíše Krista, neboť »přivedl mu svého bratra Petra«.[1] Proto dí svatý Petr Damian, že tento učedník, jakmile poznal křesťanství, již se snažil, aby přinášel v duších užitek, a že se stal hlasatelem pravdy, sotvaže se stal jejím posluchačem, a že nový tento učedník nejsa spokojen s péčí o své vlastní spasení, hledal jiné učedníky Pánu. Po seslání Ducha svatého nepřestával tento světec rozvíjeti svou horlivost ve mnohých krajinách, věda, že Ježíš Kristus zanechal své apoštoly na zemi, aby »hlásali všude jeho učení«.[2]

Jako svatí apoštolé jste i vy povoláni, abyste učili Boha znáti; k tomu vám třeba velké horlivosti; proste Boha, aby vás učinil účastnými horlivosti tohoto svatého apoštola a považujte ho za svůj vzor; hlásejte neúnavně Ježíše Krista a jeho svaté zásady. K tomu cíli musíte je čerpati u Ježíše Krista tím, že jste často v jeho společnosti horlivým rozjímáním. Tu poznáte, že jest vaší povinností, abyste vyučovali jiné, a naučíte se též, že se nesmíte v ničem šetřiti, abyste zjednávali Bohu veškeru slávu.

III. **Jeho láska ke kříži.** Když kázal svatý Ondřej evangelium v Acháji, byl předveden před Aegeáše, prokonsula této krajiny, jenž mu zapověděl, aby nekázal lidu, leč všechny zákazy mu nezabránily, aby vykonával svůj apoštolský úřad. Uvážil, že Ježíš Kristus stojí mnohem výše než tento prokonsul a následo-

[1] Jan, 1., 41. — [2] Mar., 16., 15.

val při této příležitosti svatého Petra, jenž řekl knížatům židovským, že »jest spravedlivější poslouchati Boha než lidí«.[1] Tento světec mluvil na to tak mocně o Ježíši Kristu, o jeho pokoření, o kříži, na němž zemřel, že ho onen soudce odsoudil, aby zemřel jako Ježíš Kristus, jeho Mistr, na kříži; nežli byl přibit na kříž, dal ho ukrutně zbičovati. Jakmile uzřel svatý Ondřej kříž pro něho připravený, zvolal, že kříž ten jest mu velmi drahý, že již dlouho po něm toužil, ano i s velkou horlivostí hledal. Pak prosil kříž, aby ho tak objal, jako objal Ježíše Krista, jenž si učinil z toho čest, že na něm zemřel a učinil jej líbezným a čestným. A podivno! Horlivost tohoto svatého apoštola byla tak planoucí, že jí až do smrti nemohl odolati; proto s kříže, na němž byl dva dny rozpiat, nepřestával přítomnému lidu kázati a ho poučovati.

Máte také takovou lásku k utrpení, jakou měl svatý Ondřej ke kříži, na němž zemřel? Slouží námahy, útrapy a pronásledování, které musíte snášeti ve svém úřadě, místo aby podlomily vaši zmužilost spíše k tomu, aby rozmnožily vaši horlivost a vás tím více nabádaly k šíření poznání Ježíše Krista a lásky k němu?

Duchovní kytice. *Ó kříži žádoucí! Kéž mě přijme skrze tebe ten, jenž mě vykoupil skrze tebe!* (Slova svatého Ondřeje.)

[1] Skut. apošt., 4., 19.

SVATÝ FRANTIŠEK XAVERSKÝ.

3. prosince.

79. ROZJÍMÁNÍ.

Aj, dal jsem tě za světlo národům, abys byl spasení mé až do končin země. (Is., 49., 6.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova k umrtvování.** Touha po umrtvování nabádala ho, aby si ukládal neobyčejné posty a skutky kající. Obětmi se připravovali svatí, by mohli působiti hojný užitek v duších.

Nemůžete-li konati jejich přísností, umrtvujte aspoň svého ducha i své smysly.

II. **Jeho zalíbení na pokořováních.** Tento světec dal toho podivuhodné příklady, neboť věděl, že Ježíš chce, abychom následovali především jeho pokory. Pokornými působí Bůh velké věci.

Čím budete pokornějšími, tím více budete dojímati srdce svých žáků.

III. **Jeho horlivost pro spásu duší.** Tato byla neobyčejná; světec obrátil velké množství pohanů. Při jeho apoštolských pracích záleželo mu hlavně na vyučování dítek katechismu.

Vyučujíce katechismu konáte velký úřad v Církvi; zastávejte jej s horlivostí.

I. **Láska světcova k umrtvování.** Od té doby, kdy se přidružil svatý František Xaverský k svatému Ignáci a vykonal na jeho radu duchovní exercicie, rozhodl se, že se oddá úplně Bohu; měl velkou lásku k utrpením a zvláště k umrtvování svého těla a svých smyslů. Toto smýšlení povzbuzovalo ho k mimořádným kajícím skutkům. Tak trávil občas tři až čtyři dny, aniž něčeho požil, při jídle zdržoval se nejen masa a vína, ale i pšeničného chleba a spokojil se nejobyčejnějšími pokrmy, kterých požívali chudí. K svému trýznění užíval bičíků se železnými háčky a bičoval se tak krutě, že krev tryskala hojnou měrou z ran tím způsobených. Spával jen velmi málo a léhával na zemi na tro-

chu slámě. Mimo jiné obvázal si jednou celé tělo řemeny a nechal je tak dlouho na těle, až vnikly do masa; neduh, který mu přivodily, byl považován za nezhojitelný, na modlitby svých společníků byl však podivuhodně uzdraven. Jednou vyssál hnisající ránu, ačkoli se mu velice hnusila. Takto umrtveným životem připravovali a stali se způsobilými svatí, kteří nejvíce pracovali na spáse duší, aby přinesli nejhojnější užitek v tomto úřadě.

Bůh vás povolal k vznešenému úřadu; nemůžete-li konati tak velkých umrtvování, musíte aspoň umrtvovati své smysly a svého vlastního ducha, jenž nesmí již žíti ve vás, neboť Bůh od vás žádá, abyste žili jen podle ducha Božího a řídili se jen jím.

II. **Zalíbení svatého Františka na pokořováních.** Tomuto světci, skrze něhož chtěl Bůh vykonati velké věci, záleželo velmi na lásce k pokořování, věděl, že Bůh udílí právě pokorným v hojnosti svou milost[1] k obrácení duší. Ježíš Kristus nás poučil dostatečně o této pravdě, neboť jediné, co předložil svým svatým apoštolům k naučení bylo, aby »byli pokorní srdcem«,[2] aby jim dosvědčil, že je to nejvíce činí způsobilými k jejich úřadu, týkajícímu se obrácení duší. V tomto duchu pokory konal svatý František Xaverský své cesty, i když byly sebe delší, pěšky, nemusil-li cestovati přes moře. V témž duchu ubytoval se obyčejně v nemocnicích; jednou při dlouhé plavbě po moři sloužil každému jako sluha a přijal pak na dobu dvou měsíců místo domácího sluhy u japonského rytíře; z pokory psával též dopisy svatému Ignáci, svému představenému, kleče. Takto se připravil tento světec na obrácení velkého množství duší, ne-

[1] Jak., 4., 6. — [2] Mat., 11., 29.

boť Bůh jednává tak obyčejně s lidmi, kteří mu slouží s pokorou, jak dosvědčuje nejsvětější Panna Maria ve svém chvalozpěvu o sobě: čím jsou pokornější, tím větší věci působí v nich Bůh.[1]

Chcete-li snadno obrátiti své žáky k Bohu a je pro něho získati, »buďte dítkami jako oni, ne sice v moudrosti, jak dí svatý Pavel, ale ve zlém«.[2] Čím více se ponížíte, tím milejším vám bude, budete-li pokládáni za nízké. Čím více budete milovati pronásledování a pokořování, která mohou proti vám vzniknouti, tím více budete moci povzbuzovati srdce těch, které vyučujete, abyste je přivedli k tomu, by žili jako praví křesťané.

III. **Horlivost tohoto světce pro spásu duší.** Nemožno pochopiti, kolik duší obrátil k Bohu svatý František Xaverský, jenž se naplnil dříve, než byl ustanoven k hlásání evangelia, duchem Božím. Počítá se jich několik set tisíc, jež získal víře v Indii a v Japonsku. Pokřtil několik knížat, ano i králů. Kázal, vyučoval náboženství, zpovídal i navštěvoval nemocnice. Jeho horlivost byla konečně tak veliká, že byl každé chvíle ochoten vykonávati práce apoštolské a že mu nebylo nic i sebe nižšího pod jeho důstojnost, když šlo o obrácení duší. Zvláště pak měl tento světec takovou horlivost pro vyučování dítek (horlivost to, kterou mu vštípil svatý Ignác), že procházel městem zvoně zvonkem a svolával je ke křesťanskému vyučování, a že je sám učil nejhlavnějším pravdám naší svaté víry.

Jak se musíte cítiti šťastnými, že jste povoláni vykonávati v Církvi onen úřad, který si tento velký světec počítal za čest. Snažte se, abyste se stali účastnými horlivosti, kterou měl

[1] Luk., 1., 48., 49. — [2] I. Kor., 14., 20.

on pro tak vysoký úřad, a užívali prostředků, kterých on užíval, abyste mohli způsobiti tak četná obrácení.

Duchovní kytice. *Učinil jsem se služebníkem všech, abych jich více získal.* (I. Kor., 9., 19.)

SVATÝ MIKULÁŠ, BISKUP.

6. prosince.

80. ROZJÍMÁNÍ.

Šťasten, kdo všímá si nuzáka a chuďasa; v čas neštěstí Pán ho vysvobodí. (Žalm, 40., 1.)

Krátký obsah. — I. **Umrtvování světcovo.** Velmi umrtven od útlého věku svého zůstal takovým po celý svůj život. Musil též mnoho trpěti pro víru. Když uvolnil duši od smyslů, spojila ho kajícnost úžeji s Bohem.

Umrtvujte se každého dne a zvláštním způsobem při stolování.

II. **Jeho láska k rozjímání.** Aby se mohl věnovati rozjímání, chodíval svatý Mikuláš často do kostelů. Svými modlitbami utišil jednou bouři. Když byl zvolen za biskupa, čerpal z rozjímání moudrost k dobrému spravování duší.

Jest vám potřebí modlitby, abyste dosáhli milosti k dobrému zastávání svého úřadu.

III. **Jeho láska k chudým.** Tento světec pomáhal jim velkomyslně a všemi prostředky, jimiž vládl. Pro tuto svou lásku byl vyvolen za patrona chudých dítek.

Chudé dítky musíte milovati, je dobře vyučovati a spatřovati v nich miláčky Ježíše Krista.

I. **Umrtvování světcovo.** Vypravuje se o svatém Mikuláši, že vedl již od nejútlejšího věku svého velmi přísný život a že se na něm jevilo umrtvování již tehdy, když byl ještě kojencem, neboť ve středu a v pátek požíval jen jednou za

den mléka své živitelky. Jsa takto zvyklý na půst, pokračoval v tomto zvyku i po celý svůj další život, během něhož mu velmi záleželo na umrtvování. Odíval se často rouchem žíněným. Bůh mu dal též příležitost k utrpení a ke cvičbě v trpělivosti dlouhým vyhnanstvím, k němuž ho odsoudil císař Diokletian, a v němž se pokládal tento světec za šťastného, že mohl takto veřejně projeviti vyznání své víry. Přísný a kající život jest strážcem čistoty a připravuje duši ku přátelství Božímu; neboť uvolňuje duši od těla a od smyslných rozkoší a činí ji způsobilou k zabývání se Bohem a ku přijetí jeho osvícení, ano, odvrací od ní i všechny překážky, které jí mohou brániti v nabytí ducha Božího.

Není-li váš život tak přísný jako život tohoto světce, musíte jej aspoň jinak učiniti přísným, jak se sluší na váš stav, a to tak, že se každého dne při stolování v něčem umrtvujete, ať již co do množství nebo co do jakosti a chuti pokrmů, nebo že jíte velmi střídmě, nebo že odcházejíce od stolu nejste úplně nasyceni a že poskytujete svým smyslům jen toho, čeho jim nevyhnutelně třeba. Zachováváte věrně tento obyčej?

II. **Láska svatého Mikuláše k rozjímání.** Tento světec miloval modlitbu a s jejím přispěním utišil zuřící bouři, když se plavil po moři, aby navštívil svatá místa v Jerusalemě. Aby se mohl snáze a s větší pobožností věnovati modlitbě, navštěvoval velmi často kostely a to již časně zrána; to bylo též, jak se praví, příčinou, že byl zvolen až podivuhodným způsobem za biskupa. Rozjímání mu také sloužilo k dobrému řízení jeho diecése; jím naplnil se duchem biskupským a božskou moudrostí, jež jsou potřebny ke správě duší.

Vaše povinnost, k níž jste se zavázali, že bu-

dete vyučovati dítky a je v duchu křesťanském vychovávati, musí vás nabádati k velké bedlivosti při modlitbě, abyste dosáhli od Boha potřebných milostí k dobrému zastávání svého úřadu a k nabytí světla, jímž máte býti osvíceni, abyste mohli vypěstovati v srdcích dítek vám svěřených Ježíše Krista a abyste jim mohli sdíleti ducha Božího. Abyste se tímto duchem tak naplnili, jak toho třeba ve stavu, do něhož vás prozřetelnost uvedla, vězte, že jste povinni obcovati v modlitbě často s Bohem.

III. **Láska světcova k chudým.** Láska, kterou choval svatý Mikuláš k chudým, byla překvapující, neboť ho nabádala k vyhledávání všech možných prostředků, aby jim přispěl v jejich potřebách. Tato láska to byla, která ho přiměla k tomu, že třikrát tajně a v noci přinesl, čeho bylo třeba k zaopatření tří mladistvých osob, jejichž ctnost byla vydána velkému nebezpečí, jelikož jejich otec neměl ničeho k jejich zaopatření. Toutéž láskou vyprostil jinocha, který byl v otroctví Saracenů a přisluhoval králi při hostině prose tohoto světce v den jeho svátku, aby mu přispěl ku pomoci.

Vaší povinností jest, abyste vyučovali dítky chudých, proto k nim musíte míti zcela zvláštní něžnost a přispívati k jejich duchovnímu blahu tak, jak jest vám možno a »míti je za údy Ježíše Krista«[1] a za jeho miláčky. Víra, kterou máte býti nadchnuti, musí vás nabádati, abyste v nich ctili Ježíše Krista a dávali jim přednost před nejbohatšími tohoto světa, poněvadž jsou živými obrazy Krista, našeho božského Mistra. Ukažte svou péčí, kterou o ně máte, že jsou vám skutečně drahými, a proste svatého Mikuláše, jejich patrona, aby vám dosáhl od Boha

[1] I. Kor., 6., 15.

milosti, byste se stali poněkud účastni jeho velké lásky k chudým, zvláště pak velké horlivosti v péči o jejich čistotu, ctnost to, jejížto zachování v době tak zkažené, jako jest naše doba, jest velmi těžké.

Duchovní kytice. *Pěstovati umrtvování jest naprosto nutno k dobrému konání rozjímání.* (Svatý Vincenc z Pauly.)

SVATÝ AMBROŽ, BISKUP.

7. prosince.

81. ROZJÍMÁNÍ.

Přilož srdce k učení mému... budeš-li je chovat ve svém nitru, budou jím oplývati také rty tvé. (Přísl., 22., 17., 18.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova k chudobě.** Jakmile byl zvolen za biskupa milánského, rozdal své statky Církvi a chudým; zachovával vždy ducha chudoby.

Kéž byste milovali chudobu tak, jak milují světáci bohatství.

II. **Účinnost jeho výmluvnosti.** Byla jako božská; užil jí k obrácení mnohých duší, mezi jinými svatého Augustina; ve spojení s jeho zbožností i s jeho pevností učinila ho hrozným bludařům.

Proste často Boha, aby vám udělil s horlivostí dar k dojímání srdcí vašich žáků.

III. **Jeho horlivost o blaho Církve.** Tento světec rozvíjel pro vážení si církevní kázně velikou ráznost apoštolskou; odporoval zlořádům a dbal o zachovávání dekretů církevních sněmů.

Horlete napřed o svůj duchovní pokrok a pak o zachovávání pravidel ve své řeholní obci.

I. **Láska svatého Ambrože k chudobě.** Svatý Ambrož, správce provincie, byl jako zázračným

způsobem a z vnuknutí Božího zvolen za biskupa milánského, když totiž vkročil do shromáždění provinčních biskupů, kamž přišel zabránit, by ariáné, kteří chtěli zvoliti biskupa své strany, nezpůsobili nepořádku. Tento světec odpíral všemožně svému zvolení; poněvadž se mu to však nepodařilo, rozhodl se, aby úplně pozbyl světského ducha, zříci se světských úřadů; opustil vše, co měl, a rozdal veškeren svůj majetek chudým a Církvi. V tom následoval svatých apoštolů, »kteří všechno opustili a následovali Krista«[1] i hlásali jeho evangelium. Tento duch chudoby, jímž byl svatý Ambrož proniknut od svého povýšení na biskupa, nabádal ho k takové lásce k chudým, že za všeobecného nedostatku prodal vše, ano i posvátné nádoby, aby mohl ulehčiti chudým.

Chceme-li začíti náležeti úplně Bohu, musíme se státi chudými. Ano, musíme míti i tak velkou lásku k chudobě, jakou mají lidé světští k bohatství. »Toť první krok, který chce Ježíš Kristus, abychom učinili, chceme-li nastoupiti cestu dokonalosti.«[2] Milujete skutečně chudobu? Dokazujete to svou spokojeností, když se vám něčeho nedostává i když jest to věc nutná? Zpytujte se často o tom.

II. **Svatý Ambrož užívá své výmluvnosti k obrácení duší.** Svatý Ambrož měl od přirozenosti výmluvnost, která, když se stal biskupem, stala se úplně božskou i nebeskou. Sloužila mu k obrácení duší takovou měrou, že jí nic nemohlo odolati, a měla v sobě takovou sílu, že s přispěním Božím obrátila i svatého Augustina, jenž se stal ze zarputilého manichejce jedním z největších učitelů církevních. Způsobila též, že se ho bludaři obávali a neosmělili se ho na-

[1] Mat., 4., 22. — [2] Mat., 19., 21.

padnouti; neboť učinila ho způsobilým, že je sám všechny zahanbil tím, že spojoval se svou výmluvností sílu a podivuhodnou pevnost, jež byla podporována neobyčejnou nezištností.

Netřeba vám sice takové výmluvnosti, jakou měl svatý Ambrož, ale musíte míti účastenství na jeho apoštolské horlivosti, abyste mohli pracovati ve svém úřadě s užitkem na spáse duší. Proste často Boha o milost, abyste mohli jako tento světec snadno dojímati srdce. Toť milost vašeho stavu; neboť málo by prospělo těm, které vyučujete, kdyby po tak mnohém naučení »zůstala mysl jejich zaslepená a zatvrzelá«, jak pravil svatý Pavel židům, a kdyby po tolikerém hlásání pravd svatého evangelia »zůstala nicméně vždy rouška na jejich srdci«.[1]

III. **Horlivost svatého Ambrože o blaho Církve.** Svatý Ambrož pracoval s podivuhodným úspěchem na obnovení církevní kázně odstraniv mnohé zlořády, které se do jeho provincie dostaly. K tomu cíli dával najevo svou biskupskou přísnost v tak znamenité míře, že odporoval i císařům, kteří se protivili jeho záměrům. Aby dal obnovení církevní kázně pevný podklad, dosáhl toho, že byla o tomto předmětu na církevních sněmích, jimž obcoval mimo svou provincii, vydána nařízení, a totéž učinil na sněmích konaných v jeho diecési. Nařízení ta sloužila k udržování dobra v Církvi, které zjednal svou horlivostí.

Aby mohla vaše horlivost jiným prospívati, musíte ji nejdříve jeviti ve své řeholní obci. Za tím účelem musíte bdíti tak nad sebou, že si neodpustíte ani nejmenší chyby a že se nedopustíte ničeho, co i v nejmenším se Bohu nelíbí, ba

[1] II. Kor., 3., 14., 15.

spíše si uložíte pokání, které jest způsobilé tomu odpomoci.

Musíte též svou horlivostí pro kázeň tak velice k ní přispívati, aby bylo zavedeno i udržováno ve vaší řeholní obci zachovávání pravidel a ona se stala pozemským nebem, v němž panuje láska a mír.

Duchovní kytice. *Horlivost pro tvůj dům mne stravuje.* (Žalm, 68., 10.)

NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

8. prosince.

82. ROZJÍMÁNÍ.

Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a poskvrny není na tobě. (Cant., 4., 7.)

Krátký obsah. — I. **Maria uchována od hříchu prvotního.** Bůh musil uděliti tuto nevýslovnou přednost té, kterou určil za matku svého Syna; nemohl dopustiti, aby byla na okamžik pod panstvím hříchu.

Uctívejte neposkvrněnou Pannu a proste ji, aby vám vymohla milosti, byste byli úplně zbaveni zkaženosti světské.

II. **Maria prosta všeho hříchu osobního.** Měla takovou hojnost i působivost milosti, že přes svou svobodu k dobrému i zlému nedopustila se nikdy ani nejmenšího hříchu.

Přijímáte často Ježíše, učiňte svým svatým životem, aby rád k vám zavítal.

III. **Maria zbavena vší tělesné žádostivosti.** Bůh, svatost sama, nechtěl, aby se přiblížilo něco jeho matce, co by mělo nějaký vztah ke hříchu.

Proste Boha skrze Marii o milost, abyste odpírali všem náklonnostem ke hříchu.

I. **Maria byla uchována od hříchu dědičného.** Bůh určil od věčnosti nejsvětější Pannu Marii

za matku svého Syna a stvořil ji na duši i na těle tak, že byla hodna chovati ho ve svém lůně. Proto ji uchránil ode všeho, co by se mu i v nejmenším nelíbilo. A poněvadž by bylo potupno pro matku Boží, kdyby měla nějaký podíl na hříchu, proto ji zvláštní výsadou uchránil od hříchu dědičného. Nemůžeme arciť pochopiti, kterak se to stalo, musíme však nicméně v toto tajemství pevně věřiti, neboť bylo vždy předmětem zbožné a všeobecné víry křesťanů*) a Církev je též prohlásila za článek víry.

Uctívejte tedy dnes nejsvětější Pannu Marii jako nejčistší ze všech tvorů a jako jedinou, která byla na zemi prosta hříchu dědičného. Rcete jí s celou Církví, že jest »celá krásná« a že se na její duši nenalézá poskvrny hříchu«,[1] ani ne té, jež jest všem lidem společná. Proste ji, aby vám dnešního posvátného dne mocí této zvláštní Bohem jí udělené milosti dosáhla milosti, abyste po celý svůj život zůstali uchráněni nákazy světské a aby ve vás nebylo žádného hříšného zvyku, jenž činí právě duši nehodnou zvláštních milostí Božích.

II. **Maria jest prosta všeho hříchu osobního.** Nejsvětější Panna Maria nebyla uchráněna při svém početí pouze hříchu dědičného, ona obdržela v oné chvíli též přehojnou milost, aby se uchránila i každého hříchu osobního, a tato milost byla v ní tak působivou, že se nikdy ani jediného hříchu nedopustila. Proto dí svatý Augustin, že mluvíme-li o hříchu, musíme vždy nejsvětější Pannu Marii vyjmouti. Svatí Otcové

*) Svatý Jan Křtitel z la Salle již před prohlášením tohoto článku víry vyjádřil se takto: Nesluší se přece, abychom pochybovali o zproštění, kterého se dostalo nejsvětější Panně od hříchu při jejím početí, toť zbožné a všeobecné mínění všech věřících křesťanů a Církev je má za dobré.

[1] Cant., 4., 7.

přirovnávají ji k arše úmluvy, jež byla »zhotovena z neporušitelného dřeva«,[1] aby naznačili, že od prvního okamžiku života obdržela milost nevinnosti a původní spravedlnosti a že jí nikdy nepozbyla, ačkoli měla jako my svobodnou vůli ke konání dobrého i zlého. Uznejme, že nebylo ani jediného skutku nejsvětější Panny Marie, jenž ji neučinil Boha hodnější, a že duše její byla naplněna vždy Bohem, aby byla připravena ku početí i utvoření těla Syna člověka.

Máte štěstí, že chováte v sobě často tělo téhož Syna Božího, prokazujte mu tedy svými svatými skutky poctu, kterou jsme mu povinni vzdávati, a chovejte se vždy tak, jak se sluší k Bohu chovati, aby k vám rád zavítal a ve vás přebýval. Ukažte svým jednáním, že se máte za šťastny, že ho máte, a když nemůžete míti stále přesvaté jeho tělo v sobě, že nepřestáváte proto zachovávati si jeho ducha.

III. **Maria byla zbavena vší tělesné žádostivosti.** Aby Bůh učinil nejsvětější Pannu Marii v okamžiku jejího početí úplně čistou, uchránil ji také od zlé žádostivosti, to jest, od náklonnosti ke hříchu a nechtěl, aby se jí něco blížilo, co jest ve spojení s hříchem. Poněvadž jest Bůh svatost sama, proto nemohl, tak jak zde měl v úmyslu, spojiti se s tvorem, jenž by byl poskvrněn i nejmenším porušením.

Děkujte s Marií Bohu za velké věci, které v ní učinil. Mějte ji za mistrovské veledílo ruky Boží. Proste Boha, aby vás zprostil všeho, co vede k pádu do nejmenší chyby, zvláště pak do některého z oněch hříchů, kterým jste dříve byli podrobeni ve světě.

Duchovní kytice. *Budiž velebeno svaté a ne-*

[1] Exod., 25., 10.

poskvrněné Početí nejblahoslavenější Panny Marie, Matky Boží! (Odp. 300 dní po každé.)

OKTÁV NEPOSKVRNĚNÉHO POČETÍ.

15. prosince.

83. ROZJÍMÁNÍ.

Pán měl mne na počátku díla svého. (Přísl., 8., 22.)

Krátký obsah. — I. **Maria byla nadána od svého stvoření velkými osvíceními.** Její duše obdržela všechna osvícení milosti a byla nadána moudrostí. V zajetí lůna mateřského trvala Maria v pokoře před Bohem.

Buďte v zajetí sebranosti a poslušnosti a budete požívati svobody dítek Božích.

II. **Maria měla všechny ctnosti.** Poznávala, milovala, velebila, oslavovala Boha i děkovala mu výtečněji než všichni andělé spolu.

Rozmlouvejte rádi s Bohem a vysílejte k němu časté úkony lásky; následujte Marie, pokud jen můžete.

III. **Maria působila spolu s dosaženými milostmi.** Duch svatý připravil ji k velkým záměrům, které s ní Bůh měl, a věrným spolupůsobením s milostmi Božími nepřestávala se připravovati na ně.

Vy, již máte štěstí, že jste v mystickém lůně noviciátu, naplňte se duchem Božím, abyste mohli náležitě jednati podle úradků, které s vámi má.

I. **Maria byla nadána od svého stvoření velkými osvíceními.** Chceme-li vniknouti do tajemství Neposkvrněného početí nejsvětější Panny Marie a míti svatou účastí užitek z něho, jak Bůh žádá, musíme pozorně uvážiti, že duše matky Boží byla od okamžiku svého stvoření jako krásná hvězda osvícena světlem milostí a nadána moudrostí. Jakým umrtvováním muselo to býti pro toto znamenité stvoření, když se vidělo takto zajato a jako uvězněno po devět měsíců

a zbaveno všeho užívání svých smyslů i údů! Jaké to pokoření při vědomí tak velkého ponížení!

Následujme tohoto podivuhodného smýšlení neposkvrněné Panny; milujme i zachovávejme rádi samotu, mlčení a sebranost; snažme se držeti své smysly na uzdě. »Umrtvujme své údy, jež jsou pozemské,«[1] jak dí svatý Pavel. Staňme se takřka vězni z lásky k Bohu přesnou poslušností a velkou věrností v zachovávání svých řeholních pravidel. Tato dobrovolná i milující poddanost učiní nás ušlechtilou a slavnou svobodou dítek Božích v pravdě svobodnými. »Ó, toho příjemného a láskyplného poddanství,« volá spisovatel Následování Krista, »skrze něž se stává člověk v pravdě svobodný a svatý! Ó, posvátného stavu řeholního poddanství, jež činí lidi podobny andělům, Bohu milými, ďáblům hroznými a lidem doporučení hodnými! Ó, služba, jež jest hodna, aby byla zvolena a vždy toužena, skrze niž získáváme nejvyšší dobro a nekonečně trvající radost.«

II. **Maria měla od svého stvoření všechny ctnosti.** Nejsvětější Panna měla na základě svého Neposkvrněného početí od prvního okamžiku ctnosti a konala je aspoň ve svém nitru. Poznávala Boha vlitou věrou a milovala jej láskou Ducha svatého, jímž byla naplněna od počátku svého bytí. Chválila i velebila ho, děkovala mu a oslavovala ho svým duchovním i vnitřním jednáním výtečněji než všichni andělé spolu.

Toť, čemu se musíme učiti a čeho následovati; toť, co zveme vědou svatých. Musíme se snažiti, abychom nabyli při rozjímání, čtením duchovních knih a studiem katechismu poznání Boha. Musíme pěstovati lásku Boží a rozplameniti se

[1] Kolos., 3., 5.

jí vroucími i častými vzlety srdce k Bohu (což nazýváme střelnými modlitbami). Musíme se státi milými očím jeho božské velebnosti stálými díky a ustavičnými úkony lásky a chvály a konáním nejdůkladnějších ctností zvláště pokory, trpělivosti a poslušnosti, jež byly nejsvětější matce Boží tak drahými a obvyklými.

III. **Maria spolupůsobila věrně s dosaženými milostmi.** Nejsvětější Panna Maria byla v lůně svaté Anny připravována Duchem svatým k vyplnění velkých záměrů, které s ní Bůh měl, sama pak se k tomu připravovala svým věrným spolupůsobením užívajíc darů i milostí, které jí Bůh hojnou měrou udílel, svým vnitřním jednáním.

Svatá řehole, do níž nás Bůh dobrotivě povolal, jest naší matkou, noviciát jest jejím lůnem, v němž duchovně počíná novice, kteří jsou jejími dítkami; »plodí je« podle výroku svatého Pavla »Ježíši Kristu«[1] vzdělávajíc je k opravdovému křesťanskému i řeholnímu životu.

Snažte se tedy vy, kteří máte štěstí, že můžete požívati této výhody v noviciátě, v tomto spasitelném i mystickém lůně života řeholního, aby bylo vaše duchovní početí neposkvrněné, to jest, bez poskvrny vyloučením každého dobrovolného hříchu. Vzdělávejte se k dobrým mravům, jež se shodují se zásadami svatého evangelia; naplňte se milostmi Ducha svatého, a jako nejsvětější Panna vyšla devátého měsíce po svém nejčistším početí z lůna svaté Anny plna milostí a ducha Božího, aby působila věci veliké, totiž zjednávání slávy Boží a spasení duší, tak i vy se připravte, abyste vystoupili z noviciátu plni milostí a naplněni Duchem svatým, abyste působili jen k slávě Boží tím, že pracujete podle ducha i podle účelu našeho institutu na spáse

[1] I. Kor., 4., 15.

duší, nebo že konáte domácí práce a služby podle úradků božské prozřetelnosti s vámi, které poznáte neomylně cestou svaté poslušnosti, a kde naleznete zcela určitě své posvěcení, svůj vnitřní klid i své spasení. Proste nejsvětější Pannu, aby vám dosáhla této milosti pro zásluhy a mocí svého svatého neposkvrněného početí.

Duchovní kytice. *Ó Maria, která jsi přišla na svět bez úhony, vypros mi na Pánu Bohu, abych bez viny se světa odešel.* (Odp. 100 dní denně.)

SVATÝ TOMÁŠ, APOŠTOL.

21. prosince.

84. ROZJÍMÁNÍ.

Tomáši, vlož prst svůj sem a viz ruce mé a vztáhni ruku svou a vpusť v bok můj; a nebuď nevěřící, nýbrž věřící. (Jan, 20., 27.)

Krátký obsah. — I. **Nevěra svatého Tomáše.** Nechce věřiti ve zmrtvýchvstání na svědectví apoštolů, chce napřed viděti, nežli uvěří. Zdaž nejsou křesťané, kteří nenásledují učení Ježíše Krista, též nevěřiví?

Vy, kteří rozjímáte o evangeliu a máte mu vyučovati, dokazujte svým chováním, že v ně věříte.

II. **Našel opět víru.** Jakmile mu ukázal Ježíš své rány, zvolal apoštol: »Pán můj a Bůh můj!« Kéž slouží jeho příklad k posilnění naší víry!

Oživte svou víru pohledem na to, co Ježíš Kristus pro vás trpěl a budete rádi pro něho trpěti.

III. **Dokazuje svou víru.** Předně svou horlivostí v hlásání evangelia v nejvzdálenějších krajinách, pak prolitím své krve za víru, čímž získal mnoho duší Ježíši Kristu.

Byli byste ochotni raději trpěti a zemříti, nežli abyste ztratili milost Boží a nebe?

I. **Nevěra svatého Tomáše.** Svatý Tomáš, jenž to přivedl ve své horlivosti tak daleko, že

»povzbuzoval apoštoly, aby neopouštěli Ježíše Krista a raději s ním zemřeli«,[1] nechtěl přece věřiti jejich vypravování o jeho zmrtvýchvstání a prohlásil jim, že »neuvěří, dokud ho sám neuvidí«.[2] Nevěra svatého Tomáše při této příležitosti bývá velmi odsuzována, a to vším právem, měl' zajisté uvěřiti, co mu pravili ostatní apoštolé, kteří viděli Ježíše. Mnozí křesťané jsou mnohem nevěřivější než Tomáš, poněvadž nevěří Ježíši Kristu. Neboť v evangeliu jest řečeno: »Blahoslavení chudí,«[3] a oni je mají za nešťastné. Ježíš Kristus dí, že »máme svým nepřátelům dobře činiti a za ně se k Bohu modliti«,[4] oni však pomýšlejí na to, aby se jim pomstili za urážky, o nichž se domnívají, že jim byly učiněny, a přejí zlého těm, kteří jim nějak uškodili. Ježíš Kristus praví, že »máme nésti každodenně svůj kříž«,[5] a oni snaží se všemi možnými prostředky, kterak by se vyhnuli utrpení. Znamená toto míti víru a věřiti, čemu učí evangelium, když se takto jedná?

Nebuďte tak zaslepeni, neboť máte výhodu, že můžete rozjímati každodenně o pravdách svatého evangelia a čísti je, a jelikož jste pověřeni vyučovati jim jiné. Dokazujte shodou svých skutků s těmito zásadami, že skutečně v ně věříte, uvádějíce je ve skutek.

II. **Nevěřící apoštol nabývá opět víry.** Svatý Tomáš nabyl opět víry, když se mu Ježíš Kristus zjevil a mu dovolil, že se směl dotknouti jeho svatých ran. Ačkoli viděl jen postavu smrtelného člověka, zvolal přece, že ten, jehož vidí, jest »jeho Pán a Bůh«.[6] Tato nevěra svatého Tomáše, dí svatý Řehoř, jest nám mnohem užitečnější než víra ostatních apoštolů, kteří hned

[1] Jan. 11., 16. — [2] Jan. 20., 25. — [3] Mat., 5., 3. — [4] Mat., 5., 44. — [5] Luk., 9., 23. — [6] Jan, 20., 28.

uvěřili ve zmrtvýchvstání Ježíšovo, jakmile se jim zjevil; neboť, tak dodává týž učitel církevní, sloužila k utvrzení naší víry; viděl totiž pouze člověka a přece vyznal, že onen člověk jest jeho Bůh.

Vzpomínka na to, co Ježíš Kristus pro nás vytrpěl, oživí naši slabou i kolísající víru a povzbudí nás, abychom pro Boha trpěli a jednali podle zásad, jež jsou přirozeným citům nejodpornější. A zajisté, věříme-li pevně a jsme-li úplně přesvědčeni, že Ježíš Kristus pro nás trpěl na všech údech svého těla, jak bychom mohli ještě milovati rozkoše, které nalézáme při užívání tvorů vědouce, že Ježíš Kristus miloval na tomto světě jen utrpení a že, jak praví svatý Pavel, »nesl svůj kříž a přál si býti na něm ukřižován«.[1] Tento příklad musí vám býti, jako svatému Pavlu, k velké útěše a přivésti vás k tomu, že budete jako on »naplněni radostí ze všech svých utrpení«.[2]

III. **Svatý apoštol dokazuje svou víru svou horlivostí a svou smrtí.** Svatý Tomáš dokázal stkvěle svou víru tím, že hlásal evangelium v nejvzdálenějších krajinách a že ji zpečetil svou vlastní krví. Toto vyznání víry, které tento velký apoštol učinil, bylo tak působivé, že v krajině, kde zemřel, nacházejí se ještě mnozí křesťané, kteří, aby dosvědčili, že jsou potomky těch, kteří byli od něho vyučováni v křesťanství, zovou se křesťany svatého Tomáše.

Marně věříte tomu, co vám předkládá Ježíš Kristus v evangeliu k věření, nedokazujete-li toho svými skutky, neboť »bez skutků jest víra vaše marná«.[3] Dávejte svými skutky najevo, že kráčíte jako dítky těch, kteří byli od svatých apoštolů vyučováni v pravdách víry. Jste jako

[1] Žid., 12., 2. — [2] Kolos., 1., 24. — [3] Jak., 2., 20.

oni ochotni zemříti na dosvědčení pevnosti své víry? Nechtěli byste naopak ztratiti raději milost a nebe, abyste se uchránili před utrpením? Kterak dokazujete, že máte ducha křesťanského? Buďte přesvědčeni, že, chcete-li jej míti, nesmějí vaše skutky trestati víru, kterou vyznáváte, ze lži, a že musí býti živým výrazem toho, co jest obsaženo ve svatém evangeliu.

Duchovní kytice. *Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.* (Jan. 20., 29.)

SVATVEČER NAROZENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

24. prosince.

85. ROZJÍMÁNÍ.

Maria porodila syna svého prvorozeného a obvinula ho plénkami a položila ho v jesle, poněvadž neměli místa v hospodě. (Luk., 2., 7.)

Krátký obsah. — I. **Josef a Maria nejsou přijati v Betlemě.** Odebrali se tam jsouce poslušni ediktu Augustova, avšak pro jejich chudobu nikdo jich nechtěl ubytovati. Tak soudí svět; kdyby bývali poznali důstojnost Mariinu, všichni by se bývali snažili poskytnouti jí útulku.

Neodmítáte přijmouti Ježíše, když se představí s chudobou i s utrpením?

II. **Ježíš přichází na svět v chlévě.** Tu přichází Ježíš na svět; jeho matka byla tak chudá, že byla nucena položiti ho v jesle.

Přijde-li Ježíš do vašeho srdce, ať to tam není jako ve chlévě; uctívejte ho, naslouchejte mu.

III. **Ježíš chce dnes přijíti do našeho srdce.** Připravme toto srdce, aby se ho stalo hodným; v tomto úmyslu odlučme se ode vší světské i pozemské lásky.

Proste Ježíše, aby přicházeje k vám vás posvětil a učinil lidmi zcela nebeskými.

I. **Josef a Maria nejsou přijati v Betlemě.** Císař Augustus vydal edikt, v němž nařídil sčítání všech obyvatelů celé říše římské. Proto se musil »každý dáti zapsati v městě, odkud pocházel; proto se odebral svatý Josef z Nazareta, města galilejského, kde bydlil, do Betlema, města judského, aby se tam dal zapsat se svou zasnoubenou manželkou Marií«.[1] Po svém příchodu hledali místo ku přenocování, nikdo jich však nechtěl přijmouti, »v hospodě nebylo místa pro ně«,[2] neboť byly obsazeny bohatšími a urozenějšími než oni. Hle, jak se jedná ve světě; patří se pouze na zevnějšek osob a prokazuje se jim čest tou měrou, jakou si ji získají tím, co se leskne očím světským. Kdyby bývali patřili v Betlemě na nejsvětější Pannu Marii jako na matku Mesiášovu a jako na onu, jež měla brzy poroditi světu Bohočlověka, kdo by se byl odvážil odepříti jí ve svém domě přístřeší a jakou poctu byli by jí vzdávali v celém Judsku? Poněvadž ji však měli jen za obyčejnou osobu a za ženu řemeslníkovu, nebylo pro ni přístřeší.

Jak dlouho představuje se vám Ježíš a tluče na dveře vašeho srdce, aby si v něm zřídil příbytek, aniž jste ho chtěli přijmouti. A proč? poněvadž se vám představuje jako chudý, otrok a muž bolestí!

II. **Ježíš přichází na svět ve chlévě.** Když nejsvětější Panna Maria nenašla nikoho, kdo by jí poskytl v Betlemě přístřeší, byla nucena uchýliti se do chléva. A tam po jejím příchodu naplnil se čas, kdy měla poroditi. »Porodila svého jednorozeného a byla v takové nouzi, že byla nucena položiti syna svého Ježíše Krista v jesle.«[3]

Přijímáte často Ježíše do svého srdce; nenachází se tam jako ve chlévě, nalézaje tam jen

[1] Luk., 2., 3.—5. — [2] Luk., 2., 7. — [3] Luk., 2., 7.

nečistotu a hnilobu, poněvadž máte náklonnost k něčemu jinému než k němu? Kdybyste ho měli za svého Spasitele i Vykupitele, jak velkou poctu byste mu jistě vzdávali! Zdaž byste mu nedělali společníky patříce na něho jako na svého Boha pozorností k jeho svaté přítomnosti a patříce pak na něho jako na člověka rozjímáním o jeho utrpení a o jeho umučení?

Abyste poznali, jaký užitek čerpáte z příchodu i pobytu Ježíšova ve vás, dejte pozor, zdali jste zdrželivější, sebranější a zbožnější než jindy. Bdíte nad sebou zvláště ve dny svatého přijímání, abyste se neoddali nějakému rozmaru nebo nějaké nezřízenosti? Chcete-li míti z příchodu Ježíšova k vám užitek, musíte ho nechati, aby byl pánem vašeho srdce, a býti ke všemu ochotni, čeho od vás požádá, a rcete mu častěji s prorokem Samuelem: »Mluv, Pane, neboť slyší služebník tvůj,«[1] nebo s Davidem: »Chci slyšeti, co ve mně praví Hospodin Bůh.«[2]

III. **Ježíš chce dnes přijíti do našeho srdce.** Vědouce, že k nám dnes hodlá zavítati Ježíš Kristus a uznávajíce ho za toho, kým jest, připravme mu příbytek, jenž jest ho hoden, a připravme své srdce tak, že si v něm rád učiní svůj příbytek. K tomu cíli snažme se, abychom je odloučili od všeho, co jest v něm pozemského a světského. »Člověk pozemský,« praví svatý Pavel, »mluví rád o věcech tohoto světa a ví jen o nich mluviti, kdo však s nebe jest, mluví o věcech nebeských a povznáší se nade všechno.«[3] K tomuto cíli sestoupil Syn Boží na tento svět a chce sestoupiti do našeho srdce, aby nás učinil účastnými své přirozenosti a učinil z nás lidi nebeské.

[1] Král., 3., 10. — [2] Žalm., 84., 8. — [3] I. Kor., 15., 47., 48.

Duchovní kytice. *Kolikokoli však ho přijali, dal jim moc státi se dítkami Božími.* (Jan, 1., 12.)

NAROZENÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

25. prosince.

86. ROZJÍMÁNÍ.

Pastýři přišli s chvátáním a nalezli Marii a Josefa i dítko položené v jeslích. (Luk., 2., 16.)

Krátký obsah. — I. **Ježíš se chce narodit chudý.** Přichází na svět ve chlévě. Maria nenalézá žádného lidského přispění a nemá jiného lože než jesle, aby v ně uložila své novorozené dítko. Jaká to nouze!

Když se Ježíš narodil, všeho se mu nedostávalo; budete si stěžovati, nedostává-li se vám něčeho?

II. **Ježíš chce se narodit neznám.** Zvolil k svému narození místo osamělé. Nikdo nepamatuje ani na něho ani na jeho matku. Přicházejí-li pokorní pastýři ho navštíviti, činí to, poněvadž je anděl vyzval.

Jste chudými Bratry, od světa zneuznáváni, buďte velmi pokorní, abyste se podobali Ježíši.

III. **Chudoba i pokora vábí duše.** V chudém i pokorném Ježíši uznávají pastýři svého Spasitele, klaní se mu a vracejí se od něho velebíce Boha.

Zůstávejte pokornými a chudými a Bůh vám pošle četné dítky, z nichž učiníte pravé křesťany.

I. **Ježíš se chce narodit chudý.** Ježíš Kristus narodil se dnes chudý ve chlévě. Nejsvětější Panna Maria porodila ho na místě, kde neměla ani žádného pohodlí ani lidské pomoci a kde se nenalézá jiného lože, »kam by bylo možno položiti novorozeně než jesle«.[1] Ejhle, toť palác i okázalé lože Spasitelovo při jeho příchodu na tento svět! Takové má přístřeší, uprostřed noci, za velmi nepříznivé roční doby, a nikdo se nestará, aby mu poskytl pomoci v tak tísnivé nouzi.

[1] Luk., 2.. 7.

Chudoba, kterou ukazuje Ježíš při svém narození tak znamenitým způsobem, musí nás nabádati k veliké lásce k této ctnosti; neboť proto se narodil v takovém stavu, abychom si ji zamilovali. Nedivme se tedy, jestliže se nám něčeho nedostává, i kdyby to bylo nutně potřebné, když měl Ježíš Kristus při svém narození všeho nedostatek. Podobně musíme se zroditi k duchovnímu životu, oloupeni totiž i zbaveni všeho. Poněvadž Syn Boží chtěl, aby člověčenství, které vzal na sebe bylo v takovém stavu; proto také chce, abychom byli v témž rozpoložení mysli, aby si mohl úplně přivlastniti naše srdce.

II. **Ježíš chce se naroditi neznám.** Ježíši Kristu nestačilo, aby se narodil chudý. Jelikož zvolil, jak dí královský prorok, »opovrhování za svůj podíl«,[1] proto chtěl přijíti na svět na místě, kde ho neznali, kde se ani o něho ani o jeho matku nestarali a kde byl ode všech opuštěn. Dostalo se mu sice při jeho narození návštěvy, leč »chudých pastýřů jen«,[2] kteří mu vzdávali poctu jen svým blahopřáním a k tomu ještě bylo třeba, aby je z rozkazu Božího upozornil anděl, že »novorozené dítko betlemské jest jejich Spasitel a že z jeho narození bude se radovati všechen lid«.[3] Kromě těchto pastýřů nemyslí nikdo na zrozeného Ježíše, ano zdá se, že Bůh ani nechtěl, aby měli bohatí a urození k němu přístup; neboť anděl, jenž zvěstuje jeho příchod, nedává pastýrům jiných znaků k jeho poznání než chudý a opovržený stav, v němž ho naleznou a který byl způsobilý, aby odstrašil ty, kteří milují jen lesk.

Když jsme si zvolili svůj stav, museli jsme se rozhodnouti, že chceme jako Syn Boží při svém narození snášeti opovržení, neboť to jest právě,

[1] Žalm., 21., 6. — [2] Luk., 2., 16. — [3] Luk., 2., 10., 11.

skutky jednaje vždy a řídě se duchem víry. Či nebyl oživen tímto duchem, když mluvil s tak velkou horlivostí k židům a když »mnozí z nich, kteří se s ním přeli, nemohli odpírati Duchu svatému, který byl v něm a oživoval jeho horlivost«?[1] Nebyl pln víry, když jim připomínal všechna dobrodiní, jimiž Bůh poctil jejich otce, jakož i nepatrnou vděčnost většiny z nich? Nebyl pln víry, když jim předhazoval, že »jsou právě takovými, jako jejich otcové, že i oni nezachovávají zákona, který obdrželi službou andělů«?[2] Nebyl pln víry, když poslušen jsa učení Ježíše Krista, odpustil svým nepřátelům »a prosil Boha, aby jim toho nepočítal za hřích«,[3] že ho usmrtili? Nebyl pln víry, když viděl v zápalu své modlitby »nebesa otevřená a Syna Božího, jenž se stal člověkem, sedícího na pravici jeho Otce«?[4]

Tak musí víra i vaše jednání určovati a musíte jako svatý Štěpán dokazovati svým jednáním, že jste pravými učedníky Ježíše Krista, mající při svých skutcích jen Boha na mysli a zvěstujíce právě s tak velkou smělostí a neohrožeností zásady svatého evangelia jako tento světec. Co musí posilovati při tom jak vaši horlivost, tak i vaši víru, jest okolnost, že »zvěstujete tyto zásady jako sluhové Boží«.[5]

II. **Horlivost svatého Štěpána o sdílení jeho víry.** Tento světec nespokojil se, že byl pln víry sám, on chtěl způsobiti, aby i jeho krajané stali se účastni jeho plnosti hlásaje jim nové náboženství, jež bylo založeno, a uče je ze svědectví Písma svatého poznávati Ježíše Krista, jehož neznali a jenž přišel, aby jim poskytl prostředků ke spasení a pro ně zemřel. Připomněl jim,

[1] Skut. apošt., 9., 10. — [2] Skut. apošt., 7., 51., 53. — [3] Skut. apošt., 7., 60. — [4] Skut. apošt., 7., 55. — [5] Řím., 15., 16.

že oni to byli, kteří ho ze závisti a z nenávisti »odsoudili k smrti«.[1] Tito židé byli však »tvrdého i neobřezaného srdce«,[2] jak jim svatý Štěpán pravil, a učinili pravdivými slova svatého Pavla: »Ne všichni jsou poslušni evangelia,«[3] a slova proroka Isaiáše: »Kdo uvěří slyšení našemu«?[4]

Byli jste od Boha vyvoleni, abyste učili poznávati Ježíše Krista a ho hlásali. Proto »obdivujte dobrotu Boží k vám«, dí týž apoštol, předpokládaje však, že vytrváte pevně ve stavu, »do něhož vás uvedla jeho dobrota«.[5] Učte tedy podle příkladu svatého Štěpána poznávati Ježíše Krista ty, které vyučujete; učte je pravidlům křesťanského života a prostředkům, jichž mají užívati, aby došli spasení. Za tímto účelem pověřil vás Bůh vaším úřadem, nestaňte se ho nehodnými zanedbávajíce jej.

III. **Světec zemřel za víru.** Svatý Štěpán nejen víře učil, on také za ni zemřel. Židé nemohouce snésti jeho výtek, ani usvědčení z jejich nevděčnosti k Bohu a tvrdosti jejich srdce, »vyvrhli ho z města a ukamenovali ho«[6] jako rouhače. »Tak učinili všem prorokům«,[7] dí Pán náš. Tento světec měl se za šťastného, že s ním bylo naloženo jako s jeho předchůdci a přijal, jak podotýká svatý Augustin, kamenný dešť, jenž na něho pršel, s díkůvzdáním. Byla to víra, kterou byl proniknut, jež způsobila, že to pokládal za čest, když byl pronásledován jako Ježíš Kristus, jeho Mistr. Co tehdy činil, byl jeho pohled k nebesům, aby dosvědčil Bohu svou vděčnost za tak velkou milost.

Vnikněte ode dneška do tohoto rozpoložení mysli. Snášejte rádi všechna protivenství, která

[1] Skut. apošt., 7., 52. — [2] Skut. apošt., 7., 51. — [3] Řím., 10., 16. — [4] Is., 57., 1. — [5] Kolos., 1., 22., 23. — [6] Skut. apošt., 7., 57. — [7] Mat., 5., 12.

na vás dolehnou, nezarmucujte se nad ničím a nestěžujte si na nic. Podle příkladu svatého Štěpána musíte přijímati vše, co jest vám snášeti od bližního, jako dar a dobrodiní Boží. Jen čistá víra může vám vnuknouti takovéto smýšlení.

Duchovní kytice. *Pane Ježíši, přijmi ducha mého!* (Skut. apošt., 7., 58.)

SVATÝ JAN, EVANGELISTA.

27. prosince.

88. ROZJÍMÁNÍ.

Tedy Ježíš, uzřev matku, a toho učedníka, kterého miloval, an tu stojí, řekl matce své: »Ženo, hle, syn tvůj.« Nato řekl učedníkovi: »Hle, matka tvá.« (Jan, 19., 26., 27.)

Krátký obsah. — I. **Láska Ježíšova k svatému Janu.** Zjevil mu největší tajemství o své božské osobě; dovolil mu odpočívati na svém srdci; svěřil mu svou matku. Miloval-li Ježíš Kristus svatého Jana, bylo to proto, poněvadž byl panicem.

Jest vám potřebí přátelství Ježíšova; milujte čistotu, která jest mu tak drahá, a rozjímání, při němž vám sdělí tajnosti svého srdce.

II. **Láska svatého Jana k Ježíši.** Opustil všechno a následoval ho a zůstal mu věren; jediný z apoštolů následoval Ježíše na Kalvarii a první šel k hrobu, aby se přesvědčil o jeho zmrtvýchvstání.

Ježíš musí býti jediným pánem vašeho srdce; odevzdejte se mu cele a pracujte jen pro něho.

III. **Vzájemná láska Mariina a svatého Jana.** Od Kalvarie zůstává učedník s nejsvětější Pannou a dává jí známky synovské něžnosti; Maria pak poskytuje svatému Janu veškeru svou ochranu u Boha. Kterak milovati Ježíše a nemilovati Marie? Koho miluje Ježíš, toho miluje Maria, zaslužte si této dvojí lásky.

I. **Láska Ježíšova k svatému Janu.** Ježíš Kristus miloval tak obzvláště svatého Jana, že bývá

zván miláčkem Páně; on pak sám, jenž se nechtěl z pokory jmenovati ve svém evangeliu, nenazývá se jinak, než »učedník, kterého Ježíš miloval«.[1] Důkazy zvláštní lásky, jež mu dal Ježíš Kristus, jsou: nechal ho odpočívati na svých prsou; zjevil mu největší tajemství svého božství a svého svatého člověčenství; dosadil ho místo sebe, aby byl adoptivním synem jeho svaté matky. Svatý Jeronym neudává nám jiné příčiny této zvláštní lásky Ježíšovy k svatému Janu, než že zůstával vždy panicem, což ho učinilo tak hodným přátelství Ježíšova, jemuž jest panictví neobyčejně milým.

Jste ve stavu, v němž jest vám třeba, abyste byli poctěni přátelstvím Ježíšovým. Milujte zvláště čistotu, zamilovanou to ctnost Ježíšovu, aby vás božský Spasitel něžně miloval, aby mu bylo potěšením prodlévati s vámi; neboť jeho rozkoší jest býti u čistých duší. Věnujte se též velmi rozjímání, při němž vás Ježiš naučí tajemstvím, která jsou většině lidí neznáma.

II. **Láska svatého Jana k Ježíši.** Byl-li svatý Jan tak velice milován Ježíšem, tedy miloval i on ho něžně. První důkaz, který mu o tom podal, jest, že »všechno opustil, aby ho následoval«.[2] Jako doprovázel Ježíše na horu Tábor, kde ukázal Spasitel svým apoštolům svou slávu,[3] tak ho následoval i na horu Kalvarii, kde byl jeho Mistr předmětem kletby, ačkoli ho tehdy »všichni ostatní učedníci opustili«.[4] Byl' jediný z apoštolů, který ho následoval až k smrti a chtěl býti svědkem jeho utrpení až do konce. »Byl též prvním, jenž byl u hrobu Ježíše Krista, aby se přesvědčil o pravdivosti jeho zmrtvýchvstání«[5] a mohl je pak zvěstovati ostatním.

[1] Jan, 13., 23. — [2] Mat., 4., 22. — [3] Mat., 17., 1., 2. — [4] Mat., 26., 56. — [5] Jan, 20., 4.

Ejhle, k čemu nabádala svatého Jana ona něžná láska, aby se odvděčil za lásku, kterou choval k němu Ježíš.

Pamatujme často na to, když se nám a pro nás Ježíš cele odevzdal, že i my se mu musíme úplně odevzdati, všechno pro něho činiti a že nesmíme v ničem hledati sebe. Jedinou naší starostí musí býti, abychom se všeho zřekli a mohli přilnouti jediné k Bohu; neboť jemu se nic nevyrovná a on jest jediný, jemuž můžeme dáti s bezpečností své srdce.

III. **Vzájemná láska Mariina a svatého Jana.** Láska Ježíšova k svatému Janu a láska Janova k Ježíši vzbudila vzájemnou lásku svatého Jana k nejsvětější Panně Marii a lásku nejsvětější Panny Marie k svatému Janu. »Od té chvíle, kdy svěřil Ježíš umíraje svou nejsvětější matku svému milovanému učedníku a dal jí ho za syna«,[1] měl svatý Jan nejsvětější Pannu vždy u sebe a dával jí všechny znaky něžné lásky, kterou může míti syn k své matce. Ve všech potřebách jí pomáhal a nejsvětější Panna Maria poctila zase svatého Jana svou ochranou u Boha.

Máme-li lásku k Ježíši Kristu a jsme-li milováni Ježíšem, pak není jinak možno, než že jsme také milováni nejsvětější Pannou Marií. Neboť jako jest mezi Ježíšem a jeho nejsvětější matkou velký vzájemný poměr, tak také všichni, kteří milují Ježíše a jsou Ježíšem milováni, ctí vysoce Marii a jsou také velmi milováni touto svatou matkou Boží.

Staňme se hodnými něžné lásky nejsvětější Panny Marie, a abychom dosáhli od ní snáze, čeho si přejeme, obraťme se na svatého Jana, jenž jako její náhradní syn za Ježíše snadno

[1] Jan, 19., 20., 27.

nám vymůže, čeho sami ze sebe dosáhnouti nemůžeme.

Duchovní kytice. *Člověka čistého srdce miluje Hospodin; a muži milostných rtů je přítelem král.* (Přísl., 22., 11.)

SVATÁ MLAĎÁTKA, MUČEDNÍCI.

28. prosince.

89. ROZJÍMÁNÍ.

Herodes poslav, usmrtil všecka pacholata, která byla v Betlemě i ve všech končinách jeho ode dvou let a níže. (Mat., 2., 16.)

Krátký obsah. — I. **Svatá Mlaďátka byla uchována od hříchu.** Jak jsou šťastna, že unikla zkaženosti světské a zemřela dříve, než poznala zlo a než je mohla konati!

Děkujte Bohu, že vás vybavil ze světa, snažte se učiniti svůj život nevinným kajícností a zachováváním řeholních pravidel.

II. **Byla korunována mučednictvím.** Ukrutnost Herodova získala jim tuto čest. Jeho nenávist byla jim takto prospěšnější, než jim mohla býti jeho láska a jeho dobrodiní.

Staňte se mučedníky umrtvováním. Kéž vás povzbudí příklad svatých!

III. **Zemřela místo Ježíše Krista.** Dav je usmrtiti domníval se Herodes, že zahubí Mesiáše. Šťastné dítky, že ztratily život, aby jej zachovaly dítku Božímu!

Musíte odumříti sobě samým, aby hřích ve vás neusmrtil Ježíše Krista.

I. **Svatá Mlaďátka byla uchována od hříchu.** Uctívejme dnes nevinnost těchto svatých pacholat, která měla milost, že mohla zemříti dříve, než poznala zlé a než je mohla konati. Jak byla šťastna, že jejich život byl zasvěcen Bohu ve věku, kdy se nezmocnily neřesti jejich srdce!

Byla vyrvána tomuto světu skoro hned při svém příchodu na něj a to úplně zvláštní milostí, aby byla zachována od zkaženosti, jíž se nemožno snadno uchrániti ve společnosti lidské.

My, kteří jsme poznali bídu světskou a kteří až příliš dobře víme z vlastní neblahé zkušenosti, jak zřídka možno v něm zachovati nevinnost a čistotu srdce, a jimž Bůh udělil milost a odloučil nás od světa, musíme každého dne děkovati Bohu za tak velké dobrodiní a vésti život nevinnosti ústraním, pokáním a svatostí svých skutků. Abychom si zasloužili v tak svatém povolání vytrvalosti, zachovávejme věrně i ty nejnepatrnější obyčeje řeholní společnosti a i ty nejmenší předpisy řeholních pravidel. Tím napravíme škodu, kterou jsme utrpěli na své nevinnosti ve světě, kterému jsme šťastně unikli, a budeme v jakési jistotě, že po dobu svého zbývajícího života již nezhřešíme.

II. **Svatá Mladátka byla korunována mučednictvím.** Tato pacholata zemřela smrtí mučednickou, ukrutností bezbožného knížete, jemuž tři Králové od Východu zvěstovali, že se narodil Mesiáš, a jenž se obával, aby některé z nich ho neoloupilo o jeho korunu, a tak jim pomohl k tomu, že mohou věčně žíti v nebi, sotva že se objevila na zemi. Svatý Augustin praví, že jim prokázal svou nenávistí, kterou jim dosvědčil, že je nechal usmrtiti, větší dobro, než jak mohl učiniti nejněžnější láskou k nim a všemi dobrodiními, jimiž by je zahrnul na světě. Vydala svědectví o našem náboženství a o božství Ježíše Krista ne sice slovy, ale ztrátou života, který položila za něho.

Jelikož nemáte štěstí ani příležitosti, že můžete trpěti mučednictví pro víru, staňte se umrtvováním mučedníky z lásky k Bohu. »Život křesťa-

na,« dí svatý Řehoř, »musí býti ustavičným mučednictvím; neboť jest jen křesťanem, aby se stal podobným Ježíši Kristu, který trpěl po celý svůj život.« Toto mučednictví bývá mnohdy krutější než mučednictví, při němž se cedí krev, neboť trvá mnohem déle a jest proto daleko těžší je snášeti. Povzbuzujte se k němu příkladem svatých a jmenovitě příkladem Ježíše Krista, který nepřestával trpěti po celý svůj život z lásky k nám.

III. **Svatá Mlaďátka zemřela místo Ježíše Krista.** Tato pacholata nezemřela pouze jako mučedníci, nýbrž i jako zástupcové Ježíše Krista. Herodes, jenž ho chtěl usmrtiti, dal ho všude hledati a nenaleznuv ho rozhodl se, že usmrtí množství dítek domnívaje se, že se bude nacházeti i on mezi nimi; neboť nařídil, aby nebylo šetřeno žádného z těch, jež se narodilo krátkou dobu před příchodem Mudrců do Jerusalema až do té chvíle. Šťastná pacholata, která ztratila život, aby jej zachovala Ježíši Kristu!

Můžeme míti totéž štěstí jako ona, když položíme svůj život za to, aby v nás nezemřel Ježíš Kristus; neboť svatý Pavel dí, že »hříšníci křižují znova Syna Božího«.[1] Nechceme-li ho tedy usmrtiti, musíme si činiti násilí, abychom neklesli do hříchu a nedopustili se ani nejmenší chyby. K dosažení toho jest třeba velké bdělosti nad sebou. »Umírajíce takto každodenně«[2] ustavičným umrtvováním položíme svůj život, abychom neměli neštěstí a neukřižovali i neusmrtili Ježíše Krista v sobě.

Duchovní kytice. *Bůh zkusil je a shledal, že ho jsou hodni.* (Moudr., 3., 5.)

[1] Žid., 6., 6. [2] I. Kor., 4., 15.

NAŠE POVINNOSTI K BOHU.

29. prosince.

90. ROZJÍMÁNÍ.

O tom, co jsme v tomto roce pro Boha vykonali a co jsme zanedbali.

Já jsem Hospodin, toť jest jméno mé; slávy své jinému nedám, ani chvály své rytinám. (Is., 42., 8.)

Krátký obsah. — I. **Bohu musíme se klaněti a na něho mysliti.** Jsme na tomto světě, abychom Boha milovali a jemu se líbili. Nechť se jeví naše láska city úcty, chvály a klanění pro jeho nekonečné dokonalosti a kéž nás nabádá, abychom myslili velmi často na něho.

Jste proniknuti hlubokou úctou k přítomnosti Boží? Kterak to dosvědčujete?

II. **Musíme přilnouti k Bohu.** Jsouce stvořeni od Boha a pro Boha a obdrževše všechno od něho, směli bychom se osměliti milovati více tvory než Boha a přilnouti k nim více nežli k Bohu?

Nevyžaduje vaše láska, vděčnost a štěstí, abyste cele náleželi Bohu? Byli jste toho pamětlivi?

III. **Musíme jednati jediné pro Boha.** Bůh jest počátkem našich činů, on musí býti i jejich cílem. Jednati pro někoho jiného znamenalo by křivditi Bohu; dosvědčujme svou lásku pracujíce jen pro Boha a hledajíce jen jeho slávu.

Byl váš život a byly vaše činy pro Boha? Byly Boha hodny?

I. Bohu musíme se klaněti a na něho mysliti. Jsme na tomto světě jen, abychom Boha milovali a jemu se líbili. Toť jest, co musíme činiti po celý svůj život, neboť to jest to první, co nám Bůh přikazuje a co každý jiný zákon v sobě chová,[1] dí Pán náš. Naše láska k Bohu musí býti tak velká, že nemilujeme ničeho než Boha nebo pro Boha. Svou lásku můžeme dosvědčovati trojím způsobem. Předně tím, že máme k Bohu největší úctu. Za druhé, že lneme jen k Bohu. Za

[1] Mat., 22., 37. až 40.

třetí, že konáme všechny své skutky jediné pro Boha.

Jevilo se letos, že máte k Bohu největší úctu? Bvli jste často naplněni obdivem nad jeho nekonečnou velebností? Zvolali jste pak jsouce proniknuti hlubokou úctou k jeho vznešeným dokonalostem s královským prorokem, že »jejich znamenitost nemůže býti lidmi pochopena a že proto jest lidem nemožno, aby se jim tak klaněli a je tak velebili jak toho zasluhují«?[1] Představovali jste si, že Bůh jest všude přítomen? Kořili jste se hluboce vnitřně pocitem klanění při vzpomínce na přítomnost Boží? Jelikož duši milující Boha není nic příjemnějšího nad pozornost na svatou přítomnost Boží, učinili jste si ji jako David »svou rozkoší«?[2] Dbali jste toho, abyste se uchovali z úcty k přítomnosti Boží v příslušné skromnosti, která jest přiměřena jeho velikosti? Poněvadž jest Bůh všude přítomen, klaněli jste se mu všude? Věnujte tomu všemu svou pozornost, abyste dokázali Bohu, jak veliká jest úcta, kterou k němu chováte.

II. **Musíme přilnouti k Bohu.** Jelikož jest duše naše od Boha stvořena, jen aby se z něho těšila, proto »spočívá veškeré její štěstí na světě v tom, aby jediné k Bohu přilnula«,[3] jak překrásně dí královský prorok. Bylo by hanbou pro duši, praví svatý Lev, aby, stávajíc se účastnou božské přirozenosti, tak velice se zvrhla se své původní ušlechtilosti a tak hluboce se ponížila, že by hledala svou rozkoš ve tvorech. Ke komu bychom měli přilnouti, když ne k tomu, od něhož jsme všechno obdrželi a jenž jediný jest naším Pánem i Otcem, jenž, jak praví svatý Pavel, »dává všemu jsoucnost a jenž nás stvořil jen pro sebe«?[4]

[1] Žalm. 8., 1. — [2] Žalm, 138., 11. — [3] Žalm, 72., 28. — [4] Skut. apošt., 17., 28.

Taková úvaha jakož i vděčnost za všechna dobrodiní, jimiž nás obdařil, měla letos často zaměstnávati naši mysl a srdce naše povzbuzovati, abychom se Bohu cele a úplně darovali a se svatým Augustinem mu děli: »Bože můj, ty jsi nás stvořil jen pro sebe a srdce naše stále zůstanou neklidna, dokud nespočinou v tobě.«

III. **Musíme jednati jediné pro Boha.** Milujeme-li Boha opravdově, pak »musíme také vše, co konáme, činiti pro jeho slávu«,[1] praví svatý Pavel. Jen za tímto účelem měli jste se vzdáliti světa; neboť Bůh musí býti cílem vašich skutků, právě tak jako jest jejich původcem. »Hledáte-li zalíbiti se někomu jinému než Bohu, pak nezasluhujete, praví svatý Pavel, jména služebníků Ježíše Krista;«[2] a zajisté byste jimi také nebyli, neboť služebník musí vše činiti k službě svého pána. Toť napomenutí, které dal svatý Pavel křesťanům své doby: »Buďto že jíte, nebo pijete, nebo cožkoli jiného činíte, všecko k slávě Boží čiňte.«[3] A na jiném místě dí: »Všecko, cožkoli činíte v slovu neb v skutku, všecko čiňte ve jménu Pána našeho Ježíše Krista«.[4] To musí býti veškerou útěchou křesťana v tomto životě, aby totiž pracoval pro Boha, jenž ho stvořil, od něhož všechno má a jemuž jest díkem povinen za všechno dobré, které může konati v tomto životě.

Myslili jste letos často na to, že všechny vaše skutky musí býti zasvěceny úplně Bohu? Neboť on vás stvořil a pomáhá vám při všech vašich skutcích, a vy ho urážíte, máte-li jiný cíl než jediné Boha. Bylo jediným vaším úmyslem, jako u svatého Pavla, abyste žili a jednali jen pro Boha? Byli jste jako on v tom rozpoložení mysli, abyste nezpůsobili, že »milost Boží jest ve vás

[1] I. Kor., 10., 31. — [2] Galat., 1., 10. — [3] I. Kor., 10., 31. — [4] Kolos., 3., 17.

marná»?[1] Zajisté byla vždy ve vás marná, nebyly-li vaše skutky vykonány z lásky k němu. Jednejte nadále, jak praví svatý Pavel, způsobem »Boha hodným snažíce se mu ve všem zalíbiti«.[2]

Duchovní kytice. *Pro sebe jsi nás stvořil, Bože můj, a srdce naše zůstane neklidno, dokud nespočine opravdově v tobě.* (Svatý Augustin.)

NAŠE POVINNOSTI K BLIŽNÍMU.

30. prosince.

91. ROZJÍMÁNÍ.

O tom, kterak jsme se měli letos chovati k bližnímu a o tom, co jsme při tom zanedbali.

Dávejte všem, což jste povinni... komu bázeň, tomu bázeň, komu čest, tomu čest. (Řím., 13., 7.)

Krátký obsah. — I. **Ke svým představeným.** Jsou služebníky Božími vzhledem k nám a ustanoveni, aby nás zevně vedli cestou k nebi, jak to činí vnitřně Bůh svou milostí.

Měli jste své představené za služebníky Boží? Poslouchali jste jejich rozkazů jako pocházejících od Boha?

II. **Ke svým Bratřím.** Jednou z našich hlavních povinností jest, abychom byli velmi svorni se svými Bratry. Řeholní společnost nemůže se udržeti bez této svornosti, jejímž největším nepřítelem jest pýcha.

Měli jste mrzutost s některým svým Bratrem? Snášíte jejich chyby s láskou?

III. **Ke svým žákům.** Musíme je vzdělávati svými příklady, vyučovati je dobře náboženství, vzdělávati je k životu křesťanskému, učiti je tomu, co jim může býti užitečno.

Vizte, kterak jste plnili tyto povinnosti a pamatujte na počet, který Bůh bude od vás žádati.

[1] I. Kor., 15., 10. — [2] Kolos., 1., 10.

I. **Ke svým představeným.** Vaší povinností jest, abyste se chovali ke svým představeným »jako k Bohu samému«,[1] jak nás učí svatý apoštol. Poněvadž máte tělo a smysly a jelikož vnitřní vedení Boží vám nestačí, abyste byli k Bohu vedeni, proto vám třeba vůdců, kteří vás zevně vedou. Bůh vám proto ustanovil představené, jejichž povinností jest, aby zastupovali jeho místo u vás a vedli vás zevně na cestě k nebi, jakož činí on ve vás vnitřně.

Jak jste se chovali letos ke svým představeným? Měli jste je za služebníky Boží, kteří vám byli dáni od Boha a za jeho zástupce, neboť jen z pravomoci, kterou jim Bůh svěřil a jíž je učinil účastnými, mají právo, aby vás vedli a vám rozkazovali? Jest to tato pohnutka víry, která působí, že se jim podřizujete? Byli jste letos tak závislí od svých představených jako jste závislí od Boha? Měli jste v tomto přesvědčení za to, že jich musíte ve všem poslouchati a to tak, jak myslíte, že jste povinni býti poslušni Boha, jenž pravil: »Kdo vás slyší, mne slyší?«[2] Jste v hloubí svého srdce náležitě tím proniknuti, že vše, co vám praví, ve jménu Božím vám praví, či spíše, že vám to praví Bůh sám? Buďte ode dneška proniknuti tímto smýšlením vzhledem ke svým představeným.

II. **Ke svým Bratřím.** Snad jste neuvážili letos dostatečně povinnosti, která vás zavazuje, abyste žili se svými Bratry ve svornosti; toť však jednou z nejhlavnějších povinností vašeho stavu, neboť »jste všichni bratři«,[3] jak učí v evangeliu Ježíš Kristus. První příčinou, pro kterou panuje mnohdy v řeholní společnosti málo svornosti, bývá, že se někteří z nějakého lidského důvodu chtějí vyvyšovati nad jiné. Proto pravil

[1] Efes., 6., 6. — [2] Luk., 10., 16. — [3] Mat., 23., 8.

Pán náš ke svým apoštolům, že »se nikdo z nich nemá zváti mistrem ani se tak nenechávati nazývati, poněvadž mají jen jednoho mistra, jenž jest sám Ježíš Kristus. A dodal, aby ten, jenž se domnívá, že jest největším z nich, anebo i skutečně jím jest, pokládal se za nejmenšího ze všech«.[1]

Vizte, zdali jste letos takto jednali vzhledem ke svým Bratřím. Měli-li jste něco proti některému ze svých Bratří, pak uvažte ona slova, která pravil Mojžíš jednomu z Izraelských, jenž jiného týral a s ním se hašteřil.[2] Pomněme, že jsme bratry a že musíme, jak praví svatý Pavel, »vespolek se snášeti v lásce«.[3] Všimněte si slova »snášeti«, jež vám naznačuje, že musíme vespolek něco trpěti; proto praví na jiném místě: »Jeden druhého břemena noste.«[4] Každý má své břemeno, ale obyčejně necítí jeho tíže ten, kdo je má, ale ti, s nimiž obcuje. Každý musí rád a láskyplně snášeti chyby jiných, chce-li míti s nimi pokoj. K tomu nás napomíná svatý Pavel často ve svých epištolách. Jednali jste tak letos? Svornost v řeholní společnosti jest drahokam; proto ji Pán náš před svou smrtí tak často doporučoval.[5] Ztratíme-li ji, ztratíme všecko; proto ji pečlivě zachovávejte, aby se udržela vaše řeholní společnost.

III. **Ke svým žákům.** První, co jste svým žákům povinni, jest vzdělávání a dobrý příklad. Byli jste dbalí ctnosti s tím úmyslem, abyste vzdělávali své žáky? Byli jste pamětlivi, že máte jim býti vzorem oněch ctností, které chcete, aby i oni konali? Chovali jste se letos tak, jak se mají chovati dobří učitelé? Vaší povinností bylo, abyste vyučovali své žáky náboženství, vě-

[1] Mat., 23., 8.—11. — [2] Exod., 2., 13. — [3] Řím., 15., 1. — [4] Galat., 6., 2. — [5] Jan, 17., 21.

novali jste se tomu letos? Měli jste tento úřad za hlavní svou povinnost k nim? Znají dobře své náboženství? Nestalo se vaší netečností, že ho neznají, nebo že je znají jen nedokonale? Pečovali jste o to, abyste je naučili zásadám svatého evangelia a nabádali je, aby se jimi řídili? Vštěpovali jste jim k tomu prostředky, které jsou přiměřené jejich stavu i stáří? Všechny tyto způsoby vyučovací měly býti často předmětem vašich úvah a měli jste se snažiti, abyste při tom dosáhli dobrého úspěchu. Učitel, jemuž záleží na zbožnosti »zplodí moudrost«,[1] praví Písmo svaté, to znamená, že zjedná moudrost sám sobě a že učiní moudrými ty, které vyučuje.

Vyučovali jste dítky sobě svěřené, jak toho vyžaduje váš úřad se vší možnou pilností předmětům užitečným, jako čtení, psaní a všem ostatním? Nečinili-li jste tak letos, pak budete klásti Bohu přísný počet nejen ze svého času, ale i ze stravy a ze všeho, co vám bylo poskytnuto na životních potřebách; neboť dobré vyučování bylo úmyslem závazku řehole, když vám všechno potřebné poskytla. Učiňte o tom všem pro budoucnost náležitá opatření, jež mají velkou důležitost.

Duchovní kytice. *Nikomu nezůstávejte nic dlužni, leč abyste se milovali vespolek.* (Řím., 13., 8.)

[1] Přísl., 10., 31.

O ZACHOVÁVÁNÍ ŘEHOLNÍCH PRAVIDEL.

31. prosince.

92. ROZJÍMÁNÍ.

O tom, co jste letos zanedbali vzhledem k sobě samým a k zachovávání řeholních pravidel.

Všickni, kteří podle pravidla toho budou žíti, nad těmi budiž pokoj a milosrdenství. (Galat., 6., 16.)

Krátký obsah. — I. **Zachovávání řeholních pravidel doma.** Toto vyžaduje především věrnosti a přesnosti při cvičeních, zachovávání mlčení a poslušnosti Bratra ředitele.

Byli jste přesni při všech cvičeních? Zachováváte mlčení? Vážíte si poslušnosti jako první ctnosti řeholníkovy?

II. **Zachovávání řeholních pravidel venku.** Třeba zachovávati velkou skromnost, kráčeti mlčky, modliti se růženec, udržovati se v přítomnosti Boží, býti trpělivým, činí-li se nám nějaká příkoří.

Chovali jste se venku tak, že jste všechny vzdělávali?

III. **Zachovávání řeholních pravidel ve škole.** Musíme se tam říditi předpisy Správy; vyučovati katechismu v předepsaných hodinách a předepsaným způsobem; neztráceti času; ničeho nepřijímati od žáků.

Vizte chyby, jichž jste se letos proti tomu dopustili a učiňte dobrá předsevzetí pro budoucnost.

I. **Zachovávání řeholních pravidel doma.** Proti řeholním pravidlům možno se proviniti doma, venku a ve škole. Doma můžeme se proti nim proviniti ve třech věcech: pokud se týká věrnosti a přesnosti v konání svých cvičení, v mlčení a v poslušnosti. Pokládali jste věrnost i přesnost v konání svých cvičení za jeden z nejhlavnějších prostředků své spásy, jimiž též skutečně jsou? Neboť tato věrnost uvádí vás do jakési jistoty, že můžete přesně zachovávati přikázání Boží, vždyť Pán náš dí: »Kdo jest věrným ve věcech nejmenších, jest věren i ve věcech velkých.«[1] Nebyli jste letos mnohdy nakloněni, že

[1] Luk., 16., 10.

jste se chtěli zprostiti bez dostatečné příčiny svatého přijímání? Nezanedbávali jste rozjímání nebo neoddali jste se při něm roztržitosti? Pokládali jste tato dvě cvičení za cvičení, jež získávají milosti Boží všem ostatním, a věnovali jste se jim s láskou? Vážili jste si všech ostatních cvičení? Měli jste je za naprosto nutné prostředky k dosažení dokonalosti svého stavu a tudíž také k zabezpečení své spásy? Zanechali jste při prvním znění zvonu vše i tehdy, když jste jednali s osobami cizími? To třeba vždy činiti a nezanedbávati toho, neboť první úder zvonu, který slyšíte, udává vám vůli Boží.

Zachovávali jste přesně mlčení? Ono jest prvním prostředkem k zavedení řeholní kázně v domě, bez ní nemožno očekávati žádného pořádku v řeholní společnosti.

Poněvadž jste zavázáni přispívati k dobrému pořádku svého domu, zachovávejte věrně ony dvě věci, jimiž se snadno zavádí i udržuje dobrý pořádek, spojíte-li je ještě s poslušností toho, jenž jej spravuje; neboť poslušnost jest první ctností řeholní obce a odlišným znakem, jímž se podstatně liší od domů světských.

II. **Zachovávání řeholních pravidel venku.** Zachovávání pravidel jest neméně důležito venku jako doma; neboť tam třeba bližního vzdělávati, což platí zejména o řeholních osobách. Čeho musíte předně dbáti po této stránce, jest velká skromnost. Svatý Pavel doporučí ji věřícím přede vším jiným slovy: »Mírnost vaše známa buď všechněm lidem.«[1] Tím jako by chtěl říci: Buďte počestni, nejen když jste sami, jak zajisté býti máte, neboť Pán blízko jest, ale buďte skromní i přede všemi lidmi. Když se tedy zdržujete venku, chovejte se tak, aby všichni lidé

[1] Filip., 4., 5.

poznali vaši ukázněnost a vzdělávali se na ní; to jest tím nutnější, poněvadž pracujete na spáse duší jiných, a tu musíte začíti tím, že jim dáváte dobrý příklad, abyste je získali Bohu. Na ulici musíte též přesně zachovávati mlčení a podle svých řeholních pravidel modliti se růženec, abyste nebyli uvedeni v roztržitost tím, co kolem sebe pozorujete, ale spíše kráčeli v přítomnosti Boží. Právě tak jest vám třeba mlčelivosti a trpělivosti zvláště tehdy, když vám spílají anebo vám něco praví, co vás může rmoutiti.

Byli jste letos věrni v konání toho všeho? Má to pro vás velkou důležitost, nechcete-li dávati pohoršení a býti roztržitými na ulici. Jest nutno, aby se mohla rozeznati osoba Bohu zasvěcená od světáka podle jejího zevnějšku a podle jejího chování, neboť jest povinna vzdělávati nejen moudré, jak dí svatý Pavel, ale i ty, »kteří jimi nejsou«[1] a kteří se ze všeho pohoršují zvláště u osob řeholních.

III. **Zachovávání řeholních pravidel ve škole.** Poněvadž jest škola místem, kde se Bratří zdržují přes den nejdéle, a protože jsou zaměstnání jejich v ní taková, že je nejvíce poutají, a jelikož v ní mají více příležitosti k roztržitosti, proto nemohou ani dosti nad sebou bdíti, aby neztráceli ničeho ze zásluh, které mají ze svých prací získávati pro spásu své duše, a aby nezanedbávali v ní žádné ze svých povinností.

Zachovávali jste letos přesně rozvrh hodin, užívali jste vždy signálu a kárali jste vždy své žáky, když se dopustili nějaké chyby? Nemůžete se toho zprostiti, aniž chybujete proti jedné ze svých hlavních povinností. Vyučovali jste denně katechismu po celou předepsanou dobu a tak, jak jest předepsáno? Pečovali jste o to, aby byli

[1] Řím., 1., 14.

vaši žáci vyučeni v náboženství? Toto jest vaší hlavní povinností, ačkoli nesmíte zanedbávati ani ostatních vyučovacích předmětů. Nechovali jste se mnohdy ve třídě nedbale a líně? Nemluvili jste v ní zbytečně s dětmi tázajíce se po novinkách a poslouchajíce rádi novinky, o nichž vám mluvily? Nečetli jste tam jiných knih než těch, které čtou žáci, které jste povinni vyučovati? Jedním slovem, neztráceli jste času, jenž ve vašem úřadě nenáleží již vám, právě tak jako nenáleží sluhovi, jenž jest povinen vynaložiti jej zcela službě svého pána, jako vy jej máte věnovati ku prospěchu svých žáků.

Nepřijali jste ničeho od nich? Víte, že vám to není nikterak dovoleno, neboť upadli-li byste do této chyby, pak by nebylo již vaše vyučování bezplatné, ani tehdy ne, kdybyste přijali od nich tabák, což se nesmí ani činiti ani trpěti, neboť užívání tabáku vám není dovoleno a jelikož musíte vyučovati bezplatně; toť podstatným příznakem vašeho institutu. Zpytujte se, zdali jste se nedopustili letos některé z těchto chyb a kolikrát, jestliže ano, zdali jste se z toho přesně vyznali při svých zpovědích.

Učiňte o tom všem pevná předsevzetí. »Svlecte dnes starého člověka a oblecte nového« jak vás k tomu napomíná svatý Pavel, a proste Boha, podle pokynu téhož apoštola, aby ráčil obnoviti zítra ve vás ducha vašeho povolání i vašeho úřadu.[1]

Duchovní kytice. *Voď mne po stezce svých přikázání, neboť na té mám zalíbení.* (Žalm. 118., 35.)

---

[1] Efes., 4., 22.—23.

OBŘEZÁNÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

1. ledna.

93. ROZJÍMÁNÍ.

A když se naplnilo dní osm, aby dítko bylo obřezáno, nazvali jméno jeho Ježíš. (Luk., 2., 21.)

Krátký obsah. — I. **Pokora a poslušnost Ježíšova.** Svrchovaný Zákonodárce chce se pokořiti a jest poslušen zákona vydaného pro hříšníky. Pro nás řadí se Ježíš mezi vinníky.

Učte se od něho poslouchati svých představených, milovati pokořování, obřezati své srdce zřeknutím svých náruživostí.

II. **Ježíš prolévá prvotiny své krve.** Ježíš vzav na sebe naše hříchy obětuje se za nás jako obět svému Otci a trpí na svém nevinném těle tresty hříšníků.

Vidouce trpěti Ježíše za vás děkujte mu a pokořte se za to, že se tak vyhýbáte příležitostem k utrpení.

III. **Obdržel jméno Ježíš.** Z rozkazu Božího dávají mu Maria a Josef toto jméno, jež znamená Spasitel; dostává je v okamžiku, kdy se obětuje svému Otci a kdy počíná za nás trpěti.

Dělejte čest svému dvojímu názvu jako křesťané a služebníci Ježíše Krista u dítek svou svatostí a svou horlivostí.

I. **Pokora i poslušnost Ježíšova při obřezání.** Při své obřízce podrobil se Ježíš Kristus zákonu, jenž nařizoval, aby »každý pacholík byl obřezán osmého dne po svém narození«,[1] ačkoli nebyl povinen tento zákon plniti a stál nad všechen zákon, jsa sám nejvyšším zákonodárcem. Tento zákon platil jen pro hříšníky, Ježíš Kristus však hřešiti nemohl a proto mu také nepodléhal. Podivuhodná to pokora Ježíšova, jenž se staví na roveň s hříšníky, ačkoliv jím nebyl, a jsa úplně nevinný, vzal na sebe při svém příchodu na svět břímě našich hříchů, poněvadž přišel, aby za ně

[1] Levit., 12., 3.

učinil zadost! Obdivujme dnes poslušnost i pokoru Spasitelovu v tomto tajemství; »nepřišel, jak sám praví, zrušit zákona, nýbrž naplnit«.[1]

Učte se od něho podříditi se těm, které vám dal Bůh za představené, a pokořovati se v naskytnuvších se příležitostech a obřezati se pravou obřízkou, která, jak dí svatý Pavel, »neděje se rukou lidskou, nýbrž spočívá v odložení smyslného těla«,[2] to jest v odřeknutí hříchů, náruživostí a vlastních náklonností; neboť, jak týž apoštol na jiném místě podotýká, »pravá obřízka není ta, jež se děje na těle a jest zevnější, nýbrž obřízka srdce, jež se děje podle ducha«.[3] Proto musíte jako příslušníci Ježíšovi »umrtviti své tělo s jeho náruživostmi a hříšnými chtíči«[4] a Ježíš vás s sebou oživí i bez obřízky tělesné a »smaže úplně rozsudek vašeho odsouzení«.[5]

II. **Ježíš prolévá prvotiny své krve.** Při tomto tajemství vykonával Ježíš Kristus úřad i vlastnosti Vykupitele lidí prolévaje za ně z lásky, kterou k nim choval, svou krev. Tímto prolitím krve dosvědčil, že počíná bráti na sebe břímě našich hříchův a jeviti se na zemi jako hříšník; neboť předně byla obřízka nařízena ve Starém Zákoně jen pro hříšníky a pak, poněvadž Ježíš Kristus, jenž přišel na svět »jako velekněz budoucích statků, jak praví svatý Pavel, obětoval se dnes sám Bohu v chrámě jako oběť bez úhony, aby očistil svědomí naše od mrtvých skutků a ve jménu všech vzdal živému a věčnému Bohu poctu jako prostředník Nového Zákona«.[6] Jest něco více pokořujícího pro Syna Božího, než že jest pokládán za hříšníka, on, jenž jest svatost sama a jenž byl spravedlivým, jemuž není rovného? Ačkoli prost všeho hříchu, trpí Ježíš

[1] Mat., 5., 17. — [2] Kolos., 2., 11. — [3] Řím., 2., 28., 29. — [4] Galat., 5., 24. — [5] Kolos., 2., 13., 14. — [6] Žid., 9., 11., 14., 15.

Kristus přece dnes na svém těle přesvatém tresty, jež měli lidé trpěti jako hříšníci, kdežto my, kteří jsme Boha často urazili, máme se za nevinné a spravedlivé a chceme býti pokládáni za takové. Vyhledáváme pohodlí a domníváme se, že je smíme vším právem hledati; všechna naše pozornost odnáší se k tomu, jak bychom se vyhnuli práci a utrpení.

Vzbuďte v sobě city pokory a zastyďte se, pozorujíce, že chcete uniknouti příležitostem k utrpení, co zatím Ježíš Kristus je vyhledává z lásky k vám, a děkujte mu za tak velkou dobrotu, kterou vám dosvědčil při svém obřezání.

III. **Obdržel jméno Ježíš.** Věčný Otec dal zvěstovati nejsvětější Panně Marii skrze anděla, jenž jí zvěstoval tajemství vtělení jeho Syna, aby ho »nazvala jménem Ježíš«;[1] dnešního dne dala mu se svatým Josefem toto jméno, jež znamená »Spasitel«. Velmi případně se stalo, že právě v onom okamžiku, kdy Ježíš Kristus počal trpěti a krev svou prolévati za naše hříchy, bylo mu dáno toto jméno, jež mu podivuhodně příslušelo podle úřadu, který vzal na sebe. Velmi vhodně byl nazván tímto jménem tehdy, kdy se zevně i veřejně nabídl Bohu, svému Otci, k tomuto úřadu, aby se nezdálo, že marně přijal toto klanění hodné jméno.

Nemáte marně jméno křesťana a sluhy Ježíše Krista v úřadě, který zastáváte? Žijete tak, jak se sluší na tyto slavné názvy? Vyučujete své svěřence s onou pílí a s onou horlivostí, které Bůh na vás v tak svatém úřadě vyžaduje? Staňte se svým dobrým chováním hodnými této vznešené ctnosti a snažte se, aby váš život počal býti ode dneška svatým a vzdělávajícím a aby jím i nadále zůstal.

[1] Luk., 1., 31.

Duchovní kytice. *Ve jménu Ježíšově klekejž veškeré koleno nebešťanů, pozemšťanů i těch, kteří jsou v podsvětí.* (Filip., 2., 10.)

SVATÉ DĚTSTVÍ JEŽÍŠOVO.

2. ledna.

94. ROZJÍMÁNÍ.a)

Veleben budiž Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, který nás požehnal v Kristu všelikým požehnáním duchovním v nebesích. (Efes., 1., 3.)

Krátký obsah. — I. **Pobožnost k svatému dětství rozmnožuje naši lásku k Ježíši.** Zdaž se nestal Ježíš malým dítkem, aby nám dokázal svou lásku a usmířil spravedlnost svého Otce? Kterak bychom neměli milovati toho, jenž tolik za nás trpěl?

Slibte Ježíši, že ho budete milovati z celého srdce svého; rcete mu, že chcete žíti i zemříti v jeho lásce.

II. **Vštěpuje ošklivost před hříchem.** Proto se Ježíš tak hluboce pokořil, aby jej zničil; aby učinil zadost za naši zlou žádostivost, za naši pýchu a za naši smyslnost, proto se chtěl naroditi v chudobě, v pokoře i v utrpení.

Proste Ježíše o milost, abyste mohli oškliviti si hříchy a dosíci za ně odpuštění, a slibte mu, že se jich již nedopustíte.

III. **Utvrzuje v důvěře.** Pro zásluhy svého božského Syna uděluje nám Bůh s odpuštěním našich hříchů všechny milosti k našemu spasení a posvěcení.

Kéž vám tedy udělí pobožnost k dítku Ježíši nejúplnější důvěru v milosrdenství Boží.

I. Pobožnost k svatému dětství rozmnožuje naši lásku k Ježíši. Kterak bychom neměli milovati Ježíše, věčné Slovo, když právě jeho nekonečná láska k nám ho pohnula, aby »se stal tělem«,[1] jak se vyjadřuje svatý Jan v evangeliu!

a) Toto rozjímání jest vzato z Výkladu metody rozjímání. Lze ho užíti na den 2. ledna. — [1] Jan, 1., 14.

Tento Bůh, jenž se stal dítkem, měl příčinu, aby nás trestal podle přísnosti své spravedlnosti za převeliké hříchy, a on přece dává nám jen důkazy nekonečné lásky. Hle, stal se dítkem, a to dítkem chudým, pokorným a nejlíbeznějším ze všech dítek! Ó, jak velká jest jeho láska k nám, a jak málo jsme ho dosud milovali! Jak zřejmé znaky své lásky nám dává a jak nevšímavými jsme byli k nim!

Proste Ježíše za odpuštění své nepatrné lásky a rcete mu, že s pomocí jeho svaté milosti chcete ho milovati z celého srdce svého, z celé duše své i ze všech sil svých. Přisahejte nezrušitelnou i věčnou lásku svému laskavému Spasiteli, milovanému to Synu Mariinu a Božímu. Musíte mu obětovati, věnovati a zasvětiti své srdce, aby v něm vylil svou božskou lásku a abyste ho milovali vší láskou, kterou sám žádá, aby byl od vás milován. Usilujte jen o to, abyste žili a zemřeli v jeho lásce a pro jeho lásku!

»Milujme Boha,« dí miláček Páně, »neboť on první miloval nás.«[1] Spravedlivo jest zajisté, abychom milovali toho, jenž nás tolik miloval, jenž jest tak laskavý a tak hoden naší lásky!

II. **Tato pobožnost vštěpuje ošklivost před hříchem.** Úvaha o dětství Pána našeho musí v nás vzbuditi velkou ošklivost před hříchem a odpor proti němu při vzpomínce, že Syn Boží se ponížil i pokořil, a jak praví svatý Pavel k Filippenským, »sebe sama zmařil, přijav způsobu služebníka«[2] a stal se dítkem, aby svým utrpením zničil hřích.

Mohli bychom se ještě osměliti dopustiti se hříchu vědouce, jak praví svatý Jan, že »se zjevil, aby sňal hříchy naše a aby zničil díla ďáblova«,[3] jimiž jsou hříchy? Jak bychom mohli ob-

[1] I. Jan. 4., 19. — [2] Filip., 2., 7. — [3] I Jan. III., 5., 8.

novovati v sobě to, co Pán náš přišel zničiti s tolikerou námahou a s takovými utrpeními? Naše hříchy jsou to, jež přivedly Ježíše do stavu dítěte, do chudoby i pokoření; naše hříchy vynutily mu tolikeré slzy od jeho narození; naše pýcha a naše láska ku přepychu i marnivostem ho pokořily, že se narodil ve chlévě a byl položen v jeslích na slámě mezi dvěma dobytčaty; aby zničil i vyhladil naši hrabivost a nenasytnou žádostivost po statcích a po bohatství, naši nezřízenou lásku k pohodlí a k rozkošem, snáší tak krutou chudobu; po úvaze těchto pravd chtěli bychom dopouštěti se zlého!

Proste Ježíše, aby nedopustil, byste byli tak zvrhlí a milovali ještě hřích, když ho to tolik stálo, aby jej zničil, jeho, jenž jest vaším Stvořitelem, Králem a Bohem. Proste ho snažně pro moc a pro milost jeho božského narození, aby zmařil i potřel ve vás veškeren hřích a každou náklonnost ke hříchu a aby vám odpustil milosrdně všechny hříchy, jichž jste se na neštěstí dopustili.

III. **Tato pobožnost utvrzuje naši důvěru v milosrdenství Boží.** Další užitek z pobožnosti k božskému dětství Ježíšovu jest, že nám uděluje velkou důvěru v milosrdenství Boží. Nabudeme pevné jistoty, že dosáhneme od Boha odpuštění svých hříchů, jestliže jich opravdově litujeme a jsme odhodláni, že se již žádného nedopustíme, rovněž i všech milostí, za něž budeme prositi pro zásluhy Syna Božího, jenž se stal dítkem. Musíme míti tuto důvěru, že Otec nebeský odpustí nám naše hříchy pro lásku i pro zásluhy našeho milovaného Spasitele. Chovejme též důvěru, že Bůh při úvaze a při pohledu na jeho nekonečné zásluhy udělí nám všechny potřebné milosti, abychom se uvarovali hříchu, na-

pravili své chyby, dosáhli ctností, jichž od nás žádá, a že nám udělí konečně život věčný. Velký apoštol povzbuzuje nás k této důvěře, když píše k Římanům: »Ten, jenž ani vlastního Syna neušetřil, nýbrž za nás za všecky vydal, kterak i s ním nedá nám všeho?«[1]

Očekávejte tedy s důvěrou vše od nekonečné dobroty Boží, i když jste se provinili četnými hříchy, které vás činí hodnými pekla. V jeho božském Synu, v svém Spasiteli, máte drahocennou záruku lásky, kterou k vám chová, jakož i dobré vůle, s níž vám chce odpustiti a vás spasiti. V Písmě svatém ujišťuje, že »nechce smrti hříšníka, nýbrž jeho obrácení«,[2] jeho život i spasení; božské dítko, laskavý Ježíš, jest vám přesvědčivým důkazem této pravdy. Proto skládejte veškeru svou důvěru v milosrdenství nebeského Otce a v lásku i v zásluhy Ježíše, svého Spasitele.

Duchovní kytice. *Bůh mě tak miloval, že se stal z lásky ke mně dítkem, není pak spravedlivo, abych i já se pokořil jako dítko z lásky k němu?* (Sv. J. Kř. z La Salle.)

SVATÁ JENOVEFA, PANNA.

3. ledna.

95. ROZJÍMÁNÍ.

Modlitba s postem a s almužnou jest lepší, nežli schovávati poklady zlata. (Tob., 12., 8.)

Krátký obsah. — I. **Duch modlitby svaté Jenovefy.** Tato světice zasvětila se Bohu již od nejútlejšího mládí a učinila slib panenství. Oddala se s vroucností zbožnosti a její život byl ustavičnou modlitbou.

[1] Řím., 8., 32. — [2] Ezech., 18., 23.

Modlitby jest vám potřebí k vašemu posvěcování a ku prokazování dobra duším; věnujte se jí bedlivě.

II. **Její umrtvování.** Bez umrtvování má modlitba nepatrnou působivost. Svatá Jenovefa nakládala přísně se svým tělem posty, bděním a veškerou jinou přísností.

Abyste se upevnili ve zbožnosti, umrtvujte své tělo i své smysly; nemožno býti zároveň křesťanem a rozkošníkem.

III. **Její útrapy.** Tato světice zakoušela velmi velké útrapy; velebila však Boha za nemoci, za pomluvy a za pronásledování. Svatí radují se z utrpení, poněvadž je činí podobnými Ježíši Kristu.

Přijímejte bez stěžování a z lásky k Bohu útrapy, které na vás dolehnou.

I. **Duch modlitby svaté Jenovefy.** Svatá Jenovefa byla tak zaujata i naplněna milostmi, že se zasvětila Bohu na radu svatého Germana, biskupa auxerreského, již od nejútlejšího mládí. On schválil též její úmysl, aby učinila slib panenství, což také později před biskupem chartreským učinila. Nato se věnovala úplně skutkům pobožnosti a zvláště modlitbě, takže celý její život byl téměř ustavičnou modlitbou. Ke svěcení neděle připravovala se tím, že noc před ní trvala na rozjímání a povzbuzovala se k mimořádné vroucnosti, v níž se pak snažila udržeti po celý den; podobně činila také přede všemi svátky. Hle, toť obyčejem svatých: vyhýbají se obcování s lidmi a milují obcování s Bohem.

Cítíte se nabádáni k tomuto obyčeji? Vaší povinností jest trvati na modlitbách s láskou i s vroucností, abyste dosáhli hojných milostí, jichž jest vám třeba ve vašem povolání jak k vašemu vlastnímu posvěcování, tak i ku posvěcování jiných. Buďte přesvědčeni, že čím více si budete hleděti modlitby, tím lépe budete zastávati svůj úřad. Poněvadž sami ze sebe nejste schopni vykonati něco dobrého ke spáse

duší, proto se musíte často obraceti na Boha, abyste dosáhli od něho toho, co vás zavazuje vaše povolání sdělovati jiným. Bůh jest, jak praví svatý Jakub, »otcem světel, od něhož každý dar dokonalý jest«,[1] totiž vše, co lidem bývá dáno a čeho potřebují, aby dosáhli svého spasení. Proste velmi Boha o tohoto ducha modlitby.

II. **Umrtvování svaté Jenovefy.** Modlitba jest málo působivá, není-li podporována umrtvováním. Svatá Jenovefa spojovala obé, proto dosáhla snadno od Boha všeho, zač žádala. Jídávala obyčejně jen dvakrát týdně, nepožívala masa a probděla často celé noci. Přísnost její byla tak veliká, že se zdálo, že nemá ani těla, tak velice je zanedbávala.

Ve zbožnosti se můžeme jen tou měrou utvrditi, jakou se umrtvujeme. Poněvadž nás smysly stále dráždí, abychom vyhledávali jejich rozkoší, proto nemožno žíti podle ducha křesťanského, nedržíme-li jich na uzdě a neklademe-li jejich náklonnostem odporu; neboť tělo, podle učení svatého Pavla, »žádá proti duchu a oba jsou proti sobě«.[2] To jest také příčinou, že mnohdy konáme to, čeho konati nechceme. »Žijeme-li duchem, ducha také následujme«,[3] dodává týž apoštol, a ne smyslů. Jest toto vaší péčí a vaším zaměstnáním? Snažíte se, abyste opanovali své smysly? Povolíte-li jim, pak vám bude velmi těžko držeti je na uzdě. Bděte tedy stále nad nimi, poněvadž nemůžeme žíti křesťansky a zároveň rozkošnicky.

III. **Útrapy svaté Jenovefy.** Odměnou, kterou obdržela svatá Jenovefa na zemi za všechny své veliké skutky a za všecka svá cvičení ve zbožnosti, byla dlouhá i častá utrpení i nemoci a

[1] Jak., 1., 17. — [2] Galat., 5., 17. — [3] Galat., 5., 25.

značná pronásledování po celou dobu jejího života. Tato byla ještě mnohem zvětšena pomluvami, za něž se mstila podle příkladu svatého Pavla jen díkůvzdáním a modlitbou za ty, kteří ji pronásledovali a pomlouvali.[1] Vědělať, že tato utrpení jsou odměnami, jež Bůh uděluje svým svatým v tomto životě, jak dosvědčuje Ježíš Kristus ve svatém evangeliu, a že se pro ně mají »míti za šťastnější«,[2] než kdyby měli všechny možné poklady. To dodává také služebníkům Božím útěchy, poněvadž nacházejí v takovém stavu velkou podobnost s Ježíšem Kristem a s jeho svatými. Aby se s námi tak nakládalo, když jsme po celý život pracovali pro Boha, jest vše, co máme očekávati v tomto životě; to nám však také pomůže, že nalezneme a budeme požívati Boha a v sobě jeho svatého míru, jak jej nalezla světice, jejíž svátek slavíme, ve všech svých strastech.

Dosvědčujte často Bohu, že jest vám potěšením, můžete-li snášeti všechna utrpení, jež na vás sešle. Nestěžujte si na to, co se proti vám mluví a činí; dokazujte svým mlčením a svou trpělivostí, že jste s tím spokojeni a že to rádi z lásky k Bohu snášíte. Jedním z nejlepších prostředků k získání a k zachování této lásky Boží jest zajisté, můžeme-li mnoho trpěti a trpíme-li s radostí.

Duchovní kytice. *Kdybychom sobě sami odumřeli úplně ... mohli bychom chápati i věci božské a okoušeti již i jakési předtuchy naziráni nebeského.* (Násl. Kr., I., 11., 3.)

[1] I. Kor., 5., 12., 13. — [2] Mat., 5., 11., 12.

ZJEVENÍ PÁNĚ.

6. ledna.

96. ROZJÍMÁNÍ.

Mudrci pravili: »Kde jest ten novorozený král židovský? Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě, i přišli jsme poklonit se jemu.« (Mat., 2., 2.)

Krátký obsah. — I. **Věrou poslouchají Mudrci Boha.** Osvíceni tímto světlem poslouchají věrně hlasu Božího; opouštějí svou zemi, následují hvězdy a přicházejí do Judska, aby se klaněli novorozenému králi židovskému.

Buďte pozorni na vnuknutí Boží, neboť od rychlé věrnosti závisí často spása duše.

II. **Zamítají lidské ohledy.** Podporováni věrou táží se Heroda, kde se narodil král židovský; na jeho poukaz jdou do Betlema nestarajíce se o záměry královy.

Následujte vždy osvícení víry a naučte se pohrdati vším, čeho si svět váží.

III. **Klaní se Ježíši jako Bohu.** Mudrci nalézají Ježíše v jeslích; jeho nouze a chudoba jeho rodičů nezeslabuje jejich víry; klaní se mu a obětují mu své dary.

Milujte chudé dítky; klaňte se Ježíši v nich a vyučujte je s horlivostí a s láskou.

I. **Věrou poslouchají Mudrci Boha.** Nemůžeme ani dostatečně obdivovati víru svatých Mudrců; neboť, dí svatý Bernard, nebylo k nalezení v Izraeli víry, která by se podobala víře těchto podivuhodných pohanů. Zpozorovali novou i neobyčejnou hvězdu; při pouhém jejím spatření putují ze vzdálených krajů, aby hledali toho, jehož neznají a jenž ani ve své zemi není znám. Osvíceni jejím světlem, a více ještě světlem víry jdou zvěstovati nové Slunce spravedlnosti, Mesiáše, na tom místě, kde se narodil, a naplňují úžasem touto zprávou každého. Oni nejsou tím nikterak překvapeni, poněvadž jsou osvíceni pravým světlem, a jelikož jen »věrou možno se dostati k Ježíši Kristu«,[1] jak dí svatý Pavel. Ne-

[1] Řím., 3., 23.

bylo marno, že se jim ukázala ona hvězda, neboť tento zjev pomohl jim k tomu, že přijali milost Boží a věrně poslechli vnuknutí Božího, a tak se stal tento den pro ně dnem spásy.

Jsme pozorni na vnuknutí, jichž se nám dostává od Boha? Jsme také tak ochotni uskutečniti je, jako byli Mudrci v následování hvězdy, která jim byla vůdcem? Od takovéto rychlé věrnosti vzhledem k milosti závisí mnohdy spasení a blaženost duše. Bůh dal Samuelovi najevo svou přízeň, poněvadž třikrát byl ochoten poslechnouti, jakmile zaslechl jeho hlas. Svatý Pavel zasloužil si úplného obrácení, poněvadž poslechl hned volajícího hlasu Ježíše Krista, jenž ho volal; totéž musíte i vy činiti jako oni.

II. **Věrou zamítají Mudrci lidské ohledy.** Královští Mudrci přišli do Jerusalema, odebrali se až do paláce Herodova a »tázali se, kde se narodil král židovský«.[1] Jaká to otázka v paláci samého knížete! Narodilo se sice v Judsku několik králů, praví svatý Augustin, a sám panující král, Herodes, měl několik dítek; ale k žádnému z nich nepřišli Mudrcové, aby se mu klaněli a za svého krále uznali, neboť k nim je Bůh nepřivedl. Podle svatého Fulgencia narodil se nedávno předtím králi Herodovi v jeho paláci syn, jenž byl položen do stříbrné kolébky a byl velmi ctěn v celém Judsku, a přece nevědí Mudrcové ničeho o něm, ba ani neslyšeti, že by aspoň jeho jméno jmenovali v paláci knížecím. Jaká to svatá smělost se strany Mudrců, že vkročili takto do hlavního města a vnikli až k trůnu Herodovu! Nebojí se ničeho, neboť víra, kterou byli oživeni, a velikost toho, jehož hledali způsobila, že zapomněli na všechny lidské ohledy, ano, pohrdali i jimi a pokládali toho,

[1] Mat., 2., 2.

s nímž mluvili, za nekonečně nižšího, než toho, jenž jim byl oznámen hvězdou. Nemožno se ani dost diviti, že pohané, kteří byli vychováni v bludech modlářství, měli tak živou víru a tak věrně následovali jejího světla. Tato víra se ještě značně rozmnožila a zesílila, když Herodes dal svolati knížata kněžská a zákoníky a vyzvídal na nich, kde by se měl naroditi Kristus, a oni mu prohlásili, že »v Betlemě«;[1] oznámil mudrcům jejich odpověď i odkázal je do Betlema řka: »Jděte a ptejte se pilně po dítěti a když je naleznete, zvěstujte mi, abych i já přijda poklonil se jemu,«[2] oni však odešli nestarajíce se o krále Heroda.

Tak musí i vás víra nabádati k opovrhování vším, čeho si svět váží.

III. **Víra Mudrců způsobila, že se klaní Ježíši jako Bohu.** Odšedše z Jerusalema odebrali se Mudrcové do chudého městečka Betlema, aby tam nalezli krále, jehož hledali. Byli tam vedeni »hvězdou, která je předcházela, až došli na místo, kde bylo dítě. Mudrcové vkročili do chléva a nalezli malé dítko, chudými plénkami ovinuté s Marií, matkou jeho«.[3] Což se nebáli Mudrcové při tomto pohledu, že byli oklamáni? »Jsou toto znaky královské,« táže se svatý Bernard. »Kde jest jeho palác? Kde jeho trůn? Kde jeho dvořanstvo?« A dodává: »Chlév jest jeho palác, jesle mu slouží za trůn a jeho dvořanstvem jest společnost nejsvětější Panny Marie a svatého Josefa.« Tento chlév nezdá se jim opovržení hoden, nepozastavují se nad chudičkými plénkami, nedělá jim žádných starostí, když vidí chudé dítko, jež kojí jeho matka. »Padají před ním,«[4] dí evangelium, uctívají je jako svého krále a

[1] Mat., 2., 5. — [2] Mat., 2., 8. — [3] Mat., 2., 9., 11. — [4] Mat., 2., 11.

klaní se mu jako svému Bohu. Ejhle, k čemu je přiměla víra, jíž byla jejich mysl tak živě proniknuta.

Uznávejte Ježíše v oněch chudých cárech dítek, které vyučujete, a klaňte se mu v nich. Milujte chudobu a ctěte chudé podle příkladu Mudrců; neboť chudoba se musí zdáti líbeznou zvláště vám, jimž jest svěřeno vyučování chudých. Kéž vás víra povzbudí, abyste je vyučovali s láskou a s horlivostí, neboť jsou »údy Ježíše Krista«.[1] Takto nalezne božský Spasitel své zalíbení ve vás a vy naleznete jej, neboť on vždy miloval chudinu a chudobu.

Duchovní kytice. *Pane, přidej nám víry.* (Luk., 17., 5.)

SVATÝ ANTONÍN, OPAT.

17. ledna.

97. ROZJÍMÁNÍ.

Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej co máš, a dej chudým a budeš míti poklad v nebi; a pojď a následuj mne. (Mat., 19., 21.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Antonín zřekl se svých statků.** Slyše slova: »Chceš-li dokonalým býti, prodej co máš, a dej chudým,« měl za to, že Bůh ho volá k této dokonalosti; zbavil se hned svých statků a opustil svět.

Jste poslušni vnuknutí Božích? Zřekli jste se všeho? Libujete si v chudobě?

II. **Odebral se do samoty.** Tam pracoval svýma rukama, aby si získal živobytí a mohl pomáhati nešťastným; se svou prací spojoval stálou modlitbu.

Chcete-li úplně náležeti Bohu, nestačí, že jste se zřekli statků pozemských, musíte též bojovati proti svým náruživostem a snažiti se o své posvěcování.

[1] I. Kor., 12., 27.

III. **Opouští poušť, aby vykonával svou horlivost.** Učinil tak, aby povzbuzoval mučedníky a pronásledované křesťany; jakmile přestalo pronásledování, vrátil se do své samoty.

Milujte samotu své řeholní obce; neopouštějte jí, leč k vykonávání svého úřadu a na dobu ustanovenou poslušností.

I. **Svatý Antonín zřekl se svých statků.** Svatý Antonín slyšel čísti v chrámě slova svatého evangelia: »Chceš-li dokonalým býti, jdi, prodej, co máš, a dej chudým.«[1] Pojal je, jako by byla jemu řečena, a hned jal se je také uskutečňovati; neboť byl přesvědčen, že Bůh žádá toho od něho. Obdivujme věrnost tohoto světce k prvním podnětům milosti a jeho rychlost v poslušnosti vnuknutí Božích.

Jsme také tak věrni k vnuknutím Božím jako svatý Antonín a plníme také tak hbitě jako on, čeho od nás žádá milost Boží? Když jsme opustili svět, učinili jsme jako on přislíbení, že se všeho zřekneme, zanechali jsme však nadobro všecko? Nemáme již žádné přilnulosti k něčemu? Poznáme to, jsme-li rádi, že jsme chudi, a nechceme-li míti svého pohodlí a vůbec ničeho.

II. **Svatý Antonín odebral se do samoty.** Když se vzdal svatý Antonín všech svých statků ve prospěch chudých, odebral se na poušť, kde pracoval svýma rukama, aby sobě vydělal své živobytí a aby mohl podporovati chudé. Se svou prací spojoval ustavičnou modlitbu.

K úplnému oddání Bohu nestačí, abychom se zřekli svého majetku a všeho zevnějšího, třeba také, abychom se vnitřně zdokonalovali a zřekli se svých náruživostí a náklonností. Této výhody možno dosíci v odloučenosti. Není zajisté možno, abychom se přemohli, aniž se sami zná-

[1] Mat., 19., 21.

me, uprostřed světa jest však obtížno dospěti k poznání sebe. Užíváme výhody, že můžeme odloučeně žíti, k tomu, abychom se snažili nepovolovati v ničem hnutí přirozenosti?

III. Svatý Antonín opustil poušť, aby vykonával svou horlivost. Když se byl svatý Antonín na poušti zdokonalil a naplnil duchem Božím, opustil ji na nějakou dobu za příčinou pronásledování, aby povzbuzoval mučedníky a utvrzoval křesťany ve víře. Vlastní jeho posvěcování zdržovalo ho v samotě, avšak horlivost pro spásu jeho bratří ho z ní vyvedla. Nedůvěřoval však sobě, jakmile přestalo pronásledování, odebral se opět na poušť a žil tam pak s větší ještě horlivostí než kdy jindy.

Podobně musíte i vy jednati; musíte milovati samotu, abyste tam pracovali na svém vlastním zdokonalení, musíte ji však opustiti, žádá-li Bůh, abyste pracovali na spáse duší, které vám svěřil. Jakmile vás však již nevolá na venek a uplynul-li čas k zastávání vašeho úřadu, musíte se podle příkladu svatého Antonína odebrati opět do své samoty.

Duchovní kytice. *Den jeden ve tvých nádvořích lepší než tisíce jiných.* (Žalm, 83., 10.)

SVATÝ SULPICIUS, BISKUP.

19. ledna.

98. ROZJÍMÁNÍ.

Zbožnost užitečna jest ke všemu, majíc zaslíbení života nynějšího i budoucího. (I. Tim., 4., 8.)

Krátký obsah. — I. **Světec dával od dětinství velikou zbožnost najevo.** Znaky, jimiž ji projevoval,

přiměly jeho biskupa, že ho přijal do svého duchovenstva. Jak drahocenná to výhoda, jsme-li záhy vzdělávání ke ctnosti.

Vaše povolání usnadňuje vám zbožnost; využitkujte toho, jak náleží.

II. **Zbožnost ho uchovala před nebezpečím světa.** Král povolal ho ke svému dvoru, světec se tam udržoval ve zbožnosti a jeho vzdělávající chování získalo mu úctu všech.

Při svém nutném styku se světem buďte vždy libou vůní Ježíše Krista.

III. **Zbožnost povzbuzuje jeho horlivost.** Když byl zvolen za biskupa, vnukala mu a oživovala zbožnost jeho horlivost pro spásu duší a pomohla mu k hojnému konání dobra. Jak pravdivo jest, že »zbožnost jest užitečná ke všemu«!

Můžete říci, že vaše chování ve třídě i v kostele nabádá vaše žáky ke zbožnosti a ke ctnosti?

I. **Svatý Sulpicius dával od dětinství velkou zbožnost najevo.** Svatý Sulpicius jevil vždy, a to již od útlého dětství tak velkou náklonnost ke ctnosti, že byl proto nazýván »Pobožný« a že ho jeho biskup zavázal, aby vstoupil do stavu kněžského. Ó, jak velmi prospěšno jest oddati se záhy ctnosti! Tím stává se nám velmi snadnou a zbožný život vedeme takřka přirozeně.

Tutéž výhodu možno míti též v domech odloučených od světa, kde ti, kteří milují svůj stav, nalézají jen radost i uspokojení ve všech zbožných cvičeních, která se tam konají; neboť tu nabyli dovednosti, již učinila milost a láska Boží lahodnou i příjemnou.

Nacházíte se v tomto duševním stavu? Milujete jak své povolání tak i všechno, co se v něm koná, více nežli všechno jiné?

II. **Zbožnost uchovala svatého Sulpicia od nebezpečenství světa.** Zbožnost svatého Sulpicia zjednala mu takové jméno, že ho chtěl míti král u sebe. Ačkoli jest velmi obtížno zachovati při dvoře královském náboženského ducha, jed-

nal přece tento světec tak moudře, že tam šířil libovůni své zbožnosti, což mu získalo úctu všech.

Váš úřad vyžaduje, abyste měli někdy na venek styky s bližním. Dejte pozor, abyste při tom sloužili jen ke vzdělávání a abyste byli tak skromní, vážní a zdrželivi, byste byli pokládáni za »libovůni Ježíše Krista«.[1] Snažte se, aby celý váš zevnějšek, všechna vaše slova i všechny vaše skutky dýchaly ctností. Jen za tou příčinou chce Bůh, abyste na venek vykonávali svůj úřad; připravte se tedy v samotě, abyste jednali podle jeho úmyslů.

III. **Zbožnost svatého Sulpicia rozněcovala jeho horlivost o duše.** Arcibiskupství bourgeské bylo právě uprázdněno; král jmenoval pro ně svatého Sulpicia, jehož zbožnost poskytla mu přednost přede všemi, kteří se ucházeli o tuto důstojnost. Tatáž zbožnost způsobila také, že pracoval horlivě a úspěšně na spáse duší. Ó, jak podivno jest, co praví svatý Pavel, že jest totiž »pobožnost ke všemu užitečna«.[2] Přináší velká dobra nejen těm, kteří ji mají, ale i těm, kteří je vidí, s nimi obcují a jsou od nich poučováni; v nich hlásá všechno zbožnost.

Možno to říci o vás, kteří máte se sdíleti o zbožnost s dětmi, které máte vésti? Stačí, aby vás viděly a staly se hodnými, a nabádá je již pouhý váš zevnějšek ke ctnosti? Plodí v nich vše, co jim pravíte, ducha zbožnosti a náboženství? Toť nejhlavnější dobro, které jim můžete prokázati, a to nejlepší, co jim můžete dáti, až vás opustí.

Duchovní kytice. *Učitel musí míti v znamenité míře ctnost zbožnosti a zbožnost jeho musí býti vnitřní, upřímná i přikladná.* (Fr. Agathon. Dvanáctero ctností dobrého učitele.)

[1] II. Kor., 2., 15. — [2] I. Tim., 4., 3.

OBRÁCENÍ SVATÉHO PAVLA, APOŠTOLA.

25. ledna.

99. ROZJÍMÁNÍ.

Pane, co chceš, abych činil? (Skut. ap., 9., 6.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Pavel před svým obrácením.** Šavel vynakládá všechen svůj zápal na hájení zákona mojžíšského, povalen však náhle k zemi a osvícen Bohem světlem nebeským, stává se největším kazatelem evangelia.

Děkujte Bohu, že vás odloučil od světa, aby vám svěřil svatý úřad ke vzdělání dítek ke ctnosti.

II. **Jeho věrné spolupůsobení s milostí.** Jakmile mu Ježíš řekl, že pronásleduje křesťany pronásleduje jeho samého, zvolal Pavel: »Pane, co chceš, abych činil?«

Jste vždy ochotni činiti to, čeho Bůh od vás žádá? Ukazujete se plni horlivosti pro svůj úřad?

III. **Jeho poslušnost k Ananiáši.** Ananiáš obdržel poslání, aby oznámil novému apoštolu, čeho Pán od něho žádá; Bůh, ačkoli povolal Pavla způsobem mimořádným, oznámil mu takto své úmysly svým zástupcem.

Nejednejte podle vlastních osvícení, ale předložte svým představeným, co se vám zdá užitečným pro dobro.

I. **Svatý Pavel před svým obrácením.** Svatý Pavel měl takovou horlivost pro zachovávání Starého Zákona, že s písemným rozkazem velekněžovým chodil po všech místech judských, kde věděl, že jsou tam křesťané, aby je pronásledoval. Bůh, jenž znal zápal jeho horlivosti, chtěl, aby jej věnoval Ježíši Kristu, kterého pronásledoval v jeho údech a v jeho učednících. Náhle »osvítil ho nebeským světlem a porazil ho k zemi«.[1] Jak šťasten byl tento světec, že ho takto předešla milost a on z pronasledovatele evangelia stal se v okamžiku jeho apoštolem i kazatelem!

Radujte se se svatým Pavlem pro zvláštní

[1] Skut. apošt., 9., 3., 4.

milost, kterou od Boha obdržel, a děkujte za milost, kterou vám Bůh prokázal, že vás odloučil od světa a povolal k tak svatému úřadu, že můžete vyučovati dítky a vychovávati je ke zbožnosti.

II. **Věrné spolupůsobení svatého Pavla s milostí.** Jakmile předešla milost svatého Pavla, působil věrně s ní. Ježíš Kristus mu oznámil hlasem s nebe, že »on sám jest to, jehož pronásleduje«[1] v křesťanech, a on byl pozoren hlasu, jenž k němu mluvil, aby ho vybavil z jeho zaslepenosti, a pokorně se tázal Pána našeho na rozkazy, které by mu chtěl uděliti, a co chce, aby pro něho učinil.

Ježíš Kristus vás povolal, abyste zastávali jeho úřad a vyučovali chudé. Jste také tak poslušni hlasu Božího jako svatý Pavel? Plníte také tak rychle všechna vnuknutí milosti a jste také tak horlivi při plnění povinností svého úřadu? Pravíte se svatým Pavlem: »Pane, co chceš, abych činil?«[2] Jste také tak poslušni všeho, o čem víte, že Bůh to od vás žádá?

III. **Poslušnost svatého Pavla k Ananiáši.** Ačkoli Bůh osvítil svatého Pavla mimořádným světlem a povolal ho zázračným hlasem, nechtěl mu přece oznámiti osobně svou svatou vůli, nýbrž poslal ho k Ananiáši, jemuž ji zjevil, aby mu ji oznámil v jeho jménu.

Bůh chce, abyste jednali podobně, když vám vnukne, abyste vykonali něco dobrého, chce vám jen dáti tímto osvícením na srozuměnou, že žádá něčeho od vás, čeho nekonáte; nechce však, abyste to činili sami ze sebe jsouce jen tímto světlem nebeským osvíceni. Přeje si od vás, abyste vzali své útočiště ke svým ředite-

[1] Skut. apošt., 9., 4. — [2] Skut apošt., 9., 6.

lům a představeným, které poučuje o tom, co máte činiti, a jimž nařizuje, aby vám to oznámili. Nedůvěřujte tedy svým vlastním náhledům, i když se vám zdají pocházeti od Boha, předložte je těm, kteří vás spravují, a podřiďte je náhledům jejich.

Duchovní kytice. *Blaze tomu, jejž ty, Pane, vychováváš, a jejž zákonu svému vyučuješ.* (Žalm, 93, 12.)

SVATÝ JAN ZLATOÚSTÝ, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

27. ledna.

100. ROZJÍMÁNÍ.

Duchem rozumnosti naplňuje ho Hospodin. On pak takořka chrlí řeči své moudrosti a na modlitbě chválí Pána. (Eccli., 39., 8., 9.)

Krátký obsah. — I. **Světec opouští svět.** Učinil to ve chvíli, kdy v něm mohl žíti v slávě. Odebral se do samoty a věnoval se především studiu Písma svatého.

Máte výhodu, že můžete čísti evangelium a rozjímati v něm; jednejte podle jeho svatých zásad a vyučujte jim s horlivostí.

II. **Jeho nadání k hlásání slova Božího.** Zcela naplněn Bohem kázal tento světec evangelium s neobyčejnou znalostí a s mimořádným úspěchem a získal mnoho duší Bohu.

Musíte vyučovati své žáky náboženství, vaše slova nebudou však působivá, leč když budete naplněni duchem Božím a když budete kázati příkladem.

III. **Za svou horlivost byl pronásledován.** Byv proti své vůli povýšen na biskupský stolec cařihradský musil snášeti krutá pronásledování pro svou horlivost o obnovení mravů a odstranění zlořádů.

Očekávejte, že budete pronásledováni, povedete-li svatý život a budete-li přinášeti užitek v duších.

I. **Světec opouští svět.** Svatý Jan Zlatoústý měl tolik předcházející milosti, že opustil svět v době, kdy v něm mohl žíti s největší slávou pro svou výmluvnost, která budila u každého obdiv. Odebral se do samoty, kde se oddal studiu Písma svatého, z něhož čerpal velká osvícení a důkladný základ náboženský.

Máte štěstí a výhodu, že žijete odloučeně od světa, čtete často Písmo svaté a slyšíte je často čísti; proto se z něho musíte učiti vědě spásy a svatým zásadám, podle nichž musíte žíti a jimž musíte jiné vyučovati, jak jste k tomu svým povoláním zavázáni. Rozjímejte o nich občas a snažte se, aby byly též obyčejným předmětem vašich hovorů.

II. **S jakou dovedností hlásal světec slovo Boží.** Biskup antiochenský rozkázal tomuto světci, aby kázal evangelium, což činil s takovým úspěchem a s tak neobyčejnou výmluvností, že každého unášel a zároveň poutal srdce k Bohu. Tak se stává, kdo se naplní v samotě Bohem, může otevřeně i s úspěchem mluviti o Bohu a učiti ho znáti ty, kteří pohříženi jsouce do hříchu a nevědomosti žijí v zaslepenosti, jež i jim samým jest skryta.

Poněvadž jest vaší povinností vyučovati denně své žáky v poznávání Boha, učiti je pravdám evangelia a vzdělávati je, aby podle něho žili, proto musíte býti sami velmi naplněni Bohem a rozohněni láskou k jeho svatému zákonu, aby vaše slova měla svůj účinek vzhledem k vašim žákům. Kažte svým příkladem a konejte před nimi, o čem je chcete přesvědčiti.

III. **Světec jest pronásledován za svou horlivost.** Svatý Chrysostom jsa zvolen proti své vůli za patriarchu cařihradského na naléhavé

prosby císařovy byl puzen svou horlivostí, aby obnovil mravy všech a netrpěl žádného zlořádu. Proto vystoupil odhodlaně i proti císařovně, v jejímž chování bylo mnoho nekřesťanského. Netrvalo také dlouho a on musil trpěti nejkrutší pronásledování, takže byl několikrát ze svého sídla vypuzen.

Tak se nakládá s těmi, kteří svým bezúhonným životem a svým svatým učením podporují evangelium a náboženství. Ďábel nemůže snésti jejich pokroku ve ctnosti a užitku, který přinášejí v duších, proto neustává je trápiti buď sám nebo svými náhončími. »Žijete-li svatě, dí svatý Pavel, očekávejte, že budete pronásledováni.«[1] Takový musí býti váš los i váš úděl, pokud budete na tomto světě.

Duchovní kytice. *Kdyby zákon tvůj nebyl mým rozjímáním, dávno byl bych zahynul ve své bídě.* (Žalm, 118., 92.)

SVATÝ FRANTIŠEK SALESKÝ, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

29. ledna.

101. ROZJÍMÁNÍ.

Blahoslavení tiší, neboť oni zemi vládnouti budou. (Mat., 5., 4.)

Krátký obsah. — I. **Umrtvování světcovo.** Umrtvoval se ustavičně, veda však na zevnějšek obyčejný život. Svými posty a zdrželivostí smyslů uchoval čistotu v znamenitém stupni.

Abyste se uchovali čistí, umrtvujte své smysly, toto umrtvování jest vždy možné.

[1] II. Tim., 3., 12.

II. **Jeho tichost a láska.** U našeho světce byly tyto ctnosti podivuhodny; pracoval po celý svůj život, aby je zdokonaloval a nedal uniknouti žádnému hnutí netrpělivostí.

Učte se od tohoto světce, abyste nedávali zevně najevo žádného rozčilení, pokora vám k tomu velmi pomůže.

III. **Příčina úspěchu jeho apoštolátu.** Svou tichostí, která získala všechna srdce, přivedl svatý biskup do Církve velmi mnoho bludařů; jejich náklonnost k němu pomohla velmi k jejich obrácení.

Chováte tytéž city lásky ke svým žákům? Tím je přivedete k Bohu.

I. **Umrtvování tohoto světce.** Co bylo podivuhodno v životě svatého Františka Saleského, jest, že ačkoli vedl na zevnějšek obyčejný život, žil přece v ustavičném umrtvování smyslů a nedovoloval jim než nutného užívání a v ničem jich neukojoval. Při stolování jídal tak málo, že jeho život možno nazvati ustavičným postem. Tím dosáhl vysokého stupně čistoty, ke které se již ve svém mládí zavázal.

Chcete-li míti takovou čistotu, jaké vyžaduje na vás váš stav, bděte tak nad svými smysly, že jim nedovolíte pokud možno při žádné příležitosti nezřízeného užití. Toť jedním z nejhlavnějších prostředků, jichž můžete užíti k svému umrtvování a jedním, jenž vašemu povolání nejvíce přísluší.

II. **Tichost a láska svatého Františka Saleského.** Tento světec měl takovou tichost a takovou lásku k bližnímu a tak velice dbal, aby potlačoval i nejmenší hnutí hněvu, že se tázal osoby, která ho dráždila k netrpělivosti, zdali ho chce oloupiti v jednom okamžiku o to, čemu věnoval celý svůj život, aby toho mohl dosíci.

Učte se od tohoto světce přemáhati své náruživosti a nedávati nikdy najevo žádného roz-

čilení ve svých řečech i skutcích; k tomu vám velmi přispěje pokora jakož i mlčení v příležitostech, v nichž by se vám mělo díti příkoří.

III. **Příčina úspěchu jeho apoštolátu.** Tato tichost a láska k bližnímu to byla, která způsobila, že svatý František Saleský mnoho duší obrátil k Bohu, takže se čítá na sedmdesát dva tisíce bludařů, které vyprostil z jejich bludu. A skutečně, tato ctnost získávala mu srdce těch, kteří se s ním stýkali, a náklonnost, kterou měli k němu, byla mu prostředkem, jehož užíval, aby je vedl k Bohu. Sám jeden odpadlík vyznal, že tichost a trpělivost tohoto světce přivedly ho zpět do lůna Církve.

Máte tyto city lásky a něžnosti k chudým dětem, jež vychováváte, a užíváte náklonnosti, kterou k vám mají, abyste je vedli k Bohu? Máte-li k nim pevnost otce, abyste je zdržovali od zlého, pak musíte míti k nim i něžnost matky, abyste je přijali a prokazovali jim vše dobré, jež od vás závisí.

Duchovní kytice. *Ježíši tichý a pokorný srdcem, učiň srdce naše podle srdce svého.* (Odp. 300 dnů po každé. Pius X., 13. září 1905.)

SVATÝ IGNÁC, MUČEDNÍK.

1. února.

102. ROZJÍMÁNÍ.

Nezemře-li zrno pšeničné, padši do země, zůstává samotno; zemře-li však, přináší mnoho užitku. (Jan, 12., 24., 25.)

Krátký obsah. — I. **Zmužilost tohoto světce**

v kázání evangelia. Tato zmužilost byla neobyčejná, žádná překážka ho nezdržovala, nedbal ani námahy, ani hrozeb, ani slibů, ani pronásledování.

Vyučujíce náboženství konáte jeden z hlavních úřadů apoštolských, staňte se ho hodni a buďte plni horlivosti a velkomyslnosti.

II. **Jeho láska k Ježíši Kristu.** Tento světec náležel zcela Ježíši Kristu; povzbuzoval věřící, aby milovali tohoto božského Mistra, k němu přilnuli a pracovali jen pro něho.

Milujete-li Ježíše Krista, bude vaší touhou, aby ho vaši žáci hleděli následovati a jemu se zalíbiti.

III. **Jeho touha po mučednictví.** Láska svatého Ignáce k Ježíši Kristu budila v něm touhu, aby mohl zemříti pro něho; chtěl, aby se s jeho usmrcením přispíšilo, aby s ním mohl býti dříve spojen v nebi.

Nebudete pravými učedníky Ježíše Krista, než když si budete přáti ze srdce všechno trpěti pro jeho lásku.

I. **Zmužilost tohoto světce v kázání evangelia.** Svatý Ignác byl jedním z prvních učedníků apoštolských a jedním z nejhodnějších jejich nástupců. Kázal evangelium s nejpodivuhodnější horlivostí i zmužilostí a přispíval mnoho k rozšíření náboženství. Čím více mu bylo odpíráno, tím více vzplanul odvahou bez ohledu na někoho a beze strachu před někým, ano, odporoval mocně i samému císaři a nedbal ani jeho hrozeb ani jeho slibů.

Takto třeba podporovati zájmy Boží s pevností i s velkomyslností vpravdě křesťanskou, k čemuž jste zavázáni ve svém stavu. Zastáváte tu jeden z hlavních úřadů apoštolských vychovávajíce nové věřící ve víře i v náboženství, totiž dítky, které byly naplněny před nedávnem při křtu svatém Duchem Božím. Staňte se podle příkladu svatých apoštolů hodnými tak svatého úřadu ústraním a pílí při rozjímání.

II. **Láska svatého Ignáce k Ježíši Kristu.** Tento světec byl naplněn duchem Ježíše Krista

a jeho svatou láskou, že měl velmi často jeho svaté jméno na rtech, tímto prostředkem sdílel jeho lásku těm, které vyučoval anebo s nimiž obcoval. Poněvadž byl úplně Kristův, jemuž se zasvětil, aby hlásal evangelium, proto též chtěl, aby křesťané, jimž jeho učení zvěstoval, přilnuli jen k Ježíši a pracovali jen pro něho.

Milujete-li velmi Ježíše Krista, budete se také snažiti se vší možnou pečlivostí, abyste vštípili jeho svatou lásku do srdce dítek, které vzděláváte, aby se staly jeho učedníky. Snažte se tedy, aby často myslily na Ježíše, svého dobrého i jediného Mistra; aby často mluvily o Ježíši, aby jen po Ježíši toužily a jen pro Ježíše žily.

III. **Touha svatého Ignáce po mučednictví.** Tento světec byl odsouzen, aby byl roztrhán lvy; i pravil, že teď počíná býti učedníkem Ježíše Krista, poněvadž si již ničeho nepřál z věcí pozemských a jelikož se nestrachoval před mukami, které vymysliti mohou tyrani, aby trýznili jeho tělo. Ano, přál si, aby bylo jeho tělo brzy vydáno nejkrutším mukám, aby mohl tím dříve požívati radostí s Ježíšem Kristem.

Obdivujte vřelou touhu tohoto světce po utrpení a po smrti, jež ho nabádala, že si přál, aby byl »obětován Bohu jako čistá a jeho zrakům příjemná oběť«.[1] Pomněte jako on, že jen tehdy stanete se pravými učedníky Ježíše Krista, když ho budete milovati a budete-li ochotni trpěti z lásky k němu.

Duchovní kytice. *Jsem pšeničným zrnem Božím, musím býti semlet, abych se stal chlebem, jenž jest hoden býti obětován Ježíši Kristu.* (Sv. Ignác.)

---

[1] Řím., 12., 1.

SVATÝ SEVER, BISKUP.

1. února.

103. ROZJÍMÁNÍ.

Chudým zvěstuje se evangelium. (Luk., 7., 22.)

Krátký obsah. — I. **Prostota a velká zbožnost svatého Severa.** Slova »chudým zvěstuje se evangelium« vyplnila se na svatém Severu, jenž jsa ve velmi chudém postavení nalezl prostředek, že mohl často slyšeti slovo Boží a věnovati se mnoho rozjímání.

Nemilujte velikosti pozemské ani statků vezdejších; proste Ježíše, aby vás naučil posuzovati vše tak, jak on sám to posuzuje.

II. **Jeho láska k samotě.** Ctnosti a zázraky tohoto světce způsobily, že byl zvolen za biskupa, proto musil opustiti klášter, který založil; brzy však dosáhl toho, že se mohl vrátiti do své samoty.

Věnujte se z poslušnosti zevnějším úřadům, ale pak oddejte se rádi v řeholní obci svým duchovním cvičením.

III. **Bůh oslavuje svého služebníka.** Smrt svatého Severa byla drahá před Bohem. Jeho ostatky byly velmi uctívány a Bůh je poctil četnými zázraky.

Vidouce jak Bůh odměňuje ty, kteří ho milují, rcete z celého srdce: »Jak dobré jest sloužiti Bohu!«

I. **Prostota a velká zbožnost svatého Severa.** V evangeliu svatého Lukáše se vypravuje, že »učedníci Janovi přišli k Pánu našemu, aby se ho tázali, zdali jest on Kristus, nebo mají-li jiného čekati«. Ježíš Kristus, jenž před nimi učinil několik zázraků, aby mohli poznati, že jest Mesiášem, pravil jim na konec své rozmluvy, že »chudým zvěstuje se evangelium«.[2] To musí povzbuditi všechny věřící, aby pracovali zmužile na velkém díle svého spasení, a zvláště ty, kteří od narození jsou podrobeni životu chudému a žijí v nedostatku statků pozemských.

Svatý Sever využitkoval výtečně této výho-

[2] Luk., 7., 19.—22.

dy, neboť ačkoli byl nucen, aby mohl býti živ, nastoupiti službu u nevěreckého pána, sytil přece svou duši chlebem slova Božího a svatým cvičením v rozjímání, jemuž se věnoval s velkou vroucností přes četné překážky, které mu v tom byly kladeny při zastávání jeho namáhavé služby. Bůh, jenž rád vyslyší tiché a pokorné srdcem, udělil mu úplné obrácení jeho pána na víru katolickou.

Není to pošetilostí, milujeme-li velikost a statky pozemské, když není ničeho velkého a vážení hodného než to, co jest veliké a ctěné před Bohem?

Osviť naše zraky, ó božský Ježíši, abychom patřili na věci tak, jak ty sám na ně patříš, a kéž všechny naše náchylnosti i náklonnosti shodují se úplně s tvými.

II. Láska svatého Severa k samotě. Ctnosti svatého Severa a četné zázraky, které Bůh skrze něho působil, učinily ho známým navenek; úcta, která mu byla prokazována, byla příčinou, že byl vzat ze středu učedníků, které vyučoval a vedl k dokonalosti na místě osamělém, aby byl posvěcen na biskupa avrancheského. Když však tu byl pracoval podle rozsahu své horlivosti, pohnula ho hluboká jeho pokora, aby složil důstojnost biskupskou a zřekl se všech pozemských statkův a mohl se navrátiti do své milé samoty, v níž zemřel svatou smrtí v náručí těch, které vzdělával příklady svého svatého života.

Takto máme se i my věnovati zevnějším úřadům, totiž z jedné pohnutky čisté vůle Boží, která jest nám naznačena poslušností; jakmile jsme vykonali své povinnosti, pak se musíme hned vrátiti do samoty, abychom se v ní věnovali duchovním cvičením z obavy, že poskvrníme své svědomí nějakým hříchem. Prosme Boha

na přímluvu tohoto velkého světce o vroucí lásku k životu vnitřnímu, aby všechny okamžiky našeho života staly se tolikerými stupni ke spojení s ním.

III. **Bůh oslavuje svého služebníka po jeho smrti.** Smrt svatého Severa byla neméně drahá před Bohem, než byl jeho život příkladný před lidmi. Aby bylo zabráněno, by jeho svaté tělo nebylo znesvěceno nepřáteli Církve, bylo přeneseno s místa, kde se nacházelo, na pole, kde bylo znova pohřbeno. Velká jeho svatost zazářila však zázraky, které se dály na onom místě tou měrou, že bylo uznáno za vhodno, aby byly jeho svaté ostatky přeneseny do katedrálního chrámu Panny Marie v Rouenu. Bůh, jenž chtěl rozmnožiti čest tohoto světce, dopustil, že všude, kde se zastavil průvod provázející tyto slavné pozůstatky ku přenocování, zůstaly tyto tak nepohnutelné, že nebylo možno hnouti jimi s místa, dokud nebyl učiněn slib, že bude na tom místě vystavěn chrám k jeho poctě.

Ó, jak dobré jest sloužiti Bohu! On umí zajisté hojně odměniti a k vysoké slávě povznésti ty, kteří ho milují. Dejž, ó můj svrchovaný Tvůrce, abych rád plnil se svatou milostí tvou všechny povinnosti k tobě, a uděl mi na přímluvu svatého Severa, patrona i ochránce zdejší farnosti, [a] k tak velkomyslnému i výhodnému podniku své svaté požehnání.

Duchovní kytice. *Blahoslavení dvořané tvoji, kteří stojí před tebou ustavičně a slyší moudrost tvou.* (III. Král., 10., 8.)

---

a) Saint-Sever jest farností v Rouenu, v jejímž kostele byla zprvu uložena tělesná schránka našeho milovaného Otce a v němž odpočívala patnáct roků.

OČIŠŤOVÁNÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

2. února.

104. ROZJÍMÁNÍ.

Když se naplnili dnové očišťování jejího podle zákona Mojžíšova, donesli ho do Jerusalema, aby ho představili před Hospodina. (Luk., 2., 22.)

Krátký obsah. — I. **Poslušnost i pokora Mariina.** Jako matka Boží a ustavičná Panna, nebyla Maria zavázána k očišťování; z poslušnosti i z pokory chtěla se však podrobiti zákonu.

Dbejte toho, abyste se v ničem nelišili od jiných a nechtěli výjimek v zachovávání pravidel.

II. **Maria obětuje Ježíše Bohu, Otci jeho.** Když přináší tuto obět z poslušnosti k zákonu, obětuje se také Ježíš vnitřně svému Otci, očekávaje až tak učiní zevnitřně na kříži.

Oddali jste se Bohu, nepodrželi jste ničeho ze své oběti? Obnovujte ji každodenně.

III. **Simeon velebí Ježíše i Marii.** Bůh, aby ukázal, že jest mu obět Ježíšova a pokora Mariina milou, vnukl Simeonovi, aby hlásal velikost Ježíšovu a přál veškero požehnání Marii.

Jak prospěšno jest náležeti úplně Bohu! Čím více mu dáte, tím více obdržíte.

I. **Poslušnost i pokora Mariina v tomto tajemství.** V čas zákonem předepsaný šla nejsvětější Panna Maria do chrámu k očišťování. Podrobila se tomuto zákonu a nechtěla činiti výjimky, ačkoli nebyla k tomu zavázána, neboť jako matka Boží počala i porodila Syna Božího bez porušení svého panenství.

Obdivujte pokoru Mariinu v tomto tajemství, při němž se jeví na zevnějšek jako obyčejná žena, ona, která svými dvěma vlastnostmi jako panna a jako matka Boží nad jiné matky byla povýšena. Učte se od ní nechtíti se v ničem lišiti od jiných a nežádati v zachovávání řehol-

ních pravidel žádné výjimky a ani žádných si nepřáti. Čím věrněji a přesněji je budete zachovávati, tím více zahrne vás Bůh svými milostmi a tím více záliby vám poskytne na vašem stavu.

II. **Maria obětuje Ježíše Bohu, jeho Otci.** Nejsvětější Panna, která svým očišťováním chtěla vyplniti zákon v celém jeho rozsahu, přinesla svého Syna Bohu, poněvadž byl prvorozeným. Avšak věčný Otec, jenž chtěl, aby tento milovaný jeho Syn byl jednoho dne obětován na kříži, aby učinil zadost za naše hříchy, vrátil ho na nějakou dobu jeho svaté matce, když ho byla vykoupila, jak bylo nařízeno zákonem. Obět, kterou nyní přinesl Syn Boží svému Otci, byla jen vnitřní, i když byla se strany nejsvětější Panny zevnější. Ježíš si pozůstavil zevnější svou obět až na dřevě kříže před zraky celého světa.

Obětovali jste se Bohu, když jste opustili svět, nepodrželi jste tehdy ničeho ze sebe? Věnovali jste se mu úplně a neodvolali jste obět, kterou jste tehdy Bohu přinesli? Nesmíte se spokojiti tím, že jste se mu jednou obětovali, svou obět musíte každodenně obnovovati a jemu všechny své skutky zasvětiti tím, že je konáte jen pro něho.

III. **Simeon velebí Ježíše i Marii.** Bůh na důkaz, že mu byla obět, která mu byla přinesena a kterou se Ježíš Kristus obětoval sám v tomto tajemství, milá a jak příjemná mu byla pokora, kterou projevila nejsvětější Panna, vnukl svatému starci Simeonovi, aby veřejně hlásal velikost Ježíšovu, an pravil, že »přišel jako světlo k osvícení pohanů a ke slávě lidu izraelského«,[1] a aby přál veškeré požehnání jeho svaté matce.

Ó, jak dobré jest odevzdati se Bohu! Již v tom-

[1] Luk., 2., 32.

to životě odměňuje a naplňuje velmi citelnou útěchou duši, která se mu cele zasvětila. Přivádí ke cti a k vážnosti u lidí ty, kteří si libují v pokořování. Čím více dáte Bohu, tím více dobra vám prokáže; čím více budete opovrženými před lidmi, tím většími budete před Bohem.

Duchovní kytice. *Vydejte tělo své v oběť živou, svatou, Bohu libou.* (Řím., 12., 1.)

SVATÝ ROMUALD, OPAT.

7. února.

105. ROZJÍMÁNÍ.

Den jeden ve tvých nádvořích lepší než tisíce jiných. (Žalm, 83., 11.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova k samotě.** Zakoušel v ní velké útěchy; dvacet roků, které prožil ve světě, zdály se mu dlouhými, sto let, která prožil v samotě, zdála se mu velmi krátkými.

Milujte ústraní, ono zjedná vaší duši klid a mír.

II. **Jeho přísnosti.** Tento světec žil ve velké přísnosti; nosil žíněné roucho kající, jeho posty byly přísné i ustavičné; a přece se dožil velmi pokročilého věku.

Nestrachujte se umrtvování, přináší velký prospěch duši ano i tělu.

III. **Jeho strach před soudem Božím.** Obával se, že nezemře dobře, a to, říkával, pro počet, který Bůh od něho požádá po smrti.

Nestrachujete se ničeho po tolikerých nedbalostech ve službě Boží? Napravte od nynějška vše, co by se mu mohlo nelíbiti.

I. Láska světcova k samotě. Svatý Romuald žil dvacet roků ve světě a ty zdály se mu velmi dlouhými, poněvadž v něm viděl pouze bídu a to, co v něm budilo odpor. Nato pak žil sto let v samotě a ta zdála se mu velmi krátkými pro útě-

chy, jež mu dával Bůh okoušeti po celou tu dobu. »Kdyby svět věděl, jakou rozkoš možno nalézti v samotě,« praví svatý Vavřinec Justiniani, »pak by se města proměnila v pustiny a pouště by byly brzy zalidněny.«

Chcete-li spokojeně žíti, milujte ústraní; čím více se vzdálíte světských zmatků, tím větší budete zakoušeti klid mysli i svědomí. Jak šťasten jest ten, jehož duch jest všeho prost a jehož svědomí jest čisté! Čím méně obcujeme s osobami světskými, tím více požíváme této výhody.

II. **Přísnosti svatého Romualda.** Podivuhodná to věc, že žil svatý Romuald sto dvacet roků, z nichž prožil sto ve velké přísnosti, nosil žíněné roucho kající, jedl jen třikrát v týdnu maličko chleba a bobů a pil jen vodu. Kdo se pak osmělí říci, že přísnost ukracuje život, když mnozí svatí, kteří vedli velmi přísný život, žili mnohem déle než většina lidí?

Kdyby nám přísnost i ukrátila naše dny, tedy nám poskytuje přece značné dobro, očišťuje totiž duši i tělo, zeslabuje náruživosti a osvobozuje tělo od každého porušení.

III. **Strach svatého Romualda před soudem Božím.** Tento světec ztráviv sto roků v samotě a veda velmi kající život pravil, že čím více myslí na smrt, tím více se obává, že nezemře dobře. Věděl totiž, že Bůh požádá tak přísný počet v den soudný, že »i spravedliví sotva budou spaseni«,[1] poněvadž podle výroku prorockého »bude Bůh i spravedlnost souditi«.[2]

Když měl tento světec takovou obavu před soudem Božím, jakým strachem musíte býti naplněni vy, kteří trávíte snad svůj život v zanedbávání povinností svého stavu? Chcete-li se

[1] I. Petr., 4., 18. — [2] Žalm, 74., 2.

však vyhnouti přísnosti soudů Božích a zemříti s klidnou myslí, »suďte sami již předem své skutky«[1] za svého života; odsuďte i trestejte všechno, co se ve vás může nelíbiti Bohu.

Duchovní kytice. *Proste často Pána našeho o pravou kajicnost srdce i smýšleni.* (Sbírka.)

STOLEC SVATÉHO PETRA V ANTIOCHII.

22. února.

106. ROZJÍMÁNÍ.

O poddanosti, kterou jsme dlužni Církvi.

Ty jsi Petr, a na té skále vzdělám církev svou. (Mat., 16., 18.)

Krátký obsah. — I. **Poddanost Církvi.** Jest naší matkou a má veškeru pravomoc Ježíše Krista, proto musíme přijímati všechna její rozhodnutí s láskou, úctou i poslušností.

Poněvadž jste svým stavem zavázáni vyučovati náboženství, proto se musíte vyznamenávati dokonalou poddaností Církvi.

II. **Poddanost papeži.** Musíme ho ctíti jako otce i pastýře všech věřících a poslušni býti jeho slova, neboť obdržel od Ježíše Krista všechnu moc ke spravování Církve.

Vyučujete část stádce Církve, poslouchejte hlasu nejvyššího pastýře jako hlasu Ježíše Krista.

III. **Poddanost biskupům.** »Jsouť služebníci Ježíše Krista a rozdavači tajemství Božích« a obránci Církve; proto si jich musíme vysoce vážiti, je ctíti a býti jim poddáni.

Tato odvislost od těch, kteří mají pravomoc v Církvi, získá vám požehnání Boží.

I. Poddanost Církvi. Tohoto dne po rozchodu svatých apoštolů zřídil svatý Petr v Antiochii

[1] I. Kor., 11., 31.

své sídlo a byl uznáván za zástupce Ježíše Krista věřícími, takže věřící, kteří přijali víru, »počali se v tomto městě nazývati křesťany«.[1] Církev ustanovila zvláštní svátek, aby obnovila i uctila památku toho, a dává nám příležitost, abychom věnovali zvláštní pozornost poddanosti, kterou jsme povinni Církvi a tomu, jenž jest její hlavou.

Církev jest naší matkou, s níž musíme býti ve všem spojeni a od níž musíme záviseti ve všem, co se týká náboženství, musíme býti poddáni všem jejím rozhodnutím a slyšeti je jako věštby. Jí zajisté přísluší, aby nás učila pravdě, a musíme ji přijímati z jejich úst beze všeho pochybování a zkoumání. Vše, co jest nám říci vzhledem k tomu, co nám Církev předkládá, jest: »Věřím« bez váhání a beze vší pochybnosti; musíme, co nám předkládá, přijímati vše a s velkou poslušností; neboť sám Ježíš Kristus učinil ji účastnou své moci a své autority nad námi a praví nám: »Toho, jenž Církve neposlouchá, mějte za pohana a veřejného hříšníka;«[2] proto praví svatý Augustin, že by nevěřil evangeliu, kdyby nebyl k tomu zavázán autoritou Církve.

Ve svém stavu jste povinni učiti dítky pravdám našeho svatého náboženství; musíte se tedy nutně vyznamenávati prostou i pokornou poddaností všem rozhodnutím církevním. Jste v tomto smýšlení?

II. **Poddanost papeži.** Papež jest zástupcem Ježíše Krista, viditelnou hlavou Církve a nástupcem svatého Petra, proto má pravomoc, která se vztahuje na celou Církev. Všichni věřící, kteří jsou jejími údy, musí ho pokládati za svého otce a za hlas, jehož užívá Bůh, aby jim zjevil

[1] Skut. apošt., 11., 26. — [2] Mat., 18., 17.

své rozkazy. On jest to, jenž má veškeru »moc svazovací i rozvazovací«,[1] kterou dal Ježíš Kristus svatému Petru, a jemuž svěřil v tomto svatém apoštolu péči, aby »pásl jeho stádo«.[2]

Poněvadž jest vaším úkolem starati se o část tohoto stáda a je rozmnožovati, proto musíte svatého Otce, papeže, ctíti jako svatého pastýře tohoto stáda a jako velekněze Církve; všech jeho slov si musíte vážiti a musí vám stačiti, že něco pochází od něho, aby to zaujalo všechnu vaši pozornost. Chovali jste se tak doposud? Klaňte se autoritě Boží v tomto nejvyšším pastýři duší a mějte ho vždy za velkého učitele Církve.

III. **Poddanost biskupům.** Biskupové, kteří jsou ustanoveni od Boha za ochránce Církve, jsou též »prvními služebníky Ježíše Krista a rozdavači tajemství Božích«,[3] praví svatý Pavel. Proto musíme si jejich osoby vysoce vážiti, slova jejich míti v úctě a býti jim poddáni ve všem, co se týká péče o duše, jež jsou nám svěřeny. Poněvadž jsou ustanoveni od Boha, aby bděli nad učením i nad mravy těch, kteří jsou jim podřízeni, a poněvadž jest jim svěřena veškera duchovní správa jejich diecése, proto musí také všichni, kteří se věnují spáse duší, pracovati jen v odvislosti od nich. Tím získají sobě i svým pracím požehnání Boží.

Uznejte, že Bůh ustanovil tento pořádek, a podrobte se mu věrně.

Duchovní kytice. *Kdo vás slyší, mne slyší; kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.* (Luk., 10., 16.)

---

[1] Mat., 16., 19. — [2] Jan, 21., 17. — [3] I. Kor., 4., 1.

SVATÝ MATĚJ, APOŠTOL.

24. února.

107. ROZJÍMÁNÍ.

Odevzdali pro ně losy, a los padl na Matěje, a byl přičten k jedenácti apoštolům. (Skut. ap., 1., 26.)

Krátký obsah. — I. **Apoštolé vzali své útočiště k modlitbě.** Svatý Petr navrhl apoštolům i učedníkům, aby nahradili zrádce Jidáše, shromážděni prosili modlitbou za osvícení nebeské, aby poznali vůli Boží.

Nepodnikejte ničeho pro slávu Boží a spásu duší, aniž žádáte modlitbou za potřebné milosti.

II. **S modlitbou spojili poradu.** Apoštolé rokovali spolu, koho by měli zvoliti z učedníků Páně, a chtěli takto spojiti poradu s modlitbou.

Nečiňte ničeho, než vůli představených; modlete se a poslouchejte a nezmýlíte se.

III. **Nedbali žádných lidských ohledů.** Dali dokonce přednost svatému Matěji před příbuzným Spasitelovým, žádali jen, aby vyvolený byl stále provázel Ježíše Krista, znal náležitě jeho učení a mohl dosvědčiti jeho zmrtvýchvstání.

Abyste mohli dobře zastávati svůj úřad, nemějte žádných lidských ohledů, hledejte jen vůli Boží.

I. **Apoštolé vzali své útočiště k modlitbě.** Jidáš prodal a vydal Ježíše Krista, svého Pána a Boha, židům, aby byl usmrcen, sebe pak vydal ďáblu a zemřel v zoufalství. Po nanebevstoupení Páně byli apoštolé shromážděni v jednom domě, aby se modlili a připravili na přijetí Ducha svatého; i zvolili na návrh svatého Petra svatého Matěje, aby zaujal místo Jidášovo. Tento svatý učedník byl přijat do počtu apoštolů teprve po společné i veřejné modlitbě, kterou vykonal svatý Petr jménem všech apoštolů i učedníků, kteří byli shromážděni na témž místě a modlili se s ním.

Tím nás učí, že při všem, co se týká slávy Boží a spásy duší, třeba bráti útočiště k modlitbě, abychom si vyprosili u Boha osvícení a mi-

losti, jichž jest nám třeba, abychom měli dobrý úspěch při všem tom, co podnikneme v tomto svatém úřadě, v němž nemůžeme míti dobrého úspěchu, než když budeme podporováni milostí Boží a řízeni jeho Duchem svatým.

II. **Apoštolé spojili poradu s modlitbou.** Při volbě svatého Matěje na místo Jidášovo nespokojili se apoštolé jen tím, že se modlili, oni se též radili, aby po zralé úvaze se rozhodli, jsouce přesvědčeni, když spojí poradu s modlitbou, že jim dá Bůh poznati svou vůli, koho mají zvoliti z přítomných, a kteří provázeli Ježíše Krista, aby se zúčastnil jejich svatého apoštolského úřadu.

Bůh chce, abyste si počínali podobně při svém jednání a ve svém úřadě. Při každé příležitosti máte jednati jen podle rady svých představených a bez ní ničeho nečiniti, neboť jim přísluší, aby vám dali poznati a konati, čeho Bůh od vás žádá jak vzhledem k vám, tak i pokud se týká blaha těch, kteří jsou vám svěřeni. Buďte přesvědčeni, že těmito dvěma prostředky, modlitbou a poslušností, budete činiti velké pokroky, a že Bůh nedopustí, abyste byli zklamáni.

III. **Apoštolé nedbali žádných lidských ohledů.** Při volbě svatého Matěje na místo Jidášovo nebrali apoštolé žádných lidských ohledů, ano, dali mu i přednost před příbuzným Ježíše Krista. Přihlíželi jen ke dvěma okolnostem, zdali totiž »stále provázel Ježíše Krista od jeho křtu až po jeho nanebevstoupení«,[1] aby byl dokonale vyučen v jeho svatém učení a mohl je s jistotou kázati, a pak »zdali by mohl podati svědectví o zmrtvýchvstání Ježíše Krista«,[2] které tehdy

[1] Skut. apošt., 1., 21., 22. — [2] Skut. apošt., 1., 22.

jen očitými a neúhonnými svědky mohlo býti zvěstováno dokonale i s přesvědčením.

Z toho poznáváte, že chcete-li také zastávati dobře svůj úřad, nesmíte míti při něm žádných lidských ohledů a máte se starati pouze o to, co vám pomáhá k zjednávání spásy duší, jež jsou vám svěřeny, což jest cílem vašeho stavu i vašeho úřadu. Jednáte v něm takto?

Duchovní kytice. *Cesty své, Hospodine, ukazuj mi . . . voď mne ve své pravdě.* (Žalm, 24., 4., 5.)

SVATÝ TOMÁŠ AKVINSKÝ, CÍRKEVNÍ UČITEL.

7. března.

108. ROZJÍMÁNÍ.

Sytit ho bude chlebem rozumu života a vodou moudrosti spasitelné bude ho napájet. (Eccli., 15., 3.)

Krátký obsah. — I. **Jak nabyl světec své učenosti.** Tato učenost byla neobyčejná, čerpal ji ani ne tak z knih, jako u paty kříže; ve svých obtížích utíkal se k modlitbě a postu.

Užívejte knih, modlitby a umrtvování k nabytí vědy spásy a k vyučování jí jiných.

II. **Měl jen Boha na zřeteli.** Jediným cílem jeho prací bylo zjednávání slávy Boží a blaha Církve. Když se ho tázal Pán náš, jaké odměny si přeje, odvětil: »Žádné jiné, než tebe, Pane.«

Vyučujte své žáky s naprostou nezištností; mějte na zřeteli jen slávu Boží a spásu duší.

III. **Pokora svatého učitele církevního.** Přes svou výtečnou učenost pokládal se světec za posledního ze svých bratří; odmítl všechny hodnosti církevní a nikdy se nevychloubal svými vědomostmi.

Jak mnoho pohnutek máte k životu pokornému! Prostředkem k jejímu dosažení jest milovati pokořování.

I. **Jak nabyl světec své učenosti.** Svatý Tomáš byl jedním z největších učitelů církevních a ozářil ji zcela neobyčejnou učeností, kterou mu Bůh udělil téměř zázračným způsobem. Tento světec naučil se u paty kříže právě tolik jako z knih, proto vynikal ve vědě bohoslovné tak, že jest pokládán za Anděla této posvátné školy a že převyšuje všechny ostatní bohoslovce. Při všech obtížích, s nimiž se setkal při studiu nebo při spisování, bral své útočiště k modlitbě a nestačilo-li to k poznání toho, čeho věděti si přál, spojil s ní půst. Těmito dvěma prostředky dosáhl tak velkých osvícení, že se stal ve vědě divem.

Jest se vám naučiti věci sice obyčejné, totiž náboženství a vědě spásy, těžce jí však nabudete dokonale, neužijete-li oněch tří prostředků, jichž užíval svatý Tomáš, aby jí nabyl, totiž knih, modlitby a umrtvování. Těmito třemi prostředky chce Bůh, abyste se poučovali ve svém stavu o tom, co máte věděti a čemu máte jiné učiti.

II. **Tento světec měl na zřeteli jen Boha.** Svatý Tomáš měl při svých studiích a při své spisovatelské činnosti na zřeteli jen slávu Boží a vzdělávání Církve. Tím si zasloužil, že mu vzdal Ježíš Kristus chválu slovy: Tomáši, dobře jsi o mně psal, jaké odměny si ode mne přeješ za tak velké dobro, které jsi prokázal Církvi? Leč tento světec, jenž pracoval s největší nezištností ku prospěchu věřících a zvláště těch, jimž jest svěřeno vyučování jiných, odvětil, že nechce jiné odměny než Boha samého.

Váš úřad ukládá vám, abyste vyučovali dítky vědě spásy, a jste povinni činiti to s naprostou nezištností. Konáte to s jediným úmyslem, abyste zjednávali slávu Boží a spásu bližního? Uji-

šťujte Boha, že nechcete míti jiného úmyslu než tento.

III. **Pokora svatého učitele církevního.** Tento světec, jenž měl tak výtečné vědomosti, vyznamenával se tak velkou pokorou, že odmítl všechny hodnosti církevní, které mu byly nabízeny, a že se pokládal za posledního ze svých bratří; proto sloužil jim příležitostně přes velké své zaměstnání za průvodce. Ačkoli šířila jeho učenost velký lesk a získávala mu u každého čest i vážnost, přece se snažil, aby jí navenek nestavěl na odiv. Jediným jeho úmyslem při studiích bylo, aby užíval svých vědomostí k cíli, který měl míti a kterému chtěl Bůh, aby se věnoval a studoval. A podivuhodné jest, ačkoli byl tak učený, že přece neměl nikdy úmyslu, aby byl od lidí ctěn, proto často děkoval Bohu za milost, že se nikdy neprovinil marnivou myšlenkou. Ó, jak zřídka možno nalézti člověka, jenž v něčem vyniká a nemá proto vyššího mínění o sobě!

Snažte se míti podíl na pokoře tohoto světce, poněvadž nemáte v sobě ničeho, než co vás musí ponižovati a pokořovati; k dosažení této ctnosti milujte velice pokořování, jež jest nejvhodnějším prostředkem k jejímu nabytí.

Duchovní kytice. *Co prospěje vědomost bez bázně Boží?* (Násl. Kr., I., 2., 1.)

SVATÝ ŘEHOŘ VELIKÝ, PAPEŽ A CÍRKEVNÍ UČITEL.

12. března.

109. ROZJÍMÁNÍ.

Vypravovat budu jméno tvé bratřím svým, ve shromáždění tě budu chválit. (Žalm 21., 23.)

Krátký obsah. — I. **Úcta světcova k životu klášternímu.** Když mu zemřel otec, opustil svět a všechny své statky, aby se podřídil poslušnosti v jednom z klášterů, které založil; velkým jeho štěstím bylo, že mohl poslouchati.

Vážíte si svého stavu a dáváte mu přednost před vším, čeho si můžete přáti na tomto světě?

II. **Jeho trpělivost v utrpeních.** Byl v ní podivuhodným vzorem pro způsob, kterým snášel obtíže, nemoci a pronásledování; jediným jeho prostředkem bylo útočiště k modlitbě.

Milujte utrpení svého stavu, snášejte je s trpělivostí a Bůh vám dá zakoušeti svých útěch.

III. **Jeho horlivost v řízení Církve.** Jsa proti své vůli zvolen za papeže, vynakládal tento světec neúnavnou horlivost pro blaho Církve svými kázáními i svými spisy; vysílal apoštoly na obrácení nevěřících.

Musíte vyučovati náboženství a vštěpovati dětem ducha křesťanského; věnujte tomu veškeru svou péči.

I. **Úcta světcova k životu klášternímu.** Svatý Řehoř byl určen svým otcem, aby se stal nástupcem v jeho úřadě římského senátora; když jeho otec však zemřel, byl tento světec ještě mlád i dal vystavěti několik klášterů a sám se odebral do jednoho z nich opustiv svět a všechny své statky, aby se podrobil poslušnosti. Tento světec pokládal poslušnost za nejvyšší statek životní, poněvadž nejlépe sluší tvoru a činí člověka nejvíce milým Bohu a získává mu více milostí. Proto se měl za šťastnějšího, mohl-li býti lidem skryt a poslušen představeného, než míti všechna bohatství a veškeru čest pozemskou.

Vážíte si také tak stavu, do něhož vás Bůh přivedl? Pokládáte to za štěstí, že se v něm nacházíte a dáváte mu přednost přede vším, co můžete míti a po čem můžete toužiti na tomto světě? Nejste hodni tak svatého stavu, nemáte-li tohoto smýšlení. Nepociťujete-li ho v sobě, pak se aspoň snažte, abyste ho nabyli.

II. **Trpělivost svatého Řehoře v utrpeních.** Svatý Řehoř trpěl za svého života s největší trpělivostí. Za prvé přísnosti, v nichž žil a jež konal v řeholi až přes míru; za druhé bolesti dny, které tak zeslabily jeho tělo, že byl sotva ku poznání; za třetí pronásledování, neboť císař Mauritius stal se z důvěrného jeho přítele ukrutným jeho nepřítelem a chtěl mu odňati důstojenství všeobecného patriarchy Církve. Svatý Řehoř následoval ve svých utrpeních svatého muže Joba, jehož ducha si úplně přisvojil, vyloživ jeho knihu. Jediným lékem, kterého užíval ve všech svých utrpeních, bylo jeho útočiště k modlitbě, v ní nacházel také velké přispění, neboť Bůh sám stal se jeho ochráncem v utrpeních a v protivenstvích, s nimiž se potkával.

Milujete protivenství svého stavu a trpíte též s takovou trpělivostí, jako svatý Řehoř miloval i snášel utrpení svá? Máte-li úplně ducha svého stavu, dá vám Bůh, že v něm naleznete veškeru útěchu i ve svých utrpeních.

III. **Horlivost svatého Řehoře v řízení Církve.** Když byl tento světec zvolen za papeže, dal se hned na útěk a přijal hodnost hlavy Církve jen proti své vůli. Pak ale rozvíjel přes velké své nemoci neúnavnou horlivost pro blaho Církve jednak svými kázáními, jednak svými spisy a svou péčí. Jelikož mu bylo zabráněno před jeho povýšením na papežský stolec, aby sám mohl

pracovati na obrácení nevěřících, k čemuž ho nabádala jeho horlivost, proto jim posílal, stav se papežem, apoštolské dělníky, aby jim kázali víru a je vyučovali v našem náboženství. Tím dal tento světec poznati, že jen pokora ho nabádala, aby unikl důstojnosti papežské, neboť když ji přijal, dala mu jeho horlivost pak provésti velká díla.

Nemáte sice na starosti obraceti nevěřících, svým stavem jste však přece zavázáni učiti dítky tajemstvím náboženství a vštěpovati jim ducha křesťanského, což není menším dobrem než obrácení nevěřících. Věnujte se tomuto se vší pozorností a se vší možnou péčí.

Duchovní kytice. *Trpte s trpělivostí, chcete-li býti Bohu milými.* (Sv. J. Kř. z La Salle. Dopisy.)

SVATÝ JOSEF, SNOUBENEC NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

19. března.

110. ROZJÍMÁNÍ.

Josef byl spravedlivý. (Mat., 1., 19.)

Krátký obsah. — I. **Svatost svatého Josefa.** Jakou svatost musil míti pěstoun Ježíšův, jenž jest svatost sama, a snoubenec nejčistšího ze všech tvorů? Možno též míti za to, že Josef byl zvláštní výsadou hříchu prost.

Musíte vyniknati ctností v úřadě, který se tak podobá úřadu svatého Josefa.

II. **Jeho poslušnost rozkazů Božích.** Když Bůh nařídil Josefovi, aby zůstal s Marií, utekl do Egypta, vrátil se do Judska... vždy rychle poslechl.

Chcete-li dosíci hojných milostí pro sebe i pro své žáky, následujte poslušnosti svatého Josefa.

III. **Jeho péče o Dítko Boží.** Péče ta podněcována touhou po poslušnosti Boha a láskou k Ježíši jevila se jme-

novitě v Betlemě, při odchodu do Egypta, při návratu z Egypta a na cestě do Jerusalema.

Bůh vám svěřil vaše žáky; bděte nad nimi a odvracejte od nich vše, co jim může škoditi.

I. **Svatost, které vyžadoval úřad svatého Josefa.** Poněvadž byl svatý Josef od Boha pověřen péčí o Ježíše Krista a zevním vedením jeho, proto bylo nezbytno, aby měl potřebné vlastnosti a ctnosti, aby mohl hodně zastávati tak svatý i vznešený úřad. Evangelium zaznamenává tři, jež mu zvláště příslušely ve svěřeném mu úřadě, totiž: »byl spravedlivý, byl rozkazů Božích velmi poslušen«[1] a »měl velkou péči o to, co se týkalo výchovy a ochrany Ježíše Krista«.[2]

První vlastnost, kterou přikládá evangelium svatému Josefu, jest, že »byl spravedlivý«. Této vlastnosti mu bylo také jmenovitě třeba, aby byl způsobilý k vedení Ježíše Krista; neboť Ježíš Kristus jest Bůh a svatost sama, proto se neslušelo, aby ten, jemuž byl svěřen, nebyl svatý a spravedlivý před Bohem. Ano, slušelo se naprosto, jak tomu také bylo, aby byl po nejsvětější Panně jedním z největších světců, který se tehdy nacházel na světě, aby byl poněkud podoben Ježíši Kristu, který mu byl svěřen a jeho péči odevzdán. Evangelium též o něm praví, že byl spravedlivý před Bohem, to znamená, že byl úplně svatý. Máme i příčinu míti za to, že zůstal zvláštní výsadou po celý svůj život prost všeho hříchu.

Jest vám svěřen jako svatému Josefu svatý úřad, který se podobá velmi jeho úřadu a jenž vyžaduje také, aby vaše zbožnost a ctnost byla více než obyčejná. Vezměte si tedy svatého Josefa za svůj vzor, neboť jest vaším patronem, a snažte se, abyste se podle příkladu tohoto vel-

[1] Mat., 1., 19., 24. — [2] Mat., 2., 14., 21.

kého světce stali hodnými svého úřadu a vyznamenávali se ve ctnosti.

II. **Poslušnost svatého Josefa rozkazů Božích.** Druhá ctnost svatého Josefa, o níž činí evangelium zmínku, jest svatá i úplná poslušnost rozkazů Božích. Když se zanášel myšlenkou opustiti nejsvětější Pannu, rozkázal mu Bůh skrze anděla, aby zůstal s ní, a on hned upustil od oné myšlenky. Po narození dítka Ježíše rozkázal mu Bůh v noci, aby je zavedl do Egypta a zachránil je před pronásledováním Herodovým, a on: »hned vstal a odcestoval, aby je tam zavedl s nejsvětější Pannou, jeho matkou«.[1] Po smrti Herodově vzkázal mu Bůh, aby se navrátil do Judska, a on neprodleně se tam vrátil. Ó, jak podivuhodná jest tato rychlá i prostodušná poslušnost tohoto velkého světce, jenž ani na okamžik neváhal, aby vykonal to, čeho Bůh od něho žádal!

Záleží vám na plnění vůle Boží také tak jako tomuto světci? Chcete-li, aby Bůh udělil mnoho milostí jak vám, tak i křesťanské výchově dítek, o něž máte pečovati a je vésti, pak musíte následovati tohoto světce v jeho lásce i věrnosti k poslušnosti, která vám ze všech ctností nejvíce sluší ve vašem stavu i úřadu a jež vám zjedná nejvíce milostí.

III. **Péče svatého Josefa o Dítko Boží.** Evangelium staví nám též na odiv na svatém Josefu péči, kterou měl o dítko Ježíše, v rychlosti, s níž je z rozkazu Božího zavedl do Egypta; pak v obezřetnosti, které užil, když se vracel z Egypta, nechtěje zavésti dítko »ze strachu před Archelaem, jenž místo svého otce Heroda panoval, do Judska«;[2] a pak v bolu, který pociťoval, že

[1] Mat., 2., 14. — [2] Mat., 2., 22.

ztratil dítko při návratu z Jerusalema, jak dosvědčila nejsvětější Panna slovy: »Otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe.«[1] Dvě příčiny pohnuly svatého Josefa k tak velké péči o Ježíše, totiž: rozkaz, který mu udělil věčný Otec, a něžná láska, kterou choval k Ježíši.

Podobnou pozornost i lásku musíte i vy míti, abyste zachovali nebo zjednali nevinnost dítkám, které vychováváte, a odvrátili od nich vše, co by ohrožovalo jejich výchovu a co by jim bránilo v dosažení zbožnosti, jako činil svatý Josef ve všem, co mohlo přispívati k blahu dítka Ježíše; neboť dítky ty jsou vám od Boha svěřeny, jako byl svěřen svatému Josefu Spasitel světa. To musí býti také první vaší starostí, kterou máte míti ve svém úřadě, přejete-li si následovati svatého Josefa, jemuž na ničem tak nezáleželo jako na tom, by vyhověl potřebám dítka Ježíše.

Duchovní kytice. *Pán náš, jenž byl ve všem poddán svatému Josefu na zemi, chce také v nebi vyhověti všem jeho tužbám.* (Svatá Terezie.)

SVATÝ BENEDIKT, OPAT.

21. března.

111. ROZJÍMÁNÍ.

Kteří se bojí Pána, připravují svá srdce, a před jeho tváří se ponižují. (Eccli., 2., 20.)

Krátký obsah. — I. **Světec odebral se do samoty.** Učinil tak, aby si zachoval svou ctnost; tam věnoval se modlitbě, vedl velmi přísný život a dal učedníkům, kteří k němu přišli, moudrá pravidla ku posvěcování.

[1] Luk., 2., 48.

Čím méně budete obcovati s lidmi, tím více dá se vám Bůh. Zachovávejte velmi svá pravidla a dosáhnete dokonalosti svého stavu.

II. **Jeho láska k čistotě.** Aby si ji zachoval, byl tento světec velmi bdělý, ukládal si přísná umrtvování a vystříhal se obcování s lidmi světskými.

Umrtvujte ducha svého i smysly své, mějte v ošklivosti veškeru důvěrnost s osobami druhého pohlaví a mluvte s nimi jen z nutnosti.

III. **Vážil si výchovy dítek.** Přijímal je rád do svých klášterů, kde byly vzdělávány ve vědách, ke zbožnosti a kde pečlivě se nad nimi bdělo.

Bděte nad svými žáky, abyste je uchránili před nebezpečnými příležitostmi a pomáhali jim, aby se varovali zlého.

I. **Světec odebral se do samoty.** Svatý Benedikt studoval v Římě, opustil však město to, aby nebyl sveden zlým příkladem svých spolužáků, a odebral se do hrozné samoty, kde žil v ustavičném konání rozjímání a v nejpřísnějších skutcích kajícnosti. Takto se připravoval, aby se stal duchovním otcem velkého počtu řeholníků, jimž dal velmi moudrá pravidla, která velmi naváději k odloučenosti a vedou k velké dokonalosti. Těmito svatými pravidly a přesným jejich zachováváním přivedl velké množství duší k Bohu, odloučil je od světa a od obcování s ním, aby je učinil způsobilými k obcování jen s Bohem. A zajisté jest toto jednou z největších výhod, které můžeme míti v tomto životě a jichž můžete užíti k úplnému odevzdání se Bohu.

Čím věrněji budete zachovávati řeholní pravidla, tím větší dokonalosti svého stavu dosáhnete, čím méně budete obcovati s lidmi, tím více se vám sdělí Bůh.

II. **Láska svatého Benedikta k čistotě.** Tento světec byl tak bdělý nad sebou a tak pozorný na sebe, aby se mohl uchovati v čistotě, že když

se cítil napaden pokušeními, konal přísné skutky kající, aby mu pomohly k vítězství, ano jednou, když ho tato pokušení napadla prudčeji než obyčejně, válel se obnažen s takovým násilím v trní, že celé jeho tělo bylo zbroceno krví. Vystříhal se s tak velkou pečlivostí obcování s osobami druhého pohlaví, že svou sestru Scholastiku, ač byla tak svatá, viděl jen jednou ročně a to jen na kratinkou dobu a rozmlouval s ní jen o věcech Božích.

Chcete-li býti tak čisti, jak toho váš stav vyžaduje, umrtvujte svého ducha i své smysly a dovolujte jim jen toho nejnutnějšího; zvláště mějte ošklivost před každou důvěrností s ženami a mluvte s nimi jen tehdy, když vás k tomu zavazuje nutnost.

III. **Světec si vážil výchovy dítek.** Výchova dítek zdála se tomuto světci tak důležitou, že jich přijal velký počet do svých klášterů, aby je živil a vychovával, při čemž se staral, aby byly vyučovány vědám i zbožnosti. Ve svých pravidlech udal též několik návodů, o nichž chtěl, aby byly zachovávány při jejich přijetí a k dobrému jejich vychovávání. Přijal svatého Maura, jemuž bylo teprve osm roků, jakož i mnoho jiných v jejich útlém věku. Tyto dítky byly vychovávány s tak velkou péčí i pozorností, že nesměly nikam choditi samy, nýbrž vždy v průvodu některého řeholníka. To mělo za následek, že se blížily tím více čistotě andělů, čím méně známosti měly o zlobě lidské.

Pečujete o to, abyste vzdalovali od svých žáků vše, co by mohlo porušiti jejich mravy a jmenovitě zlé společnosti, abyste jim vštěpovali před nimi ošklivost? Bdíte tak nad jejich chováním, že jim bráníte, aby se nedopustili ani nejmenšího hříchu ve vaší přítomnosti, a poskytujete

jim prostředků k uvarování každé příležitosti ke hříchu, když jsou zůstaveni sami sobě? Učte se od svatého Benedikta dobře vychovávati dítky, jež jsou vám svěřeny, a snažte se, abyste svou modlitbou od něho dosáhli milosti k dobrému jich řízení.

Duchovní kytice. *Nemilujte toho světa ani těch věcí, které jsou ve světě.* (I. Jan, 2., 15.)

ZVĚSTOVÁNÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

25. března.

112. ROZJÍMÁNÍ.

Duch svatý sestoupí v tebe, a moc Nejvyššího zastíní tě. (Luk., 1., 35.)

Krátký obsah. — I. **Pokora Mariina.** Ve chvíli, kdy jest povýšena k nepřirovnatelné důstojnosti matky Boží, nazývá se nejsvětější Panna pokornou dívkou Páně. Jak podivuhodná to pokora!

Kéž milosti, které vám Bůh uděluje, jsou vám pohnutkou ku pokořování před jinými!

II. **Dobrotivost Ježíše Krista.** Jak jest velká v tomto tajemství! Ježíš »jsa ve způsobě Boží, zmařil sebe sama přijav způsobu služebníka, obětuje se v obět svému Otci, aby nás zbavil hříchu«.

Opravdově svatým chováním uskutečňujte v sobě úmysly, které má Ježíš Kristus, aby totiž zničil hřích.

III. **Vtělení jest zdrojem milostí.** Všechny milosti přišly nám tímto tajemstvím. Bůh poslal svého Syna, aby »nám zjednal milost, dal život, udělil pokoj a učinil nás svatými«.

Dosvědčujte Ježíši Kristu vděčnost užívajíce svatě milostí, které vám zasloužil.

I. Pokora Mariina v tomto tajemství. Uznejme s celou Církví čest, které se dnes dostává nej-

světější Panně Marii, která se stává matkou Boží, což jest nejvyšší hodnost, které může pouhý tvor kdy dosáhnouti. Velikost a znamenitost víry Mariiny jest to, podle svědectví svatého Ambrože, která jí zjednala tuto velkou přednost; tím se stala úctyhodnou i andělům, neboť tito, ačkoli vyvýšenější svou přirozeností, zůstávají přece daleko za ní, přihlížíme-li k vlastnosti, které se jí dnes dostalo. Tato důstojnost jest jí však jen příležitostí, aby se pokořila, neboť ve chvíli, kdy jí zvěstuje anděl, že se má státi matkou Boží a ji jako takovou uctívá, nedává mu tato podivuhodná Panna jiné odpovědi než: »Aj, já dívka Páně.«[1] Proto svatý Ambrož nemůže se zdržeti, aby neprojevil svého obdivu nad touto odpovědí z úst této svaté Panny v onom okamžiku, kdy jest zvolena, aby se stala matkou Boží.

Využitkujme dnes tak velkého příkladu, a kéž všechny milosti, které nám Bůh uděluje, ať jsou sebe větší, jsou nám příležitostí k pokoření přede všemi jinými.

II. Dobrotivost Ježíšova k lidem. Dobrotivost Boží stkví se v tomto tajemství ne méně než pokora nejsvětější Panny. »Syn Boží,« praví svatý Pavel, »jsa ve způsobě Boží, nepoložil si za loupež toho, že jest rovný Bohu, nýbrž sebe sama zmařil, přijav způsobu služebníka tím, že podobným se stal lidem«[2] ve všem, vyjma hřích, a to proto, jak pravil anděl nejsvětější Panně, aby »vysvobodil lid svůj od hříchů«,[3] k čemuž se zavázal vzav na sebe lidskou přirozenost. Vida, že »oběti zápalné, jež byly nejvýtečnějšími obětmi starozákonními, nebyly Bohu dosti milé na shlazení hříchů lidstva,[4] nabídl se sám za oběť a pravil věčnému Otci: »Přicházím dnes na svět, bych

[1] Luk., 1., 38. — [2] Filip., 2., 6., 7. — [3] Mat., 1., 21. — [4] Žid., 10., 8.

plnil tvou vůli svatou«[1] a dokonal všecku spravedlnost a proto, jak praví prorok Isaiáš, »nesl hříchy naše a vzal na sebe všecku naši slabost«.[2]

Staňme se neúhonným chováním hodnými, aby Syn Boží mohl na nás vykonati, co si umínil v tomto tajemství vykonati se vším lidstvem, totiž zmařiti úplně hřích.

III. **Vtělení jest zdrojem milostí.** Když dává Bůh v tento svatý den tolik znaků své dobrotivosti k nám najevo, proto máme též výhodu, že můžeme dnes dosíci velkých milostí. Ježíš Kristus zajisté sám dí v evangeliu, že »přišel, abychom život měli a v hojnosti měli«.[3] Svatý Pavel praví: »Skrze něho a v něm smiřuje se všechno s Bohem a skrze krev, kterou prolil na kříži, dán byl všemu, co jest na nebi i na zemi, mír.« On nás též, podle téhož apoštola, ačkoli jsme byli od Boha vzdáleni a jeho nepřáteli, přijal opět na milost, aby nás učinil svatými, neposkvrněnými a bezúhonnými«.[4] — »Tím nás učinil,« dí dále svatý Pavel, »hodnými, že se stáváme účastni dědictví svatých.«[5]

Tento den jest tedy pro nás dnem radosti a požehnání; neboť dnes Bůh, »jenž jest bohat na smilování«, praví svatý Pavel, »z nekonečné lásky, kterou nás miloval, poslal svého vlastního Syna, kdy jsme pro své hříchy a svými nepravostmi byli ještě mrtvými, aby nás opět oživil v Ježíši Kristu a zjevil budoucím věkům nádheru bohatství své milosti, dobrotou, kterou k nám měl v Ježíši Kristu. Máme-li tedy hojnost milostí, abychom se mohli spasiti[6] a státi se dokonale svatými«,[7] jak dí svatý Pavel, pak máme za ně co děkovati tomu, co Ježíš Kristus dnes učinil vtěliv se z lásky k nám. Podejme mu dů-

[1] Žid., 10., 9. — [2] Isai., 53., 5. — [3] Jan, 10., 10. — [4] Kolos., 1., 20., 21., 22. — [5] Efes., 2., 19. — [6] Efes., 2., 4.—8. — [7] Efes., 2., 13.

kazy své vděčnosti svatým užíváním těchto milostí.

Duchovní kytice. *Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.* (Jan, 1., 14.)

SVATÝ FRANTIŠEK Z PAULY.

2. dubna.

113. ROZJÍMÁNÍ.

Kdo se tedy poníží jako pachole toto, ten jest větším v království nebeském. (Mat., 18., 4.)

Krátký obsah. — I. **Světcova pokora.** Tato ctnost zdržuje ho od svatých svěcení a přiměla ho, že dal svým řeholníkům název »Nejmenší«; neustával ji pěstovati a pokládal se za nejnižšího ze všech.

Máte štěstí, že můžete vyučovati chudé; děkujte Bohu za tak pokorný, avšak duším tak užitečný úřad.

II. **Jeho láska.** Tento světec miloval velmi své Bratry a nabádal je, aby se vespolek milovali; chtěl, aby odlišným znakem jeho řádu byla láska, nevyhnutelná to ctnost v řeholní společnosti.

III. **Jeho přísnosti.** Přísnosti, které světec konal a jež ve svém řádě zavedl, jsou mimořádné; ve všem dával najevo, v jak velké nenávisti měl své tělo.

Po příkladech, které dávají svatí, zdaž si budete stěžovati, že vedete život chudý i umrtvený?

I. **Světcova pokora.** Svatý František z Pauly měl zcela neobyčejnou pokoru, jež byla příčinou, že nechtěl nikdy přijmouti svatá svěcení, pokládaje se za naprosto jich nehodna. Pobádala ho též, že dal řeholníkům svého řádu název »Nejmenší«, chtěje, aby se pokládali za nejnižší ze všech a za ty, kteří žádné hodnosti mezi sebou nemají. To dovedl též sám konati, neboť posluhoval svým Bratřím při stole a umýval jim nohy a to i novicům. Poněvadž ale Bůh obyčejně

povyšuje ty, kteří se ponižují, proto ho také poctil darem zázraků a prorokování, což šířilo jeho věhlas po celém světě.

Máte štěstí, že pracujete na poučování chudých a že zastáváte úřad, jenž jest vážen a ctěn jen těmi, kdož mají ducha křesťanského. Děkujte Bohu, že vás uvedl do stavu, jenž jest tak posvěcující a tak prospěšný ku posvěcování jiných, který však nemá před lidmi ničeho oslňujícího, nýbrž naopak často jest příležitostí k opovrhování těmi, kteří jej zastávají.

II. **Láska světcova k jeho Bratřím.** Tento světec měl něžnou lásku ke svým Bratřím a nabádal je tak k této ctnosti, že chtěl, aby byla láska odlišným znakem jeho řádu a aby se jeho řeholníci učili především konati všechno z lásky. Jak jsou šťastni ti, kteří se věnují se vší možnou pílí této ctnosti. V řeholní společnosti musí se vedle poslušnosti nejvíce mezi ctnostmi stkvíti láska i svornost. Jelikož v ní máme býti jen proto, abychom se vzájemně vedli k Bohu, proto se musíme zvláště snažiti, abychom byli v Bohu spojeni a měli jen jedno a totéž srdce, jednoho a téhož ducha, a co nás nejvíce má k tomu nabádati, jest, že, jak praví svatý Jan, »kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm«.[1]

Žijete ve svornosti se svými Bratry? Mluvíte i jednáte s nimi s láskou? Nedbáte svého odporu a své antipatie? Buďte proniknuti onou pravdou, že v řeholní společnosti třeba obnovovati smýšlení prvních křesťanů, kteří byli »jedno srdce a jedna duše«.[2]

III. **Přísnosti svatého Františka z Pauly.** Tento světec vedl přísnost svého života a svého řádu takřka až k výstřednosti. Ve věku třinácti

[1] Jan. 4., 16. — [2] Skut. apošt., 4., 32.

let odebral se na poušť, kde se oddal bez ustání postu, bdění a modlitbě a kde konal po šest roků téměř neuvěřitelná umrtvování. Obyčejem jeho bylo, že chodil bos, spal vždy na zemi, jednou denně, a to po západu slunce, pojedl kousek chleba a napil se trochu vody. Své řeholníky zavázal slibem, že budou požívati jen pokrmů postních, vyjma případy nemoci. Zajisté musí míti své tělo v nenávisti, kdo s ním nakládá s takovou přísností.

Budeme si stěžovati na chudý život, když nám dal Ježíš Kristus v něm příklad a když mnozí svatí konali tak velké skutky kající? Skutky, o nichž se v jejich životě dočítáme a jež vidíme konati od jejich nástupců, musí nás nabádati k jejich následování podle ducha našeho institutu.

Duchovní kytice. *Ti však, kteří jsou Kristovi, ukřižovali tělo své i s vášněmi a žádostmi.* (Galat., 5., 24.)

SVATÝ LEV, PAPEŽ A CÍRKEVNÍ UČITEL.

11. dubna.

114. ROZJÍMÁNÍ.

Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouti budou. (Mat., 5., 9.)

Krátký obsah. — I. **Tichost a moudrost svatého Lva.** Tyto vzácné ctnosti zjednaly mu úctu i samých barbarů; způsobily, že mohl usmířiti velké spory a odvrátiti Attilu od Říma.

Spojíte-li tichost i opatrnost s modlitbou, vykonáte mnoho dobrého svým žákům.

II. **Jeho horlivost pro blaho Církve.** Hájil ji proti bludařům a několika církevními sněmy zavedl neporušenost víry především, pokud se týká tajemství vtělení.

Svou péčí i svou bdělostí odporujte všemu, co může škoditi zbožnosti a ctnosti vašich žáků.

III. **Moudrá zápověď, kterou dal řeholníkům.** Svatý papež zapověděl jim, aby se nemísili do záležitostí světských, které je odvracejí od jejich povolání.

Váš čas musí býti zasvěcen povinnostem vašeho stavu, nikoli však záležitostem, jež jsou mu cizí.

I. **Tichost i moudrost svatého Lva.** Tichost a moudrost svatého Lva byly tak podivuhodny, že mu zjednaly čest i úctu nevěřících, ano i barbarů. Vlastnosti tohoto světce přivedly papeže i císaře na myšlenku, aby skrze něho usmířili spor, který vypukl mezi dvěma vojevůdci římského vojska, což se mu šťastně podařilo. Po jeho zvolení za papeže prosil ho císař, aby se ujal zprostředkování u Attily, krále Hunů, jenž stál před Římem hodlaje jej obléhati, aby ho přiměl k upuštění od jeho podniku, což učinil svatý papež s takovou moudrostí, výmluvností a působivostí, že barbarský král musil odtáhnouti a nechati Italii v pokoji.

Vedete podobně tichostí a moudrostí ty, kteří jsou vám svěřeni k tomu, aby upustili od nešesti a nevázanosti a oddali se zbožnosti? Tyto dva prostředky ve spojení s modlitbou mají mnohdy více působivosti na duše, než všechny ostatní, které si můžeme vymysliti.

II. **Horlivost svatého Lva pro blaho Církve.** Jeho horlivost pro utvrzení Církve, pro obrácení jejích nepřátel a pro vymýcení bludů, které se za jeho doby pozvedly, zářila znamenitým způsobem a dodělala se takového úspěchu, že po několika církevních sněmích, jež svolal, zvláště pak po čtvrtém všeobecném sněmu církevním, obnovil v celé Církvi víru v tajemství vtělení. Kdo jest v úřadě apoštolském, a nedovede spo-

jiti horlivost s jednáním, u toho pak má všechno, co podnikne pro bližního, malý účinek.

Jelikož jste v úřadě, v němž musíte věnovati svou péči tomu, abyste se opřeli zevnějším i vnitřním nepřátelům, kteří chtějí zabrániti pokroku vašich žáků ve zbožnosti a jimiž jsou jmenovitě špatní společníci a zlé náklonnosti, proto musíte všechno vynaložiti, abyste zamezili, by se nedali zkaziti ani těmi ani oněmi. Dbáte toho, abyste mohli zjednávati dobro jejich duši? Buďte toho pamětlivi, že právě tím vás Bůh pověřil.

III. **Moudrá zápověď, kterou dal svatý Lev řeholníkům.** Tento světec zapověděl řeholníkům, aby se nemísili do světských záležitostí. Buďte přesvědčeni, že vydal tento zákaz více pro vás, než pro všechny jiné. Předně proto, poněvadž máte sotva dosti času, abyste se věnovali cvičením, jež mohou pomáhati k vašemu vlastnímu posvěcování a k plnění povinností týkajících se vašeho úřadu ve vyučování dítek. Bylo by tedy pro vás zahanbující, kdybyste se zabývali záležitostmi, jež se pro vás nehodí, a věnovali jim čas nebo část času, který chce Bůh, abyste úplně zasvětili jemu. Za druhé proto, poněvadž zevnější záležitosti, jež ducha velmi rozptylují, učinily by vaši mysl neschopnou k zabývání pracemi, které vyžadují ducha Bohem náležitě naplněného, neboť hlavním jejich cílem jest jeho služba a péče o vedení duší k nebi.

Duchovní kytice. *Varujte se obcování s lidmi světskými.* (Svatý J. Kř. z La Salle. Závěť.)

SVATÝ ANSELM, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

21. dubna.

115. ROZJÍMÁNÍ.

Moudrost jsem si zamiloval a zatoužil jsem po ní od svého mládí. (Moudr., 8., 2.)

Krátký obsah. — I. **Světec odvrátil se od Boha.** Za svého mládí chtěl se státi řeholníkem; potkav se s překážkami proti svému povolání, oddal se rozkoším světským.

Musíte připravovati své žáky k boji proti překážkám a bdíti, aby nic ve vašem chování neodvrátilo jich od Boha.

II. **Jeho návrat k Bohu.** Jsa poslušen vnuknutí Božího obrátil se tento světec a vrátil se k životu řeholnímu; v krátké době učinil takové pokroky ve ctnosti, že byl brzy zvolen za opata svého kláštera.

Buďte poslušni vnuknutí, která vám Bůh uděluje, raďte se s vůdcem své duše a užívejte prostředků, abyste je učinili působivými.

III. **Jeho tichost a dobrotivost.** Tyto ctnosti, které projevoval tento světec v řízení svých řeholníků, získaly mu srdce; doporučoval, aby byla zvláště mládež vedena s velkou láskou.

Snažte se získati srdce svých žáků, toť mocný prostředek k vedení jich k Bohu.

I. **Světec odvrátil se od Boha.** Svatý Anselm rozhodl se věnovati se Bohu a žádal ve věku patnácti let o řeholní roucho. Opat kláštera, kam se obrátil, obával se, že jeho otec bude tomu odpírati, odřekl mu to, což odstrašilo jinocha tak, že přijal ducha světského a oddal se nevázanosti. Jak málo jest, bohužel, potřebí ke změně dobré vůle dítek a jinochů!

Ti, kteří se chtějí zasvětiti Bohu na cestě ctnosti, kterou nastoupili, mohou se z tohoto příkladu učiti, že se nemají dáti zastrašiti námahou a obtížemi, s nimiž se potkají. Ti pak,

kteří jsou určeni vésti mládež, mohou se učiti, aby se k ní chovali tak obezřele, že není ničeho v jejich jednání, co by jí mohlo zoškliviti službu Boží anebo zdržovati ji i sebe méně od plnění povinností.

Jest toto jednou z vašich prvních starostí ve vašem úřadě? Od toho závisí většinou pokrok, který mohou dělati vaši žáci ve zbožnosti, jakož i užitek, který můžete sami míti vyučujíce je.

II. Svatý Anselm vrátil se k Bohu. Když byl tento světec starší, upustil od svého nezřízeného života, následoval mocného vnuknutí Božího, stal se řeholníkem a dělal takové pokroky v ctnosti a v umrtvování svých náruživostí, že byl zvolen za převora a později za opata svého kláštera.

Poznejme z toho, že Bůh neopouští úplně těch, kteří mají dobré srdce, nýbrž že se stará, aby je občas navštívil svou milostí. Jest však důležito, aby s touto milostí věrně spolupůsobili a vnuknutí jeho, když je uděluje, věrně následovali poradivše se před tím jako svatý Anselm s těmi, k nimž se mají utíkati o radu, a řídíce se jejich pokyny, neboť od této věrnosti závisí často spása mnohých.

Posloucháte věrně vnuknutí, jež vám Bůh udílí? Radíte se se svými představenými dříve, než je uskutečňujete, abyste poznali, zdali pocházejí skutečně od Boha, a učinili pak všechna nutná opatření, aby vám byla ku prospěchu?

III. Tichost a dobrotivost svatého Anselma. Když se stal tento světec představeným, snažil se spravovati své řeholníky s takovou tichostí a láskou, že získal srdce všech; tak věnoval jednomu mladému nemocnému řeholníku, jemuž bylo těžce podrobiti se a uznati ho za svého před-

staveného, tolik péče, že tento láskou jeho jsa hnut, byl přiveden ke konání své povinnosti. Když viděl, že jeden kněz přísně nakládal s několika šlechtici, pravil mu, že jedná-li se s takovou přísností s jinochy, pak jest nemožno nadíti se dobrého úspěchu z jejich vyučování.

Svým povoláním jste určeni k vyučování dítek, využitkujte tedy slov i moudrého jednání tohoto světce, neboť veškera vaše péče má se odnášeti k tomu, abyste jim zjednali ducha křesťanského. Povinnost svou, která vám ukládá, abyste si získali jejich srdce, musíte pokládati za jeden z hlavních prostředků, abyste je mohli přivésti k tomu, aby žily křesťansky. Uvažte často, že neužijete-li tohoto prostředku, odvrátíte je od Boha, místo abyste je k němu přivedli.

Duchovní kytice. *Služebník Páně má býti přívětivým ke všem . . . a s vlídností kárati.* (II. Tim. 2., 24.)

SVATÝ MAREK, EVANGELISTA.

25. dubna.

116. ROZJÍMÁNÍ.

Pozdravuje vás církev, kteráž jest v Babyloně spolu vyvolená a Marek syn můj. (I. Petr., 5., 13.)

Krátký obsah. — I. **Tento světec byl velmi váženým učedníkem svatého Petra.** Týž nazývá svatého Marka synem, bral ho s sebou na svých cestách a přidružil ho k sobě v hlásání víry. Šťastný učedník, že měl takového učitele a že tak dobře využitkoval jeho naučení.

Můžete míti tutéž výhodu čtouce epištoly svatého Petra a konajíce podle jeho naučení.

II. **Napsal své evangelium.** Učinil to na prosby věřících, kteří si přáli zachovati učení svatého Petra; bývalo čteno ve shromážděních a přinášelo hojný užitek.

Jsouce zavázáni vyučovati učení Ježíše Krista musíte je dobře znáti, abyste učinili ze svých žáků pravé křesťany. —

III. **Jeho apoštolská horlivost.** Hlásaje evangelium pojil příklady se slovy; obrátil mnoho nevěřících, kteří pak následovali života prvních křesťanů jerusalemských.

Nebojíte se vy, řeholníci, že máte méně dokonalosti, než tito první věřící?

I. **Tento světec byl velmi váženým učedníkem svatého Petra.** Svatý Marek byl učedníkem svatého Petra a provázel ho na jeho cestách a při hlásání svatého evangelia. Byl tak věren svatému Petru a tento svatý apoštol jej tak miloval, že připojil jeho pozdrav ke svým pozdravům, jež zaslal ve svém prvém listě věřícím. Nazývá ho »svým synem«,[1] jako by ho zplodil v Ježíši Kristu a vychoval ve víře a obyčejích křesťanských.

Jak šťasten byl tento světec, že byl vyučován tak znamenitým učitelem! Jak dobře také dokázal svým životem, že toho dobře využitkoval jsa vždy přesným zachovavatelem učení knížete apoštolského, jež není jiným, než učením Ježíše Krista!

Můžete míti výhodu, že jste vyučováni týmž učitelem jako svatý Marek, jestliže čtete častěji epištoly svatého Petra a řídíte-li se věrně svatými pravdami, jež jsou v nich obsaženy a jež jsou právě tak útěchyplné jako poučné.

II. **Svatý Marek napsal své evangelium.** Svatý Marek napsal své evangelium za svého pobytu v Římě na naléhavé prosby těch, kteří byli svatým Petrem obráceni na víru a kteří si přáli, aby měli písemně, čemu je onen svatý apoštol

[1] I. Petr., 5., 13.

ústně učil. Svatý Petr je přečetl, schválil je a nařídil, aby bylo předčítáno při veřejných shromážděních v Církvi, což přinášelo velký užitek.

Poněvadž musíte denně hlásati učení svatých apoštolů a samého Ježíše Krista, proto jste povinni dobře se mu naučiti, abyste je dokonale znali a učinili tím své žáky opravdovými učedníky Ježíše Krista. Pečujete o to, abyste se dobře vyučili ve svatých zásadách, které jsou obsaženy v evangeliu svatého Marka a často o nich rozjímali, abyste je mohli vštěpovati těm, kteří jsou vám svěřeni? První vaší starostí o ně má býti, abyste je vyučovali tak dobře v učení apoštolů, by je dobře znali, byste vštípili jim ducha náboženského a naučili je žíti podle toho, co nám Ježíš Kristus zanechal ve svatém evangeliu.

III. **Apoštolská horlivost svatého Marka.** Svatý Marek, jenž byl vzdělán k apoštolskému úřadu svatým Petrem a napsal své evangelium podle toho, čemu se naučil od onoho svatého apoštola, byl od něho poslán do Egypta, aby je tam hlásal. Poněvadž spojoval se svými slovy vlastní příklad a jelikož jeho chování velmi vzdělávalo, proto také v krátké době přijalo velké množství lidí víru křesťanskou vidouc a slyšíc ho a jsouc povzbuzeno jeho svatým životem. Ano, přivedl je až k takové dokonalosti, že je naučil zachovávati to, co činili první křesťané jerusalemští, jak se o tom vypravuje ve Skutcích apoštolských. Zřekli se svých statků a »dali je ke společnému užívání, aby bylo každému dáno podle potřeby, a byli jen jedno srdce a jedna duše«;[1] »shromáždili se každodenně, aby se modlili v témž duchu, aby přijímali tělo Ježíše Krista a povzbuzovali se k dobrému«,[2] což obdivovali nevěřící, ano i pohané.

[1] Skut. apošt., 4., 32.. 35. — [2] Skut. apošt., 2., 42.

To musí býti vzorem naší dokonalosti. Chtěli bychom býti méně dokonalí, než první křesťané, kteří žili ve světě v daleko větším odloučení a s větší dokonalostí než mnozí řeholníci, kteří žijí v ústraní a kteří jsou svým povoláním povinni zříci se světa?

Duchovní kytice. *Konej dílo hlasatele evangelia, naplň službu svou.* (II. Tim., 4., 5.)

SVATÝ PETR Z VERONY, MUČEDNÍK.

29. dubna.

117. ROZJÍMÁNÍ.

Srdcem se zajisté věří k spravedlnosti; ale ústy se děje vyznání k spasení. (Řím., 10., 10.)

Krátký obsah. — I. **Velká víra tohoto světce za jeho dětství.** Ačkoliv se zrodil z rodičů bludařských, měl nicméně svatý Petr velmi živou víru; dovedl ji zachovati před bludem a již jako dítě hájil ji zmužile.

Máte dosti víry, aby vám nic nebránilo vyznávati svými skutky zásady evangelia?

II. **Jeho víra při pokořování.** Aby mohl bojovati proti bludařům, vstoupil do řádu Kazatelského. Snášel pokorně i bez stěžování falešnou obžalobu a nespravedlivé věznění.

Přijali byste mlčky pokáráni za chyby, jichž jste se nedopustili?

III. **Jeho víra při mučednictví.** Tento světec kázal směle proti bludu a způsobil četná obrácení. Bludaři tím popuzeni ho usmrtili; nežli skonal, napsal svou krví: »Věřím v Boha.«

Musíte vynikati v duchu víry za příčinou svého povolání. Rcete často: »Pane, přidej nám víry.«

I. Velká víra tohoto světce za jeho dětství. Nemožno ani dostatečně obdivovati víru svatého Petra, mučedníka, neboť ji měl v dokonalé míře

již za svého dětství a zemřel za její zachování.

Tento světec, ačkoli pocházel z rodičů manichejských, nemohl býti nikdy k tomu přiveden ani sliby ani hrozbami, aby následoval jejich falešného náboženství a navštěvoval společnost malých dítek bludařských. Ve věku teprv sedmi let byl otázán svým strýcem, čemu se učil ve škole, i odvětil, že se učil, co má věřiti o Bohu, a hned mu odříkal katolické vyznání víry. Když mu pak jeho strýc pravil, aby tomu nevěřil, odpověděl: »Budu tomu věřiti až do smrti a nic mě nezdrží, abych tomu nevěřil.«

Není to překvapující, nalézti u sedmiletého dítěte tak pevnou víru. Máte také tak pevnou víru, že vám nic nemůže zabrániti, abyste nevyznávali svými skutky pravdy a zásady evangelia?

II. **Víra světcova při pokořování.** Velká víra svatého Petra přiměla ho, že vstoupil do řádu svatého Dominika, poněvadž tento světec založil svůj řád ke vzdělání kazatelů, kteří by odporovali bludařům působícím tehdy velké zmatky v Církvi. Měl štěstí, že přijal řeholní šat z rukou samého svatého Dominika a dal svou víru i svou důvěru v Boha najevo, když se mu zjevily tři světice nebeské v jeho pokoji. Byl proto obžalován, že dovolil vstoupiti světským ženám do svého pokoje, začež ho dal převor uvrci do vězení. Světec snášel tuto pomluvu spočívající na falešném posuzování a křivém podezřívání, aniž se ospravedlňoval anebo řekl jediné slovo. Bůh však, zastánce těch, kteří jsou nespravedlivě pronásledováni, dal sám poznati řeholníkům jeho nevinnost.

Zachováváte podobné mlčení, jste-li káráni z chyb, kterých jste se nedopustili? Co v takových případech máte činiti a čeho možná neči-

níte, jest, abyste ničeho neříkali ke svému ospravedlnění a hleděli nabýti zisku z tohoto pokoření.

III. **Víra svatého Petra při mučednictví.** Tento světec dal své víře veřejně se skvíti svým kázáním proti bludařům, čímž způsobil zázračná obrácení ve velkém počtu. Bůh udělil jeho slovům plným víry hojnost svého požehnání a návštěva jeho kázání byla tak četná, že nemohl pro zástupy lidu jíti, nýbrž musil býti nesen na nosítkách do kostela.

Tak četná obrácení a kázání, jakož i jeho jmenování papežem za inkvisitora víry vzbudila takovou nenávist bludařů, že někteří z nich, kteří po něm slídili, potkavše ho na cestě zasadili mu mečem ránu do hlavy, tak že měl ještě pouze čas pomodliti se vyznání víry a napsati prstem v krvi své smočeným slova: »Věřím v Boha«, načež zemřel.

Máte také tak živou víru jako tento světec, vy, kteří jste povinni vynikati v duchu víry, majíce učiti dítky zásadám svatého evangelia a tajemstvím našeho náboženství? Rcete často Bohu se svatými apoštoly: »Pane, přidej nám víry.«[1]

Duchovní kytice. *Jest to slovo víry, které kážeme.* (Řím., 10., 8.)

SVATÁ KATEŘINA ZE SIENNY, PANNA.

30. dubna.

118. ROZJÍMÁNÍ.

Člověka čistého srdce miluje Hospodin a muži milostných rtů je přítelem král. (Přísl., 22., 11.)

Krátký obsah. — I. **Láska světice k čistotě.** Měla zvláštní náklonnost k této ctnosti; učinila již za svého

[1] Luk., 17., 5.

dětství slib panenství a chtěla jej zachovávati za každou cenu, proto musila mnoho snášeti od svých rodičů, snášela však všechno s trpělivostí.

Snášíte rádi pronásledování, když konáte dobré?

II. **Její náklonnost ku přísnému životu.** Ukládala si velké přísnosti: posty, zdrželivosti, bičování, odporné ošetřování nemocných. Ježíš jí dal na výběr korunu zlatou a trnovou, ona volila trnovou.

Volila by vaše láska k umrtvování a k utrpením také tak?

III. **Bůh ji zahrnul útěchami.** Při svých největších utrpeních obcovala důvěrně s Bohem. Ježíš se jí často zjevoval a její život stal se ustavičným životem u vytržení.

Bůh odměňuje stonásobně, co pro něho konáme; kéž vás tato myšlenka povzbudí k snášení utrpení z lásky k němu.

I. **Láska světice k čistotě.** Svatá Kateřina měla zvláštní lásku k čistotě, takže již ve věku sedmi let učinila slib panenství. Jistě měla hojnost předcházející milosti, že konala již od svého dětství hrdinné činy ctnostné. Tato čistota rostla v ní s věkem tak velice, že když jí její rodiče učinili velmi výhodnou nabídku k sňatku, odmítla ji a nechtěla již nikdy slyšeti o tom mluviti; to je tak popudilo proti ní, že jí dali konati nejnižší a nejobtížnější práce v domácnosti. Ona s tím byla velmi spokojena a snášela se vší možnou trpělivostí veškero špatné nakládání s ní, kterého se jí dostalo při této příležitosti, a spokojila se s tím, že zbudovala ve svém srdci jako by malou modlitebnu, do níž se uchylovala, aby se potěšila s Bohem.

Kdyby se vám za to, že chcete konati dobré a snažiti se o dokonalost, dostalo všeliké pohany a křivd, byli byste ochotni snášeti je s trpělivostí? V takových příležitostech možno poznati, zdali jest ctnost důkladná.

II. **Náklonnost světice ku přísnému životu.** Ta-

to světice konala přísné skutky kající, aby si mohla zachovati klenot čistoty; tyto skutky byly takové, že možno říci, že byly až přílišné. Tři roky prožila, aniž s někým mluvila, než se svým zpovědníkem, bičovala se denně půl druhé hodiny, na těle nosila železný řetěz, spávala jen na židlích, nejedla masa a pila pouze vodu. Jednou se tak přemohla, že vyssála hnis z hnisající rakoviny ženy nemocné. Jsouc pomluvena jednou nemocnou, kterou ošetřovala, snášela to trpělivě, a když jí dal Ježíš Kristus na vybranou korunu zlatou a trnovou, zvolila korunu trnovou.

Volili byste také tak? Kdy nabudete takové lásky k umrtvování a k utrpení, jakou měla tato světice?

III. **Bůh zahrnul svatou Kateřinu útěchami.** Za odměnu tak mnohých utrpení a umrtvování obdařil ji Bůh takovou útěchou, že možno o ní říci, poněvadž měla účastenství na utrpení Ježíše Krista, že zasloužila si, aby měla i za svého života již poněkud účastenství na jeho oslaveném životě. Když s ní její rodiče tak špatně nakládali a pokořovali ji, měla štěstí, že mohla vnitřně obcovati s Bohem a těšiti se s ním. V době jejího hlubokého mlčení navštěvoval ji často Ježíš Kristus a důvěrně s ní rozmlouval. Když vyssála hnis vředu, o němž byla řeč, podal jí Ježíš Kristus sladký nápoj, jenž prýštil z rány jeho srdce, a od té doby byla téměř stále u vytržení.

Tak odměňuje Bůh již v tomto životě stonásobně to, co pro něho konáme. Jak vás to musí velmi nabádati, abyste s radostí něco trpěli z lásky k Bohu.

Duchovní kytice. *Mysli jen na mne, dcero má, a já budu bez přestání mysliti na tebe.* (Ježíš Kristus k sv. Kateřině.)

SVATÝ JAKUB A SVATÝ FILIP, APOŠTOLÉ.

1. května.

119. ROZJÍMÁNÍ.

Modlete se za sebe vespolek, mnoho zajisté může modlitba spravedlivého usilovná. (Jak., 5., 16.)

Krátký obsah. — I. **Láska svatého Jakuba k modlitbě.** Tento svatý apoštol se modlil ustavičně. Ve své epištole velmi doporučuje modlitbu; naléhá, abychom se modlili s věrou.

Učte se od tohoto apoštola milovati modlitbu a věnovati se jí horlivě.

II. **Jeho vřelá horlivost.** Jako první biskup jerusalemský pracoval svatý Jakub mnoho na zřízení Církve a způsobil velmi četná obrácení; židé popuzeni proti němu svrhli ho s výše chrámové.

Kéž vám naučení svatého Jakuba pomáhají k vašemu posvěcení a k snášení utrpení pro spásu duší!

III. **Láska svatého Filipa k Ježíši a k bližnímu.** Okolnost, o níž mluví evangelium o tomto apoštolu, ukazuje jeho horlivost, aby naučil znáti Ježíše Krista a by konal skutky lásky k bližnímu.

Proste svatého Filipa o velkou horlivost, byste učili své žáky znáti Ježíše Krista.

I. **Láska svatého Jakuba k modlitbě.** Svatý Jakub byl tak oddán modlitbě, že svatý Chrysostom o něm praví, že jeho čelo ztvrdlo jako oblázek, poněvadž, když se modlil, dotýkal se čelem země. Tato jeho píle při modlitbě projevuje se v jeho epištole, kterou psal všem věřícím; neboť hned na počátku jejím učí, že to, zač máme jmenovitě prositi Boha, jest pravá moudrost[1] a zbožnost, a praví dále, jak velká jest štědrota Boží k nám, s jakou věrou musíme se modliti, a které jsou nejhlavnější příčiny, pro něž nedosahujeme toho, zač Boha prosíme.

Učte se od tohoto svatého apoštola jak z jeho příkladu, tak i z jeho slov, jakou máte míti lás-

[1] Jak., 1., 5. a násl.

ku k modlitbě, pak velkým účinkům, které má ve vás působiti a vytrvalosti, s níž se máte věnovati tomuto svatému cvičení.

II. **Planoucí horlivost svatého Jakuba.** Tento světec byv zvolen za prvního biskupa jerusalemského pracoval tam mnoho na rozšíření Církve a přispěl svým učením i svým svatým životem k obrácení velkého počtu židů i pohanů. To bylo též příčinou jeho smrti. Židé rozzuřeni svrhli ho s výše chrámové dolů.

Jak šťastným jest, kdo jako tento světec, má štěstí, že může trpěti a zemříti proto, že pracoval na získání duší Bohu! Naučte se dobře podivuhodnému učení, které zanechal svatý Jakub ve své epištole, přispěje vám, abyste se sami posvěcovali a vzdělávali v duchu křesťanském ty, kteří jsou svěřeni vaší péči; neboť není možno, aby neučinilo svatými ty, kteří podle něho jednají.

III. **Láska svatého Filipa k Ježíši a k bližnímu.** Svatý Filip, byv povolán Ježíšem Kristem k úřadu apoštolskému, jevil hned nato velkou horlivost v přivádění duší k Bohu. Přivedl Nathanaele k Ježíši,[1] aby se naučil ho znáti, a opatřil mu tímto poznáním prostředek k nastoupení pravé cesty k spasení. Zdá se též, že Ježíš Kristus udělil tomuto světci milost něžné lásky k bližnímu, jakož i zvláštní schopnost, aby přispíval k poznání a milování Ježíše Krista. A skutečně obrátil se též Ježíš na něho, když zamýšlel nasytiti onen velký zástup, který ho následoval;[2] a »když někteří z pohanů, kteří přišli do Jerusalema, vroucně si přáli spatřiti Ježíše«,[3] prosili tohoto světce, aby jim ho ukázal.

Ve svém úřadě máte potřebí zvláštní horli-

[1] Jan, 1., 45. a 46. — [2] Jan, 6., 5. — [3] Jan, 12., 20., 21.

vosti o spásu duší. Proste o ni na přímluvu svatého Filipa, jenž vám může velmi přispěti k jejímu dosažení.

Duchovní kytice. *Kdo odvrátí hříšníka od bludné cesty jeho, vysvobodil duši jeho od smrti a přikryje množství hříchů.* (Sv. Jakub, 5., 20.)

SVATÝ ATANÁŠ, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

2. května.

120. ROZJÍMÁNÍ.

Mnoho svůdců vyšlo na svět, kteří nevyznávají Ježíše Krista přišlého v těle; to jsou svůdci a antikristové. (II. Jan, 7.)

Krátký obsah. — I. **Obhájce Církve.** Svatý Atanáš neustával hájiti Církve svými spisy a svatostí svého života proti arianům, kteří popírali božství Ježíše Krista.

Povinností vaší jest, abyste se dobře naučili pravému učení Církve, abyste mu mohli učiti dítky.

II. **Patriarcha alexandrijský.** Ariané byli litými nepřáteli tohoto světce; usilovali, aby zabránili jeho povýšení na stolec alexandrijský, neboť se strachovali vlivu, kterého mu udělí ona hodnost.

Budete-li tak žíti, jak toho žádá váš stav, bude svět proti vám; Bůh však bude vaším obhájcem.

III. **Pronásledovaný pro Ježíše Krista.** Ariané užili všech možných pronásledování proti svatému Atanáši; obžalovali ho z největších zločinů, na konec však byl plně ospravedlněn.

Očekáváte za dobro, které bližnímu prokazujete, křivdy a pomluvy; snášíte je pro Boha?

I. **Svatý Atanáš, obhájce Církve.** Svatý Atanáš byl jedním z nejpřednějších obhájců Církve proti Ariovi a jeho sektě, kteří popírali božství

Ježíše Krista; vždy jim odpíral a všude je zahanboval svatostí svého života, moudrostí ve svém jednání a svými výtečnými spisy. Ještě než byl biskupem, zúčastnil se prvního církevního sněmu v Nicei, kde dal najevo svou hlubokou učenost a kde Aria tak velice potíral, že ho jakož i všechny přítomné přesvědčil, že jeho učení jest falešné i bludařské. Podobně odporoval všem přívržencům onoho bludaře po celou dobu, kdy byl biskupem.

Nemáte-li s dostatek vědomostí k hájení náboženství proti bludařům, jste nicméně zavázáni svým úřadem, abyste jich měli v dostatečné míře, abyste mohli učiti svěřené vám dítky dobrému a zdravému učení Církve. Jednou z nejhlavnějších vašich starostí musí tedy býti, abyste se v něm dobře vyučili a je dokonale ovládali. Bůh požádá od vás počet z této povinnosti, jejímžto zanedbáváním stali byste se nehodnými svého stavu.

II. **Svatý Atanáš patriarchou alexandrijským.** Ariané považovali vždy svatého Atanáše za svého nepřítele a vždy se mu též protivili. Napřed činili vše možné, aby zamezili jeho zvolení, protože nemohli strpěti, aby bylo tomu, jenž se tak důrazně vyslovil proti jejich hlavě, umožněno, aby zamezil pokrok jejich bludu, což mohl snadno činiti, byl-li nadán biskupskou pravomocí, zvláště pak pravomocí patriarchy alexandrijského. Není možno, abychom pracovali na zničení falešného učení a neměli proti sobě ty, kteří je podporují.

I když není bludařů, kteří vám odporují, jelikož tam, kde vyučujete, snad žádných není, buďte nicméně přesvědčeni, že máte-li pravou zbožnost a straníte-li se světa, tu se vysloví synové tohoto světa a zhýralci proti vám. Jako byl však

Bůh vždy ochráncem svatého Atanáše, tak ujme se i vás, o tom nepochybujte, a bude vaším obhájcem.

III. **Svatý Atanáš jest pronásledován pro Ježíše Krista.** Jest překvapující, jak daleko sahala zuřivost nepřátel svatého Atanáše proti němu. Není pomluv, nadávek, podvodů, pronásledování, zla a protivenství, kterých se ariané nesnažili užíti k jeho utracení. Obžalovali ho ze všech možných zločinů, z vraždy, z násilností i z nespravedlností, z nichž však byl úplně veřejně ospravedlněn v přítomnosti těch, kteří ho obžalovali a zahanbeni byli pro své podvody.

Připravte se na snášení potupy, pohany a pomluvy za dobro, které se snažíte prokazovati bližnímu. Jest to hlavní odměnou, kterou slibuje Bůh na tomto světě a často i jedinou odměnou, které dosahujete od chudých za veškero dobro, které jim prokazujeme. Připravte své srdce, abyste přijímali tyto zkoušky se srdečnou láskou.

Duchovní kytice. *Kdo by nezachoval úplně a neporušeně katolické víry, beze vší pochyby věčně zahyne.* (Vyznání víry svatého Atanáše.)

NALEZENÍ SVATÉHO KŘÍŽE.

3. května.

121. ROZJÍMÁNÍ.

Ode mne pak odstup to, abych se chlubil, leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista. (Galat., 6., 14.)

Krátký obsah. — I. **Kříž Spasitelův opět nalezen.** Velká touha, kterou měla svatá Helena po nalezení svatého kříže, pomohla jí, že překonala všechny obtíže; dožila se radosti, že jej mohla postaviti k uctívání věřících.

Kříž najdete všude; rozhodněte se k lásce k němu a k jeho nesení pro Ježíše Krista.

II. **Zázraky způsobené křížem.** Kříže lotrů byly nalezeny s křížem Spasitelovým; kříž Spasitelův byl poznán ze zázraků, které způsobil. Za života vezdejšího musíme nésti kříže; jestliže nás posvěcují, jest to kříž Ježíšův; přijímáme-li je s nevolí, jsou to kříže lotrův.

Jak přijímáte své kříže? Jest to kříž Ježíšův, který nesete?

III. **Pocty vzdávané kříži.** Aby se dostalo pravému kříži větší pocty, rozdala svatá Helena částečky jeho četným kostelům a její syn, Konstantin, nařídil, aby se nadále neužívalo trestu ukřižování.

Vážíte si jako čestného znaku kříže, které Bůh vám sesílá? Děkujete mu za ně?

I. **Kříž Spasitelův byl opět nalezen svatou Helenou.** Svatá Helena, matka císaře Konstantina, měla tak velkou horlivost pro náboženství a tak hlubokou úctu ke kříži, na němž pněl Ježíš Kristus, že se odebrala do Jerusalema, aby se pokusila o nalezení tohoto posvátného dřeva. Velká víra této světice způsobila, že se nedala zdržeti od svého úmyslu obtížemi, s nimiž se potkávala při jeho uskutečnění; vynaložila tolik námahy, že konečně nalezla svatý kříž a učinila hned opatření, aby byl vystaven věřícím k uctívání.

Nestačí, abychom kříži se jen klaněli, praví jeden církevní Otec, musíme jej také nésti. Nemusíme jej hledati daleko široko. Následování Ježíše Krista dí: »Kříž jest ti stále uchystán, ať se utečeš kam utečeš. Obrať se nahoru, obrať se dolů, obrať se na venek, obrať se do vnitra, a všude tam nalezneš kříž.«[1] Rozhodněte se tedy dnes k milování tohoto kříže, neboť jste jej celý nalezli.

II. **Zázraky, způsobené pravým křížem.** S křížem Ježíše Krista byly nalezeny i kříže obou

[1] Kn. II., 12., 4.

lotrů; kříž Ježíše Krista byl však poznán z několika zázraků, které se staly po jeho dotknutí, zvláště pak ze vzkříšení mrtvého, jenž podle svědectví svatého Paulina nejevil při dotknutí křížů druhých žádné známky života.

Na tomto světě jsou kříže lotrů a kříže Ježíšovy. Kříže lotrů jsou ty, které nejsou spojeny se žádnou milostí a které neudílí těm, kdož je nesou, žádné známky života, poněvadž je nesou se špatným smýšlením. Kříže Ježíše Krista jsou ty, které působí často zázraky, zjednávají dobrá smýšlení sebezapírání a nabádají ke konání některých ctností jiných a které mnohdy křísí i mrtvé vštěpujíce varování hříchu a ošklivost před ním.

Jest kříž, který nesete, křížem Ježíše Krista? Po čem to poznáváte? Působí utrpení, která máte, že konáte mnohé ctnosti? Mějte se při tom na pozoru! Oškliví-li se vám a přivádějí-li vás k reptání, pak jsou to kříže lotrů.

III. **Pocty vzdávané kříži Spasitelovu.** Když svatá Helena nalezla i poznala kříž Ježíšův, rozdala četným kostelům částky z něho, aby byl všude uznáván i uctíván ode všech věřících; proto také nařídil císař Konstantin ediktem, aby se nadále neužívalo ukřižování ku potrestání zločinců, což od těch dob bylo zachováváno ve všech zemích křesťanských. Jelikož byl tedy kříž takto nalezen a v Církvi k uctívání přiveden, byl ustanoven svátek, který se dnes slaví.

Uctíváte kříž, máte-li milost, že nějaký nesete? Děkujete Bohu za čest, kterou vám tím prokazuje? Dosvědčujete při těchto příležitostech, že »se chlubíte jediné v kříži Pána našeho Ježíše Krista«?[1] Neslouží vám kříž spíše k trýznění nežli jako čestný znak, poněvadž jej pokládáte

[1] Galat., 6.

jen za něco, co vás trápí a sužuje, místo abyste jej přijali s láskou i s uctivostí, jako dar Boží a čest, kterou vám prokazuje? Takto musíte objímati kříž, chcete-li trpěti jako křesťané.

Duchovní kytice. *Chce-li kdo za mnou přijíti ... vezmi kříž svůj každodenně.* (Luk., 9., 23.)

SVATÁ MONIKA, VDOVA.

4. května.

122. ROZJÍMÁNÍ.

Pane, obrátils mi kvílení mé v radost ... můj Bože, na věky budu tě chváliti. (Žalm, 29., 12., 13.)

Krátký obsah. — I. **Láska svaté Moniky k modlitbě.** Věnovala se jí ustavičně a vystříhala se všeho, co ji mohlo při ní činiti roztržitou. Již od svého dětství byla vedena svou matkou ke zbožnosti.

Buďte horliví ve vštěpování zbožnosti svým žákům; proste často Boha za ně o tak výtečný dar.

II. **Obrátila svého chotě.** Tento jsa pohanem a velmi protivné povahy, byl přiveden k víře tichostí a zvláště pak modlitbami svaté Moniky.

Žijete-li s obtížnými povahami, modlete se za ně a proste Boha o milost, abyste je mohli snášeti s trpělivostí.

III. **Obrátila svého syna.** Tato svatá matka neustávala modliti se a plakati za Augustina, jenž byl oddán manicheismu i prostopášnosti. Konečně se dočkala štěstí, že ho uzřela úplně obráceného.

Snažte se svými modlitbami i svou péčí získati Bohu ty ze svých žáků, které pozorujete nakloněny ke zlému.

I. **Láska svaté Moniky k modlitbě.** Svatá Monika měla od své mladosti zvláštní lásku k modlitbě a její největší radostí bylo, když se jí mohla věnovati dnem i nocí a vystříhati se společnosti oněch osob, které mohly odvraceti její pozornost od Boha. Když se naučila od své mat-

ky několika modlitbám, neustávala modliti se je. Jak jest šťasten, kdo měl výhodu, že byl od svého mládí vychováván ve zbožnosti! Tomu jest pak snadno, že si ji může zachovati po celý svůj život. Tak bylo tomu u svaté Moniky a to také velmi přispělo k obrácení jejího chotě i jejího syna.

Pečujete o to, abyste takto vychovávali svěřené vám dítky křesťansky? Snažíte se vštípiti jim především sebranost při modlitbě a lásku k ní? Musíte se sami za ně velmi modliti, abyste dosáhli od Boha, že jim udělí dar zbožnosti, které nikdo uděliti nemůže než on.

II. **Světice obrátila svého chotě.** Svatá Monika měla chotě velmi nepříjemné i obtížné povahy. Když se její sousedky divily, kterak s ním může žíti, pravila jim, že se tomu nemusejí diviti, neboť od té doby, kdy ho pojala za manžela, že se mu úplně poddala a ho ctila, pokud jí bylo možno. Svými modlitbami a svými slzami dosáhla pak přece toho, že se obrátil, stal se katolíkem a změnil svou povahu.

Tato světice nás uči, že, když musíme žíti nebo jednati s osobami nepohodlné povahy, musíme činiti dvojí: předně obrniti se trpělivostí a býti povolnými; za druhé prositi mnoho Boha, aby jim dal lepšího ducha a nám udělil milost, abychom mohli povahu jejich snášeti. Jednáte tak, jste-li v podobných příležitostech?

III. **Svatá Monika obrátila svého syna Augustina.** Svatá Monika měla syna, svatého Augustina, který za svého mládí oddal se nevázanosti a upadl dokonce i v blud manichejský. Tu nebylo ničeho, co by nebyla učinila, aby ho z něho opět vyprostila a »ho Ježíši Kristu zplodila«.[1]

[1] I. Kor., 4., 15.

A jak sám praví, měla tato svatá matka více bolestí, aby ho zrodila podle ducha, než podle těla, neustávajíc se modliti a plakati za jeho obrácení. Přeplavila se přes moře a podnikla daleké cesty, aby zabránila, by neupadl do úplné záhuby. Konečně však po tolikerých strastech dožila se štěstí jeho dokonalého obrácení.

Dáváte si také takovou péči, abyste získali Bohu ty, kteří jsou vám svěřeni, jestliže na nich pozorujete náklonnost k nevázanosti? Činíte vše, abyste v nich zničili neřesti, k nimž jsou nakloněni? Utíkáte se sami k Bohu, abyste jim zjednali změnu v chování? Poněvadž jsou vám svěřeny jejich duše, musíte vynaložiti vše, abyste je přivedli na cestu do nebe.

Duchovní kytice. *Syn tolikerých slz nemůže zahynouti.* (Svatý Ambrož svaté Monice.)

OBRÁCENÍ SVATÉHO AUGUSTINA.

5. května.

123. ROZJÍMÁNÍ.

Odvrzte od sebe všecka přestoupení svá, jichž jste se dopustili, a učiňte sobě srdce nové a ducha nového. (Ezech., 18., 31.)

K r á t k ý o b s a h. — I. **Rozpaky svatého Augustina.** Pobádán milostí, aby zanechal svých nezřízeností, trval dlouho na rozpacích; plakal, když viděl, že jest zdržován malichernostmi a přece jich nezanechal.

Milost naléhá na vás, byste žili podle dokonalosti svého stavu, jednáte podle ní?

II. **Jeho úplné obrácení.** Jsa poslušen hlasu nebeského četl Augustin úryvek ze svatého Pavla; tu osvícen znenadání vnitřním světlem obrátil se úplně a zřekl se navždy světských rozkoší.

Oddali jste se cele Bohu? Nezůstavili jste si nějaké přílnulosti ke světu?

III. **Jeho velkomyslnost ve službě Boží.** Světec zůstal milosti velmi věren, oddal se umrtvování svého ducha i svých smyslů a poznal, že pravé blaho jest jen v Bohu. Buďte přesvědčeni, že nejdete k Bohu a že nedosáhnete důkladné zbožnosti, než když se umrtvujete.

I. **Rozpačitost svatého Augustina při jeho obrácení.** Bůh jsa pln dobroty a milosrdenství naléhal dlouho a různým způsobem na svatého Augustina, aby se obrátil a život svůj úplně změnil. Tento světec žil delší dobu ve velké nezřízenosti; neodpíral sice vždy milosti, ale nenásledoval také jejich vnuknutí a stále váhal, aby je uvedl ve skutek. Mnohdy chtěl, a pak opět nechtěl. Po dlouhou dobu zůstal v takovém duševním kolísání, až se sám divil své neodhodlanosti. S jedné strany jeho nezřízenost, s druhé pak naléhavé vyzvání milosti způsobily, že proléval hojné slzy. Účinek jejich byl, že jej udržovaly ve stálém neklidu a nerozhodnosti; neboť sám praví, že jen marnosti a malichernosti ho zdržovaly, aby se oddal úplně Bohu.

Nenaléhá na vás milost Boží, abyste žili podle dokonalosti svého stavu? Nemáte občas mocná vnuknutí, jež vás nabádají, abyste si činili násilí a vykonali značný nějaký ctnostný skutek? Nestojí vás to námahy, abyste jednali podle nich? Neodpíráte mnohdy i milosti?

II. **Obrácení svatého Augustina jest úplné.** Konečně nadešla chvíle, kdy Bůh, jenž svou milostí připravil nepozorovaně srdce svatého Augustina, dal mu slyšeti hlas, jenž mu zřetelně pravil: »Vezmi a čti!« Otevřel knihu listů svatého Pavla a čtení jediného úryvku pohnulo jeho srdcem a obrátilo ho. »Pak se v mém srdci,« tak praví sám, »rozšířilo jakoby světlo, které je uvedlo do úplného klidu a zapudilo všechny temnoty jeho pochybností.« Od té chvíle zřekl se

navždy všech nadějí světských a nalezl najednou nepochopitelnou slast i radost ve zřeknutí se světských radovánek i marnivých zábav.

Obrátili jste se dokonale k Bohu a zřekli jste se úplně světa? Jak často vám dal Bůh slyšeti vnitřní hlas, jenž byl dosti mocný, aby vás dojal, a vy jste ho přece neposlechli! Ó, kolik jest Bohu zasvěcených duší, které se mu neoddaly úplně a které žijí v změkčilosti a v nedbalosti! Rcete aspoň s Davidem: »Dnes chci začíti náležeti úplně Bohu.«[1]

III. **Velkomyslnost světcova ve službě Boží.** Svatý Augustin působil od okamžiku svého obrácení tak věrně s milostí, že od té chvíle se snažil nejednati v ničem podle hnutí přirozenosti. Předně hleděl se zříci smyslných rozkoší, jež jsou branami, jimiž vchází hřích do naší duše a jež ji snadno poskvrňují, necháme-li jim i sebemenší volnost. Proto se snažil tento světec, aby dovolil svým smyslům, jen co jest nevyhnutelně nutné pro tělo. Dále dbal toho, aby upustil od veškerého badání z pouhé zvědavosti, jež směřuje jen k ukojení ducha. Zřekl se všeho, co jest lidské a přirozené a takto poznal, že štěstí člověka nachází se jediné v Bohu.

Chopili jste se týchž prostředků, jichž užíval svatý Augustin, abyste dospěli k Bohu a stali se schopnými lnouti jediné k němu? Buďte přesvědčeni, že nedosáhnete důkladné zbožnosti, než týmiž prostředky.

Duchovní kytice. *Kéž byste poslechli dnes hlasu Páně.* (Žalm, 94., 8.)

[1] Žalm, 76., 11.

MUČENÍ SVATÉHO JANA EVANGELISTY.

6. května.

124. ROZJÍMÁNÍ.

Můžete-liž píti kalich, který já piji, aneb pokřtěni býti křtem, kterým já jsem křtěn? Oba učedníci odpověděli jemu: »Můžeme.« (Mar., 10., 38., 39.)

Krátký obsah. — I. **Utrpení předpověděná svatému Janu.** Spasitel řekl tomuto apoštolu a jeho bratru, že budou píti kalich jeho utrpení nežli se stanou účastni jeho slávy. Dnes si připomíná Církev utrpení svatého Jana.

Uctívejte miláčka Páně, jenž se stal apoštolem jak svým utrpením, tak i svými spisy a svým kázáním.

II. **Utrpení, která snášel.** Svatý Jan byl vězněn a bičován v Jerusalemě, pak byl v Římě hozen do kotle vařícího oleje, on však vyšel z něho úplně zdráv.

Kéž vás povzbudí příklad tohoto světce k snášení utrpení s radostí a z lásky k Bohu!

III. **Utrpení odměněna.** Bůh chtěl očistiti svatého Jana ohněm, aby mu udělil největší osvícení k jeho vzneseným spisům.

Děkujte Bohu za utrpení, která vám posílá, tím se očistíte a zasloužíte si jeho milostí.

I. Utrpení, předpověděna Ježíšem svatému Janu. Matka svatého Jakuba i svatého Jana prosila Ježíše Krista, aby »dal ve svém království jednomu z jejích synů seděti na pravici, druhému pak na levici«. Ježíš Kristus tázal se těchto dvou apoštolů, zdali mohou píti kalich, »který on píti bude«.[1] Pak jim řekl, že budou skutečně onen kalich píti, aby naznačil, že budou trpěti jeden i druhý pro vyznání jeho jména ukrutné a jen těžce snesitelné muky. To se přihodilo svatému Janu při několika příležitostech, ačkoli nezemřel při ukrutných mukách, které snášel. Tato utrpení uctívá dnes Církev a oslavuje je zvláštní slavností.

[1] Mat., 20., 20.—23.

Pokládejte svatého Jana za apoštola jak jeho mukami, tak i jeho slovy a hlásáním svatého evangelia. Děkujte Bohu, že mu, jakožto učedníku, kterého miloval, dal míti účastenství na svém kalichu, a že s ním jednal při tom jako se svým opravdových přítelem.

II. **Utrpení, která snášel svatý Jan.** Co svatý Jan trpěl, aby učinil čest Ježíši Kristu a jeho náboženství, jest, že byl krátce po seslání Ducha svatého »uvržen se svatým Petrem do žaláře«,[1] a když byl propuštěn, odsoudili ho židé k ukrutnému bičování. Když hlásal později evangelium v Efesu, byl odveden na rozkaz císaře Domitiana do Říma, odsouzen k hroznému bičování, jak bylo u Římanů v obyčeji, dříve než byl zločinec odveden na popravu, a pak byl uvržen do kotle vařícího oleje, z něhož, jak praví Tertullian, vyšel zdravější a silnější, než jak do něho vstoupil.

To jsou utrpení svatého Jana, jejichž památku Církev uctívá, zvláště ale ony muky, které trpěl v Římě, a velký zázrak, jenž se při tom stal.

Slavnosti ku poctě mučedníků, praví svatý Cyprian, jsou povzbuzením k mučednictví. Oslava mučení svatého Jana budiž nám vzpruhou, abychom trpěli podle jeho příkladu s radostí a z lásky k Bohu.

III. **Svatý apoštol byl odměněn za svá utrpení.** Když byl svatý Jan mučen, zachoval ho Bůh zázračně, poněvadž ho chtěl ohněm očistiti, aby se tím stal schopným ku přijetí hojných osvícení, jichž měl potřebí, aby mohl napsati své proroctví, totiž apokalypsi, »což učinil na ostrově Pathmos«,[2] kamž jej císař Domitian poslal do vyhnanství.

Nedivte se, sešle-li vám Bůh často příležitosti

[1] Skut. apošt., 4., 3. — [2] Apok., 1., 9.

k utrpení; čím více vám jich sesílá, tím více vám dosvědčuje svou lásku a tím spokojenější musíte býti; neboť jmenovitě utrpeními vás očišťuje, abyste se mu pak stali příjemnějšími; ona jsou to, která vás činí způsobilými, abyste se snáze uvarovali hříchu a dosáhli v hojnosti milostí Božích. Snažte se o dosažení tohoto užitku z utrpení, která snášíte.

Duchovní kytice. *Za čirou radost to mějte, bratři moji, když upadnete v rozličná pokušení.* (Jak., 1., 2.)

ZJEVENÍ SE SVATÉMO MICHAELA, ARCHANDĚLA.

8. května.

125. ROZJÍMÁNÍ.

Toho pak času povstane Michael, kníže veliké, kterýž stojí za syny lidu tvého. (Dan., 12., 1.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Michael hájí nás proti ďáblu.** Zjevení tohoto archanděla jsou důkazem jeho ochrany, kterou poskytuje lidem; hájí je proti satanovi a pomáhá jim k jejich spasení.

Proste svatého Michaela, aby vás chránil v pokušeních a vedl vás cestou, která vede k Bohu.

II. **Vnuká nám, abychom se úplně věnovali Bohu.** Svatý archanděl jest obhájce slávy Boží; ukazuje lidem, že Bůh jest nade všecko a že se mu musí dávati přednost přede vším.

Kdyby vám chtěl ďábel znechutiti službu Boží, rcete mu se svatým Michaelem: »Kdo jako Bůh?«

III. **Nabádá nás k odloučení ode tvorů.** Svými vnuknutími vzdaluje svatý Michael lidi od věcí pozemských a jejich marností a povzbuzuje je, aby hledali jen Boha, neboť jediné on zasluhuje, abychom ho milovali a jemu se klaněli.

Nelpěte již na ničem pozemském, leč na tom, co vás může vésti k Bohu?

I. **Svatý Michael nás hájí proti ďáblu.** Církev slaví dnes památku zjevení se svatého Michaela na jedné italské hoře,[a] aby nám naznačila, že ono místo jest pod jeho ochranou a že Bůh chtěl, aby mu bylo zasvěceno ku poctě svatého Michaela a svatých andělů. Proto se tam biskup odebral se svým duchovenstvem a vším lidem v průvodu a posvětil tam chrám pod jménem a na vzývání svatého Michaela. Tento světec zjevil se takto několikrát nápadným způsobem, aby dosvědčil, že jest ochráncem jak míst, tak i lidí, které poctil svou přítomností.

Nemůžeme nic lepšího učiniti, než svěřiti dílo své spásy tomuto svatému archandělu, neboť on nám bude velmi nápomocen k jejímu dosažení, poněvadž z rozkazu Božího a z horlivosti pro jeho čest porazil Lucifera a jeho přívržence a uvrhl je do pekla. Jest ještě stále ochoten odpírati ďáblu a pomáhati lidem, aby mohli nad ním vítěziti a přemáhati pokušení, která v nich vzbuzuje.

Utíkejte se k tomuto svatému archandělu s prosbou, aby vám pomáhal v bojích, které budete musiti podstoupiti ve svém svatém stavu, aby vás vedl přímo k Bohu a provázel vás s jistotou cestou, která jest vám naznačena vašimi pravidly. Jednejte věrně podle toho a tento svatý archanděl bude vás chrániti.

II. **Svatý Michael nám vnuká, abychom se úplně věnovali Bohu.** Jakýmsi druhem zjevení svatého Michaela jsou ona vnuknutí, která vás nabádají, abyste se zřekli světa a oddali se úplně Bohu; neboť vás povzbuzují, abyste se pozvedli nade všechno stvořené a přilnuli jedině k Bohu. Jméno Michael znamená, »že nic není jako Bůh«, a bylo mu dáno na označení, že tento svatý

a) Hora Gargano.

archanděl byl od Boha vyvolen, aby hájil jeho čest a zjevoval jeho nade všechny tvory povýšenou nekonečnou výtečnost.

Musíme míti za to, že všechna vnuknutí, která směřují k tomu, abychom se s úplným zřeknutím všech tvorů zasvětili Bohu, bývají nám udílena skrze svatého Michaela, jehož péče o lidi jeví se tím, že je odlučuje ode všeho a nabádá je, aby se úplně oddali Bohu. Přijdou-li vám tedy na mysl světské myšlenky a nechuť k vašemu povolání i k duchovním cvičením, vzývejte o přispění svatého Michaela, aby vám pomohl poznati, že Bůh, jemuž sloužíme, jest nade všechno a že nic mimo něho nezasluhuje naší lásky. Prosme také tohoto světce, aby nám vštípil ošklivost před světem, jenž chce zaujati v našem srdci místo Boží, aby vypudil z naší mysli všechny světské myšlenky oněmi zdrcujícími slovy, která pronesl v boji s Luciferem: »Kdo jako Bůh?«

III. **Svatý Michael nás nabádá k odloučení ode tvorů.** Prvním účinkem, který mají v nás působiti vnuknutí, jež nám udílí Bůh skrze svatého Michaela, jest úplné odloučení ode všeho pozemského, jež vyvěrá z našeho opovrhování tím a z naprostého přesvědčení o nicotnosti toho všeho, jakož i o nepatrné ceně a krátkém trvání rozkoše, která se v pozemských věcech nachází a protože všechno to jest pravé nic, Bůh však jest všecko.

Jiným účinkem, který má působiti v naší duši vnuknutí a jenž jest důsledkem účinku předcházejícího, jest vnitřní zalíbení na Bohu, které působí, že hledáme jen Boha a že se mu úplně věnujeme, poněvadž jediné on jest bytost hodná klanění a lásky; je-li na tvorech něco lásky hodného, pak jest to jen hodno lásky se

vztahem na Boha a jako výron z Boha samého a z jeho dokonalostí.

Nechť vás ovládne tedy dnes smýšlení, že nechcete jiného než Boha a že jen jemu chcete úplně náležeti, poněvadž, jak dí svatý Augustin, nemůže naše srdce nalézti klidu, dokud nespočine v Bohu.

Nemáte k ničemu přilnouti a můžete říci, že není ničeho, od čeho byste se nemohli odloučiti bez obtíže? Nevážíte si jednoho tvora více než druhého? Jste s tím spokojeni, odejme-li se vám nějaká cennější věc a dá se vám jiná nepatrnější? Z takového jednání možno poznati, nemáte-li k ničemu přilnulosti a opovrhujete-li vším stvořeným.

Máte zálibu na rozjímání a na ostatních duchovních cvičeních, poněvadž vedou k Bohu? Myslíváte rádi na Boha a mluvíte rádi o Bohu? Dojímá vás a leží vám na srdci jen to, co se týká Boha? Působí vám na příklad i sebemenší hřích více bolesti než všechno, co byste měli trpěti? Dáváte ve svém úřadě přednost péči o vštípení zbožnosti dětem před kteroukoli jinou péčí? Na těchto znacích se pozná, zdali hledáte jediné Boha a zda ho hledáte opravdově.

Duchovní kytice. *Králi věků, nesmrtelnému, neviditelnému, jedinému Bohu budiž čest a sláva na věky věků.* (I. Tim., 1., 17.)

SVATÝ ŘEHOŘ NAZIANSKÝ, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

9. května.

126. ROZJÍMÁNÍ.

Nespřahejte se s nevěřícími; neboť které účastenství má spravedlnost s nepravostí, aneb které společnictví světlo s tmou? (II. Kor., 6., 14.)

Krátký obsah. — I. **Ošklivost světcova před hříchem.** Jako studující jinoch varoval se každé příležitosti ke hříchu a vystříhal se pečlivě nebezpečných společností. Aby se udržel v dobrém, spřátelil se se svatým Basiliem.

Děkujte Bohu, že se můžete uvarovati tolikerých příležitostí ke hříchu. Pohněte své žáky k tomu, aby obcovali jen se ctnostnými společníky.

II. **Jeho horlivost o víru.** Když byl zvolen za biskupa cařihradského, hájil tento světec se zápalem víru proti ariamům; musil mnoho trpěti, obrátil jich však velký počet.

Čím více budete trpěti ve svém úřadě, tím více požehná Bůh vašim pracím.

III. **Odebral se do samoty.** Chtěje uklidniti nepokoje, které způsobili ariané k vůli němu, odebral se světec do samoty, kde vedl život plný rozjímání, umrtvování a mlčení.

Milujte odloučený život i mlčení a bude vám snadno udržovati se ve vzpomínce na přítomnost Boží a budete se moci snadno posvěcovati.

I. **Ošklivost světcova před hříchem.** Svatý Řehoř studoval v Athenách, pečoval však více o zdokonalení své duše nežli o krásnou literaturu a varoval se s takovou bedlivostí každého hříchu, že dbal zvláště o to, aby se vystříhal zlých společností, jmenovitě osob druhého pohlaví, jsa přesvědčen, že jsou příležitostmi, které nás nejvíce vydávají v nebezpečenství upadnouti do hříchu. Rád však navštěvoval svatého Basilia, s nímž se tak úzce spojil, že když se ten-

to světec odebral do poustevny pontské, následoval ho tam a vedl s ním život andělský.

Jak jsme šťastni, že jsme vzdáleni od příležitostí k urážení Boha! Tuto výhodu máme v řeholi; proto máme často, ano i každodenně děkovati Bohu za tuto milost, neboť jest jednou z nejhlavnějších prostředků ke spasení. Jelikož jsou zlé společnosti tak nebezpečny zvláště v mládí, proto musíme s největší pečlivostí bdíti, abychom zamezili, aby jich naši žáci nenavštěvovali. Taktéž jim musíme vřele doporučovati, aby se přidružili jen k takovým společníkům, kteří jsou nejhodnější, nejzbožnější a nejzdrželivější.

II. **Svatý Řehoř jest pronásledován pro svou horlivost o víru.** Když byl svatý Řehoř pověřen správou Církve cařihradské, trpěl mnoho od arianů, kteří ho nezaslouženě a různým způsobem pronásledovali; vydávali ho za modláře, který chce zavésti více bohů, za to ho chtěl lid ukamenovati a vedl ho před soudce, kteří byli proti němu zaujati, aby byl odsouzen, leč on zůstal vždy silným i pevným obhájcem víry a kázal s takovou horlivostí a s takovým úspěchem, že obrátil během tří roků, kdy dlel v Cařihradě, veliké množství bludařů. Když opouštěl město, zanechal je, jak sám dosvědčuje, očištěno nejen od arianismu a všech bludů, kterými bylo nakaženo při jeho příchodu, nýbrž i od mnohých neřestí, které tam dříve řádily.

To bývá obyčejným výsledkem pronásledování, která musí snášeti ti, kdož bez ustání pracují o spáse duší. Čím více jsou zahrnuti útrapami při svých apoštolských pracích, tím více obrácení působí Bůh skrze ně a tím účinněji pracují na spáse duší.

Nedivte se tedy, potkají-li vás při vykonávání vašeho úřadu utrpení a protivenství; čím

více ve svém úřadě trpíte, tím více se musíte povzbuzovati k dobrému jeho zastávání jsouce přesvědčeni, že Bůh pak bude provázeti vaše práce svým nejhojnějším požehnáním.

III. **Tento světec opustil své biskupství nedlouho po svém nastoupení, aby učinil konec zmatkům, které způsobili ariané pro jeho zvolení za biskupa.** Vzdálil se pak úplně styku se světem, věnoval se horlivě rozjímání, které bylo jeho hlavním zaměstnáním, a vedl v samotě velmi přísný život i umrtvoval se ustavičně, především umrtvoval svůj jazyk, neboť pokládal jeho umrtvování za nejdůležitější. Z pokory pravil sám o sobě, že mu snadno uklouznou slova a že se musí namáhati, aby udržel svůj jazyk, a že proto musí s velikou pečlivostí nad ním bdíti. Jednou uložil si za pokání mlčení po čtyřicet dnů, poněvadž se domníval, že mnoho mluvil.

Práce, jimiž se zabýváte přes den, nepřekážejí vám, abyste žili v odloučenosti; milujte i zachovávejte ji rádi podle příkladu tohoto světce, jenž se jí posvěcoval, ona vám přispěje k dosažení dokonalosti vašeho stavu a k zjednání zbožnosti vašim žákům. Nebudete-li míti v ní zalíbení, a nevěnujete-li se horlivě rozjímání, nebudete míti nutné jímavosti, abyste mohli vštípiti dětem ducha křesťanského.

Držte také svůj jazyk na uzdě; tato zdrželivost usnadní vám zachovávání sebranosti a vzpomínku na přítomnost Boží; bude vám též znamenitým prostředkem k udržování v mlčení, v pořádku, v přesném konání duchovních cvičení a ve věrném zachovávání řeholních pravidel, v mírnosti, v klidu i v míru. Tato velká dobra vás musí nabádati k tomu, že nedovolíte svému jazyku žádné volnosti.

Duchovní kytice. *Neslyš jazyka zlého, a ústům svým udělej dveře a zámky.* (Eccli., 28., 28.)

SVATÝ PETR CELESTIN, PAPEŽ.

19. května.

127. ROZJÍMÁNÍ.

Povedu ji na poušť a mluviti budu k srdci jejímu. (Oseáš, 2., 14.)

Krátký obsah. — I. **Náklonnost světcova k samotě.** Již od svého mládí choval tuto náklonnost Odebral se na horu a žil tam tři roky v přísnosti, v mlčení a na modlitbě.

Chcete-li se posvěcovati a působiti dobro v duších, milujte rozjímání a umrtvování.

II. **Byl proti své vůli zvolen za papeže.** Svatost Petra Celestina povýšila ho proti jeho vůli na stolec papežský; žil v této důstojnosti v pokoře a nezměnil ničeho na svých přísnostech.

Při svých stycích se světem buďte pokorní, skromní a dávejte dobrý příklad.

III. **Zřekl se své hodnosti.** Světec snášel vysokou důstojnost s velkou trýzní; na naléhavé jeho prosby přijali kardinálové jeho zřeknutí a on odebral se s radostí do samoty.

Zachovávejte rádi odloučený život, konejte pilně i bedlivě svá duchovní cvičení.

I. **Světcova náklonnost k samotě.** Svatý Petr Celestin měl od svého mládí zvláštní náklonnost k samotě. Proto odebral se na vysokou horu, kde žil celé tři roky a umrtvoval své tělo, aby se stal způsobilým k odpírání pokušením, která ho trápila. Jeho umrtvování šlo až tak daleko, že užíval při spaní štěrku za podušku. Mlčení bylo jeho živlem, denní bičování bylo mu zotavením a železný řetěz byl jeho pásem. Rozjímání se tak trvale věnoval, že bylo jeho hlavním cvičením.

Když tedy samota, umrtvování a rozjímání byly prostředky, jichž užíval tento světec k svému posvěcování, pak můžete i vy jich užívati snadno, abyste dospěli k Bohu, neboť máte ve svém institutu obvyklé konání těchto cvičení. Konejte je věrně a buďte ujištěni, že jen potud budete moci působiti v duších dobro, pokud budete míti lásku k oněm třem věcem a pokud jich budete pěstovati.

II. **Světec byl proti své vůli zvolen za papeže.** Znamenitá svatost tohoto velikého sluhy Páně byla příčinou, že ho za jeho nepřítomnosti zvolili kardinálové k řízení Církve. Jakmile ho došla o tom zpráva, uprchl, byl však přinucen k přijetí této důstojnosti, v níž zachoval křesťanskou pokoru, takže jen oslík byl jeho jezdeckým zvířetem. Po své korunovaci na papeže neupustil v ničem od své přísnosti a zachoval i ve svém vysokém postavení ducha odloučenosti. Tak máme žíti ve světě, chceme-li v něm zachovati zbožnost a zabezpečiti si své spasení.

Ve svém úřadě jste nuceni stýkati se poněkud se světem; dejte pozor, abyste nepřijali jeho ducha, ale abyste zachovávali zdrželivost i skromnost, které vám pomohou, abyste se mohli uchovati od zlého, vzdělávali bližního a vštěpovali zbožnost těm, jejichž výchovou jste pověřeni.

III. **Svatý Petr Celestin zřekl se své důstojnosti.** Tento světec, jenž přijal hodnost papežskou jen z přinucení, byl v ní jako mimo své středisko a myslil pouze na svou samotu a stále vzdychal po odloučenosti a měl jen odpor před zevnějším leskem římského dvora. Jeho povinnost jako nejvyššího pastýře zavazovala ho, aby se stále věnoval zevnějším záležitostem, a nutila ho do stavu, který se úplně protivil

jeho náklonnosti, kterou pociťoval již od svého dětství k samotě. Proto žádal kardinály o dovolení, aby se směl vrátiti do své samoty, a vzdal se důstojnosti papežské.

Ačkoli plníte podle vůle Boží zevnější úkony svého úřadu a nalézáte v nich prostředky k svému posvěcování, nesmíte přece proto ztráceti ducha samoty a lásky k ní. Plňte tedy svůj úřad tak, že, jakmile již vás v něm není zapotřebí, spěcháte jako do svého útulku na místo svého pobytu a že nacházíte svou útěchu jen v horlivosti a v píli při svých duchovních cvičeních.

Duchovní kytice. *Marnosti ponech marným, ty však k tomu obracej snahu veškeru, co ti káže Bůh.* (Násl. Kr. I., 20., 8.)

SVATÝ BERNARDIN ZE SIENNY.

20. května.

128. ROZJÍMÁNÍ.

Horlivost vaše pobídla většinu. **(II. Kor., 9., 2.)**

Krátký obsah. — I. **Vzdělávací mládí světcovo.** Ve svém chování dával najevo takovou způsobnost i skromnost, že pouhá jeho přítomnost způsobila, že se jeho spolužáci zdrželi každého neslušného slova.

Následujte tohoto světce konajíce apoštolát příkladu; vzdělávejte vždy své Bratry a své žáky.

II. **Jeho řeholní povolání.** Tento světec se mnoho modlil, aby poznal, kde ho chce Bůh míti. Osvícen Pánem naším vstoupil do řádu svatého Františka, aby ukojil svou zálibu na přísném životě.

Modlete se, umrtvujte se, toť prostředkem ku poznání a k plnění vůle Boží.

III. **Jeho duch horlivosti a zachovávání řeholních pravidel.** Světec kázal každého dne a přece nikdy neopominul žádného duchovního cvičení. Vštěpoval všem vel-

kou zbožnost k svatému jménu Ježíš a svou horlivostí přivedl mnoho nových členů do svého řádu.

Bůh požehná jen tehdy vaší horlivosti, budete-li bedliví při cvičeních předepsaných řeholními pravidly.

I. **Vzdělávací mládí světcovo.** Svatý Bernardin byl od svého útlého mládí tak mravný i skromný, že jeho spolužáci, a to i ti nejrozpustilejší, byli nuceni chovati se zdrželivě i zdvořile v jeho přítomnosti a neodvážili se mluviti něco i sebe méně neslušného. Jakmile ho z daleka spatřili, pravili vespolek: »Nemluvme již o tom, hle, Bernardin přichází.«

Jste také tak zdrželiví a skromní netoliko před svými Bratry, nýbrž i před svými žáky, a dáváte jim také takový příklad slušnosti? Dělá vaše zdvořilost, kterou na vás pozorují, takový dojem na ně, že již sama o sobě stačí, aby byli také zdvořilými? Tento účinek má míti vaše hodnost učitelská na vaše svěřence. Ostatně není nikoho, jemuž byste se nemohli a neměli snažiti prospívati příkladem svých ctností. To byl první způsob, jímž konal svatý Bernardin svou horlivost, tímto způsobem jste i vy povinni každému kázati a jest to též hlavní apoštolská činnost, kterou máte konati.

II. **Řeholní povolání svatého Bernardina.** Tento světec maje úmysl státi se řeholníkem a nevěda, do kterého řádu má vstoupiti, domníval se, že nemůže ku poznání toho užíti lepšího prostředku, než vzíti své útočiště k modlitbě, což také učinil. Před křížem prosil velmi vroucně Boha, aby mu udělil milost a dal mu poznati jeho povolání. A tu hned uslyšel hlas jemu řkoucí: »Vidíš mě zcela obnaženého na tomto kříži, miluješ-li mě a hledáš-li mě, tuto mě nalezneš; snaž se však zříci se všeho a ukřižovati se.« To ho přimělo, že vstoupil do řádu svatého

Františka. Prodav svůj majetek a rozdav výtěžek prodeje chudým, konal horlivost napřed sám na sobě, křižoval své tělo, neboť byl napaden urputnými pokušeními; postil se ustavičně, spával na tvrdém loži, bděl i pracoval neúnavně. Když sbíral almužnu, házely po něm dítky mnohdy kamením a snášel též nejhorší pomluvy.

Jest modlitba prvním prostředkem, kterého užíváte k poznání vůle Boží? Odhodláváte se v pochybnostech k tomu, co nejvíce může křižovati vaše tělo a co vás nejvíce vede k odumření sobě samým? To jsou dva bezpečné prostředky k poznání a k plnění vůle Boží.

III. **Světcův duch horlivosti a zachovávání řeholních pravidel.** Svatý Bernardin byl ustanoven kazatelem i vykonával tento úřad s takovou horlivostí, že po dvacet osm roků denně kázával, aniž se dal zprostiti od modlení v kůru nebo od jiných řeholních cvičení. Svými kázáními obrátil množství lidí tím, že jim vštípil zbožnost k svatému jménu Ježíš. Řád svůj přivedl získáním nových členů, jak příkladem svého svatého života, tak i působivostí svého slova, k takovému rozkvětu, že, když přijal řeholní šat, čítal jeho řád v celé Italii jen dvacet klášterů a tři sta řeholníků; po své smrti zanechal dvě stě padesát klášterů a přes pět tisíc řeholníků.

Vykonáváte svou horlivost vzhledem k bližnímu tak, že nic, co podnikáte k jeho posvěcení, vám nikterak nepřekáží, abyste se přesně i vytrvale zúčastnili všech cvičení své řeholní obce? Buďte přesvědčeni, že Bůh jen tehdy bude žehnati vašim pracím pro bližního, budete-li věrně zachovávati řeholní pravidla; neboť milosti, která pomáhá ke spáse jiných, dosáhnete jen potud, pokud budete míti ducha svého povolání.

Duchovní kytice. *Pane, také zlí duchové se nám poddávají ve jménu tvém.* (Luk., 10., 17.)

SVATÝ FILIP NEREJSKÝ.

26. května.

129. ROZJÍMÁNÍ.

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. (Mat., 5., 8.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova k čistotě.** Aby si ji uchoval, varoval se nebezpečných příležitostí. Hrdinné jeho vítězství zasloužilo mu, že pak již nepociťoval ostnu těla.

Čistota jest vám naprosto nutna; k jejímu zachování mějte velkou ošklivost před světem a zachovávejte velkou sebranost.

II. **Jeho vroucnost při modlitbě.** Svatý Filip věnoval jí značný čas; čerpal z ní tak horoucí lásku k Bohu a tolik útěch, že mnohdy zvolal: »Již dost, Pane, dost již!«

Oddejte se velmi rozjímání; snažte se konati všechny své skutky v duchu modlitby.

III. **Jeho dvě pobožnosti.** Tento světec miloval rozjímání o utrpení Pána našeho a nemohl ho konati, aniž plakal; celé noci ztrávil na modlitbě k nejsvětější Panně.

Proste Boha, aby vám, jakož i vašim žákům přičetl zásluhy umučení Páně; utíkejte se často k Marii.

I. **Láska světcova k čistotě.** Svatý Filip Nerejský měl velkou lásku k čistotě; aby ji zachoval, varoval se všech nebezpečných příležitostí. Když mu jednou byly činěny úklady nestydatou ženštinou, odporoval velmi zmužile. Bůh odměnil proto jeho zmužilost a jeho horlivost pro tuto ctnost tím, že mu udělil milost, že již nikdy nepociťoval nejmenšího jitření tělesného. Jedním z hlavních prostředků k dosažení a zachování čistoty jest varovati se prvních útoků ducha nečistého a činiti si velké násilí k dosažení ví-

tězství v jakékoli příležitosti a v značnějším pokušení. To získalo mnohým svatým četné milosti a zjednalo jim znamenitou čistotu.

Poněvadž jest tato ctnost jednou z nejpotřebnějších i nejdůležitějších ve vašem stavu, proto musíte užívati všech prostředků k jejímu zachování. Co vám velmi k tomu přispěje, jest ošklivost před světem a velká sebranost: oddejte se jim tedy se vší možnou pečlivostí.

II. **Vroucnost svatého Filipa při modlitbě.** Tento světec věnoval se rozjímání tak, že trval na něm mnohdy až po dobu plných čtyřiceti hodin. Srdce jeho bylo tak zaníceno, že ke zmírnění prudkosti tohoto žáru byl nucen položiti se na zemi a odhaliti svá prsa. A poněvadž dává Bůh obyčejně v hojnosti svou útěchu těm, kteří milují toto svaté cvičení, cítil se tento světec mnohdy zahrnut takovou slastí a útěchou, že byl nucen zvolati: »Již dost, Pane, dost již!« Jednoho dne cítil dokonce takový vřelý záchvat lásky Boží, že jeho srdce vzplanulo ohněm, až se mu žebra rozedmula a poněvadž se již nevrátila do své původní polohy, trpěl po celý svůj další život tlukotem srdce.

Povinnost, která jest vám uložena, abyste získávali milosti nejen pro sebe, nýbrž i pro jiné, a dbali o to, abyste dojímali srdce, musí vás nabádati, abyste se věnovali zvláštním způsobem rozjímání, jež jest cvičením, které vám Bůh naznačil k získání jeho milostí. Jest to tedy rozjímání, které vám nejvíce leží na srdci? Snažte se konati všechny své skutky v duchu modlitby; toť jedním z nejlepších prostředků k jejich posvěcování.

III. **Dvě velké pobožnosti svatého Filipa.** Tento světec velmi zbožně uctíval utrpení Pána

našeho Ježíše Krista a nejsvětější Pannu Marii. Nemohl mysliti na utrpení Páně ani o něm mluviti, aniž plakal, poněvadž se pokládal za příčinu tohoto utrpení. Proto mnohdy říkával, že rána boku Ježíše Krista byla velmi veliká; kdyby mu však Bůh nezadržel ruky, že by ji ještě zvětšil. Mnohdy prodlel celé noci v obcování s nejsvětější Pannou Marií. Tato dvojí láska k Ježíši Kristu a k Marii byla obyčejně hlavní pobožností největších světců. Svatý Bernard a svatý František nacházeli největší slast ve vzpomínce na utrpení Ježíše Krista a měli tak velkou lásku k nejsvětější Panně, že ji zvolili za ochranitelku a podporu svého řádu.

Pokládejte ji za takovou i vzhledem na váš institut, a jelikož utrpení a smrt Ježíše Krista jsou prostředky k posvěcování pro všechny lidi, proto proste často Boha, aby uděloval z jejich zásluh hojnou měrou jak vám, tak i dětem, jež jsou vám svěřeny.

Duchovní kytice. *Ó můj milý Bratře, rozjímání jest oporou duše, a vy byste je chtěl zanedbávati?* (Svatý J. Kř. z La Salle. — Dopisy.)

SVATÁ MAGDALENA Z PAZZI, PANNA.

29. května. a)

130. ROZJÍMÁNÍ.

Jak jsou milé příbytky tvé, Hospodine zástupů! **(Žalm 83., 2.)**

Krátký obsah. — **I. Láska svaté Magdaleny k Bohu.** Od dětství bylo její radostí mluviti o Bohu a modliti se k němu. Ve stáří desíti roků zasvětila se již cele Bohu a učinila slib panenství.

a) Tento svátek slavíval se dříve dne 27. května.

Jest vaší radostí rozmlouvati s Bohem při rozjímání a mluviti o něm se svými Bratry!

II. **Její láska k svatému přijímání.** Již před svým prvním svatým přijímáním toužila vřele po spojení s Pánem naším. Vstoupila do řádu Karmelitek, poněvadž tam mohla často přijímati.

Chovejte vřelou touhu po svatém přijímání, kéž jest vaším největším štěstím.

III. **Její láska k utrpením.** Světice toužila vroucně, aby se její život podobal trpícímu Ježíši. Ukládala si přísná umrtvování a snášela velká duševní utrpení.

Milujete utrpení pro Boha? Toť jedním z nejbezpečnějších prostředků jemu se zalíbiti a dosíci jeho milostí.

I. **Láska svaté Magdaleny k Bohu.** Tato světice vynikala vroucí láskou k Bohu, proto od svého útlého věku mluvila jen o Bohu a velmi se věnovala rozjímání jsouc přesvědčena, že jest stvořena jediné pro Boha a že nic mimo něj nezasluhuje její pozornosti a lásky. Tato láska k Bohu a k tomu, co se týká jeho služby, byla příčinou, že se hned po svém prvním svatém přijímání vzdálila ze světa a učinila předsevzetí, že se stane řeholnicí, a ačkoli byla tehdy teprve ve věku desíti let, zasvětila se Bohu slibem panenství.

Často rozjímáte a máte štěstí, že můžete při rozjímání obcovati s Bohem. Pečujete o to, abyste si při tom zjednali tuto výhodu. Zachováváte věrně při svých hovorech s Bratry zvyk, že mluvíte jen o Bohu, o tom, co se ho týká a co může vás nabádati k jeho svaté lásce?

II. **Láska svaté Magdaleny k svatému přijímání.** Veliká láska svaté Magdaleny k Bohu pobádala ji zvláště k častému svatému přijímání z touhy, kterou chovala, aby se mohla úzce spojiti s Pánem, naším Ježíšem Kristem. Proto když byla ještě dítkem a pro svůj útlý věk nemohla přijímati, blížila se ke své matce, když tato byla u svatého přijímání, a neopustila ji po celý den

pro rozkoš, kterou pociťovala, že se mohla blížiti k osobě a dotýkati se osoby, která přijímala drahocenné tělo Ježíše Krista. Zpovědník jí proto dovolil, že směla jíti ke svatému přijímání již ve věku desíti let. Když se stala řeholnicí, zvolila řád Karmelitek, poněvadž se v něm častěji přistupovalo ke stolu Páně, než v mnohých jiných řádech.

Povzbuzujete se také takto k častému svatému přijímání? Ve svém institutu máte výhodu, že můžete často přijímati. Řídíte se po této stránce obyčejem, jenž jest tu zaveden? Přistupujete ke svatému přijímání s něžnou láskou? Pokládejte je za největší přednost a nejvyšší štěstí, kterého můžete na tomto světě požívati.

III. **Láska svaté Magdaleny k utrpením.** Tato světice dosvědčovala lásku, kterou plála k Bohu také tím, že mnoho pro něho trpěla. Největší její touhou bylo, aby mohla ve všem následovati života i utrpení Ježíše Krista. Ve věku teprve dvanácti roků upletla si z větví pomerančovníku věnec, vtlačila si jej na hlavu a prodlela takto celou noc v nesmírných bolestech. Měla ve zvyku, že se bičovala často železnými řetízky a nosila velmi drsné roucho kající a pás, jenž byl opatřen špičatými ostny. K tomu snášela velká pokušení a velká duševní utrpení.

Trpíte také tak rádi něco pro Boha? Věžte, nejvíce dosvědčíte lásku k Bohu tím, že s radostí něco snášíte, abyste se stali ukřižovanému Ježíši Kristu podobnějšími. To vám též nejvíce přispěje k získání hojných milostí Božích.

Duchovní kytice. *Láska není milována!... Ó duše, jež jste stvořeny k lásce, proč nemilujete lásky?* (Svatá Magdalena z Pazzi.)

SVATÝ GERMAN, BISKUP.

28. května.

131. ROZJÍMÁNÍ.

Slavným učinil ho před králi... Pro jeho věrnost a tichost si ho zasvětil. (Eccli., 45., 2., 4.)

Krátký obsah. — I. **Ctnostné dětství světcovo.** Tento světec byl zvláštní prozřetelností Boží zachován od smrti a strýcem svým vychován ve vědě i ve zbožnosti; v krátké době dosáhl velké ctnosti.

Bůh vás odloučil od světa, abyste se stali svatými a posvěcovali ty, kteří jsou vám svěřeni.

II. **Vzorný řeholník.** Když byl světec posvěcen na kněžství, byl zvolen za opata kláštera, svou horlivostí, svým zachováváním pravidel, svým umrtvováním stal se vzorem svých bratří.

Zachovávejte v řeholní obci přesně pravidla a zasloužíte si hojnost milostí pro sebe i pro své žáky.

III. **Horlivost svatého biskupa.** Když se stal svatý German biskupem pařížským, nezměnil ničeho ze svých zbožných cvičení ani ze své přísnosti k sobě, což dodalo jeho naučením velké síly k obrácení duší.

Váš úřad sleduje týž cíl jako úřad tohoto světce, užívejte týchž prostředků, abyste se v něm dodělali dobrého úspěchu.

I. Ctnostné dětství světcovo. Svatý German ušel smrti již za svého dětství, ano i dříve než se narodil zvláštní ochranou prozřetelnosti Boha, jenž ho určil, aby značně pracoval k blahu Církve jeho. To mu přineslo výhodu, že se mohl uchýliti k jednomu ze svých strýců, muži velmi zbožnému, jenž dbal velice o jeho vychování. Sám ho vzdělával ve vědě a v konání důkladné ctnosti, čímž dosáhl svatý German velké svatosti.

Klaňte se otcovské prozřetelnosti, s kterou vás Bůh odloučil od světa, aby vás připravil k dosažení oněch ctností, jež jsou vám nutny k dobrému spravování vašeho úřadu, abyste

mohli vychovati velký počet dítek v duchu křesťanském. Vyhovujete úmyslům Božím s vámi a snažíte se, abyste dospěli ve svém stavu k takové svatosti, že můžete učiniti svatými ty, jejichž výchova jest vám svěřena?

II. **Svatý German stal se vzorným řeholníkem.** Když byl tento světec, ačkoli ještě velmi mlád, vysvěcen na kněžství, jevil tak velkou moudrost ve svém jednání a vedl tak svatý život, že byl brzy nato zvolen za opata četných řeholníků v klášteře, jenž pak byl podle něho pojmenován. Tam spravoval své bratry s neúnavnou pílí a horlivostí, takže jim byl vzorem při všech zaměstnáních řeholního života. Jeho bdění, modlitby a umrtvování byly ustavičné.

Snažíte se zachovávati přesně svá pravidla v řeholní obci? Jestiť to opravdovým prostředkem k získání milostí, abyste mohli dobře plniti povinnosti svého stavu, jakož i úřad, k němuž vás Bůh povolal. Čím přesnějšími budete v zachovávání řeholních pravidel, tím způsobilejšími se stanete k získání dítek Bohu a tím lépe jim budete moci vštípiti pravou a důkladnou zbožnost. Jelikož jest toto účelem vašeho stavu, proto užívejte prostředků, které vás mohou nejsnadněji přivésti k tomuto cíli a jejichž užívání Bůh od vás žádá, abyste došli řečeného cíle.

III. **Horlivost svatého biskupa o duše.** Velká svatost svatého Germana a četné zázraky, jež působil, byly příčinou, že byl zvolen za biskupa pařížského. V tomto novém postavení neochaboval nikterak ve svých modlitbách i umrtvováních. Celé noci modlíval se v kostelích k Bohu, v zimě i v létě byl stejně oděn a konal tak velká umrtvování, že podle zpráv jeho životopisců sám se mučíval, poněvadž nebylo nikoho,

kdo by mu dal snášeti mučednictví. Všechna tato zbožná cvičení, jimž se věnoval, dodala jeho naučením zvláštní síly k obrácení národů. Proto se o něm praví, že byl přirovnáván k apoštolům, jak pro četné své zázraky, které působil, tak i pro podivuhodný užitek, který přinášela jeho naučení.

Zastáváte úřad, který se zdá sice očím lidským nepatrný, jenž však nicméně sleduje tentýž cíl, jako byl cíl tohoto světce. Následujte ho a užívejte týchž prostředků, jichž on užíval, a které i u vás budou míti stejný účinek jako u něho.

Duchovní kytice. *Já pak sám milerád vše vynaložím, ano sám sebe vydám za duše vaše.* (II. Kor., 12., 15.)

SVATÝ NORBERT, BISKUP.

6. června.

132. ROZJÍMÁNÍ.

Vzbudím si kněze věrného, který bude podle srdce mého a vůle mé činiti. (I. Král., 2., 35.)

Krátký obsah. — I. **Podivuhodné obrácení světcovo.** Nadán milostí opustil okázalost i rozkoše dvoru císařského a stal se knězem; jeho kázání, zvláště pak jeho příklady přinášely hojný užitek.

Buďte stále vzory způsobnosti, zbožnosti i skromnosti svým žákům.

II. **Založil řád.** Zřeknuv se svých statků sdružil se světec s učedníky ke kázání evangelia a vedl s nimi život modlitby, přísné kajícnosti a umrtvování.

Vaším úřadem jest vyučování chudých náboženství, při tom doděláte se úspěchu modlitbou i umrtvováním.

III. **Povýšen na biskupa.** Když byl pro své výtečné ctnosti zvolen za biskupa, postavil se se vší mocí proti pohoršením. Zhýralci usilovali o jeho bezživotí, avšak jeho horlivost neochabovala.

Vaší povinností jest, abyste odvraceli své žáky od hříchu a vštěpovali v jejich mysl pevnou víru.

I. **Podivuhodné obrácení světcovo.** Svatý Norbert byl od svého mládí vychován na dvoře císařském; milost však ho předešla a mimořádným puzením ducha Božího cítil se nabádán i opustil císařský dvůr, vzdálil se úplně od světa a vstoupil do stavu kněžského, v němž se snažil kázati více svým příkladem, než svými slovy. To bylo příčinou, že jeho kázání přinášela velký užitek a získala mnoho duší Bohu.

Poněvadž jste ve svém úřadě povinni vyučovati dítky, proto musíte býti velmi naplněni duchem křesťanským, abyste jej mohli sdíleti svým žákům. Musíte míti velmi vzdělávací zevnějšek, abyste mohli býti vzorem těm, jichž vyučováním jste pověřeni, aby se učili z vaší sebranosti i skromnosti, jak se mají sami chovati; ať vidí na vás onu způsobnost, kterou i oni se mají spravovati, a vaše zbožnost budiž jim vzorem, jak se mají chovati v kostele i při modlitbě.

II. **Svatý Norbert zakládá řád k hlásání evangelia.** Duch Boží, jímž byl tento světec naplněn, pudil ho, že se zřekl svých příjmů, prodal své otcovské dědictví a rozdal výtěžek z něho chudým. Vedl velmi přísný život a vyvolil si několik společníků, s nimiž chodil kázati od města k městu a od vesnice k vesnici, jak činili druhdy sedmdesát dva učedníci Ježíše Krista. Jako on žili všichni ve veliké přísnosti a v umrtvování těla, chodili bosi, jedli jen jednou za den a zdržovali se úplně požívání masa. Všechna jejich zaměstnání záležela v tom, že byli poslušní, věnovali se modlitbě a umrtvování a hlásali svaté evangelium. Takto založil svatý Norbert svůj řád a přijal do něho mnoho řeholníků, kteří působili velmi mnoho dobra v Církvi.

Sledujete cíl, který se velmi podobá cíli, jejž si určil tento svatý opat při založení svého řádu, zvěstovati totiž chudým pravdy evangelia. Užívejte tedy týchž prostředků, jichž on užíval, abyste dosáhli dobrého výsledku, a jež jsou jmenovitě rozjímání a umrtvování.

III. **Zvolen za biskupa, bojoval neohroženě proti pohoršením.** Mimořádný půst a výtečné ctnosti svatého Norberta byly příčinou, že byl zvolen proti své vůli za biskupa. V tomto úřadě nemohl strpěti neřestí a odhodlaně je káral na těch, kteří se jim oddávali pohoršlivě. To zavdalo příčinu některým, kteří se cítili proto uraženými, že pomýšleli na to, kterak by ho usmrtili; jest zajisté pravda, že lidé bezbožní a zhýralí nemohou snésti, odpírá-li se jejich zlořádům. Když ušel tomuto nebezpečí, potíral jednoho bludaře, jenž popíral skutečnou přítomnost těla Ježíše Krista v eucharistii, a zmařil jeho blud. Není to vykonáváním úřadu biskupského, když se stavíme na odpor neřestem a udržujeme víru v její síle i pevnosti?

Od konání toho nemůžete se ani vy zprostiti, chcete-li dobře zastávati svůj úřad, v němž máte zameziti, aby se neoddali vaši žáci neřesti a nevázanosti, a vštěpovati jim do mysli pevným i důkladným způsobem ony pravdy naší víry, jež jsou základy našeho náboženství.

Duchovní kytice. *Střez se zlého a konej dobré, hledej pokoje a domáhej se ho.* (Nebeský hlas, odpovídající svatému Norbertu.)

SVATÁ MARKETA, KRÁLOVNA.

10. června.

133. ROZJÍMÁNÍ.

Zdatnou ženu kdo nalezne? Nad skvosty z daleka cenu má... Ruku svou otvírá nuznému, dlaně své vztahuje k chuďasu. (Přísl., 31., 10., 20.)

Krátký obsah. — I. **Zbožnost světice.** Její ctnost a moudré jednání pobádaly k úctě. Měla podivuhodnou zbožnost, hlavním jejím zaměstnáním byla modlitba.

Využitkujte prostředků, které vám Bůh poskytuje k vašemu posvěcování; konejte velmi pilně svá cvičení pobožnosti, především rozjímání.

II. **Její péče o výchovu svých dítek.** Tato svatá královna dbala o dobré řízení svého domu. Bděla velmi nad výchovou svých dítek, sama je vyučovala a s nimi se modlívala.

Pokládejte dítky, které vychováváte, za dítky Boží; važte si cti, že jste jejich výchovou pověřeni.

III. **Její láska k chudým.** Velký počet byl stravován v paláci denně; dotazovala se na jejich potřeby a šla tak daleko, že vyučovala nuzné dítky.

Vaší povinností jest vyučovati chudé dítky; uctíváte v nich Ježíše Krista?

I. **Zbožnost světice.** Tato královna měla zcela zvláštní ctnost i zbožnost; ve svém chování byla tak zdrželiva, způsobná i vážná, že nebylo možno jinak, než patřiti na ni s uctivostí. Měla též velkou lásku k rozjímání, takže možno říci, že modlitba byla jejím hlavním zaměstnáním. Každé noci, když si byla poněkud odpočinula, trvala dlouhou dobu v kostele, v němž nemohla trpěti, aby se s ní mluvilo o nějaké světské záležitosti. Jak důkladná jest zbožnost, je-li založena na ctnosti, a jak pravá i bezpečná jest ctnost, je-li provázena zbožností!

Ve svém stavu máte mnohé prostředky ke konání ctnosti a k pěstování zbožnosti; máte v něm výhodu, že můžete často a to dobře rozjí-

mati. Užíváte všech těchto prostředků, kterých vám Bůh poskytuje k vašemu spasení a k dosažení dokonalosti vašeho stavu? Neužíváte-li jich věrně, zasluhujete, aby vás Bůh přísně potrestal za takovou nedbalost.

II. **Tato svatá královna věnovala veškeru svou péči dobré výchově svých dítek.** Hlavní její péčí bylo, aby spravovala dobře svou domácnost, aby všichni její členové se snažili báti se Boha a milovati ho. Sama zastávala u svých dítek úřad učitelky a učila je i čísti. Především pečovala o dobrou jejich výchovu a pokládala to za skutek Bohu nejmilejší, který mohla vykonávati, za to se také hlavně modlila.

Tato světice jest vám příkladem toho, co máte činiti vzhledem k dítkám, které vám Bůh svěřil. Královna to byla, jejímž nejpřednějším zaměstnáním bylo to, co podstatně přísluší vašemu povolání. Dělejte si z toho čest a pokládejte od Boha vám svěřené dítky za skutečné dítky Boží. Mějte o jejich výchovu, jakož i o jejich vyučování mnohem větší péči, než jakou byste měli o dítky královské.

III. **Tato světice velmi milovala chudé.** Její láska k chudým byla neobyčejná. Každého rána zabývala se vyučováním chudých dítek, pak jim dala jísti, a poněvadž v nich ctila Ježíše Krista, přisluhovala jim klečíc. Se svým chotěm stravovala tři sta chudých ve své vlastní síni. Ano, praví se, že vzala mnohdy peněženku svého královského chotě, aby měla z čeho udíleti almužnu, což on jí rád dovolil, a že poslala často na venkov, aby se dotazovala po bídě chudých, a vynasnažila se pak ze všech sil, aby jim pomohla.

Svým stavem jste povinni, abyste vyučovali chudé dítky; milujete je? Uctíváte v nich Je-

žíše Krista a dáváte na základě toho přednost chudým před bohatými? Máte více zřetele na chudé než na bohaté. Tato světice vám dává příklad a učí vás, kterak máte na ně pohlížeti.

Duchovní kytice. *Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili.* (Mat., 25., 40.)

SVATÝ BARNABÁŠ, APOŠTOL.

11. června.

134. ROZJÍMÁNÍ.

Josef, kterýž měl od apoštolů přijmí Barnabáš (což se vykládá syn útěchy) levita, rodem z Cypru, maje pole, prodal je a přines peníze za ně, položil je k nohám apoštolů. (Skut., ap., 4., 36., 37.)

Krátký obsah. — I. **Jeho zřeknutí statků.** Byl jedním z prvních, jenž přinesl peníze za své statky apoštolům, čímž nabyl velké cti. Zřeknutí statků pozemských dokazuje víru a činí způsobilým k působení hojného užitku v duších.

Proste o nezištnost, jež jest tak potřebná ve vašem stavu; snažte se o její dosažení.

II. **Jeho láska.** Tento světec byl »pln víry a dobroty«; jeho láska k bližnímu způsobila, že byl přidružen k svatému Pavlu, aby zanesli almužny věřícím v Judsku.

Chovejte velkou lásku k dětem, jež vyučujete, jsouť údy Ježíše Krista a Církve.

III. **Jeho apoštolská horlivost.** Duch svatý vyvolil sám Barnabáše k apoštolátu; byl první, jenž hlásal se svatým Pavlem evangelium pohanům a způsobil mnohá obrácení.

Jste-li plni víry a ducha Božího, učiníte ze svých žáků pravé křesťany.

I. **Světcovo zřeknutí pozemských statků.** Svatý Barnabáš byl jedním z prvních, kteří se přidružili k apoštolům a kteří dávali najevo úplné

zřeknutí pozemských statků; neboť, jak vypravuje svatý Lukáš ve Skutcích apoštolských, »měl Barnabáš značné pole, prodal je a přinesl výtěžek prodeje k nohám apoštolů«.[1] Proto byl od té doby ve zvláštní vážnosti u učedníků i u všech věřících a byl jak od apoštolů, tak i z vůle Boží, která se při tom projevila, určen k velkým věcem v Církvi.

Nemožno ani věřiti, jak způsobilý jest ku přispění k blahu Církve ten, jenž se všeho zřekl. Příčina toho jest, že v takovém zřeknutí jeví se velká víra; neboť tehdy se odevzdá člověk prozřetelnosti Boží, jako když se vydá člověk na širé moře bez vesla a plachet.

Proste Boha na přímluvu svatého Barnabáše o nezištnost, jíž jest tak potřebí ve vašem úřadě, a sami se též snažte o její nabytí.

II. **Dobrota i láska svatého Barnabáše.** Toto zřeknutí svatého Barnabáše přineslo mu tak velkou plnost víry a náboženského ducha, že chválu jeho vyjadřuje svatý Lukáš několika slovy, řka: »Byl to muž pln dobrotivosti a naplněn Duchem svatým i věrou.«[2] Tato dobrotivost, jíž byl naplněn, a ona láska, kterou choval k bližnímu, byly příčinou, že mu apoštolové svěřili se svatým Pavlem »v době velkého hladu rozdílení almužen, které zaslali z Antiochie do Jerusalema«.[3] — »Víra i duch Boží, jímž byl naplněn, způsobily, že učinil mnohé zázraky, které byly příčinou, že on i svatý Pavel byli pokládáni za bohy.«[4]

Snažíte se o to, abyste měli také takovou dobrotivost a lásku k dětem, které vyučujete, jakou měl svatý Barnabáš k nevěřícím, na jejichž obrácení a spasení pracoval? Čím více něžné

[1] Skut. apošt., 4., 36., 37. — [2] Skut. apošt., 11., 24. — [3] Skut. apošt., 11., 28., 30. — [4] Skut. apošt., 14., 3., 10.

lásky budete míti k údům Ježíše Krista a Církve, jež jsou vám svěřeny, tím více ukáže na nich Bůh podivuhodné účinky své milosti.

III. **Světcova apoštolská horlivost.** Ačkoli nebyl svatý Barnabáš jedním ze dvanácti apoštolů, obdržel přece plnost milosti apoštolské. Podle zprávy svatého Lukáše »když proroci a učitelé konali Pánu služby Boží a postili se, řekl jim Duch svatý: Oddělte mi Barnabáše a Šavla k dílu, ke kterému jsem je povolal. Tedy postivše a pomodlivše se a vloživše na ně ruce, propustili je«.[1] Poněvadž byl poslán Duchem svatým, mělo jeho hlásání evangelia tak velký úspěch v Antiochii, že se »velké množství obrátilo k Pánu a že v Antiochii byli učedníci po prvé nazváni křesťany«.[2] Se svatým Pavlem byl také prvním, jenž hlásal evangelium pohanům.

Jste-li jako svatý Barnabáš plni víry a ducha Božího, způsobíte, že ti, které vyučujete, budou křesťany netoliko podle jména, ale budou míti ducha křesťanského a chování křesťanské a budou buditi obdiv svou zbožností.

Duchovní kytice. *Apoštol bude oslaven před Bohem ne pro své jméno, nýbrž proto, že dobře vyplnil své apoštolské poslání.* (Svatý Jan Chrysostom.)

SVATÝ ANTONÍN PADUÁNSKÝ.

13. června.

135. ROZJÍMÁNÍ.

Duch Páně nade mnou; proto pomazal mě, poslal mě kázat evangelium chudým. (Luk., 4., 18.)

[1] Skut. apošt., 13. 2. a 3. — [2] Skut. apošt., 11., 26.

Krátký obsah. — I. **Světec obával se styku se světem.** Jsa ještě velmi mlád vstoupil do řehole, kde ho jeho příbuzní často navštěvovali; nemoha toho trpěti, odebral se do vzdálenějšího domu.

V ústraní naučíte se vědě spásy; mluvte rádi k Bohu, abyste mohli dobře mluviti o něm.

II. **Jeho velká horlivost.** Tento světec toužil vřele, aby mohl kázati víru nevěřícím a snášeti mučednictví. Za tím účelem dostalo se mu přijetí u Menších bratří a svolení, že mohl jíti do Afriky.

Vaší povinností jest vyučovati náboženství, zasvěťte se tomuto apoštolátu, kdyby bylo potřebí, třeba až k obětování života.

III. **Příčiny jeho úspěchu při kázání.** Kázal z poslušnosti k svatému Františku; měl velmi dobrý úspěch, neboť se na to připravoval ústraním a modlitbou.

Pracujete-li na spáse duší z poslušnosti k Bohu, způsobíte hojný užitek.

I. **Světec obával se styku se světem.** Svatý Antonín opustil svět, jsa ještě velmi mlád a vstoupil do řádu regulovaných kanovníků. Poněvadž však byl v domě, v němž se zdržoval, často navštěvován svými příbuznými, proto, nemoha toho trpěti, odebral se, aby tomu zabránil, do daleko vzdáleného kláštera, kde vedl život ve větší skrytosti.

Jest vám potřebí, abyste žili v ústraní, abyste se tam naučili vědě spásy, jejímž vyučováním jiných jste pověřeni; toť užitek, který máte čerpati z ústraní. Při tom se musíte bedlivě snažiti, abyste mluvili o Bohu a stali se způsobilými mluviti o něm s užitkem. Buďte přesvědčeni, že v odloučenosti a v mlčení naučíte se dobře mluviti; čím více si je zamilujete, tím stanete se schopnějšími k zastávání svého úřadu vzhledem k bližnímu.

II. **Velká horlivost svatého Antonína.** Tento světec měl tak velkou horlivost pro náboženství a žádal si tak toužebně, aby mohl učiti znáti

Boha nevěřící a toužil tak po mučednictví, že když viděl jednou pět řeholníků svatého Františka, kteří šli hlásat evangelium Maurům, a dozvěděl se později, že zemřeli smrtí mučednickou, pocítil živou touhu následovati jich jak v hlásání evangelia, tak i v jejich mučednictví a rozhodl se ke vstoupení do řádu svatého Františka. Sotva ukončil noviciát, dosáhl dovolení, že směl odcestovati do Afriky, aby tam pracoval na obrácení pohanů.

Svým stavem jste zavázáni, že musíte vyučovati své žáky pravdám víry a učiti je jejich náboženství. Ano, musíte se i úplně obětovati a život svůj dáti, kdyby toho bylo třeba, abyste dobře splnili tuto povinnost. Jednáte podle toho? Máte toto velkomyslné smýšlení?

III. **Příčiny úspěchu svatého Antonína při kázání.** Tento světec byl z rozkazu svatého Františka ustanoven k úřadu kazatelskému, i zdálo se, že Bůh mu vložil v ústa své svaté slovo, neboť kázal tak, že budil obdiv všech svých posluchačů a způsobil překvapující obrácení. V onom svatém úřadě měl proto tak velkolepý úspěch, poněvadž se k němu připravoval modlitbou i odloučeností a jelikož jej zastával jen z poslušnosti a protože by se býval věnoval stále ručním pracím, kdyby mu jeho představený nebyl rozkázal, aby kázal.

I vy máte pracovati na spáse duší, ale jen proto, abyste vyplnili rozkaz Boží a z poslušnosti ke svým představeným. Takto budete moci sami se posvěcovati a způsobíte i posvěcení jiných.

Duchovní kytice. *Rozmlouvati často s Bohem při modlitbě jest prostředkem, abychom se naučili mluviti o Bohu.* (Svatý Jan Křtitel z La Salle.)

SVATÝ BASIL, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

14. června.

136. ROZJÍMÁNÍ.

Co jiného bych chtěl na nebi a co na zemi kromě tebe, Pane?... Bůh bude dílem mým na věky. (Žalm, 72., 25., 26.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova k samotě.** Po velmi zbožném dětství uchýlil se do samoty, založil tam klášter a vedl velmi přísný život. Takto se připravoval, aby mohl dobře sloužiti Církvi.

Varujte se světa a umrtvujte se, Bůh vám udělí milost, že budete moci působiti mnoho dobra v duších.

II. **Jeho zbožnost při bohoslužbách.** Když se světec stal biskupem, vštěpoval duchovenstvu i věřícím velkou úctu i zbožnost k posvátným chrámům a ke svatým obřadům.

Povzbuzujte se ke zbožnosti; bděte nad tím, aby se vaši žáci chovali slušně při bohoslužbách i při modlitbách.

III. **Jeho horlivost pro víru.** Svatý Basil hájil horlivě Církev proti ariánům a snažil se o sjednocení všech věřících ve víře i lásce. Když byl odsouzen do vyhnanství, odpíral tomu Bůh zázrakem.

Pracujte horlivě, abyste vštípili dětem víru a zbožnost; pronásleduje-li vás svět, bude Bůh vaším obhájcem.

I. Láska svatého Basila k samotě. Tento světec byl svým dědem vychován ve zbožnosti. Naučení tohoto svatého starce dojala ho tak, že se úplně zřekl světa a odebral se do samoty, kde vystavěl klášter a dal řeholníkům, kteří se podrobili jeho vedení, velmi moudrá pravidla. On sám pak si tam navykl žíti v tak přísné zdrželivosti, že jeho tělo bylo na konci jeho života velmi zesláblé, což se stalo pro onu velkou přísnost, v níž žil. Těmito dvěma prostředky, totiž odloučeností a postem připravoval se tento světec k vykonání velkého dobra pro Církev.

Chcete-li plněním svého úřadu přinésti hojný užitek v duších, tedy vám nic tak nepřispěje k tomu, jako vzdálení od světa a střídmost; tato pomáhá k uchování čistoty, vzdálení od světa získává pak duši hojnost milostí jak pro ni, tak i pro jiné.

II. **Zbožnost svatého Basila při bohoslužbách.** Duch zbožnosti, kterého nabyl tento světec na poušti, způsobil, že když se stal biskupem, vštěpoval všem, kteří s ním byli přítomni v kostele, takovou způsobnost i zbožnost, že i sám císař, když tam přišel, byl neobyčejně vzdělán skromností a mlčením duchovenstva a všech katolíků, kteří tam byli jako andělé, zpívající na zemi chválu Boží. Obdivoval též dobrý pořádek, který byl zachováván jak při obřadech, tak i při zpívání žalmů; celý unesen odešel a obdařil kostel bohatými dary.

Podobně máte se i vy pilným rozjímáním a vážnou sebraností naplniti duchem zbožnosti a musíte se přičiňovati, abyste tuto zbožnost tak vštípili svým žákům, aby všichni, kdož je vidí, obdivovali jejich způsobnost a uctivost v kostele. Strachujte se naopak, že jejich neskromnost padne na vás a rozhněvá nebe, jestliže ji zaviníte chabou sebraností, kterou dáváte najevo na místě svatém, kde máte nad nimi bdíti.

III. **Horlivost svatého Basila pro hájení víry.** Tento světec měl jako biskup tak velkou horlivost v podporování a hájení Církve, že se stal jedním z jejích nejslavnějších obhájců proti ariánům a snažil se se vší možnou péčí, aby spojil mysli věřících v jedné a též víře a jejich srdce v těchže smýšleních lásky i zbožnosti. Všechny tyto jeho práce pro pokoj Církve přivodily mu pronásledování od bludařů a sám císař

nucen i obtěžován jejich naléháním, chtěl ho poslati do vyhnanství, leč ruka císařova, jenž se již chystal podepsati odsuzující edikt, nemohla napsati ani jediného slova. Tak chrání Bůh ty, kteří hájí jeho zájmy.

Netrpte žádného rozpustilce mezi těmi, které vyučujete. Snažte se, aby byla zbožnost jak vaším, tak i vašich žáků údělem. Svět vás bude pronásledovati, ale Bůh sám bude vaším obhájcem.

Duchovní kytice. *Pane, můj Bože, k tobě se utíkám, zbav mne všech, kteří mne stíhají, zachraň mne.* (Žalm 7., 1.)

SVATÝ PAULIN, BISKUP.

22. června.

137. ROZJÍMÁNÍ.

Šťasten, kdo všímá si nuzdka a chuďasa; v čas neštěstí Pán ho vysvobodí. (Žalm, 40., 1.)

Krátký obsah. — **I. Velkomyslné zřeknutí světcovo.** Zřekl se všech světských výhod, vynaložil svůj majetek k podporování chudých a ke stavbě kostela a nechtěl míti ničeho jiného než Boha.

Zřekli jste se zevně světa, jest toto zřeknutí též vnitřní a úplné?

II. Jeho láska k chudým. Ačkoli se stal sám chudým, neodmítal tento světec přece nikdy almužny; často ho Bůh za to odměnil neobyčejným způsobem.

Musíte milovati chudé a udělovati jim duchovní almužnu, jež jest daleko vznešenější, než tělesná almužna.

III. Jeho rekovná obětovnost. Jsa biskupem, dal se za otroka, aby vrátil jednoho syna jeho matce; tato obětovnost zasloužila mu, že byl brzy propuštěn na svobodu i se všemi zajatci své diecése.

Obětovali jste se Bohu, abyste mohli vyučovati své žáky, vynaložte svůj život k zjednávání jejich spasení.

I. **Velkomyslné zřeknutí světcovo.** Svatý Paulin dal najevo velké zřeknutí rozkoší, pohodlného života a všech pozemských statků. Sotva vstoupil do stavu manželského, přiměl svou choť k zachovávání zdrželivosti, takže žili spolu jako bratr a sestra. Prodali pak všechen svůj statek, rozdali větší část peněz chudým a zbytku užili na stavbu kostela ke cti svatého Felixe, v němž nato svatý Paulin bdíval po všechny noci svého života. Když ho Gotové zajali, hrozili mu smrtí, nedá-li jim všech svých pokladů. Tu prosil Boha, aby nedopustil, aby byl mučen pro zlato a stříbro, a že Bůh ví, kam uložil všechen svůj statek. Proto podotýká k tomu svatý Augustin, že všechen statek svatého Paulina byl v Bohu, poněvadž nechtěl ničeho míti kromě něho. Zřeknutí všeho bylo to zajisté, jež v něm způsobilo takové smýšlení.

Zřekli jste se zevně světa, jakož i všeho, co lidé v něm hledají ke svému ukojení; hleďte, aby toto zřeknutí bylo i vnitřní a způsobilo úplné odloučení ode všeho. Proste za to na přímluvu svatého Paulina.

II. **Láska svatého Paulina k chudým.** Láska tohoto světce k chudým byla tak podivuhodná, že ačkoli se stal pro Ježíše Krista chudým, neodepřel nikdy almužny, a když jednou dostavil se žebrák k jeho dveřím, rozkázal, aby mu byl dán jediný zbývající chléb; jeho manželka zdráhala se tak učiniti z bázně, že by přišli do největší nouze, leč Bůh již pomohl; neboť když nadešla hodina oběda, bylo mu přivezeno několik loděk s obilím a zároveň mu bylo řečeno, že jedna plná loďka obilí ztroskotala. Svatý Paulin využil toho a poučil svou choť, že měla míti více důvěry v Boha a že Bůh dopustil ztrátu jedné

loďky s obilím, poněvadž nechtěla dáti onoho jednoho chleba.

Milujete také tak chudé? Bůh nežádá od vás, abyste jim dali almužnu tělesnou, ale duchovní, jež jest tím význačnější, poněvadž tělo není ničím, přirovnáme-li je k duši, která jest nesmrtelná.

III. **Rekovný čin obětovnosti svatého Paulina.** Tento světec nespokojil se touto láskou k chudým, ačkoliv i ta bývá řídká, on přivedl tuto ctnost až k rekovnosti, což se ukázalo v případě, o němž vypravuje svatý Řehoř Veliký. Jakási matka byla velmi zarmoucena, poněvadž Vandalové zajali jejího syna, kterého švakr králův učinil svým otrokem. Ve svém hoři nevěděla si jiné pomoci, než že vzala své útočiště k svatému Paulinu. Ten však neměl ničeho, co by jí mohl dáti, a proto stal se sám místo něho otrokem, aby ho mohl vysvoboditi. Bůh odměnil tuto lásku, jíž není rovné, tak bohatě, že nedlouho nato byl s poctou uveden do svého biskupství zpět jsa provázen všemi zajatci své diecése, kteří mu byli dáni a propuštěni na svobodu.

Zavázali jste se Bohu za ty, které vyučujete, a tím, že jste převzali péči o jejich duše, nasadili jste jaksi duši za duši. Myslili jste někdy na povinnost, kterou jste na sebe vzali, když jste převzali péči o ty, které vám Bůh svěřil? Vynakládáte na splnění této povinnosti právě tolik péče o jejich spásu jako o svou vlastní? Nesmíte se spokojiti tím, že jim věnujete jen všechnu svou péči, musíte též celý svůj život a sebe samy zasvětiti tomu, abyste přispívali k jejich spasení.

Duchovní kytice. *Kdo přijme jedno pachole takové ve jménu mém, mne přijímá.* (Mat., 18., 5.)

NAROZENÍ SVATÉHO JANA KŘTITELE.

24. června.

188. ROZJÍMÁNÍ.

Všickni pravili: »Čím medle bude toto dítko?« (Luk., 1., 66.)

K r á t k ý o b s a h. — I. **Jan Křtitel byl svatý od svého narození.** Ježíš Kristus sám ráčil posvětiti svého předchůdce a povýšil ho touto výsadou nad ostatní »syny lidské«.

Proste Boha, aby druhé zrození, jehož se vám dostalo, když jste opustili svět, bylo počátkem vaší dokonalosti.

II. **Byl svatý za svého života.** Odebral se na poušť, žil tam na modlitbě i v pokání a užil takto prostředků k uvarování hříchu a ku přípravě na svůj úřad.

Ke svému posvěcování a k dobrému zastávání svého úřadu milujte ústraní a umrtvování.

III. **Konal i kázal pokání.** Činil tak účinně příklady svého svatého i přísného života; mnoho hříšníků se obrátilo na jeho slova.

Chcete-li s úspěchem vyučovati evangelním pravdám, musíte napřed sami jednati podle nich.

I. **Jan Křtitel byl svatý od svého narození.** Svatý Jan Křtitel má onu zvláštní přednost, že se uctívá v Církvi jeho narození, jako se uctívá narození Ježíše Krista; neboť, praví svatý Bernard, byl svatým od svého narození, jsa posvěcen samým Ježíšem Kristem v lůně své matky, když navštívila nejsvětější Panna Maria svatou Alžbětu. Poněvadž náležel Ježíši Kristu, více, byl zvolen věčným Otcem za jeho předchůdce, slušelo se zajisté, aby byl povýšen v milosti nad jiné lidi, aby jeho svatost jevila se již od jeho narození. Proto pravil Ježíš Kristus, že »nepovstal mezi zrozenci ženskými větší nad Jana Křtitele«.[1]

[1] Mat., 11., 11.

Uctívejme s Církví narození svatého Jana Křtitele jako zdroj jeho svatosti a posvěcení mnohých. A jelikož jsme se nenarodili svatými, tedy prosme, aby naše druhé zrození, jež se stalo, když jsme opustili svět, bylo počátkem našeho posvěcení, abychom, jak dí svatý Lev, nevrátili se do ponížení svého prvního narození chováním, jež se málo shoduje se stavem, do něhož jsme vstoupili.

II. **Jan Křtitel byl svatý za svého života.** Svatý Jan Křtitel byl též svatý životem, který vedl. Sotva začal choditi, »odebral se již na poušť«,[1] aby tam žil odloučen ode všeho styku s lidmi; ačkoli byli jeho rodiče svatí a od světa odloučeni, přece se mu zdála jejich zbožnost nedostatečnou, aby mohla býti vzorem zbožnosti, kterou žádal Bůh od něho. Musil jíti, aby se dozvěděl v samotě i v modlitbě od Boha samého, kterak má žíti a musil, aby došel oné svatosti, kterou Bůh od něho žádal, vésti nadmíru přísný život a živiti se jen »kobylkami a lesním medem«.[2] Takto se připravoval k hlásání pokání, neboť nejpůsobivějším prostředkem k hlásání pokání jest, když je hlasatel sám koná. Církev udává ve svých hodinkách ještě jinou příčinu, proč žil tento světec v tak velké odloučenosti a v tak přísném umrtvování, totiž bázeň, aby neposkvrnil svou duši ani nejmenším hříchem.

Tytéž pohnutky musí i vás nabádati k životu v odloučenosti od světa a k způsobnému i dobře uspořádanému chování.

III. **Jan Křtitel konal i kázal pokání.** Svatý Jan, jenž vedl až do svého třicátého roku věku na poušti velmi přísný život, stal se schopným, že mohl svatě kázati. Evangelium praví, že »se

[1] Luk., 1., 80. — [2] Mar., 1., 6.

stalo slovo Hospodinovo k Janovi a on přišel do veškeré krajiny jordánské a kázal křest pokání na odpuštění hříchů. Zástupové, ano i celní a vojáci přicházeli k němu«,[1] a on řekl všem, co mají činiti, aby došli spasení. Velmi mnozí z těch, kteří k němu přišli, uposlechli jeho napomenutí a obrátili se k Bohu. Příklad jeho sebraného i kajícího života to byl, který získával snadno srdce a nabádal je ku pokání za jejich hříchy.

Svým stavem jste povinni zvěstovati každodenně pravdy svatého evangelia. Jednejte aspoň podle oněch, které se týkají všech křesťanů, dříve než jim učíte jiné. I když nemáte milosti předchůdce Ježíše Krista jako svatý Jan, máte přece milost následovníků v jeho úřadě; buďte však přesvědčeni, že ji učiníte jen v té míře působivou vzhledem k jiným, v jaké bude míti svou účinnost ve vás samých. Snažte se, aby byla ve vás působivou a to bez prodlení.

Duchovní kytice. *Aj já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.* (Mat., 11., 10.)

SVATÝ PETR, APOŠTOL.

29. června.

139. ROZJÍMÁNÍ.

Dí jim Ježíš: »Vy pak kým mě býti pravíte?« Odpověděv Šimon Petr, řekl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého.« (Mat., 16., 15., 16.)

Krátký obsah. — I. **Věrou opustil svatý Petr vše pro Ježíše.** Petr měl ovšem málo majetku, avšak pln víry zřekl se touhy po majetku a přilnul k Ježíši Kristu, od něhož, jak se zdálo, nemohl očekávati žádného pozemského statku.

[1] Luk., 3., 2., 3., 10., 13., 14.

Zřekli jste se všeho a ochotně důvěřujíce úplně prozřetelnosti Boží?

II. **Svou věrou stal se hlavou apoštolů.** Jest vždy první v průvodu Spasitelově; s věrou vyznává božství jeho řka: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého;« a Ježíš mu svěřuje péči o svou Církev.

Nebudete napomáhati k dobru Církve ve svém úřadě, leč budete-li míti velkou víru.

III. **Věrou působí velké zázraky.** Svatý Petr obrátil několik tisíc lidí hned při svých prvních kázáních a potvrdil božský původ náboženství skvělými divy.

Mějte tolik víry a horlivosti, abyste mohli učiniti ze svých žáků pravé křesťany, toť zázrak, který Bůh od nás žádá.

I. **Věrou opustil svatý Petr vše pro Ježíše.** Nesmíme se diviti, že Ježíš Kristus velice miloval svatého Petra a sám ho ustanovil za hlavu Církve. Jeho velká víra zjednala mu tuto čest; víra to byla, která ho přiměla k tomu, aby se všeho zřekl, následoval Ježíše Krista a k němu úplně přilnul. »Jest pravda,« dí svatý Jeronym, »že svatý Petr opustil málo, uvážíme-li, co měl, vždyť zanechal jen lodičku a několik sítí, uvážíme-li však, že se zároveň zřekl touhy po majetku, pak opustil mnoho,« praví týž světec; »neboť zřekl se toho, co se zdá světu nejznačnější a co nejvíce poutá i zaměstnává srdce lidské.« Víra to byla, jíž byl proniknut, která ho nabádala k tomuto velkomyslnému činu; neboť Ježíš Kristus byl tehdy bez oslavy a jevil se podle mínění světského jako obyčejný člověk, a jen živá víra byla toho schopna, že povzbudila svatého Petra k tomu, že všechno opustil a ho následoval; neboť podle všeho zdání neměl od něho ničeho k očekávání.

Zřekli jste se opravdově všeho, a to srdcem i náklonnostmi a odevzdali jste se jediné ochraně Boží a s úplným odevzdáním do jeho prozřetelnosti? Učiňte tento velkomyslný čin podle příkladu a na přímluvu svatého Petra.

II. **Svou věrou stal se Petr hlavou apoštolů.** Velká víra tohoto svatého apoštola způsobila, že vždy následoval Ježíše Krista. Z oněch tří, kteří ho provázeli při hlavních činech jeho života, jest svatý Petr první, jenž bývá v evangeliu jmenován. Byl také první z apoštolů, jenž spěchal ke hrobu, aby tam hledal tělo svého milovaného Mistra, což svědčí o jeho velké přilnulosti, kterou k němu měl. Jeho víra zářila také mnohem více než víra všech ostatních apoštolů, když se jich Ježíš tázal: za koho mají ho lidé a pak, za koho jej mají oni a svatý Petr osvícen, podle svědectví Ježíše Krista, světlem lidskému rozumu nepochopitelným a jež jediné s nebe mohlo přijíti, odpověděl: »Ty jsi Kristus, Syn Boha živého;«[1] to bylo též příčinou, že mu Ježíš Kristus svěřil péči o svou Církev.

Buďte přesvědčeni, že jen v té míře budete přispívati ve svém úřadě k blahu Církve, v jaké budete míti plnost víry a budete se říditi duchem víry, jenž jest duchem vašeho stavu a jímž musíte býti proniknuti.

III. **Svou věrou působil svatý Petr velké zázraky.** Účinkem jeho neobyčejné víry bylo též, že sotva přijali všichni apoštolové v den letnic Ducha svatého, kázal svatý Petr s takovou odhodlaností a s takovým důrazem, že nesčetné množství lidu »ze všech národů, kteří byli přítomni, slyšel ho každý mluviti svou řečí«[2] a žasli nad tím, co jim, ačkoli velmi prostými slovy pravil, a že »hned tři tisíce osob se obrátilo«[3] a přijalo víru Kristovu, a několik dní nato učinilo tak »pět tisíc jiných«.[4] Touž věrou působil svatý Petr též četné zázraky, že jeho slovo bylo působivé, že i »jeho stín uzdravoval nemocné«.[5]

[1] Mat., 16., 16. — [2] Skut. apošt., 2., 5., 6. — [3] Skut. apošt., 2., 41. — [4] Skut. apošt., 4., 4. — [5] Skut. apošt., 5., 15.

Máte takovou víru, že jest způsobilá dojati srdce vašich žáků a vštípiti jim ducha křesťanského? Toť největší zázrak, který můžete učiniti, a který Bůh od vás žádá, neboť jest cílem vašeho úřadu.

Duchovní kytice. *V Kristu Ježíši platí víra, která skrze lásku působí.* (Galat., 5., 6.)

SVATÝ PAVEL, APOŠTOL.

30. června.

140. ROZJÍMÁNÍ.

Tento muž jest mi nádobou vyvolenou, aby nesl jméno mé před pohany a krále i syny izraelské. (Skut. ap., 9., 15.)

Krátký obsah. — I. **Horlivost svatého Pavla pro zákon mojžíšský.** Užíval všech prostředků, aby jej podporoval a pronásledoval křesťany; činil to však z nevědomosti; Bůh ho osvítil zázračným způsobem.

Vynakládejte velkou horlivost na vyučování pravdám evangelia u svých žáků.

II. **Jeho horlivost pro křesťanské náboženství.** Sotva byl obrácen, vynaložil svatý Pavel svou horlivost na šíření náboženství, kterému ho Ježíš Kristus sám naučil; věnoval se jmenovitě tomu, aby získal pohany víře.

Pokládejte se za služebníky Boží; zastávejte svůj úřad s vytrvalou obětovností.

III. **Jeho horlivost i ve zkouškách.** Utrpení všeho druhu a ustavičná pronásledování neoslabila nikdy horlivosti velkého apoštola.

Následujte horlivosti svatého Pavla a mějte se za šťastny, můžete-li trpěti pro Ježíše Krista.

I. **Horlivost svatého Pavla pro zákon mojžíšský.** Co jest nejpodivuhodnějšího na svatém Pavlu, jest jeho plamenná i obsáhlá horlivost; projevuje ji předně podporováním zákona moj-

žíšského, v němž byl velmi dobře vyučen. Jsa velmi osvícen a vida, že se počalo křesťanské náboženství kázáním apoštolů v Judsku šířiti, nezanedbal žádného prostředku k odpírání jemu a zničení jeho. Účinkem jeho horlivosti bylo též, že přispěl k ukamenování svatého Štěpána, ačkoli byl jeho příbuzným. Když vykonal vše, co mohl proti věřícím v Jerusalemě, »vyžádal si písemného plnomocenství, aby mohl pronásledovati i ty, kteří byli v Damašku«.[1] Byla to horlivost pro zákon Boží, která ho nabádala k těmto všem cestám a ke všem oněm pronásledováním křesťanů. »Činil to však z nevědomosti,«[2] jak sám praví. Proto ho nenechal Bůh v bludu, a osvítil ho zcela zázračným způsobem.

Máte výhodu, že znáte pravdu, a štěstí, že jste se narodili a byli vychováni v křesťanském náboženství. Proto se musí vaše péče nutně odnášeti k tomu, abyste je podporovali. Máte také tak velkou horlivost o to, jakou měl svatý Pavel pro zachování zákona židovského? Máte k tomu snadný prostředek ve vyučování dítek učíce je pravdám i zásadám svatého evangelia a odpírajíce důrazně všemu, co jim může vnukati opačného duch nevázanosti.

II. **Horlivost svatého Pavla pro křesťanské náboženství.** Když Ježíš Kristus sám svatého Pavla obrátil a vyučil svému náboženství »bez lidské pomoci«,[3] kázal pak tento světec s takovou horlivostí a s takovým úspěchem, že, jak sám praví, »pracoval více než všichni ostatní apoštolové na rozšíření víry v Ježíše Krista«.[4] Všechno jeho úsilí směřovalo k tomu, aby způsobil obrácení duší a zvláště »pohanů, za jejichž apoštola ho Bůh, jak praví, svou mocí ustano-

[1] Skut. apošt., 9., 2. — [2] I. Tim., 1., 13. — [3] Galat., 1., 11. — [4] I. Kor., 15., 10.

vil«.[1] Dosáhl též velkých úspěchů káže v mnohých krajinách a konaje všude divy a zázraky k zavedení křesťanství. Proto mu »chtěli i jednou obětovati jako bohu, jenž sestoupil s nebe a vzal na sebe lidskou podobu«.[2] Skutečně vedl též život více nebeský než pozemský a myslil jen na to, aby získal Bohu duše tím, že je poučoval, podporoval i těšil.

Svou mocí a zcela zvláštní svou dobrotou povolal vás Bůh, abyste učili znáti evangelium ty, kteří ho ještě neznají. Pokládejte se tedy za sluhy Boží a plňte povinnosti svého úřadu se vší možnou horlivostí a jako ti, kteří z toho musí vydati počet.

III. **Horlivost svatého Pavla i ve zkouškách.** Není bezpečnější a důkladnější horlivosti, než když neustává ve své činnosti ani při největších utrpeních a nejkrutějších pronásledováních; tak byla podrobena zkoušce též horlivost svatého Pavla. Několikráte byl uvržen do žaláře, obdržel mnoho ran: »často byl obdrženými ranami vydán téměř smrti«, pětkrát byl ukrutně zbičován, třikrát metlami mrskán a jednou kamenován; třikrát byl trosečníkem, den a noc byl v hlubokosti mořské a byl v nebezpečí, že upadne do rukou loupežníků; židé mu právě tak činili úklady jako pohané; snášel žal i bol, dlouhá bdění, hlad, žízeň i zimu.[3] Při všech těchto utrpeních neochabovala nikdy jeho horlivost.

Ve svém úřadě máte potřebí velké horlivosti; následujte horlivosti tohoto svatého apoštola tak, že ani potupy a křivdy, ani pomluvy a pronásledování, ať jsou jakékoli, ani v nejmenším nejsou schopny zmenšiti vaši horlivost a vynutiti z vašich rtů stěžování, a »pokládejte se

[1] Galat., 2., 8. — [2] Skut. apošt., 14., 10., 12 — [3] II Kor., 11., 23., 27.

za šťastny, můžete-li něco trpěti pro Ježíše Krista«.[2]

Duchovní kytice. *Jsem hotov nejen svázati se dáti, nýbrž i umříti v Jerusalemě pro jméno Pána Ježíše.* (Skut. ap., 21., 13.)

NAVŠTÍVENÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

2. července.

141. ROZJÍMÁNÍ.

Maria pak povstavši v těch dnech odešla s chvátáním na hory do města Judova, a vešedši do domu Zachariášova, pozdravila Alžbětu. (Luk., 1., 39., 40.)

Krátký obsah. — I. **Maria rychle poslechla.** Jakmile poznala vůli Boží, odešla Maria navštíviti Alžbětu, přes obtíže cesty a se svou návštěvou přinesla zcela zvláštní požehnání.

Přijde-li k vám Bůh svým vnuknutím, následujte ho věrně a obdržíte mnoho milostí.

II. **Ježíš posvětil svého předchůdce.** Při této návštěvě chtěl Bůh očistiti svatého Jana od dědičného hříchu zázrakem milosti, který učinil svému předchůdci Ježíš, jsa ještě v lůně Mariině.

Proste Ježíše, aby vás navštívil, očistil vaši duši a pomohl vám konati ctnost.

III. **Duch svatý osvítil Alžbětu.** Bůh chtěl též naplniti Alžbětu Duchem svatým, zjeviti jí, že Maria jest matkou Boží, a vnuknouti jí, aby zvěstovala její chvály.

Jaký užitek čerpáme my z návštěv Božích při rozjímání a z návštěv Ježíšových při svatém přijímání?

I. **Maria poslechla rychle.** Obdivujme rychlost, s níž spěchala nejsvětější Panna k návštěvě svaté Alžběty, hned jakmile poznala vůli Boží. Měla na zřeteli jen to, co Bůh od ní žádal,

[1] Skut. apošt., 21., 13.

a proto se vydala bez průtahu na cestu nedbajíc obtíží, které »poskytovala hornatá cesta«.[1] Tato rychlost získala jí požehnání Boží při této návštěvě a byla příčinou, že Bůh působil skrze ni velké divy.

Musíme se pokládati za šťastny, jsme-li navštíveni Bohem jeho vnuknutími. Jednejme věrně podle nich, neboť obyčejně spojuje s touto věrností hojnost milostí, ale udílí je jen v té míře, v jaké ten, jemuž je uděluje, plní jeho vůli. Bůh nám sesílá tato svatá vnuknutí jen proto, abychom je uvedli rychle ve skutek s tím úmyslem, že chceme přesně plniti jeho svatou vůli.

II. **Ježíš posvětil svého předchůdce.** Bůh pobádal nejsvětější Pannu Marii, aby navštívila svatou Alžbětu, poněvadž chtěl přítomností Ježíše Krista, Syna svého, posvětiti Jana Křtitele a zprostiti ho dědičného hříchu, dokud byl ještě v lůně svaté Alžběty, své matky. Poněvadž se měl svatý Jan státi předchůdcem Ježíšovým, slušelo se zajisté, aby byl předem posvěcen zvláštní milostí Ježíše Krista, jenž měl býti Vykupitelem všech lidí a jehož příští měl zvěstovati. Proto vnukl Bůh nejsvětější Panně hned, jak počala Ježíše Krista, aby navštívila rychle svou příbuznou, aby Ježíš Kristus, jenž dlel ještě v lůně Mariině, mohl zvěstovati svatému Janu svůj příchod a učiniti na svém předchůdci svůj první zázrak, aby svatý Jan vzdal poctu Ježíši »zachvěv se radostí«[2] při příchodu svého Spasitele.

Prosme Ježíše Krista, aby nás navštívil a způsobil v nás nějaký zázrak milosti, pobádaje nás, abychom si činili násilí ke konání nějaké ctnosti, před níž máme velký odpor.

[1] Luk., 1., 39. — [2] Luk., 1., 44.

III. **Duch svatý osvítil Alžbětu.** Bůh se nespokojil při této návštěvě tím, že udělil skrze přítomnost Ježíše, svého Syna jediného, svatému Janu neobyčejnou milost, on chtěl také skrze přítomnost nejsvětější Panny sděliti se svaté Alžbětě tak, že »byla naplněna Duchem svatým«[1] a poznala, že Maria jest matkou Boží. Tím nabyla přesvědčení o velkém štěstí, kterého požívala, a »že má velkou příčinu k podivu, že matka Pána jejího ji navštívila«.[2]

Obdivujte, jak prospěšné bylo navštívení nejsvětější Panny jak svatému Janu tak i svaté Alžbětě. Jelikož býváte poctěni návštěvou Boží každého dne při rozjímání a často návštěvou Ježíšovou při svatém přijímání, snažte se, aby jejich návštěvy nevyšly na plano, nýbrž aby vám zjednaly hojnost milostí, které vám vždy pomohou k dosažení některé ctnosti a ve zvláštní snaze o dokonalost. Neopomeňte zpytovati se občas, jaký z nich čerpáte užitek.

Duchovní kytice. *Odkud mi to, aby matka Pána mého přišla ke mně!* (Luk., 1., 43.)

SVATÝ BONAVENTURA, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

14. července.

142. ROZJÍMÁNÍ.

Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. (Mat., 5., 3.)

Krátký obsah. — **I. Láska světcova k chudobě.** Pokládal tuto ctnost za základ dokonalosti, neboť pravil,

[1] Luk., 1., 41. — [2] Luk., 1., 43.

že Pán náš blahoslavil chudobu a žádá ji od těch, kteří chtějí býti dokonalými.

Važte si chudoby jako tento veliký světec a následujte jeho příkladu žijíce podle ní.

II. **Jeho pokora.** Sv. Bonaventura věnoval se zvláště této ctnosti tím, že vyhledával nejnižší služby, odmítal hodnosti a přijímal je jen z poslušnosti; za to jej Bůh odměnil velkými osvíceními.

Čím budete pokornější, tím více vás zahrne Bůh svými milostmi.

III. **Jeho zachovávání řeholních pravidel.** V tom byl dokonalým vzorem. Zachovával i nejmenší předpisy. Pravil, že jsou velmi velikými, patříme-li na ně očima víry.

Věrnost v zachovávání nepatrných předpisů usnadní vám zachovávání předpisů nejdůležitějších.

I. **Láska světcova k chudobě.** Tento světec měl tak velkou lásku k chudobě, že sepsal knihu ku poznání výtečnosti této ctnosti, a nazval ji »Apologie chudých«. V knize té dokazuje, že dobrovolná chudoba jest základem evangelické dokonalosti, poněvadž zřeknutím všeho, ano i touhy po něčem, což nazýváme chudobou ducha, přetínáme i vytrhujeme »kořen všeho zla, jímž jest podle slov svatého Pavla lakomství«.[1] Svatý Bonaventura dodává, že když chtěl přivésti Ježíš Kristus své učedníky k dokonalosti, počal tím, že jim dal poznati »štěstí, kterého požívají praví chudí duchem«,[2] a pak je povzbuzoval k pěstování chudoby řka jim, že »chtějí-li býti dokonalými, musí prodati všechno, co mají, a dáti chudým«.[3] Svatý Bonaventura učil v oné knize jen tomu, co sám konal; zvolil si totiž, když se stal řeholníkem, nejchudší řád v Církvi.

Smýšlejme také tak jako tento svatý církevní učitel a následujme jeho příkladů.

II. **Pokora svatého Bonaventury.** Chudoby si nesmíme mnoho vážiti, není-li provázena poko-

[1] I. Tim., 6., 10. — [2] Mat., 5., 3. — [3] Mat., 19., 21.

rou, proto si hleděl svatý Bonaventura hlavně této ctnosti. Sotva vstoupil do noviciátu, bylo jeho největší radostí, když mohl zametati dům, umývati stolní náčiní a zastávati nejnižší úřady klášterní. Z pokory odmítl přijetí arcibiskupství Yorkského v Anglii a papež mu musil výslovně rozkázati, aby převzal úřad generálního představeného svého řádu. V tomto, ačkoli tak vysokém úřadě, počínal si s velkou prostotou, takže se v ničem nelišil od ostatních řeholníků. A i tehdy, když byl učiněn kardinálem, žil bez nádhery a v konání řeholní pokory. Proto ho Bůh také odměnil osvíceními Ducha svatého, jimiž byl neobyčejně obdařen.

Čím budete pokornějšími, tím více budete zahrnuti milostmi. Pokora jest ctnost, které jest vám ve vašem stavu nanejvýš potřebí.

III. **Duch zachovávání řeholních pravidel svatého Bonaventury.** Co činí řeholníka zvláště doporučení hodným, jest velká přesnost v zachovávání řeholních pravidel. To zachovával především tento světec. Sepsal i knihy, které se týkají zachovávání řeholních pravidel, v nichž chce, aby se neopominulo ničeho, co jest předepsáno pravidly, ať jest to cokoliv, aby se přihlíželo i k těm nejnepatrnějším z nich. Podotýká též, že tyto věci zdají se býti jen těm malichernostmi, kteří nevědí, co jest řehole, v níž není zajisté ničeho nepatrného, co se v ní koná, pohlížíme-li na to očima víry.

Pojímáte takto svá svatá pravidla? Čím více přilnete k tomu, co se jeví v očích lidských nejméně důležitým ve vašich řeholních pravidlech, tím více útěchy budete míti ve svém stavu a tím více lásky ke všemu, co jest v něm předepsáno. S čím větší prostotou budete všechno konati, co

se v něm zachovává, tím snadněji to budete moci konati.

Duchovní kytice. *Jak ošklivý jest očím Páně ten, kdo nosí pokorný šat a uchovává pyšné srdce.* (Sv. Bonaventura.)

SVATÝ ALEŠ.

17. července.

143. ROZJÍMÁNÍ.

Kdo miluje otce a matku více nežli mne, není mne hoden. (Mat., 10., 37.)

Krátký obsah: — I. **Světec zřekl se světa.** Zasnoubil se proti své vůli, avšak poslušen zvláštního popudu milosti opustil svou rodinu, aby mohl vésti v samotě život modlitby a přísnosti.

Zřekli jste se upřímně světa? Jest vaší touhou zůstati mu neznámi?

II. **Chtěl býti chudým.** Tento světec žil jako chudý a to i ve svém vlastním domě a následoval Ježíše Krista, jenž jsa pánem všeho vyvolil si chudobu.

Milujte chudobu tak, jako milují světáci bohatství, a dávejte přednost chudým dětem.

III. **Vyhledával pokoření.** Když se navrátil ke svým rodičům, zůstával tam nepoznán, opuštěn, pohrdán a cítil se šťasten, že jest pokořován z lásky k Ježíši Kristu.

Radujte se, jestliže váš úřad, jenž jest velký před Bohem, přivodí vám pohrdání od lidí.

I. Svatý Aleš zřekl se úplně světa. Naprosté přerušení styků se světem a s rozkošemi smyslnými, jež učinil svatý Aleš, jest neobyčejné. Tento světec zasnoubil se proti své náklonnosti a jen z poslušnosti k vůli rodičů, kteří ho k tomu nutili, poněvadž byl jejich jediným synem. Litoval však svého činu již v den svého sňatku a nabá-

dán mocným popudem milosti opustil tajně otcovský dům a odebral se do daleké krajiny, kde žil nepoznán sedmnáct roků, věnoval se stále modlitbě a vedl velmi přísný život. Býval by tam zůstal navždy, kdyby zář jeho svatého života neučinila ho známým; to ho pohnulo k tomu, že opustil místo svého pobytu.

Vy, kteří jste opustili svět, zřekli jste se ho také tak upřímně jako svatý Aleš? Bylo tehdy a jest i nyní vaším úmyslem, že již nechcete míti styku se světem a že v něm budete žíti úplně neznámi? Je-li tomu tak, budete moci pracovati ve svém úřadě s prospěchem.

II. **Svatý Aleš chtěl býti chudým.** Tento světec se nespokojil tím, aby byl od světa nepoznán, on chtěl žíti v něm také v chudobě. Když rozdal vše, co měl, chudým, oděl se sám žebráckým rouchem a chtěl nadále žíti až do smrti v dobrovolné chudobě, která byla tak podivuhodnou, že když se vrátil do domu otcovského, žil jako chudý uprostřed bohatství a byl pokládán za žebráka, jsa obklopen statky, jež byly jeho majetkem. To znamenalo jednati tak, jak jednal Ježíš Kristus, když dlel na světě; neboť ačkoli vše, co se nacházelo v domě, patřilo jemu, zůstával přece jako cizinec i chudý, jenž žil z almužny a nechtěl míti nikdy ničeho z toho, co vlastně náleželo jemu.

Poněvadž máte výhodu, že se můžete věnovati vyučování zvláště chudých dítek, proto musíte podle ducha svého institutu věnovati větší pozornost chudým než bohatým. Musíte též žíti v chudobě a ve zřeknutí všeho, abyste se jim v něčem podobali. Snažte se, abyste měli takovou lásku k chudobě, jakou mají lidé světští k bohatství.

III. **Svatý Aleš vyhledával pokoření.** Neméně než chudobu miloval tento světec též opovrhování. Když se vrátil do Říma, prosil svého otce, jenž ho nepoznal, aby ho přijal jako žebráka do svého domu. Tam zůstával stále nepoznán a skryt sedmnáct roků, žil ze zbytků pokrmů, které mu byly z milosrdenství dávány, a opuštěn ode všech. Domácí služebnictvo jím opovrhovalo a posmívalo se mu mnohdy pro jeho chudobu a bídu, v níž se zevně jevil. Avšak při opovrhování a pohaně radoval se, že jest z lásky k Ježíši Kristu na tomto světě pokořován. Kterak mohl tak dlouho žíti u svého vlastního otce v chudobě i pokoře, aniž se chtěl dáti poznati! A kterak se mohl jeviti v takovém stavu vždy spokojen, aniž osvědčoval na zevnějšek nejmenšího hoře! Jak pokorný musí býti a jak musí milovati opovrhování ten, kdo chce stále nésti takové břímě umrtvování!

Zastáváte úřad, který jest pouze před Bohem čestný, poněvadž slouží k rozšiřování jeho království. Přijímáte s radostí opovrhování, kterého se vám dostává od lidí? Vždyť království Boží, jemuž sloužíte a v něž doufáte, není z tohoto světa.

Duchovní kytice. *Kdo se neodříká všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem.* (Luk., 14., 33.)

SVATÁ MAŘÍ MAGDALENA.

22. července.

144. ROZJÍMÁNÍ.

Odpouštějí se jí hříchové mnozí, neboť milovala mnoho. (Luk., 7., 47.)

Krátký obsah. — I. **Z lásky zřekla se Magdalena všeho pro Ježíše.** Přivábena kázáními a zázraky Spasi-

tělovými, oddala se mu a zřekla se navždy rozkoší a marnivostí světských.

Opustili jste svět, jest tomu na věky? Máte jen nelibost k tomu, co on miluje?

II. **Z lásky následovala trvale Ježíše.** Připojila se k svatým ženám, které se staraly o potřeby Spasitelovy; vylila balzám na jeho nohy a doprovázela ho na Kalvarii.

Následujete Ježíše s touž věrností, zkouší-li vás, jako když vám dává útěchu?

III. **Z lásky spěchá ke hrobu.** Prvního dne týdne šla Magdalena ke hrobu s vonnými věcmi a nevzdálila se, až ji Ježíš potěšil svým zjevením.

Dokažte svou lásku k Ježíši pílí při rozjímání a svou horlivosti v přijímání ho v eucharistii.

I. **Z lásky zřekla se Magdalena všeho pro Ježíše.** Nemožno ani dosti obdivovati něžnou lásku svaté Maří Magdaleny k Ježíši Kristu. Přivábena jeho zázraky a jeho nanejvýš tklivými kázáními opustila svět, k němuž byla připoutána, a oddala se úplně Ježíši Kristu. Nic ji nezdrželo, ani bázeň lidská, která by jí mohla vnuknouti myšlenku na to, co řeknou lidé k takové změně života; ani přilnulost k rozkoším a pohodlím života; ani čest, neboť Ježíš Kristus byl provázen většinou osobami nižšího stavu. Měla tak velkou touhu následovati ho, že se zřekla z lásky k němu všeho a neměla žádného zřetele na lidské námitky.

Vy, kteří jste opustili svět, zřekli jste se ho tak, že již vůbec na něj ani nemyslíte? Máte naprostý odpor proti všemu, co jest rozkoší lidí světských? Nelnete již k ničemu?

II. **Z lásky provázela trvale Ježíše.** Láska, kterou chovala k Ježíši Kristu, pronikla tak její srdce, že hned po svém obrácení rozhodla se, že ho již neopustí. Byla jednou z oněch »svatých žen, které ho všude na jeho cestách provázely

a přispívaly k vydržování jeho i jeho učedníků«.[1] Při hostině, při níž byl Ježíš několik dní před svou smrtí v Bethanii, »vylila na jeho nohy vonný balzám«[2] a »provázela ho pak na Kalvarii, kde ho viděla umírati«,[3] aby dokázala, že ho nemohla opustiti, poněvadž ho tak velice milovala.

Jste v následování Ježíše Krista právě tak věrni, sešle-li na vás utrpení, jako když vás obdaří útěchou? Nedáváte, bohužel, najevo nedůtklivost, jakmile se vám řekne slovo, které se vás nemile dotýká, nebo když se vám činí nějaká výtka? Při takových příležitostech jest to, kdy musíte dosvědčovati, že následujete Ježíše Krista a patříte k jeho učedníkům.

III. **Z lásky spěchala Magdalena ke hrobu.** Je-li láska planoucí, »jest silnější nežli smrt«.[4] To se ukázalo na svaté Magdaleně, která měla tak velkou lásku, že »hned po pohřbu Ježíšově zůstávala blízko hrobu jeho. Nakoupila velké množství vonných mastí, aby pomazala tělo Ježíšovo, a odebrala se s ostatními svatými ženami na úsvitě dne vzkříšení Páně ke hrobu«;[5] když »spatřila, že kámen ode dveří hrobových jest odvalen, chvátala k svatému Petru a k svatému Janu, aby jim řekla, že Pán její byl vzat z hrobu«.[6] Poněvadž milovala něžně Ježíše Krista, »zůstala nedaleko hrobu, plakala ohlížejíc se na všechny strany, až uzřela dva anděly, kteří ji ujišťovali, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých«.[7] Tato světice zasloužila si svou vytrvalostí, s níž dlela u hrobu Ježíše Krista, že »byla první, jíž se zjevil po svém zmrtvýchvstání«.[8] Když ji potěšil, »přikázal jí, aby zvěstovala jeho apoštolům, že vstal z mrtvých, což ona hned učinila«.[9]

[1] Luk., 8., 2., 3. — [2] Jan, 12., 3. — [3] Jan, 19., 25. — [4] Cant., 8., 6. — [5] Luk., 23., 6. a 24., 1., 2. — [6] Jan, 20., 1., 2. — [7] Jan. 20., 11., 12. — [8] Mar., 26., 9. — [9] Jan, 20., 17., 18.

Dobrotivostí, kterou jevil Ježíš Kristus k svaté Maří Magdaleně, dal zřejmě poznati, jak dobrý jest Bůh k těm, kteří ho milují, a jak bohatě odměňuje již v tomto životě lásku, kterou k němu máme.

Velkou lásku, kterou máte k Ježíši Kristu, musíte dávati najevo tím, že se s ním zabýváte vytrvale při rozjímání a že se snažíte, pokud vám možno, nejčastěji přijímati ho v eucharistii.

Duchovní kytice. *Třeba opustiti miláčka pro miláčka, an Ježíš chce, abychom ho milovali nade všecko. (II. Násl. Kr., 7., 1.)*

SVATÝ JAKUB VĚTŠÍ, APOŠTOL.

25. července.

145. ROZJÍMÁNÍ.

Ježíš pojal Petra a Jakuba a Jana a vedl je samotné na horu vysokou v soukromí. (Mar., 9., 1.)

Krátký obsah. — I. **Ježíš miloval velmi svatého Jakuba.** Měl štěstí, že mohl býti při proměnění Ježíše Krista, a provázel jej do zahrady Getsemanské.

Jste také tak spokojeni při následování Ježíšově na Kalvarii majíce účast na jeho utrpení jako na Tábor požívajíce jeho útěch?

II. **Stál ve velké vážnosti u apoštolů.** Obdržel velká osvícení o náboženství a svatý Pavel nazývá jej jedním ze sloupů Církve.

Poněvadž máte vyučovati dítky pravdám křesťanským, proste Boha, abyste je dobře znali.

III. **Jeho horlivost i utrpení pro víru.** Tato velká horlivost byla příčinou, že Herodes, aby se zalíbil židům, dal jej usmrtiti; prolil první z apoštolů svou krev za víru.

Pokládejte vyučování katechismu za svou hlavní práci, a musíte-li něco ve svém úřadě trpěti, snášejte to pro Ježíše Krista.

I. **Ježíš velmi miloval svatého Jakuba.** Ačkoli byli všichni apoštolové milováni od Ježíše Krista jsouce jeho drahými učedníky, jimž svěřil svá tajemství, byl přece svatý Jakub jedním z těch, které nejvíce miloval a jimž otevřeněji svěřoval svá tajemství. Tento apoštol měl štěstí, že »byl při proměnění Ježíše Krista« a že viděl jeho svaté tělo, ovšem jen v přechodné oslavě se stkvíti, »což bylo přáno jen svatému Janu, jeho bratru a svatému Petru«.[1] Měl také přednost, že mohl »provázeti Ježíše Krista do zahrady Getsemanské«,[2] kde byl Ježíš od Jidáše zrazen židům, kteří se ho zmocnili.

Jste stejně spokojeni, následujete-li Ježíše Krista na Kalvarii jako na Tábor? Většina i těch, kteří se zdají sloužiti Bohu, chce míti sice účast na útěchách Ježíše Krista, ale málo jest těch, kteří jsou též spokojeni, mají-li míti účast na jeho utrpení. K tomu nás však nabádá svatý Petr slovy: »Radujte se, majíce účast v utrpeních Kristových, abyste také při zjevu slávy jeho se zaradovali s plesáním«.[3]

II. **Svatý Jakub byl ve velké vážnosti u apoštolů.** Svatý Jakub, kterého Ježíš Kristus tak zvláště miloval, byl také jedním z těch, kterých si apoštolé nejvíce vážili. Svatý Pavel dává o něm svědectví ve svých listech, že »svatý Jakub byl pokládán za sloup Církve«.[4] Vážil-li si a ctil-li svatý Pavel, jenž byl od Ježíše Krista samého podivuhodně vyvolen a osvícen, svatého Jakuba, slušno jest zajisté, abyste mu prokazovali zvláštní poctu, jakožto onomu z apoštolů, jenž byl nejvíce osvícen v pravdách našeho svatého náboženství.

Poněvadž musíte učiti těmto pravdám dítky,

[1] Mat., 17., 1., 2. — [2] Mat., 26., 36., 37. — [3] I. Petr., 4., 13. — [4] Galat., 2., 9.

jež jsou pod vaší správou, proto proste na přímluvu tohoto svatého apoštola o milost, abyste je dobře znali.

III. **Horlivost i utrpení svatého Jakuba pro víru.** Co dále nasvědčuje tomu, že byl svatý Jakub nejhorlivější pro pokrok i podporování křesťanského náboženství, jest, že »Herodes, domnívaje se, že učiní židům radost, rozkázal ho stíti; což židům skutečně se velmi líbilo«,[1] neboť se obávali, aby rozšíření křesťanského náboženství nesloužilo k zničení jejich náboženství. Má se za to, že byl prvním z apoštolů, jenž prolil svou krev za víru Kristovu.

Jste od Boha ustanoveni za nástupce apoštolů v hlásání učení Ježíše Krista a v utvrzování jeho svatého zákona v mysli a v srdcích těch, které vyučujete, když je učíte katechismu, což jest vaším hlavním zaměstnáním. Mějte se »za šťastny a bohatě odměněny, budete-li zahrnováni potupami a musíte-li snášeti z lásky k Ježíši Kristu nejrůznější příkoří«.[2] Je-li bezbožným radostí, mohou-li vám ubližovati, budiž vám velkým zadostiučiněním, že to snášíte, neboť to pomáhá k odumření sobě samému.

Duchovní kytice. *Blahoslavený člověk, jenž snáší pokušení, neboť když bude zkušen, obdrží korunu života, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří ho milují.* (Jak., 1., 12.)

---

[1] Skut. apošt., 12., 2., 3. — [2] Skut. apošt., 5., 41.

SVATÁ ANNA, MATKA NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY.

26. července.

146. ROZJÍMÁNÍ.

Chválu vzdávej neplodná, kteráž nerodíš, prozpěvuj chválu a řehci. (Isaiáš, 54., 1.)

Krátký obsah. — I. **Zbožnost a láska k bližnímu svaté Anny.** Modlila se a udělovala almužnu, aby Bůh učinil konec její neplodnosti; Bůh dopustil tuto zkoušku, by ukázal, že Maria bude dána z milosti.

Strachujte se duchovní neplodnosti, konejte dobré skutky podle svého povolání.

II. **Byla vyslyšena.** Modlitby svaté Anny zasloužily jí, že se stala matkou nejsvětější Panny a připravila takto tajemství vtělení Syna Božího.

Modlete se k Marii, mějte velkou lásku k ní a nabudete lásky ke svým žákům.

III. **Obětovala Marii Bohu a zasvětila se mu.** Z vděčnosti obětovala Anna dítko, jež obdržela, Bohu, sama pak se mu zasvětila po zbývající dny svého života.

Z vděčnosti za milosti, které vám Bůh udělil, oddejte se cele jemu a spáse duší.

I. **Zbožnost a bližení láska svaté Anny.** Svatá Anna stavši se chotí svatého Joachima byla podle svědectví svatého Jana Damascenského dvacet roků neplodnou. Bůh jí tím chtěl dáti najevo, že dítě, které porodí, bude jí dáno z milosti. Oněch dvacet roků žila v konání všelikých skutků zbožnosti a udílela podle svých prostředků hojnou almužnu chudým, aby nezůstala neplodnou duševně, když byla neplodnou tělesně. To musí býti též péčí duše, která chce získati hojnost milostí.

Bděte, abyste netrvali v neplodnosti, která vám může odníti lásku k rozjímání a zalíbení na Bohu. »Snažte se, aby vaše dni byly plnými«,[1] jak dí Písmo svaté, a konejte po celý svůj život

[1] Genes., 25., 8.

dobré skutky, jež se shodují s tím, čeho Bůh žádá od vás ve vašem stavu. To vám bude prostředkem, že budete sami spokojeni a že uspokojíte též Boha.

II. **Modlitba svaté Anny byla vyslyšena.** Svatá Anna, která po celou dobu své neplodnosti věnovala se velmi modlitbě, aby dosáhla od Boha milosti zproštění od své neplodnosti, zasloužila si svou vytrvalostí v modlitbě, že porodila nejsvětější Pannu, matku to Pána našeho Ježíše Krista. Obdivujme onu velkou čest, kterou jí Bůh prokázal, že ji zvolil za matku tak svaté a výtečné dcery a tím za první, která měla pomáhati při velkém tajemství vtělení Syna Božího. Takový byl účinek její vroucí a ustavičné modlitby, proto dí svatý Jan Damascenský, že jako »Anna počala svou modlitbou Samuele«,[1] tak svatá Anna porodila svou vytrvalostí v modlitbě nejsvětější Pannu.

Bůh, jenž vás vyvolil, abyste vedli dítky k jeho poznání, chce též, abyste v srdci těch, které vyučujete, zplodili téměř nejsvětější Pannu tím, že jim vštípíte něžnou lásku k ní. Tato plodnost musí býti účinkem vašich vroucích modliteb, vaší lásky k nejsvětější Panně a horlivosti, kterou dáváte najevo při vyučování, při němž je nabádáte k lásce k ní.

III. **Svatá Anna obětovala Marii Bohu a zasvětila se mu.** Když svatá Anna porodila nejsvětější Pannu, obětovala ji Bohu jako dítě jemu náležející, neboť pocházela od něho, a poněvadž se narodila, aby co nejvíce náležela Synu Božímu, jehož matkou se měla státi. Soudila správně, že musí dosvědčiti svou vděčnost Bohu, který ji poctil tak velkým darem tím, že mu obě-

[1] Král., 1., 11.

tovala to, co od něho byla obdržela. Ona se mu také sama obětovala a zasvětila mu úplně zbývající dny svého života. Poněvadž jí dal Bůh přednost přede všemi ženami na světě, aby zrodila nejsvětějšího i nejčistšího ze všech tvorů, slušelo se zajisté, aby obětujíc Bohu svou nejsvětější dceru, také sama se mu úplně zasvětila, aby se věnovala jen tomu, co se týkalo jeho služby.

Obdrželi jste od Boha velkou milost, když vás odloučil od světa a povolal vás k úřadu, jenž sleduje jen spásu duší; zasvětili jste se také Bohu tak, že jste se zřekli všeho, abyste byli pamětlivi jen jeho a povinností svého úřadu? Učiňte tak aspoň nyní, abyste se stali hodnými zastávání tak svatého úřadu.

Duchovní kytice. *Hospodine, tys vyslyšel hlasitou modlitbu moji, když jsem o pomoc k tobě volal.* (Žalm 30., 23.)

SVATÁ MARTA, PANNA.

29. července.

147. ROZJÍMÁNÍ.

Ježíš miloval Martu i sestru její Marii a Lazara (Jan, 11., 5.)

Krátký obsah. — I. **Láska Ježíšova k sv. Martě.** Pán jí dal najevo tím, že často dlel v jejím domě, zvláště pak tím, že vzkřísil jejího bratra.

Ježíš vám prokazuje větší čest, když přichází do vašeho srdce; využitkujte této milosti.

II. **Oddanost Martina k Ježíši.** Snažila se přijmouti ho s velkou láskou i úslužností, ano stěžovala si, že jí její sestra nepomáhá.

Projevujte též takovou horlivost i zbožnost ku přijetí Pána Ježíše ve svatém přijímání.

III. **Podivuhodná víra svaté Marty.** Dosvědčila ji především při vzkříšení svého bratra, prohlásila všemocnost Ježíšovu a ujišťovala, že »jest Kristus, Syn Boha živého«.

Kéž dáváte najevo svou víru ve všech svých skutcích, konajíce je s duchem víry, jak jest vám předepsáno.

I. **Láska Ježíšova k svaté Martě.** Svatá Marta měla tu přednost, že ji Ježíš Kristus velmi miloval, jak o tom svědčí svaté evangelium; proto jí také prokázal Ježíš čest, že se u ní ubytoval a u ní jedl; to také přimělo Ježíše, že navštívil Martu, ačkoli byl velmi vzdálen, a vzkřísil jejího bratra Lazara z mrtvých. Nemožno ani chápati, jak velice tato světice využitkovala častých návštěv Ježíšových, ano možno i říci, že po nejsvětější Panně Marii byla Marta jednou z oněch osob, které Ježíš Kristus za svého smrtelného života nejvíce ctil, neboť »přijala často do svého domu téhož Syna Božího«,[1] kterého nosila nejsvětější Panna ve svém lůně, a vydržovala ze svého majetku toho, jehož Maria kojila svým mlékem.

Můžete míti ještě větší čest nežli tato světice a to kolikrátkoli chcete, přijímajíce Ježíše Krista do svého nitra při svatém přijímání. Očisťte své srdce, abyste se stali hodnými častého jeho přijetí, abyste mohli míti z tak velké milosti náležitý užitek.

II. **Oddanost svaté Marty k Ježíši.** Tato světice byla velmi vděčna za tolikerou laskavost Ježíše Krista a snažila se vždycky, když jí udělil milost své návštěvy, aby ho pohostila a jemu přisluhovala se vší možnou láskou. Horlivost, s níž prokazovala Ježíši Kristu tuto službu, byla tak veliká, že si »stěžovala, že ji nechá její sestra posluhovati samotnu a poslouchá jen pozor-

[1] Luk., 10., 38.

ně slova Ježíšova«,[1] jelikož se totiž o nic tak nestarala, než aby Ježíše dobře pohostila. Měla též k Ježíši takovou úctu a tak si ho vážila, že mu »šla daleko vstříc, když přicházel, aby vzkřísil Lazara z mrtvých«.[2]

Máte také tak velkou horlivost pro přijetí Ježíše Krista ve svatém přijímání, jakou měla svatá Marta pro jeho přijetí do svého domu a k jeho pohoštění ze svých statků? Úcta, kterou mu musíte dáti najevo, když k vám přichází, záleží v tom, že netrpíte ve svém srdci žádné nedokonalosti a že mu jdete vstříc, připravujíce svou duši velikou zbožností.

III. **Podivuhodná víra svaté Marty.** Není nic podivuhodnějšího nad víru, kterou projevovala svatá Marta, když vzkřísil Ježíš Kristus Lazara. Pravila Ježíšovi, že »kdyby tam byl, když byl její bratr nemocen, nebýval by tento umřel, že však ví, že mu Bůh všecko učiní, zač ho poprosí, a že když ho bude chtíti vzkřísiti, že to může snadno učiniti. Když jí pak Ježíš řekl, že její bratr opět vstane z mrtvých, odvětila mu, že ví, že vstane v den nejposlednější. Když Ježíš dodal, že on jest vzkříšení a život a že ti, kdož v něho věří, živi budou a neumrou, tázal se jí, zdali tomu věří. Tu ona odpověděla, že ovšem věří, že on jest Kristus, Syn Boha živého, jenž přišel na tento svět«.[3] Tato odpověď, shodující se s odpovědí svatého Petra, za niž byl tak velice pochválen od Ježíše Krista, zasluhuje pro velikou víru zračící se v ní zcela zvláštního uctění.

Vaše víra musí se jeviti jmenovitě ve vašich skutcích tím, že je konáte v duchu víry, jak jste k tomu zavázáni podle ducha svého institutu.

[1] Luk., 10., 40. — [2] Jan, 11., 20. — [3] Jan, 11., 21.—27.

Duchovní kytice. *Pane, ten, kterého miluješ, jest nemocen.* (Jan, 11., 3.)

SVATÝ IGNÁC Z LOYOLY.

31. července.

148. ROZJÍMÁNÍ.

Pokládám za škodné všecko pro vznešenost poznání Ježíše Krista, Pána mého, pro nějž to všecko jsem obětoval a pokládám za výkal, abych získal Krista. (Filip, 3., 8.)

Krátký obsah. — I. **Kající život svatého Ignáce.** Po svém obrácení žil tento světec s velkou přísností, stále oplakával své hříchy a mnoho se modlil.

Abyste náleželi úplně Bohu a zachovali se ve zbožnosti, musíte bráti své útočiště k umrtvování. Činili jste to? Konejte to věrněji!

II. **Jeho horlivost o spásu duší.** Aby mohl o tom lépe pracovati, oddal se studiu ve svém třicátém třetím roce; rád vyučoval dítky katechismu a nic mu nebylo drahé pro spásu jedné duše.

Váš úřad by byl málo užitečný, kdybyste v něm neměli na zřeteli spásu duší; abyste se v tom dodělali úspěchu, milujte rozjímání a buďte obětovní ke svým žákům.

III. **Dobro, jež prokázal svým Tovaryšstvem.** Několik společníků Ignácových se s ním spojilo, aby pracovali o své posvěcení a o dobro Církve, což činili s velkou horlivostí a s dobrým výsledkem.

K dosažení cíle svého institutu mějte totéž odloučení od všeho a tutéž horlivost.

I. Kající život svatého Ignáce po jeho obrácení. Když se obrátil tento světec k Bohu, vedl napřed velmi odloučený život. Ubytoval se v Manrese v nemocnici, kde se cvičil v konání tuhé přísnosti i navykl si jísti jen jednou za den, a to pouze chléb, který dostával jako almužnu, píti pouze vodu a bičovati se třikrát denně. Neustále oplakával své hříchy a trval denně sedm

hodin na kolenou. Aby se zbavil některých duševních utrpení, zůstal sedm dní bez potravy a bez ustání i nepřerušeně se modlil. Takto prodělal tento světec svůj noviciát v duchovním životě.

Když jste se oddali Bohu, začali jste také přísností? Jmenovitě tehdy jest třeba pěstovati ji, ačkoli jest jí potřebí po celý život, abychom se udrželi ve zbožnosti. Konejte za tím účelem aspoň malou část toho, co činil tento světec s takovou horlivostí.

II. **Horlivost svatého Ignáce o spásu duší.** Tento světec měl tak plamennou horlivost pro spásu duší, že, aby mohl za tímto účelem snadněji a s větším úspěchem pracovati, počal ve stáří třiceti tří roků studovati, ubytoval se v nemocnici a prosil o almužnu po celou tu dobu a vyučoval dítky a chudé lidi katechismu. Jeho horlivost byla i tak velkomyslná, že se odebral do Paříže a do Rouenu, aby ošetřoval jednoho nemocného společníka, který ho okradl; když se dověděl, že mladý jeden zhýralec jde, aby ukojil svou náruživost, vrhl se do zamrzlého rybníka a volal na něho, že nevyjde odtamtud, dokud se mladík nezřekne svého zlého úmyslu.

Váš úřad by měl málo užitku, kdybyste neměli při něm za cíl spásu duší. Nabádá vás vaše horlivost o chudé, že hledáte tak působivých prostředků jako jsou ty, jichž užíval svatý Ignác? S čím větší horlivostí se věnujete modlitbě za blaho dítek vám svěřených, tím snadněji budete moci s přispěním Božím dojímati jejich srdce.

III. **Dobro prokázané Církvi jeho Tovaryšstvem.** Když svatý Ignác pracoval takto pro slávu Boží s tak velkou zbožností, chudobou, po-

korou i horlivostí, přidružili se k němu někteří, aby pod jeho vedením pracovali s prospěchem ku blahu Církve. Konajíce velké pokroky ve ctnosti učinili slib, že opustí všechny své statky a věnují se jediné obrácení duší a jejich duchovnímu pokroku, že se úplně poddají papeži, aby činili to, co uzná za nejprospěšnější pro duchovní blaho bližního. Takto počal svatý Ignác zakládati své Tovaryšstvo, jež jest Církvi tak užitečné a jež se rozšířilo po všech křesťanských zemích a zjednalo přijetí křesťanského náboženství na mnohých místech, kde byl Bůh do té chvíle neznám.

Poněvadž jest cíl vašeho institutu týž jako institutu, který založil svatý Ignác, totiž spása duší, a jelikož vás Bůh povolal, abyste vychovávali dítky ve zbožnosti, jakož činí i učedníci tohoto svatého zakladatele, žijte také v tak úplném zřeknutí všeho jako on a buďte naplněni také tak velkou horlivostí k zjednávání slávy Boží jako tento světec a jakou planou též řeholníci jeho Tovaryšstva, a dosáhnete hojného úspěchu u těch, jež vyučujete.

Duchovní kytice. *Všechno k větší slávě Boží.* (Svatý Ignác.)

SVATÝ PETR V OKOVECH.

1. srpna.

149. ROZJÍMÁNÍ.

Nyní vím na jisto, že Pán poslal anděla svého a vytrhl mě z ruky Herodovy. (Skut. ap., 12., 11.)

Krátký obsah. — I. **Apoštol byl uvržen do žaláře.** Herodes chtěje zničiti křesťanské náboženství, roz-

kázal zajati svatého Petra a ostřihati ho přísně v žaláři hodlaje ho usmrtiti. Bůh však bděl nad svou Církví.

Klaňte se moci Boží, jenž když chce, jako by si zahrával s mocí lidskou.

II. **Byl osvobozen.** Když byl Petr v žaláři, neustávali věřící modliti se za něho a byli vyslyšeni; Bůh poslal anděla, aby ho vysvobodil.

Děkujte Bohu, že dovolil, aby mohl svatý Petr dále hlásati evangelium a šířiti slávu Ježíše Krista.

III. **Vděčnost k Bohu.** Apoštol vypravoval shromážděným věřícím, jak byl zázračně vysvobozen; všichni vzdávali Bohu díky za takové dobrodiní.

Kéž vzpomínka na okovy svatého Petra, jež ještě Církev uctívá, vzbudí ve vás touhu po utrpení pro Ježíše Krista.

I. **Svatý apoštol byl uvržen do žaláře.** Tato slavnost byla ustanovena na poděkování Bohu za milost, kterou udělil Církvi, že vysvobodil svatého Petra ze žaláře, do něhož ho dal uvrci Herodes Agrippa s tím úmyslem, aby ho po několika dnech dal usmrtiti. Tento král zamýšlel zničiti v zárodku náboženství křesťanské tím, že odsoudil hlavu Církve k smrti. Pečoval tak starostlivě o to, aby byl svatý Petr střežen v žaláři, že dal rozkaz, aby to činilo »šestnáct vojínů, kteří se vždy čtyři a čtyři vystřídali«.[1] Čeho jest se však obávati tomu, jehož ochráncem jest Bůh? Vždyť králové mají nad lidmi jen tolik moci, kolik jim Bůh svěřil, a mohou jen tehdy ukládati o jejich život, když to Bůh dopustí. Jelikož nově založená Církev měla ještě potřebí svatého Petra, zůstal jen několik dní v moci Herodově, ačkoli byl řetězy spoután, a jak se zdálo, s velkou bezpečností střežen, neboť Bůh chtěl ho užíti, aby podporoval a sílil nově zřízenou Církev.

Klaňme se moci Boží, jenž když chce, zahrává si s mocí lidskou, poněvadž lidé mají jen tolik moci, kolik jim Bůh udělí z moci své.

[1] Skut. apošt., 12., 4.

II. **Svatý Petr byl vysvobozen.** »Pokud byl svatý Petr takto střežen v žaláři, neustávala Církev za něho vysílati modlitby k Bohu, které konečně byly vyslyšeny; neboť právě v onu noc, která předcházela dni, jejž ustanovil Herodes k popravě svatého Petra, spal tento svatý apoštol mezi dvěma vojíny spoután dvěma řetězy, a přede dveřmi žaláře bděli strážcové. Náhle přišel anděl, který naplnil ono místo světlem, a dotknuv se svatého Petra vzbudil ho a pravil mu, aby rychle vstal. V té chvíli spadli řetězové s jeho rukou. Anděl vedl svatého Petra skrze první i druhou stráž až k železné bráně, která se sama otevřela, a provázel ho pak na konec ulice, kde ho opustil. Tu poznal svatý Petr, jenž měl až dosavad všechno, co se dálo, za vidění a za sen, že Bůh vpravdě poslal anděla, aby ho vytrhl z ruky Herodovy a z očekávání lidu židovského«.[1]

Děkujme Bohu s Církví, že vysvobodil takto svatého Petra, aby mu umožnil hlásati evangelium a rozmnožovati stádce Ježíše Krista.

III. **Vděčnost k Bohu za vysvobození svatého Petra.** »Když přišel pak svatý Petr do domu, v němž byli shromážděni mnozí věřící k modlitbě, vypravoval jim, kterak ho Bůh vysvobodil ze žaláře«.[2] Všichni děkovali Bohu za udělenou mu milost. Okovy, jimiž byl spoután, byly chovány v Církvi vždy jako drahocenný ostatek a způsobily mnoho zázraků.

Největší pak zázrak, který mají způsobiti v našich srdcích, jest láska k utrpení a ku pohaně; neboť jen cestou svízelů můžeme přijíti do nebe. Musíme, jak praví svatý Pavel, »chlubiti se jen v kříži Pána našeho Ježíše Krista«, to jest v onom kříži, který Ježíš Kristus posvě-

[1] Skut. apošt., 5., 11. — [2] Skut. apošt., 12., 17.

til nesa jej a který jest život náš a spasení naše, neboť jest zdrojem života i spasení. Vzdávajíce s celou Církví úctu okovům svatého Petra uctívejme také okovy, které na nás Bůh vložil a prosme ho, aby, jako se zázračně spojily oba okovy tohoto svatého apoštola, i naše okovy sloučily se s nimi milostí Boží tak, že se staneme účastni jeho touhy po utrpení pro Ježíše Krista.

Duchovní kytice. *Pane, s tebou jsem hotov i do žaláře i na smrt jíti.* (Luk., 22., 33.)

SVATÝ DOMINIK.

4. srpna.

150. ROZJÍMÁNÍ.

Chodíce pak, kažte, říkajíce: »Přiblížilo se království nebeské.« Nemocné uzdravujte, mrtvé křiste, malomocné očisťujte, zlé duchy vymítejte. (Mat., 10., 7., 8.)

Krátký obsah. — I. **Láska světcova.** Byl vzorem kněžských ctností, měl velkou lásku zvláště k chudým, bylo mu utrpením, nemohl-li jim pomoci.

Máte vyučovati chudé dítky; Ježíš Kristus cení jako sobě prokázané, co činíte pro ně.

II. **Jeho horlivost.** Tento světec měl velkou soustrast s hříšníky. Svými kázáními, modlitbami, umrtvováními přivedl více než sto tisíc bludařů na pravou víru.

S vnitřním a umrtveným životem spojte velkou horlivost a spasíte mnoho dítek.

III. **Založil řád k hlásání evangelia.** Aby se dodělali úspěchu ve svém úřadě a získali duše, snaží se jeho učedníci vštípiti velkou zbožnost k nejsvětější Panně, zvláště k modlitbě růžencové.

Máte štěstí, že můžete vyučovati náboženství; k dosažení ochrany Mariiny pro své práce modlete se a dejte se modliti zbožně růženec.

I. Bezúhonný život světcův, jeho láska k chu-

dým. Jsa ještě mlád dosáhl svatý Dominik tak velké dokonalosti, že ho jeho biskup, jenž zamýšlel zavésti ve své kapitule obnovu, zvolil za kanovníka a jmenoval později svým arcijáhnem. V těchto úřadech vedl velmi vzorný život a dával najevo neobyčejnou horlivost. Jednou z nejhlavnějších jeho ctností byla soustrast s bližním a zvláště s chudými. Tato ho nabádala, aby činil pokání za hříchy jiných jako za své vlastní. Přiměla ho též k tomu, že prodal všechen svůj nábytek, aby mohl pomoci chudým, a když jim nemohl pomoci, plakal soustrastí. Když viděl jakousi ženu zarmoucenou nad tím, že syn její upadl do zajetí Maurů, nabídl se jí, aby byl sám prodán, anebo aby byl za něho vyměněn.

Víte, že jste pověřeni vyučováním chudých; následujte vzhledem k nim něžné lásky tohoto světce a překonejte svou přirozenost, když vás ponouká, abyste si vážili více bohatých než chudých. Dobro, jež učiníte chudým, bude pokládati Ježíš Kristus za sobě prokázané.

II. **Horlivost svatého Dominika o obrácení hříšníků.** Láska, kterou choval tento světec k chudým, vzbudila v něm planoucí horlivost pro vyučování a obrácení těch, kteří vedli prostopášný život; proto vzdal se úřadu kanovnického, v němž se pokládal za méně užitečného Církvi. Když se vzmáhal blud albigenských, činil vše, co mohl k jeho potlačení, a neštítil se cest ani přednášek, ani kázání ani spisování, ano snášel i při tom veškera utrpení a veškery námahy. S touto velkou horlivostí spojoval vroucí modlitbu, ustavičné slzy a velká umrtvování, aby způsobil obrácení oněch kacířů. Tyto prostředky, jichž užíval, měly tak šťastný výsledek, že jich obrátil více než sto tisíc.

Vaší povinností jest, abyste spojovali s živo-

tem odloučeným a umrtveným horlivost o spásu bližního; neboť cílem vašeho úřadu jest, abyste stále pracovali na křesťanské výchově dítek. Věnujte se jí se vší možnou péčí. Bude-li tomu tak, jak mnoho dítek přivedete k Bohu a učiníte je pravými křesťany!

III. **Svatý Dominik založil řád k hlásání evangelia.** Horlivost tohoto světce nevztahovala se pouze na to, co sám mohl činiti pro slávu Boží a spásu duší, ale když se s ním spojilo několik společníků, prosil papeže o zřízení řeholního řádu, v němž ti, kteří se stali jeho členy, vytkli si za cíl, že budou hlásati evangelium po celém světě. Tomuto cíli se právě věnovali jeho učedníci a činí tak i nadále. Jednou z nejhlavnějších jejich snah k nabádání věřících k zbožnosti jest, že pečují o to, aby jim vštípili zbožnost k nejsvětější Panně Marii, zvláště pak k modlitbě růžencové, kterou se sami ve sboru s velkou zbožností modlí.

Jak jste šťastni, že cílem vaším jest, abyste naučili dítky náboženství, a že je můžete za tím účelem denně vyučovati katechismu. Jedním z nejlepších prostředků, jichž můžete užívati k dosažení dobrého úspěchu ve svém úřadě, jest, chovati zvláštní zbožnost k nejsvětější Panně Marii a tuto zbožnost vštěpovati do srdcí těch, kteří jsou vám svěřeni. Modlíte se denně růženec a staráte se o to, aby se jej i vaši žáci modlili? S jakou zbožností se jej modlíváte a s jakou zbožností necháváte se jej modliti? Přinášíte tuto modlitbu jako povinný hold, který vzdává náš institut nejsvětější Panně, a užíváte jí jako mocného prostředku k získání její ochrany a přispění jak pro svůj institut, tak i pro svůj úřad?

Duchovní kytice. *Marii, matce milosrdenství, nezáleží na ničem tak, jako na obrácení hříšníků.* (Sv. Liguori.)

PANNA MARIA SNĚŽNÁ.

5. srpna.

151. ROZJÍMÁNÍ.

Jako člověk, jenž poklady hromadí, ten je, kdo má úctu ke své matce. (Eccli., 3., 5.)

Krátký obsah. — I. **Naše zbožnost k Marii.** Slavíc tento svátek chce nám Církev připomenouti, jak odměňuje Maria své oddané služebníky, a povzbuditi nás k rozmnožení důvěry k této dobré matce.

Buďte ujištěni, že vše, co konáte k uctění Mariině, bude hojně odměněno.

II. **Pohnutky naší důvěry k Marii.** Její důstojnost jako matky Boží, milosti, které obdržela, její výtečná svatost, její moc u Boha, toť jsou pohnutky, abychom měli naprostou důvěru k Marii.

Mějte velkou zbožnost k nejsvětější Panně a nebude vám ničeho chyběti, co se týká vaší spásy.

III. **Zbožné úkony úcty Mariánské.** Naše zbožnost k Marii musí býti stálá. Musíme: modliti se zbožně růženec a ostatní modlitby k její cti, uctívati její jméno a její obrazy, slaviti náležitě její svátky, vzývati ji často a učiti ji vzývati.

Konáte věrně tyto úkony a jak je konáte?

a) Svátek, který dnes Církev slaví, vzal svůj původ ve zvláštní zbožnosti římského šlechtice a jeho choti k nejsvětější Panně. Nemajíce dítek zasvětili jí všechen svůj majetek a prosili ji vroucně, aby jim udala, k čemu si přeje, aby jej vynaložili, což jim zjevila velmi stkvělým a neobyčejným zázrakem, neboť stalo se, že dne pátého srpna, kdy dosahuje teplota v Římě nejvyššího stupně, bylo místo, na němž si nejsvětější Panna přála, aby jí vystavěli chrám k její poctě, pokryto sněhem. Proto se tam papež odebral v průvodu všeho lidu a ozna-

a) V původním vydání začíná první stať následujícím odstavcem; jest to jediné rozjímání, jež vykazuje tedy úvod.

čil místo pro onen chrám, který pak byl vystaven nákladem oné šlechetné a velkomyslné rodiny. Velká zbožnost, kterou chovali tito slovutní manželé, vděčnost, kterou jim za to blahoslavená Panna dala najevo, a úplná důvěra, kterou k ní máme míti, musí nás nabádati, abychom je učinili dnes předmětem svého rozjímání.

I. **Musíme míti velkou zbožnost k Marii.** Nemůžeme obětovati nejsvětější Panně časné statky, neboť jsme se zřekli světa a opustili jsme všechno, abychom se zasvětili službě Boží. Čeho od nás žádá, a příčina proč, jak se zdá, ustanovila Církev svátek, který dnes slaví ke cti matky Boží, jest, aby nás nabádala k zvláštní zbožnosti k ní, abychom tuto zbožnost vštěpovali těm, jichž výchovou nás Bůh pověřil. Pozorujme velkou milost, kterou tohoto dne prokázala nejsvětější Panna oněm dvěma osobám, jež byly tak horlivy o její uctívání, milost totiž, že chtěla, aby se v celé Církvi činila vzpomínka na ně a na jejich zbožnost k ní, aby to, co učinily k její poctě a co ona učinila v jejich prospěch, bylo hlásáno všemi věřícími až na věky.

Buďme ujištěni, že všechno, co činíme ke cti nejsvětější Panny Marie, a vše, čím napomáháme, aby i jiní ji uctívali, bude nám skrze ni Bohem hojně odměněno. Uznávejme ji vždy za svou dobrou matku, neboť Ježíš Kristus ji dal za matku všem, kteří jsou jí zbožně oddáni, když krátce před svou smrtí řekl svatému Janu: »Hle, matka tvá.«[1]

II. **Pohnutky naší důvěry k Marii.** Co nás musí zvláště nabádati k velké zbožnosti k nejsvětější Panně, jest okolnost, že byla vysoce poctěna věčným Otcem, jenž jí dal důstojnost nade všechny tvory, poněvadž nosila ve svém lůně toho, jenž jest mu roven a má s ním jednu a tu-

[1] Jan. 19., 27.

též přirozenost. Jest vyvýšena nade všechny tvory hojností milostí, jež obdržela, neboť nikomu se jich nedostalo tolik jako jí, dále pak též čistotou svého života, jíž se nikdo nevyrovnal. Proto praví svatý Anselm, že »se zajisté slušelo, aby byla nadána velkou slávou a by byla nanejvýš povýšena nade všechno stvoření ta, které nikdo nepřevyšuje kromě Boha«. Není skutečně povznesena neporovnatelně nade všechny tvory ta, jež se stala chrámem Boha živého a počala Syna Božího? Vším právem bývají tedy na ni vztahována slova 131. žalmu: »Vyvolilť si Hospodin Sion, zvolil si jej za své sídlo,«[2] a slova žalmu 64.: Chrám tvůj svatý jest.[3] Opat Rupert dí ještě mnohem více, an praví, že od okamžiku, kdy Duch svatý sestoupil na nejsvětější Pannu Marii, aby způsobil tajemství vtělení Syna Božího, stala se úplně krásnou božskou krásou. Proto dí také svatý Bernard, že musíme uctívati nejsvětější Pannu s přeněžnou zbožností, jelikož Bůh v ni složil plnost všeho dobra uloživ do jejího lůna Slovo Boží.

Co nás zcela zvláště musí nabádati k jejímu uctívání, jsou velké statky, které tím získáváme. »Chovejme,« praví týž světec, »velkou úctu a něžnou zbožnost k nejsvětější Panně Marii, neboť skrze ni nabýváme dober, jež nám chce Bůh uděliti.« Na jiném místě uvádí podrobnosti všech oněch dober a vyjadřuje se takto: »Duch svatý rozdává všechny své dary, všechny své milosti a všechny ctnosti, komu chce, kdy se mu zalíbí a takovým způsobem i takovou měrou, jak uznává za dobré, a činí tak skrze nejsvětější Pannu.« K povzbuzení naší důvěry dodává svatý Anselm: »Vzýváme-li jméno matky Boží, i kdyby ten, jenž béře k ní své útočiště, nezasluho-

[2] Žalm. 131., 13. — [3] Žalm. 64., 6.

val, aby byl vyslyšen, tedy stačí zásluhy této svaté matky Boží, aby pohnuly božskou dobrotivost k udělení toho, zač prosíme.« — »Mějme tedy důvěru,« praví ještě svatý Bernard, »že budeme-li míti pravou zbožnost k nejsvětější Panně, nebude nám ničeho chyběti, čeho nám k našemu spasení třeba.«

III. **Zbožné úkony úcty Mariánské.** Málo by nám prospělo, kdybychom byli přesvědčeni o nutnosti zvláštní zbožnosti, kterou musíme míti k nejsvětější Panně Marii, a nevěděli, v čem tato zbožnost záleží, a nekonali jí skutky a nedávali jí najevo při různých příležitostech. Poněvadž jest matka Boží povýšena nade všechny tvory, proto musíme k ní míti větší zbožnost, než ke všem ostatním svatým, ať jest to kterýkoli. Svou zbožnost k svatým dosvědčujeme v jistých dobách a v určité dny roku, avšak zbožnost, kterou máme míti k nejsvětější Panně Marii, musí býti ustavičná. Proto jest v našem institutu pravidlem: 1. že nemá uplynouti dne, aniž se modlíme růženec, a že se jej máme modliti vždy, jdeme-li ulicemi; 2. že máme slaviti všechny svátky nejsvětější Panny s velkou slavností; 3. že máme obnažiti hlavu a ukloniti se při vyslovování jejího jména a když jdeme kolem jejího obrazu, zbožnost k ní toho žádá; 4. že ji máme míti za hlavní ochranitelku naší společnosti a že se máme každodenně utíkati pod její ochranu, a to ráno a večer na konci rozjímání, jakož i po každém cvičení, a bráti k ní své útočiště skládajíce v ni veškeru svou důvěru; 5. že ji máme vzývati v nejnaléhavějších potřebách jako svou přímluvkyni u Boha po Ježíši Kristu.

Konáme věrně všechny tyto zbožné obyčeje k nejsvětější Panně? Jak je konáme? Děje se

tak podle shora uvedených úmyslů? Nezanedbávejme jich, chceme-li získati pro zásluhy nejsvětější Panny hojnost milostí.

Duchovní kytice. *Buďme horlivými služebníky matky Boží a budeme neomylně patřiti do počtu vyvolených.* (Sv. Liguori.)

PROMĚNĚNÍ PÁNA NAŠEHO JEŽÍŠE KRISTA.

6. srpna.

152. ROZJÍMÁNÍ.

Ježíš pojal Petra, Jakuba a Jana a vedl je na horu vysokou v soukromí a proměnil se před nimi. (Mat., 17., 1., 2.)

Krátký obsah. — I. **Sláva Ježíšova skryta za jeho života.** Jelikož vzal Spasitel na sebe naše hříchy, jevil se jako obyčejný člověk, podroben bědám tohoto života; na venek skrýval slávu, které požívala jeho duše.

K zničení hříchu v sobě staňte se podobnými obětnému Ježíši a snášejte s ním utrpení.

II. **Sláva Ježíšova zjevná na hoře Tábor.** Ježíš ukázal na hoře Tábor několik paprsků své slávy třem ze svých apoštolů; byl ozářen světlem a obličej jeho stkvěl se jako slunce.

Svou duši musíte proměniti tak, aby náležela zcela Bohu a hledala jen jeho lásku.

III. **Okolnosti proměnění Páně.** Ježíš se proměnil a Bůh Otec prohlásil ho za »svého milého Syna« na místě osamělém, když se modlil a rozmlouval o svém utrpení.

V ústraní a při modlitbě bude vaše duše osvícena a dosáhne síly k snášení utrpení pro Boha.

I. **Sláva Ježíšova skryta za jeho života.** Ježíš Kristus sestoupil na zemi, aby učinil zadost za naše hříchy a byl »vždy věčným Otcem pokla-

dán za učiněného pro nás hříchem«,[1] poněvadž byl obtížen hříchy celého světa, ačkoli se hříchu nikdy nedopustil, aniž se dopustiti mohl; proto dlel na světě podroben všem utrpením tohoto života a všem bědám, jež jsou následky hříchu. Pročež se vždy jevil jako obyčejný člověk skrývaje lesk své slávy, které požívala jeho duše a na níž mělo právo míti účast jeho svaté člověčenství od okamžiku svého početí. Ano, snášel i rád posměch, pohanu a urážky od těch, kteří nežili podle jeho učení. Ze závazku, který vzal na sebe, aby činil za nás spravedlnosti svého Otce zadost, pokládal se podle prorockého výroku Davidova za »pohanění lidí a povrhele chátry«,[2] ačkoli byl králem slávy.

My, kteří jsme se v hříchu zrodili a v hříchu také žili, musíme býti podobni Ježíši Kristu v tomto životě a trpěti zde s ním i zničiti v sobě hřích, chceme-li ho míti za hlavu a býti jeho údy. Proto jest třeba, jak nás tomu učí svatý Pavel, aby nás »ani soužení, ani úzkost, ani hlad, ani nahota, ani nebezpečenství, ani protivenství, ani meč nemohly odloučiti od lásky Kristovy. Jestliže jsme vražděni pro lásku k němu, dí týž apoštol, a jestliže jsme považováni za ovce k zabití, musíme všechna tato utrpení přemáhati jsouce povzbuzeni příkladem toho, jenž nás tak miloval«,[3] že se z lásky k nám vydal na smrt.

II. **Sláva Ježíšova zjevná na hoře Tábor.** Ačkoli cílem, který si Syn Boží vytkl při příchodu svém na tento svět, bylo, aby za nás trpěl, chtěl přece na krátkou dobu a jako přechodně ukázati třem svým apoštolům několik paprsků své slávy. »Vyvedl je proto na odloučené místo, na vysokou horu,«[4] kde se napřed věnoval modlit-

[1] II. Kor., 5., 21. — [2] Žalm, 21, 7. — [3] Řím., 8., 35., 37. — [4] Mat., 17., 1.

bě, když pak se modlil, proměnil se před nimi. »Tvář jeho zastkvěla se jako slunce a roucho jeho zářilo světlem a učiněno jest bílé jako sníh.«[1] Svatý Petr, jenž byl při tomto tajemství přítomen, vydává o tom, co viděl, svědectví a dí: »My sami jsme byli nazirateli velebnosti Ježíše Krista, neboť obdržel od Boha Otce čestné i slavné svědectví, když jsme dleli s ním na hoře svaté«.[2] Také Mojžíš a Eliáš se při tom zjevili a přidružili se k němu, aby mu prokázali poctu. Ježíš Kristus se tedy pouze proměnil, poněvadž slávu choval stále v sobě, a proto mohla býti tato změna, která se jevila na něm, jen zevnitřní.

Tomu však není tak s námi, neboť jest nutno, aby proměna, jež se má státi na nás, byla vnitřní, a abychom byli úplně proměněni světlem a plností milosti a tím, že máme ducha Božího. Jeví-li se pak nějaká změna v našem zevnějšku, musí to býti pouze odlesk štěstí, jehož požíváme v nitru své duše, neboť pak zabývá se duše Bohem a tím, co máme konati z lásky k němu.

III. **Ježíš se proměnil v ústraní, a když se modlil.** V ústraní a »při modlitbě stalo se proměnění Ježíše Krista, a předmětem rozmluvy jeho s Mojžíšem a Eliášem při tomto proměnění bylo to, co se mělo na něm vyplniti při jeho utrpení a smrti, kterou měl podstoupiti na kříži u města Jerusalema«,[3] jak sám si přál. Stalo se, že když Ježíš Kristus právě takto mluvil o svém utrpení a o své smrti, že se »ukázal světlý oblak, který ho a Mojžíše i Eliáše zastínil, a že z tohoto oblaku, v němž se objevila sláva Boží, zazněl hlas, jenž pravil: »Tentoť jest Syn můj milý, toho poslouchejte.«[4] Svatý Petr, jenž vypra-

[1] Mar., 9., 2. — [2] II. Petr., 1., 16.—18. — [3] Luk., 9., 29., 31. — [4] Luk., 9., 34., 35.

vuje, co se při tomto tajemství událo, praví, že také slyšeli onen hlas, jenž zazněl s nebe.

Z toho všeho musíme poznati: 1. že jen v ústraní a při modlitbě dospěje duše ku pravému proměnění nebo spíše k svému přeměnění a že bývá osvícena Bohem; 2. když jest takto proměněna s Ježíšem Kristem, že musí ráda rozmlouvati o jeho utrpení a o jeho kříži, aby dokázala, že všechna její touha odnáší se k tomu, aby se připodobnila Ježíši Kristu ve stavu jeho utrpení, neboť věčný Otec uzná ji jen potud za svou milovanou dceru, pokud bude míti lásku k utrpením a pokud každodenním konáním této lásky a cvičbou v ní podá o ní důkaz jsouc pamětliva oněch slov Ježíše Krista, podle nichž musíme »nésti každodenně svůj kříž, chceme-li býti jeho učedníky«.[1]

Duchovní kytice. *Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo, toho poslouchejte.* (Mat., 17., 5.)

SVATÝ KAJETÁN.

7. srpna.

153. ROZJÍMÁNÍ.

Hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno. (Mat., 6., 33.)

Krátký obsah. — I. **Horlivost svatého Kajetána.** Když byl vysvěcen na kněze, zabýval se horlivě spásou duší, dny zasvětil svému úřadu a noci studiu, pokání a rozjímání.

Poněvadž máte vyučovati náboženství, studujte je pečlivě; získávejte milosti Boží na své práce modlitbou i umrtvováním.

[1] Luk., 9., 23.

II. **K jakému účelu založil svůj řád.** Jako odpověď na útoky bludařů založil tento světec řád řeholníků, jejichž bezúhonný a nezištný život měl sloužiti duchovenstvu za vzor.

Buďte příkladem zbožnosti svým žákům, buďte ve svém úřadě naprosto nezištní.

III. **Jeho odevzdanost do prozřetelnosti Boží.** Svatý Kajetán uložil svým řeholníkům úplné zřeknutí všeho; neměli míti žádného majetku, neměli prositi o almužnu, ale vše očekávati od prozřetelnosti Boží.

Máte vyučovati bezplatně, střezte se, abyste nepřijali ničeho od žáků, ani od jejich rodičů.

I. **Horlivost světcova o spásu duší.** O svatém Kajetánu možno říci, že dnové jeho byli naplněni a že zemřel »v plnosti dnů«,[1] jak jest řečeno o starých patriarších, neboť jakmile obdržel svatá svěcení, věnoval se tak zjednávání spásy duší, že se zdálo, že mu k této práci nestačí ani den ani noc, tak plamenná a vytrvalá byla jeho horlivost pro spásu bližního. Celý den věnoval udílení svatých svátostí, návštěvám a povzbuzování nemocných a konání jiných zbožných skutků a ztrávil pak skoro celou dobu noční v konání kajících skutků, ve studiu a v rozjímání, takže to, čím se zabýval v noci, sloužilo mu za přípravu k tomu, co měl činiti ve dne.

Poněvadž jest vaší povinností, abyste pracovali na spáse bližního, chovejte při zastávání svého úřadu totéž smýšlení, jaké měl svatý Kajetán, k dobrému plnění svého úřadu. Studujte proto katechismus, čtěte dobré knihy, věnujte se s vroucností rozjímání, a jak toho vyžaduje duch vašeho institutu, umrtvujte svého ducha i své smysly. Studiem se musíte důkladně vyučiti pravdám, neboť vaše nevědomost byla by trestuhodná, jelikož by zavinila nevědomost těch, kteří jsou vám svěřeni. Rozjímání a umrt-

[1] Genes., 25., 8.

vování jest vám rovněž potřebno, abyste mohli získati milosti Boží pro sebe i pro své žáky.

II. **K jakému účelu založil svatý Kajetán svůj řád.** Když tento světec pozoroval, že jednou z nejobyčejnějších a nejtrapnějších výtek, jež činil Luther Církvi, byl málo uspořádaný život kněží, proto se domníval, že nejlepším prostředkem k umlčení tohoto odpadlíka bude založení řádu regulovaných kleriků, kteří svým spořádaným a nezištným chováním měli sloužiti duchovenstvu za příklad jak neúhonností svých mravů, tak i dokonalou nezištností při plnění kněžského úřadu. Vzdal se svého výnosného místa a založil se třemi společníky, z nichž jeden byl biskupem, jenž se ale zřekl svého biskupství, řád, který slouží v Církvi k velkému vzdělání.

Dvou věcí jest vám potřebí ve vašem institutu, totiž podle řeholních pravidel vedeného života a nezištnosti. To jsou také nejvhodnější prostředky k dosažení úspěchu v duších. Životem podle řeholních pravidel budete vzdělávati své žáky a budete jim stálým příkladem skromnosti, způsobnosti a zbožnosti, což jim bude velmi dojímavým vyučováním; s nezištností pak vykonáte všechno s milostí a jediné pro Boha, jenž požehná jistojistě všemu, co podniknete.

III. **Úplná odevzdanost svatého Kajetána do prozřetelnosti Boží.** Možno-li tak říci, přivedl tento světec zřeknutí všeho ve svém řádě až k takové výstřednosti, že nejen nechtěl, aby jeho řeholníci neměli žádných rent a žádných příjmů ani společně ani osobně, ale zapověděl jim též, aby prosili o almužnu jak sami, tak i skrze někoho jiného, jsouce odevzdáni, pokud se týká živobytí, oděvu a všech tělesných potřeb, do prozřetelnosti Boží. Spoléhal na slova Ježíše Krista

ve svatém evangeliu, že »nemáme úzkostlivě pečovati o to, co budeme píti, anebo co budeme jísti a o všechny životní potřeby, neboť, budeme-li nejprve a jediné hledati království Božího, toto všecko bude nám přidáno«.[1] Bůh také tyto řeholníky neopustil v jejich potřebách a přišel jim mnohdy na pomoc mimořádnými prostředky.

Ve svém úřadě nemůžete prováděti nezištnosti ani příliš daleko; neboť chudí jsou to, jež máte vyučovati. Vyučujte je svými příklady, abyste je naučili milovati chudobu, ať vás nabádá vaše nezištnost k žití podle chudoby tak, jak se Bohu zalíbí. Víte též, že jste se zavázali, k bezplatnému vyučování, a kdyby bylo třeba, že budete raději živi pouhým chlebem, než abyste něco přijali. Mějte se tedy na pozoru, abyste nikdy ničeho nepřijímali, ať jest to cokoli, ani od žáků ani od jejich rodičů. Proste o tohoto ducha nezištnosti na přímluvu svatého Kajetána.

Duchovní kytice. *Doporučuji bratřím ... aby se věnovali svému úřadu s horlivostí i s nezištností.* (Sv. Jan Kř. z La Salle. — Závět.)

SVATÝ VAVŘINEC, MUČEDNÍK.

10. srpna.

154. ROZJÍMÁNÍ.

Kdo by ztratil život svůj pro mne, nalezne jej. (Mat., 16., 25.)

Krátký obsah. — I. **Světcova láska k chudým.** Tato láska byla neobyčejná. Rozdal statky, které měl v opatrování, chudým, shromáždil chudé a představil je císaři jako poklady Církve.

[1] Mat., 6., 31.—33.

Chovejte totéž smýšlení i vy, jimž svěřil Bůh chudé dítky, jež jsou mu tak drahé.

II. **Jeho touha po mučednictví.** Byl zarmoucen, že nemohl provázeti svatého Sixta k smrti, potěšil se však, když se dověděl, že podstoupí brzy ukrutnou smrt.

Kdy budete míti opravdovou touhu po utrpení? Proste za ni na přímluvu svatého Vavřince.

III. **Jeho vytrvalost v mukách.** Císař jsa popuzen odsoudil tohoto světce k hrozné smrti; nic nezviklalo však jeho zmužilosti; když stravoval oheň jeho tělo, dával najevo radost.

Vždy budete míti něco snášeti, kéž to činíte s dobrým smýšlením.

I. **Láska svatého Vavřince k chudým.** Nemožno si ani představiti, jak velkou lásku i vážnost měl svatý Vavřinec k chudým. Jeho láska k nim způsobila, že když byl svatý Sixtus, papež, jehož jáhnem byl, veden k umučení a jemu rozkázal, aby rozdal všechen majetek, který byl složil do jeho rukou, hned vykonal onen rozkaz a vyprázdnil církevní pokladnici úplně. Pak podal důkaz o tom, jak velice si vážil chudých. Když se císař dověděl, že mu byl svěřen církevní majetek, žádal o vydání pokladů u něho uložených. Vavřinec shromáždil chudé, ukázal je císaři a pravil, že to jsou poklady Církve.

Obdivujme velkou víru tohoto světce, který pokládal chudé za poklady církevní, to jest za to, co jest v ní nejznačnějšího, poněvadž jsou v nejužším vztahu k Ježíši Kristu. Buďme proniknuti smýšlením tohoto světce zvláště my, jimž svěřil Bůh nejcennější část svých pokladů.

II. **Touha svatého Vavřince po mučednictví.** Nemožno ani s dostatek chváliti touhu tohoto světce po mučednictví, jež se jevila, když byl veden svatý Sixtus k smrti. Podle udání svatého Ambrože a podle toho, co jest vyjádřeno v církevních hodinkách, pravil mu: »Kam jdeš, svatý Otče, bez svého syna? Jdeš se sám obětovati,

aniž jsi provázen svým jáhnem, bez něhož jsi doposud nikdy nechtěl přinášeti obět těla a krve Ježíše Krista na oltáři? Jest něco, co se ti na mně nelíbí a shledal jsi mě nehodným mého úřadu? Cože, ty jsi mi svěřil rozdílení krve Ježíše Krista a bráníš mi, abych tě doprovázel při prolévání krve tvé!« Tento světec, jenž měl více ještě žáru ve svém srdci než ve svých slovech, mohl býti zdržen jen odpovědí svatého Sixta, jenž mu předpověděl, že bude trpěti po třech dnech ukrutné muky.

III. **Vytrvalost svatého Vincence v mukách.** Tento světec dokázal svou radostí, kterou dával najevo při svém mučení, že jeho touha po mučednictví byla opravdová. Císař, jemuž představil chudé místo pokladů církevních, pokládal takové jednání za největší potupu a dal ho proto mučiti kleštěmi a železnými hřebeny a boky jeho páliti rozžhavenými plotnami. Když však viděl, že jest vytrvalý a stále vesel při těchto mukách, rozkázal jej položiti na železný rošt a znenáhla péci jeho tělo na ohni, aby zkusil, zdali by nemohl zviklati jeho vytrvalosti. Oheň však naopak rozmnožil tak velice jeho radost a roznítil vnitřní oheň, jenž ho stravoval, že když již bylo jeho tělo zpola upečeno, pravil tyranu, aby jej dal obrátiti na druhou stranu, aby byl úplně upečen a on mohl si dobře pochutnati.

Co řekneme takové vytrvalosti? Bude nám pohnutkou, která nás naplní láskou k utrpením? Zrodili jsme se k utrpení, v utrpení musíme žíti a trpíce, musíme zemříti. Prosme toho světce, aby nám vyprosil od Boha taková svatá smýšlení.

Duchovní kytice. *Bůh zkusil je a shledal, že ho jsou hodni.* (Moudr., 3., 5.)

SVATÝ KASIÁN, BISKUP A MUČEDNÍK.

13. srpna.

155. ROZJÍMÁNÍ.

Toužíce po vás byli jsme hotovi sděliti s vámi nejen evangelium Boží, nýbrž i sebe samy. (I. Thes., 2., 8.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Kasián zřídil školu.** Za pronásledování Juliana Odpadlíka domníval se tento světec, že nemůže lépe sloužiti Církvi, než když bude vyučovati dítky a vychovávati je ke zbožnosti.

Važte si svého úřadu, jakožto jednoho z nejzpůsobilejších k poskytnutí Církvi silného základu.

II. **Byl odsouzen k smrti.** Světec byl přistižen při vyučování náboženství, byl vydán svým žákům, jimž bylo nařízeno, aby ho usmrtili svými rydly; jeho trpělivost byla rekovná při tomto ukrutném mučení.

Dávejte najevo vždy velkou trpělivost se svými žáky, zvláště pak, když je musíte kárati.

III. **Radoval se ze svého mučednictví.** Mučednictví bylo odměnou, kterou obdržel svatý Kasián za dobro, jež prokazoval svým žákům; radoval se z toho a prosil Boha, aby jim zjednala jeho smrt duševní život.

Očekávejte v odměnu za své práce utrpení, milujte však neméně svůj úřad.

I. Svatý Kasián zřídil školu, aby sloužil Církvi. Nemožno ani dostatečně chváliti horlivost, kterou jevil svatý Kasián, když císař Julian Odpadlík zapověděl, aby katolík vyučoval mládež; měl za to, že nemůže zastávati v Církvi užitečnějšího a k udržení náboženství způsobilejšího úřadu nad úřad učitelský. Snažil se se vší možnou pečlivostí, aby vyučoval dítky, a uče je čísti a psáti vzdělával je zároveň v nábožnosti a vychovával je v bázni Boží. Císař usiloval o to, aby náboženství zničil tím, že zrušil školy; tento světec naopak vyhledával prostředky k jeho zřízení vyučováním i vychováváním mládeže. Jak často se stává, že úřady, které pokládají lidé za méně čestné, přinášívají mnohem více užitku než úřady nejskvělejší.

Pokládejte svůj úřad za jeden z nejdůležitějších a nejznamenitějších v Církvi, poněvadž jest nejzpůsobilejší k jejímu podporování a k poskytnutí jí pevného základu.

II. **Svatý Kasián byl odsouzen k smrti.** Trpělivost svatého Kasiána byla podivuhodná. Byl obžalován u soudce jako křesťan; nalezli ho, an vyučoval ve své škole dítky tajemství víry. Naléhali na něho, aby vyznal své náboženství. Vyznal, že jest křesťanem, čemuž s dostatek nasvědčovalo jeho vyučování. Byl hned souzen a odsouzen a ortel proveden. Byl vydán do rukou svých žáků, kteří ho usmrtili železnými rydly, jichž užívali při psaní. Toto mučení bylo tím ukrutnější, jelikož tyto děti měly málo síly k jeho usmrcení. Jaké trpělivosti bylo tomuto světci třeba, aby trpěl tak dlouho i tak vytrvale, a to od těch, jimž věnoval tolik námahy!

Tento světec jest vaším ochráncem a vy jste následovníky v jeho úřadě, jste též následovníky jeho trpělivosti? Jak často se dáváte strhnouti prvním rozčilením k bití dítek, což jest proti řeholním pravidlům a veškerému dobrému pořádku, anebo že snad káráte bez rozvahy a v nepravý čas. Nemůžete svých žáků lépe učiti, než když jim dáváte dobrý příklad a když potlačujete v sobě každé hnutí hněvu.

III. **Svatý Kasián radoval se ze svého mučednictví.** Muky, které snášel svatý Kasián, byly jedinou odměnou, které se mu dostalo za jeho péči od jeho žáků. Pokládal se však za šťastného, že ti, které se snažil získati Ježíši Kristu, zjednali mu smrt. Když pozoroval, že brzy zemře pod ranami, které z jejich rukou obdržel, přál si jen, aby jeho krev, tryskající na ně, dala jejich duším život.

Veškerá vděčnost, kterou možno očekávati za

vyučování dítek, zvláště pak chudých, jest spílání, potupa, pomluva, pronásledování, ano i smrt. Toť odměna světců a apoštolských mužů, jakož byla též odměnou samého Pána našeho, Ježíše Krista. Neočekávejte jiné odměny, máte-li ve svěřeném vám úřadě na zřeteli Boha. To jest právě, co vás musí povzbuditi, abyste se mu věnovali s větší láskou, a co vám poskytne prostředek k dosažení většího zdaru; neboť čím budete věrnějšími Bohu v příležitostech k utrpení, tím více milostí a požehnání udělí vám Bůh při plnění vašeho úřadu.

Duchovní kytice. *Jako utrpení Kristova plynou hojně na nás, tak hojná jest skrze Krista i útěcha naše.* (II. Kor., 1., 5.)

NANEBEVZETÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

15. srpna.

156. ROZJÍMÁNÍ.

Kdo je ta, která stoupá z pouště, opřená o svého miléhо? (Cant., 8., 5.)

Krátký obsah. — I. **Smrt nejsvětější Panny Marie.** Uchvácena láskou k Bohu toužila Maria, aby mohla opustiti svět a vejíti do nebe. Proto jí byla smrt sladkou a její duše se oddělila bez námahy od svého těla.

Jelikož jste opustili svět, buďte odloučeni ode všeho, pak umřete bez námahy.

II. **Její vzkříšení.** Maria vstala brzy po své smrti z mrtvých. Slušelo se, aby tělo, jež sloužilo k utvoření těla Ježíšova, uniklo porušení hrobnímu, a by neposkvrněná Panna, nebyla podrobena tomuto trestu za hřích.

Proste Marii, aby vás uchovala od zkaženosti světské a pomohla vám k velké čistotě.

III. **Její nanebevzetí.** Maria byla vzata na nebe s tě-

lem i s duší; tam obdržela korunu slávy, kterou zasluhovala její důstojnost jako matky Boží, svatost její duše a čistota jejího těla.

Zbavte se svých smyslů umrtvováním a povedete na zemi život jakoby nebeský.

I. **Smrt nejsvětější Panny Marie.** Nejsvětější Panna Maria, jež byla unášena za svého života láskou k Bohu, zůstávala na zemi jen s hořem a z oddanosti do vůle Boží. Proto se jí zdála smrt sladkou a příjemnou, a poněvadž její duše lpěla takřka jen velmi nepatrně na jejím těle, proto zemřela bez bolesti. Převeliká radost, které tehdy požívala, a jejíž příčinou byla touha po patření na Boha, kterou chovala, naplnila ji takovou útěchou, že opustila lehce a bez veškerého násilí zemi a vznesla se k nebi. Blažené zbavení pout tělesných duše Mariiny, jež byla již prosta všeho, co ji mohlo poutati k zemi.

Poněvadž jsme opustili svět, nesmí býti již ničeho, co by nás k němu poutalo, a musíme býti vždy připraveni na smrt; toť užitkem z odloučení ode všeho. Jen proto se obáváme smrti, poněvadž opouštíme jen s nevolí, co milujeme, a na čem lpíme. Snažte se tedy odhodlaně následovati nejsvětější Panny v jejím úplném odloučení ode všeho a vyproste si od Boha s jejím přispěním milost dobré smrti.

II. **Vzkříšení Mariino.** Nejsvětější Panna Maria nezůstala dlouho v hrobě, několik dní po své smrti vstala z mrtvých. Slušelo se zajisté, aby jí udělil Bůh tuto přednost; neboť nade vši pochybnost nebylo by slušno, aby tělo, z něhož bylo utvořeno tělo Ježíše Krista, propadlo hnilobě. Důstojno bylo též dobrotivosti Boží, aby ona tak zvláštní čistota nejsvětější Panny byla odměněna tímto tak velkým dobrodiním. Jak bys mohl, ó můj Bože, dopustiti, aby tělo nejsvětější

Panny, jež bylo svatostánkem vtěleného Slova, chrámem Ducha svatého a svatou archou milostmi zahrnuté duše, zůstalo od ní dlouho odděleno a nedosáhlo po své smrti všech předností, jimiž mohlo býti poctěno?

Zvláštní milost, za kterou dnes máme prositi nejsvětější Pannu, jest, aby nás osvobodila a učinila nás úplně prostými nákazy světské, aby nám zvláště zprostředkovala velkou čistotu, jež jest pravou neporušitelností, kterou máme zjednati svému tělu. Poněvadž nejsvětější Panna Maria měla tuto ctnost ve vší její dokonalosti, proto nám může býti velmi nápomocna k jejímu zachování.

III. **Nanebevzetí nejsvětější Panny.** Největší milost, jíž byla obdařena nejsvětější Panna po své smrti, a kterou dnes Církev zvláště uctívá, jest, že byla anděly s tělem i s duší na nebe vzata. Slušelo se, aby její svaté tělo, jež bylo živým nebem, praví svatý Jan Damascenský, bylo vzato na nebe hned, jakmile přestalo na tomto světě žíti, aby ta, jež byla matkou vtěleného Slova, byla jím hned přijata a posazena vedle jeho trůnu, aby se jí dostalo slávy, které zasluhuje tato podivuhodná důstojnost. Proto byla také povýšena nad všechny blahoslavené duchy, kteří ji uctívají jako svou královnu. Také se slušelo, aby nejsvětější Panna, která byla obdařena tak hojnými milostmi a která spolupůsobila s nimi vždy tak věrně, došla takto též hojné oslavy, aby její tělo oduševněné zamítnutím smyslných rozkoší zemřelo jen, aby učinilo zadost všeobecnému zákonu a následovalo své duše do nebe.

Odloučíme-li se úplně od svých smyslů, povedeme na zemi život nebeský a tělo naše nabyvši jakési neporušenosti bude, ačkoli mrtvé,

před Bohem vždy živé proměnou, kterou v něm způsobila milost. Proste nejsvětější Pannu, aby vám dnes vymohla této milosti, aby vaše tělo umrtvováním smyslů stalo se účastným života duše, nemělo již na ničem ve světě zalíbení a žilo jaksi tak, jako by bylo již v nebi.

Duchovní kytice. *Mám tužbu odebrati se a býti s Kristem, to mnohem lepší pro mne.* (Filip., 1., 23.)

SVATÝ JÁCHYM, OTEC NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY.

16. srpna.

157. ROZJÍMÁNÍ.

Blaze tomu, kdo boji se Hospodina a v jeho příkazech velikou zálibu má. Mocné v zemi bude potomstvo jeho. (Žalm, 111., 1., 2.)

Krátký obsah. — I. **Čest, kterou prokázal Bůh svatému Jáchymu.** Bůh ho vyvolil, aby se stal otcem nejsvětější Panny a přidružil ho takto, jak naznačuje jeho jméno, ku »přípravě Páně« a k největším tajemstvím.

Važte si svého úřadu, neboť Bůh vás povolal, abyste zplodili Ježíše Krista v srdci dítek.

II. **Jeho tužby byly vyslyšeny.** Ustavičnými modlitbami a posty obdržel Jáchym od Boha dítko, po němž on i jeho manželka vroucně toužili.

Máte mnoho k vyprošení pro sebe i pro své žáky, utíkejte se k modlitbě i k umrtvování; Bůh vás vyslyší.

III. **Jeho vděčnost k Bohu.** Z vděčnosti obětoval Jáchym Bohu své přesvaté dítko již od nejútlejšího jeho věku a zbavil se takto jeho přítomnosti; rozdal pak svůj majetek chrámu a chudým.

Milujte své žáky jen proto, abyste je přivedli k Bohu a učinili je hodnými jeho.

I. **Čest, kterou prokázal Bůh svatému Jáchymu.** Obdivujme s Církví svatou čest, kterou prokázal Bůh svatému Jáchymu tím, že ho zvolil za otce nejsvětější Panny a otevřel takto bránu k tajemství vtělení Syna Božího. Proto byl velmi vhodně nazván Joachim, což znamená »příprava Páně«. Vyznejme také s Církví, že tato volba byla pro tohoto světce zcela zvláštní přednostÍ, a uznejme se svatým Epifanem, že všichni lidé jsou velmi zavázáni díkem tomuto patriarchovi, že jim dal nejvýtečnější dar, uděliv světu nejsvětější Pannu Marii, matku Ježíše Krista, jež jest nejčistší a nejvznešenější ze všech tvorů. Uctívejme tohoto světce také za to, že přispěl ke zřízení Církve, neboť vznešená jeho dcera jest matkou toho, jenž Církev založil, a uvažme, že jako dítky Církve a jako údové Ježíše Krista jsme zavázáni vděčností v jistém smyslu i jemu.

Bůh, jenž vás povolal k stavu, v němž jste, udělil vám podobnou čest jako svatému Jáchymu, neboť vás ustanovil, abyste se stali duchovními otci dítek, které vyučujete, neboť, byl-li tento světec vyvolen za otce nejsvětější Panny, jste vy určeni od Boha, abyste plodili dítky Ježíši Kristu, ano, abyste i dali vznik Ježíši Kristu a zplodili ho v jejich srdcích.

Možno říci, že jednáte podle těchto úmyslů, které má Bůh s vámi?

II. **Modlitby a prosby Jáchymovy byly vyslyšeny.** Co pomohlo svatému Jáchymu, že se stal otcem nejsvětější Panny, byl jeho stálý půst a ustavičná modlitba. Když pozoroval, že jeho manželka jest neplodnou, oddal se takovému postu a takové modlitbě, že činil nebi jaksi násilí, aby udělilo svaté Anně plodnost, což oba toužebně očekávali. Proto dí svatý Epifan, že

nejsvětější Panna jest dítkem modlitby a postu. Nemožno se ani dost nadiviti podivuhodným účinkům, které mají modlitba a zřeknutí smyslných rozkoší, jelikož tak velice přispěly k narození nejsvětější Panny a ku příchodu Ježíše Krista na zemi.

Nemožno ani přespříliš užívati těchto dvou prostředků proti utrpením a pokušením, jimiž býváme mnohdy napadeni v tomto životě. Těmito dvěma prostředky udělí nám Bůh všechny milosti, jichž nám třeba. Proto jste povinni v úřadě, který zastáváte, abyste brali pokud možno co nejčastěji k nim své útočiště, zvláště, chcete-li na Bohu něčeho vyprositi pro své svěřence. Musíte býti u něho jejich přímluvci, abyste jim zjednali svými modlitbami zbožnost, které jich přes všechnu svou péči nemůžete naučiti, neboť jediné Bůh může dáti pravou moudrost, jíž jest křesťanský duch.

III. **Kterak dosvědčoval svatý Jáchym Bohu svou vděčnost.** Svatý Jáchym uznával zajisté onu zvláštní milost, kterou mu Bůh udělil, že se stal otcem nejsvětější Panny, neboť zřekl se dobrovolně své dcery, jakmile mohla jíti do chrámu a obětoval ji Bohu jako pocházející od něho a jemu náležející. Ztrávil další svůj život odloučen od ní, ačkoli ji vřele miloval. Uvážil pak, že jest mu potřebí pozemských statků jen k žití, a rozhodl se, když obětoval svou dceru Bohu, že povede chudý život, a daroval mu největší část svého majetku, který vynaložil částečně pro chrám a částečně k výživě chudých a poutníků.

Tím vás učí svatý Jáchym, abyste se zřekli lásky ke tvorům a snažili se, by ti, které vám Bůh svěřil, mohli mu býti obětováni, a abyste k nim měli jen onu lásku, abyste je mohli

nabádati k jeho svaté lásce a naplnili je jeho duchem. Nehleďte tedy budoucně na nikoho a važte si na lidech jen jejich zbožnosti bez zřetele na to, co jest na jejich zevnějšku půvabnějšího a příjemnějšího.

Duchovní kytice. *Vděčnost činí jaksi Boha dlužníkem člověka.* (Svatý J. Chrysostom.)

SVATÝ BERNARD, OPAT A CÍRKEVNÍ UČITEL.

20. srpna.

158. ROZJÍMÁNÍ.

Vážiti budete vody s radostí ze studnice Spasitele. (Isaiáš, 12., 3.)

Krátký obsah. — I. **Čistota svatého Bernarda.** Tento světec byl svou matkou zbožně vychován a vyznamenal se všemi ctnostmi; zvláště miloval čistotu, kterou dovedl hájiti rekovnými činy.

Snažte se uchovati si svatou čistotu velkou skromností a sebraností.

II. **Jeho duch kajícnosti.** Tento světec byl tak umrtven, že se zdálo, jako by pozbyl užívání svých smyslů; takto se naučil odumříti sobě samému a státi se dokonalým řeholníkem.

Abyste se zřekli rozkoší smyslných, umrtvujte se vždy v něčem, nahodí-li se příležitost.

III. **Jeho věhlasná svatost.** Ctnosti a zázraky svatého Bernarda přivedly množství řeholníků do jeho opatství a se všech stran přicházely výtečné osobnosti k němu o radu.

Jmenovitě svou zbožností a způsobným chováním získáte své žáky Bohu.

I. **Čistota svatého Bernarda.** Svatý Bernard byl tak dobře vychován svou matkou, že do-

sáhl v krátké době důkladné zbožnosti a zářil všemi ctnostmi, zvláště čistotou, kterou měl v tak znamenitém stupni, že když pohlédl jednou příliš pozorně na marnivě okrášlenou osobu, hned vrhl se do zamrzlého rybníka, aby tak sám sebe pomstil a potrestal na sobě chybu, které se dopustil. Když jednou přišla do jeho pokoje žena, aby ho pokoušela, rychle křičel: »Zloděj!« a zabránil jí svým pokřikem, aby ho neoloupila o čistotu.

Takovými rekovnými skutky, velkomyslným odpíráním v příležitostech ke hříchu a svatým násilím dospěli svatí k této ctnosti. I my musíme užívati těchže prostředků, bychom si ji zachovali. Abyste si ji usnadnili, dbejte velmi bedlivě sebranosti, neboť pozorujete, že svatý Bernard utrpěl poněkud porušení, poněvadž se upřeně díval na ženu.

II. **Duch kajícnosti svatého Bernarda.** K tak velké čistotě a na tak vysoký stupeň stydlivosti a skromnosti dospěl tento světec úplným umrtvením smyslů, takže nevěděl, zdali byl v klášteře Citeaux strop ložnice kamenný či dřevěný, ačkoli tam po celý rok již dlel, a že když celý den chodil po březích jezera, neviděl je. V pití byl tak umrtven, že pil jednoho dne olej, domnívaje se, že pije vodu. Na půst a na skrovnou stravu byl tak zvyklý, že mu bylo trýzní, jak sám pravil, když musil jísti. Tak se naučil tento světec sám sobě udumříti a státi se dokonalým řeholníkem, a zdálo se, že smyslů vůbec neužívá.

Kdy se odloučíte naprosto od rozkoší, které nacházíte při užívání smyslů? Za tím účelem musíte bdíti velmi sami nad sebou, abyste se vždy v něčem příležitostně umrtvovali. Čiňte tak věrně.

III. **Věhlas svatosti svatého Bernarda.** Překvapující ctnosti svatého Bernarda, jakož i velký počet jeho zázraků, učinily ho známým v celé Církvi a získaly mu úctu všech lidí. Zjednaly mu takovou vážnost, že když byl opatem v Clairvaux, přišlo velké množství lidí, aby se podrobili jeho vedení. V jeho opatství bylo až na sedm set řeholníků a v ostatních klášteřích, které založil, téměř neuvěřitelný počet, které učil žíti ve velmi velké dokonalosti. To mu získalo u biskupů, knížat a lidu takovou vážnost, že se pak nedálo nic důležitého bez jeho rady a úsudku. Čím více se tento světec snažil, aby byl skryt, tím více spěchali k němu lidé, buďto aby vstoupili do jeho přísného řádu nebo k vůli potřebám Církve.

Ctnost nemůže se skrýti, když zazáří, vábí k sobě; příklad, který dává, působí tak mocně na ty, kteří ji vidí konati nebo slyší o ní mluviti, že většina z nich se rozhodne k jejímu následování. Jest to tento účinek, který působí vaše chování a vaše zbožnost na vaše žáky? Toť hlavním prostředkem, kterého musíte užívati, abyste je vedli k Bohu.

Duchovní kytice. *Učinili jsme andělům radost, když jsme se oddali kajícnosti.* (Sv. Bernard.)

SVATÝ BARTOLOMĚJ, APOŠTOL.

24. srpna.

159. ROZJÍMÁNÍ.

Známé čiňte mezi lidmi skutky jeho; pomněte, že vyvýšené jest jméno jeho. (Isaiáš, 12., 4.)

Krátký obsah. — I. **Láska svatého apoštola**

k evangeliu. Své učení čerpal z evangelia svatého Matouše, jež nosil stále u sebe; přičítal slovu Božímu v něm obsaženému zdar svých kázání.

Buďte věrni v nošení svatého evangelia u sebe, rozjímejte o jeho pravdách, abyste jim mohli dobře vyučovati.

II. **Užitky jeho horlivosti.** Jsa jako s nebe poslaným působil tento světec velký užitek v duších; zabezpečoval zdar svých kázání modlitbou.

Konáte úřad apoštolský vyučujíce katechismu; modlitba zvláště učiní vaše slova působivými.

III. **Jeho mučednictví.** Horlivost tohoto apoštola přivodila mu mnohá pronásledování; podněcován modlářskými kněžími dal mu bratr králův stáhnouti kůži za živa, kterouž muku snášel světec s rekovnou trpělivostí.

Musíte také snášeti mučednictví, svléknouti totiž se sebe starého člověka. Věnujte se tomu bedlivě.

I. **Láska svatého apoštola k evangeliu.** Svatý Bartoloměj měl čest, že byl jedním z apoštolů, které Ježíš Kristus sám vyvolil. Aby se naplnil úplně pravdami evangelia, nosil evangelium svatého Matouše vždy na svých cestách; byl to jeho poklad a skládal v ně veškeru svou důvěru k zjednání spásy duší, jichž obrátil velký počet. Měl ovšem v sobě hojnou milost apoštolátu a právě ona to byla, jež působíc v něm přiváděla duše k Bohu; poněvadž však byl pokorný, proto připisoval účinky svého kázání více »živému a působivému slovu Božímu«,[1] jež čerpal z evangelia svatého Matouše, než všemu tomu, co sám pravil, neboť věděl, že právě toto božské slovo, jež »jediné jest způsobilé odděliti tělo od ducha«,[2] jest nutné, aby vykonalo úplné obrácení duše.

Jak jste šťastni, že máte stále u sebe svaté evangelium, v němž »jsou obsaženy všechny poklady, vědomosti a moudrosti Ježíše Krista«.[3] Zachovávejte věrně tento obyčej. Z této svaté knihy musíte čerpati pravdy, jimž máte své žáky denně vyučovati, abyste jim vštípili pravého

[1] Žid., 4., 12. — [2] Žid., 4., 18. — [3] Kolos., 2., 3.

ducha křesťanského. Syťte tedy svou duši každého dne svatými zásadami, které jsou v této božské knize obsaženy, a buďte v nich zběhlí rozjímajíce často o nich.

II. **Užitky, které přinášela jeho horlivost.** Když se rozešli apoštolové do celého světa, aby »hlásali evangelium všem národům zemským«,[1] byl tento světec ustanoven, aby je šel kázat v Armenii a v Indii, kde přinášelo jeho kázání všude velmi značný užitek. Přiměl krále, královnu a celou jejich rodinu jakož i dvanáct měst jeho říše k veřejnému vyznání víry a zákona Ježíše Krista. To mu získalo čest i úctu všech oněch národů, které ho měly za neobyčejného člověka, kterého jim poslal Bůh, aby je vyvedl ze zaslepenosti a z nevědomosti a zjednal jim jejich spasení. To také tento světec učinil skutečně hlásáním slova Božího a častou i horlivou modlitbou, kterou konal, aby Bůh dotkl se srdcí. Věděl' tento světec, že v úřadě apoštolském nemožno míti úspěchu bez zvláštního přispění Božího; proto se tak horlivě modlíval, aby Bůh svou milostí učinil poslušnými slova Ježíše Krista všechny ony národy, které mu byly svěřeny.

Máte přednost, že můžete míti účast na apoštolském úřadě vyučujíce dítky vám svěřené každého dne náboženství a zásadám svatého evangelia. Nebudete však míti u nich velkého úspěchu, nebudete-li míti dokonale ducha modlitby, jenž uděluje vašim slovům síly, aby se stala úplně působivými a mohla vniknouti až do hloubi srdcí.

III. **Ukrutné mučednictví, které trpěl svatý Bartoloměj.** Četná obrácení, jež způsobil tento světec, přivodila mu velké pronásledování od po-

[1] Mar., 16., 15.

hanských kněží, kteří nejvíce odpírali zavedení křesťanského náboženství a nejméně byli ochotni slyšeti slovo Boží a čerpati z něho užitek. Přiměli králova bratra onoho národa, aby usiloval o bezživotí svatého Bartoloměje majíce za to, že jeho smrtí budou moci zničiti křesťanství; jelikož to však bylo dílo Boží a nikoli lidské, proto zůstaly všechny jejich záměry bez účinku. Onen kníže, jsa naplněn nenávistí proti světci, byl tak nelidský, že mu dal za živa stáhnouti kůži s těla a pak stíti hlavu. Nemožno si ani představiti, co vytrpěl tento svatý apoštol při onom mučení, neboť stáhnouti člověku kůži s těla jest jednou z největších muk, které mu možno způsobiti. Tento světec snášel ji však s takovou trpělivostí, že se zdál býti mrtev a nehybný, poněvadž byl tak naplněn duchem Božím, že vnitřní působení milosti, jež oživovala jeho duši a jež ho stále pozvedala k Bohu, zdálo se, že mu odňalo přirozený pohyb těla.

Vám jest snášeti stálé mučednictví, jež jest duchu neméně bolestné, jako bylo mučení svatého Bartoloměje tělu; musíte takřka svou vlastní kůži stáhnouti, což nazývá svatý Pavel »starým člověkem«, a odíti se duchem Ježíše Krista, jenž jest podle téhož apoštola »člověkem novým«.[1] To budiž tedy po celý váš život vaší snahou, abyste byli pravými učedníky Ježíše Krista a následovníky svatého Bartoloměje v jeho mučení.

Duchovní kytice. *Svlékněte se sebe člověka starého s jeho skutky a oblecte nového člověka.* (Kolos., 3., 9., 10.)

---

[1] Efes., 4., 22., 24.

SVATÝ LUDVÍK, KRÁL FRANCOUZSKÝ.

25. srpna.

160. ROZJÍMÁNÍ.

Moudrost spravedlivce ... neopustila, ale hříšníků ho uchránila ... ani v poutech ho neopustila, až mu přinesla žezlo královské vlády. (Moudr., 10., 13., 14.)

Krátký obsah. — I. **Náboženský duch světcův.** Projevoval jej především svou ošklivostí před hříchem, svou velkou zbožností, svou živou věrou a svou láskou k chudým.

Bez ducha náboženského a bez ošklivosti před hříchem stala by se vaše duše kořistí svých nepřátel.

II. **Jeho umrtvování.** Tento svatý král postil se často, bičoval se, šatil se prostě a snášel s trpělivostí kritiku, jež směřovala proti němu.

Konejte zevnitřní i vnitřní umrtvování, chcete-li míti ducha křesťanského a ducha svého povolání.

III. **Jeho horlivost o blaho Církve i státu.** Jeho horlivost byla podivuhodná; podnikl dvě křižácké výpravy, stavěl kostely a kláštery; miloval svůj lid a dal mu velmi moudré zákony.

Podporujete blaho Církve, činíte-li ze svých žáků dobré křesťany; podporujete blaho státu, poskytujete-li jim užitečné vědomosti.

I. **Náboženský duch svatého Ludvíka.** Svatý Ludvík, král francouzský, kterého dnes Církev uctívá, byl právě tak znamenitý ctností jako hodností. Měl předně největší ošklivost před hříchem, kterou mu vštípila jeho matka, velmi ctnostná to královna, hned jakmile přišel do rozumu; měl ji tak hluboce vtisknutou ve svém srdci, že často říkával, že by raději chtěl býti zbaven svého království, než aby se dopustil jediného smrtelného hříchu. Byl tak zbožný, že když uvažoval o cti, které se mu dostalo, že byl pokřtěn v Poissy, často se nazýval i podpisoval »Ludvík z Poissy«. Každého dne býval přítomen dvěma mším svatým, a to kleče, zcela proniknut

duchem víry. Tato ctnost byla v něm tak mocná, že když mu bylo jednou oznámeno, že se zjevuje ve Svaté kapli v hostii dítko, neučinil ani kroku řka, že mu onoho divu není třeba viděti, aby věřil ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v eucharistii, víra že mu úplně stačí k uvěření. Uznával a ctil Ježíše Krista v chudých, jichž hostil denně tři u svého stolu a sytil jich sto dvacet týmiž pokrmy, jichž požívalo jeho služebnictvo.

Máte také takovou ošklivost před hříchem a tolik náboženského ducha jako tento svatý král? Zpytujte se často o těchto dvou věcech. Buďte přesvědčeni, že se jen v té míře udržíte ve zbožnosti a že ji jen tehdy budete moci vštípiti svým žákům, pokud budete míti v plné míře tyto dvě vlastnosti, bez nichž by byla vaše duše jako město bez ochranné zdi a bez hradeb stále vystavena útokům vašich nepřátel.

II. **Umrtvování svatého Ludvíka.** Poněvadž umrtvování udržuje zbožnost, proto bylo umrtvování svatého Ludvíka neobyčejné. Jeho přísný život jest u osoby jeho hodnosti zajisté něco velmi mimořádného. Postil se každý pátek celého roku a nejídal masa ve středu a často i v pondělí. Obvyklý jeho půst záležel v tom, že jen jednou jedl, a to často jen chléb a pil jen vodu. Každý pátek, když se vyzpovídal, nechal se svým zpovědníkem bičovati železnými řetízky. V témž duchu pokory a umrtvování umýval každou sobotu třem chudým, kteří s ním jídávali, nohy a činíval tak kleče. Konáním umrtvování pro tohoto krále, jenž byl naplněn duchem křesťanským, bylo též, že nosil oděv z obyčejné látky polovlněné a z jiné jí podobné, aby mohl dáti chudým peníze, které by vynaložil na skvostné šaty. Co působilo tomuto svatému krá-

li velké umrtvování, bylo, že snášel trpělivě vše, co bylo proti němu řečeno, aniž si stěžoval a se rmoutil čerpaje svou zmužilost z rozjímání o tom, co Ježíš Kristus trpěl pro něho.

Čím více umrtvování budete trpěti, ať zevnějších nebo vnitřních a těchto obzvláště, tím více nabudete ducha křesťanského a ducha svého stavu. Učiňte si tedy umrtvování svým obvyklým konáním, a ať neuplyne žádného dne, aniž vykonáte nějaké umrtvování.

III. **Horlivost svatého Ludvíka o blaho Církve a státu.** Horlivost tohoto světce o blaho Církve a o blaho státu byla tak podivuhodná, že jest ji těžko vyjádřiti. Tato svatá horlivost to byla, která ho přiměla, že podnikl válečná tažení proti nevěřícím, aby zničil v jejich zemi panství ďáblovo a zřídil v ní království Ježíše Krista. Na prvé výpravě, kterou podnikl na osvobození Svaté země, upadl do zajetí, na druhé zemřel na mor. Když přišli do Paříže saracenští vyslanci, dal jim najevo, že jest jeho veškerým přáním, aby přijali víru křesťanskou. Dal vystavěti četné kostely a kláštery a miloval velmi řeholníky pro jejich zbožnost, a poněvadž oni jsou to, kteří pomáhají velmi k udržení Církve. Přinesl do Francie mnoho ostatků, mezi jinými též trnovou korunu Pána našeho a značný kus svatého kříže. Své poddané něžně miloval a pracovav s podivuhodnou péčí o to, aby jim zjednal pokoj a mír, udělil jim zákony a dobrá nařízení, aby je přivedl k Bohu. Když byl blízek smrti, dal svému synu tak moudré a tak křesťanské pokyny, že jsou způsobilé vésti krále k dobrému i svatému spravování jejich říší.

Ve svém úřadě musíte spojovati horlivost pro blaho Církve s horlivostí o blaho státu, jichž členy počínají býti vaši žáci a jichž dokonalej-

šími údy se mají státi jednou. Podporujete blaho Církve, činíte-li z nich pravé křesťany učíce je, aby byli poslušni pravd víry a zásad svatého evangelia. Přispíváte k blahu státu, učíte-li je čtení, psaní a vůbec všemu, co spadá do vašeho úřadu zevnějšího. Spojujte však zbožnost s lidskými vědomostmi, neboť bez zbožnosti by vaše práce málo prospěla.

Duchovní kytice. *Království mé není s tohoto světa.* (Jan. 18., 36.)

SVATÝ AUGUSTIN, BISKUP A CÍRKEVNÍ UČITEL.

28. srpna.

161. ROZJÍMÁNÍ.

Milostí Boží však jsem to, co jsem, a milost jeho ke mně nebyla marná. (I. Kor., 15., 10.)

Krátký obsah. — I. **Obrácený.** Po svém obrácení odebral se Augustin do samoty, aby oplakával své hříchy a konal pokání; vzpomínka na dobrotivost Boží naplnila jeho srdce láskou.

Abyste se odloučili od světa, zbavili hříchu a pracovali prospěšně ve svém úřadě, milujte ústraní a modlitbu.

II. **Kněz.** Když byl vysvěcen na kněze, vedl světec s jinými duchovními odloučený a velmi uspořádaný život. Jeho ctnosti i osvícení učinily ho způsobilým k obrácení mnohých bludařů.

Potírejte u svých žáků náklonnosti ke zlému; abyste dosáhli úspěchu, proste Boha o milost a získejte si ji modlitbou.

III. **Biskup.** Tento svatý církevní učitel věnoval se blahu své diecése a Církve; byl žádán o radu od papežů i církevních sněmů a zahanbil své protivníky svými vědomostmi, svou zbožností a pokorou.

Založíte-li svůj řeholní život na zbožnosti a na pokoře, zvítězíte nade všemi překážkami.

I. **Obrácený Augustin odebral se do samoty a oplakával své hříchy.** Svatý Augustin, jenž se obrátil k Bohu s pomocí horlivých modliteb své svaté matky a silou i účinností naučení svatého Ambrože, odebral se na venkov, kde vedl po tři roky nanejvýš osamělý i kající život. Tam naučil se nacházeti v Bohu zalíbení a plniti dokonale zásady svatého evangelia, jež bylo předmětem jeho rozjímání. Tam vyléval před Bohem často své srdce a nemohl se ukonejšiti při vzpomínce na svou dřívější nezřízenost. Když si představil její velikost, tu pohřížen v lásku Boží, nemohl se ani dosti vynadiviti ani uznati neobyčejnou dobrotu, kterou měl k němu tento Bůh lásky; tu byl citelně pohnut nekonečnou velikostí Boží a jeho pochopitelností v sobě samém i v jeho dobrodiních k lidem a jeho srdce zdálo se rozplývati a vzlétalo pak výbuchy lásky k svému Bohu. V této posvátné odloučenosti stal se tento světec novým člověkem a mužem Božím a obrátiv se sám připravoval se, aby mohl důkladně pracovati na obrácení jiných.

Nemůžete se státi způsobilejšími k prospěšné práci ve svém úřadě, než odloučeností a modlitbou; to jsou dva prostředky, abyste se mohli úplně zříci světa a náklonnosti ke hříchu a zasvětiti se cele Bohu.

II. **Stav se knězem žil Augustin jako řeholník a věnoval se obrácení bludařů.** Když byl tento světec posvěcen proti své vůli na kněze od biskupa Hipponského, který ho měl za schopného k prokazování Církvi značných služeb, vedl s několika duchovními velmi uspořádaný a ode všeho styku se světem odloučený život, což mu zjednalo velký věhlas jednak pro výtečné ctnosti, které konal jsa živ ve společnosti, a dávaje velmi dobrý příklad, jakož i pro velký důmysl, pro

hlubokost svého ducha a pro podivuhodnou sílu, s níž potíral jak svým kázáním tak i svými spisy ariány, manichejce a jiné bludaře. Tak jak působila v něm milost velké věci k jeho obrácení, tak působila též skrze něho podivuhodné účinky k obrácení jiných. Ve spojení s jeho přirozeným rozumem a s jeho hlubokou učeností zahanbila rozumování nejurputnějších kacířů, a to i těch, kteří uměli dáti svým bludům jakési zdání pravdy.

Zastáváte úřad, v němž nemusíte bojovati proti bludařům, ale proti zlým náklonnostem dítek, které je mocně pudí ke zlému. Nedosáhnete cíle přirozenou vědou, nýbrž pouze duchem Božím a plností jeho milosti, kterou si získáte jen horlivou modlitbou. Konejte ji věrně, abyste jsouce osvíceni Duchem svatým mohli zničiti ony náklonnosti v těchto mladistvých duších a zmařiti v nich všechna ďábelská vnukání.

III. **Jako biskup dělal svatý Augustin Církvi čest svou učeností, svou zbožností a svou horlivostí.** Když se stal svatý Augustin biskupem Hipponským, snažil se se vší pečlivostí o dobré spravování své diecése. Bůh však neurčil úzkých mezí jeho horlivosti, která se rovnala velikosti jeho ducha a hlubokosti jeho učenosti, a učinil ho užitečným celé Církvi. Tento velký církevní učitel býval tázán o radu od papežů a církevních sněmů a téměř od každého, ano i od mnohých pohanů, k jejichž obrácení mnoho přispěl. Se všech stran přicházeli k němu lidé žádajíce na něm kněze, které vzdělal, aby se stali pastýři Církve. Tak svatému způsobu života bylo však velmi odpíráno a byl odsuzován od bludařů, kteří ho pokládali za svého největšího nepřítele a za církevního učitele, kterého se museli nejvíce obávati, proto vypovídali všechno možné proti

němu, aby zničili jeho dobré jméno. Toto však bylo založeno na pevném základu zbožnosti a pokory, proto je nemohli nikterak porušiti. Tento světec měl skutečně takovou pokoru, která nemá podobného příkladu, neboť zanechal světu písemně své hříchy.

Vaše řeholní společnost může Církvi velmi prospívati; buďte však přesvědčeni, že jen pod tou podmínkou, bude-lí založena na dvou základech, na zbožnosti totiž a na pokoře, tyto ji učiní skalopevnou.

Duchovní kytice. *Povždy stará i nová kráso, proč jsem si tě tak pozdě zamiloval.* (Svatý Augustin.)

STĚTÍ SVATÉHO JANA KŘTITELE.

29. srpna.

162. ROZJÍMÁNÍ.

Herodes poslav, dal stíti Jana v žaláři, a byla přinesena hlava jeho a dána dívce. (Mat., 14., 10., 11.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Jan byl posvěcen před svým narozením.** Měl pracovati na zničení hříchu, aby připravil cestu Mesiáši. Aby mohl tím lépe vyplniti své poslání, byl Jan očištěn od hříchu dědičného před svým narozením samým Ježíšem Kristem.

Snažíte se od té doby, kdy vás Bůh povolal k své službě, abyste se nedopustili žádného hříchu?

II. **Jeho horlivost o zničení hříchu.** Aby se ho sám uchránil, vedl svatý Jan odloučený a přísný život; aby naučil jiné varovati se ho, kázal horlivě konání pokání.

Chcete li zničiti ve svých žácích hřích, varujte se ho sami a za tím účelem vystříhejte se světa a milujte chudý i kající život.

III. **Jeho boj proti hříchu příčinou jeho smrti.** Svatý Jan káral Heroda z jeho hříchů; král ten dal ho uvězniti, a aby splnil hříšnou přísahu, rozkázal ho pak stíti.

Přijímejte utrpení a pronásledování jako odměnu za svou horlivost o potírání hříchu.

I. **Svatý Jan byl posvěcen před svým narozením.** Jelikož cílem příchodu Ježíše Krista na zemi bylo posvěcení lidstva, proto se zdá, že účelem, který měl Spasitel též na zřeteli, když povolal svatého Jana Křtitele za svého proroka i předchůdce, bylo, aby pomáhal ke zničení hříchu, a že právě proto »přišel, aby připravoval Ježíši Kristu cesty«.[1] Poněvadž však nemůžeme býti posvěceni, než když jsme napřed zničili hřích lítostí, kterou nad ním máme, a pokáním, proto tak činil i na sobě svatý Jan Křtitel. Aby ho však učinil schopným ku provedení toho jak na něm, tak i na druhých, a aby mohl zastávati svůj úřad působivěji a důkladněji, proto zničil v něm Ježíš Kristus při návštěvě, kterou mu vykonal jsa ještě v lůně nejsvětější Panny Marie a před narozením svého předchůdce, hřích dědičný, jenž nemůže býti jinak zhlazen, než jediné jeho milostí bez jakékoli účasti toho, kdo jím byl poskvrněn. Proto chtěl Ježíš Kristus, aby svatý Jan přišel na svět hříchu prost, aby mohl tím snadněji jej ničiti v těch, na jejichž obrácení měl pracovati.

I když jste nepřišli jako svatý Jan beze hříchu na tento svět, měli jste se aspoň od svého duchovního narození a od úplného zasvěcení Bohu zachovati hříchu prosti. Nedopustili jste se od oné doby četných a snad i značných hříchů? Zůstali jste takto věrni Ježíši Kristu, jenž vám prokázal čest, že vás povolal ke své službě odloučiv vás od propasti světa i hříchu?

II. **Horlivost svatého Jana o zničení hříchu.** Svatý Jan, jenž byl očištěn již v lůně své svaté

[1] Mat., 3., 3.

matky milostí, kterou obdržel od Ježíše Krista, zdál se žíti, jen aby ničil hřích. Učinil skutečně od svého dětství všechna možná opatření, aby neupadl do hříchu. Uchýlil se, jak pěje Církev k jeho poctě, od nejútlejšího svého mládí na poušť, aby se nemusil dopustiti ani nejmenšího hříchu. Zajisté to byl týž cíl, který měl na zřeteli, když, jak dí evangelium, »nosil roucho ze srsti velbloudí a pás kožený okolo svých beder, a když požíval jen kobylky a med lesní«.[1] Vésti chudý a kající život a zdržovati se styku se světem, jak činil tento světec po celý svůj život, jest velmi vhodným prostředkem, abychom mohli zničiti v sobě hřích. Jaká to milost a jaká to výhoda pro svatého Jana, že žil vždy v nevinnosti! Proto pravil o něm Ježíš Kristus, že »mezi všemi syny lidskými nebylo většího nad Jana Křtitele«.[2] Tento světec nespokojil se však se zničením hříchu jen v sobě samém, on se snažil po celý svůj život, aby jej zničil i v jiných, kteří přicházeli z celého Judska k němu ve velkém množství; kázal jim na poušti a křtil je v Jordánu. Takto obrátil velký počet lidí a všichni měli k němu zcela zvláštní úctu.

Pozorujte způsob života i horlivost svatého Jana a uvažte, že jste povinni jako on, abyste připravovali cesty Páně do srdcí svých žáků a zničili v nich panství hříchu. K dosažení od Boha této milosti, která vyžaduje velké čistoty srdce, zdržujte se nejmenších hříchů a užívejte k tomu cíli oněch prostředků, kterých užíval svatý Jan a jež jsou: vystříhati se světa a chudý kající život.

III. **Svatý Jan umřel za svůj boj proti hříchu.** Zmužilá i neumdlévající horlivost, kterou dával najevo svatý Jan, aby zničil hřích, byla koneč-

[1] Mar., 1., 6. — [2] Mat., 11., 11.

ně příčinou jeho smrti. Herodes, tetrarcha galilejský, odvedl ženu svého bratra a dopustil se ještě jiných hříchů. »Svatý Jan ho přísně za to káral a to bylo příčinou, že ho dal Herodes zajati a uvrhnouti do žaláře, neodvážil se však usmrtiti ho, poněvadž lid pokládal svatého Jana za proroka«,[1] a on sám ho pokládal za světce a choval proto k němu velkou úctu. Když však jednou připravil hostinu předním svého domu, tu »tancovala dcera oné cizoložnice před ním a zalíbila se mu a těm, kteří s ním stolovali, tak, že jí slíbil s přísahou dáti jí všechno, zač by ho žádala. Její matka jí hned radila, aby žádala krále za hlavu Jana Křtitele. Král se zarmoutil, ale pro přísahu a pro spoluhodovníky vyhověl její žádosti. Pak dal rozkaz a jeden z jeho stráže šel a sťal svatému Janu hlavu a přinesl ji králi na míse«.[2]

To bylo odměnou horlivosti a kázání tohoto velikého světce. Jest to tato odměna, kterou doufáte obdržeti ve svém úřadě? Přejete si, abyste v něm mnoho trpěli, krutě byli pronásledováni a konečně v něm zemřeli, když jste pracovali ze všech sil své duše na zničení hříchu?

Duchovní kytice. *Od všelikého hříchu vysvoboď nás Pane.* (Litanie ke všem svatým.)

NAROZENÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

8. září.

163. ROZJÍMÁNÍ.

Kdo je ta, která se bere jak zora, krásná jako měsíc, jasná jako slunce? (Cant., 6., 9.)

[1] Mat., 14., 3., 5. — [2] Mat., 14., 6., 10.

Krátký obsah. — I. **Maria ustanovena za matku Boží.** Bůh maje v úmyslu poslati svého Syna, aby nás spasil, vyvolil Marii za matku Vykupitelovu a okrášlil ji působením Ducha svatého všemi přirozenými i nadpřirozenými vlastnostmi.

Uctívejte Marii jako nejdokonalejšího tvora, jenž vyšel z rukou Božích.

II. **Dary Marii udělené.** Byla jimi zahrnuta již od svého narození. Její duše obdržela všechny milosti, její srdce milovalo jediné Boha, duch její myslil jen na Boha. Její nejčistší tělo bylo hodným svatostánkem Bohočlověka.

V Marii naleznete vždy bezpečné útočiště pro bohatství milostí, které obdržela.

III. **Maria spolupůsobila se všemi milostmi.** Nadána rozumem již při svém narození užívala ho, aby se Bohu klaněla, jemu děkovala a jemu se věnovala. Všechno na ní mělo za účel oslavu Boží.

Uctívejte dětinně Marii, utíkejte se pod její ochranu, ona vás zahrne svými dobrodiními.

I. **Maria určena za matku Boží.** Uctívejme nejsvětější Pannu Marii v den jejího narození a mějme účast na neobyčejné radosti, kterou má celá Církev, slavíc onen šťastný den, kdy dal Bůh objeviti se na zemi té, která porodila Spasitele všeho lidstva. Bůh, jenž řídí vše s moudrostí, maje v úmyslu spasení lidí, dal se zroditi tomuto Spasiteli jako jednomu z nich a zvolil po přednosti za matku Vykupitelovu Pannu, která byla hodna, aby se stala jeho chrámem i příbytkem; a aby ji připravil tak, jak si přál, dal ji okrášliti Duchem svatým všemi přirozenými i nadpřirozenými vlastnostmi, které příslušely matce Boží. Za tím účelem bylo nutno, aby tělo této svaté Panny bylo tak dokonale uzpůsobeno a tak dobře zařízeno již od jejího narození, že mohlo přispívati ke svatosti její duše. Duch svatý sestoupil na ni a učinil ji hodnou, aby došla milosti u Boha a stala se předmětem jeho zalíbení, dal jí takovou vnitřní sílu, že mohla odrážeti všechny útoky zlého ducha,

které by mohly porušiti čistotu jejího srdce nebo učiniti jí aspoň újmu.

Jak spravedlivo bylo, aby ta, která měla sloužiti k utvoření Bohočlověka, byla po každé stránce dílem Božím, a to takovým, jež jest nejdokonalejším mezi pouhými tvory.

II. **Dary, udělené Marii již od jejího narození.** Obdivujme, jak mnohými milostmi byla ozdobena duše nejsvětější Panny v okamžiku jejího narození. Byla jimi tak naplněna, že nikdy nebylo pouhého tvora, který se jí rovnal, a nikdy ani takového nebude. Duch svatý učinil ji účastnou své plnosti, udělil jí všechny své dary a učinil v ní své sídlo, aby ji připravil ke vtělení Syna Božího, jenž se stal člověkem; udělil jí srdce, jež bylo tak proniknuto láskou Boží, že žila jen pro Boha. Všechno v ní odnášelo se pouze na Boha, její duch zabýval se pouze Bohem a tím, co jí dal poznati jako jemu milé; všechny schopnosti její duše neměly jiné činnosti, než aby přinášely Bohu poctu. Ba i její tělo sloužilo za nástroj oněch svatých činů, které se na ní dály a které pomáhaly k jeho oduševnění, pokud jen bylo možno, a činily z něho posvátný svatostánek, do něhož měl Ježíš Kristus jednou vstoupiti a v němž se chtěl vnitřně Bohu obětovati jako neposkvrněná obět a který si vyvolil Duch svatý od jeho narození.

Ó, jak šťastný byl tento den pro Marii a též pro všechny lidi, kteří nalézají u ní své útočiště, pro poklady milostí, jimiž ji Bůh obdařil, jakmile vstoupila na svět.

III. **Maria spolupůsobila se všemi milostmi.** Nemožno pochopiti, jak věrně nejsvětější Panna Maria spolupůsobila se všemi milostmi, které obdržela od Boha v okamžiku svého narození.

Ze zvláštní výsady měla již tehdy schopnost svého rozumu a užívala ho, aby se Bohu klaněla a jemu za všechna jeho dobrodiní děkovala. Od té chvíle se mu úplně zasvětila, aby až do posledního okamžiku jen jemu žila a pro něho jednala. Pokořovala se v hloubi duše své co nejvíce při vzpomínce, že má všechno od Boha. — Obdivovala vnitřně to, co v ní Bůh učinil, a pravila si již tehdy, co později veřejně hlásala ve svém chvalozpěvu: »Velké věci učinil mi Pán.«[1] Pohlížejíc na sebe a patříc v sobě na Boha žasla nad božskou štědrotou k jeho tvoru a byla proniknuta přesvědčením, že všechno v ní mu musí prokazovati úctu a praviti mu ustavičně s Davidem, že »až do svých kostí« jest díkem povinna Bohu, takže jest nucena opětovati: »Kdo je jako Bůh.«[2]

Přijala-li Maria takovou plnost milostí, stalo se to proto, aby obdrželi z ní i ti, kteří berou k ní své útočiště. Využitkujte tedy svou snahou a svou důvěrou v její ochranu výhody, kterou z toho můžete čerpati.

Duchovní kytice. *Narození tvé, ó Panno, matko Boží, bylo radostnou zvěstí celému světu.* (Církevní hodinky.)

JMÉNA PANNY MARIE.

12. září.

164. ROZJÍMÁNÍ.

Jméno Panny bylo Maria. (Luk., 1., 27.)

Krátký obsah. — I. **Maria, »hvězda mořská«, nás osvěcuje.** Jest naším světlem na rozbouřeném moři

[1] Luk., 1., 49. — [2] Žalm. 34., 10.

tohoto světa. Jsouc milosti plná září neobyčejným leskem svou důstojností i svými ctnostmi.

Proste Marii, aby vám pomohla poznati vůli Boží a plniti ji.

II. **Maria nás vede.** V nebezpečenstvích tohoto života, ukazuje nám Maria, náš to vzor, pravou cestu, po níž máme kráčeti; jako pokladnice milostí Božích podporuje a chrání ty, kteří ji vzývají.

Jak jste šťastní, že můžete býti v bezpečí na životní cestě utíkajíce se k Marii.

III. **Maria nás přivede do přístavu.** Jest to přístav spasení, kterého nám pomáhá dosíci. Působíc věrně s milostí došla ho Maria. Složme v ni svou důvěru, ona zavede i nás tam s jistotou.

Jste na světě jen proto, abyste se spasili, proste o prostředky k tomu svou nebeskou matku.

I. **Maria, hvězda to mořská, nás osvěcuje.** Církev slaví dnes svátek svatého jména nejsvětější Panny Marie, aby nás učila, jak užitečno a prospěšno jest, abychom ve svých potřebách vzývali její jméno. Jméno »Maria«, jímž byla nejsvětější Panna poctěna a jež znamená »hvězda mořská«, přísluší jí, jak dí svatý Bernard, plnou měrou, neboť jest hvězdou, jež nám září a slouží za vůdce a vede nás do přístavu při naší plavbě rozbouřeným mořem tohoto světa. Tato svatá Panna, dí týž světec, jest nám onou »hvězdou z Jakuba«,[1] jejíž paprsek, Ježíš Kristus, »každého osvěcuje«,[2] jak dí svatý Jan; neboť ona jest to, která ho počala v lůně svého panenství, jako vysílá hvězda svůj paprsek, beze všeho porušení a jím osvětluje vesmír. Ona jest jasnou i zářící hvězdou, praví dále svatý Bernard, vznášející se nad širým mořem, zářic svými zásluhami a skvějíc se svými příklady.

V tomto životě, kde jest vaše spasení jako na rozbouřeném moři stále ohroženo, jest vám zajisté třeba světla. Spěchejte k Marii, ona vás osvítí a pomůže vám ku poznání vůle Boží s vá-

[1] Num., 24., 17. — [2] Jan, 1., 9.

mi; neboť majíc podíl na světle Ježíše Krista, svého Syna, jenž přišel na svět, aby osvítil všechny lidi, ačkoli ho mnozí nepoznali, jest i ona »světlem, které osvětluje temnoty«.[1] Proste ji tedy často, aby osvítila vašeho ducha a pohnula jej, aby přijal pravdu. Jelikož totiž pravdu dokonale poznává, jest jí snadno poučiti vás o ní a to, čeho nemůžete chápati, poněvadž jste jen temnota, učiniti vám pochopitelným.

II. **Maria vede nás v nebezpečenstvích.** Cesta, kterou máte na tomto světě vykonati, jest nebezpečná, proto potřebujete vůdce, abyste kráčeli po ní s jistotou. Lepšího vůdce však nemůžete míti nad nejsvětější Pannu Marii, neboť jest vnitřně i zevnitřně velmi čistá a, jak ji svatí nazývají, pokladnicí milostí Božích jí svěřených, aby nám je udílela, i zná všechny cesty a prostředky k uvarování nebezpečí, jež nás tu potkávají. Proto jest velmi prospěšno dáti se jí vésti, neboť »následujeme-li jí«, praví svatý Bernard, »nemůžeme zblouditi, myslíme-li na ni, nemůžeme se odchýliti od pravé cesty, vzýváme-li ji, nemůžeme nikdy pochybovati, že dospějeme k cíli, kterého hodláme dosáhnouti; když ona pomáhá a přispívá, nemůžeme padnouti, když ona chrání, není se nám ničeho obávati, když ona vede, nemožno umdlévati. V nebezpečenstvích, na úzkých i pochybných cestách pamatujte na Marii, vzývejte její svaté jméno a najdete hned ulehčení a osvobození od svých útrap«.

Jak jste šťastni, jste-li zbožně oddáni nejsvětější Panně, a že můžete snadno utíkati se k jejímu svatému jménu a pouhým jeho vzýváním že můžete býti v bezpečí ve všech překážkách tak obtížné cesty.

[1] Jan. 1., 5.

III. **Maria nás přivede do přístavu spásy.** Nestačí, abychom jen s jistotou pluli, jest též třeba, abychom dospěli do přístavu, jinak by byla vykonaná cesta zbytečnou, poněvadž by nevedla k určenému cíli. Nejsvětější Panna, ona hvězda mořská, přivede vás bez obtíží do přístavu, neboť jej velmi dobře zná, jakož i cestu, kterou třeba sledovati, abychom dospěli do něho. Sama věděla, kterou cestou může se tam dostati, a také tam i došla. A poněvadž znala dokonale cesty Boží a milost jí byla hojně udělena, proto ji milost přivedla na cestu a způsobila, že cítila, jak šťasten jest člověk, jenž podle výroku Následování Ježíše Krista, »bývá nesen milostí«.[1]

Jsme na tomto světě, abychom se spasili a k tomu nacházíme všechny prostředky v Marii. Ježíš Kristus sídlil v jejím lůně, jež posvětil svým přebýváním, a zanechal v něm plnost milostí, které mohou naplniti libou vůní nejen duši nejsvětější Panny Marie, nýbrž i osvítiti, oživiti a rozohniti srdce všech těch, kteří se k ní utíkají a svaté její jméno vzývají. Chovejte tuto zbožnost k němu, proste za ni Boha v tento den posvátný. Pamatujte často na toto požehnané jméno a vzývejte je s onou úctou i poctou, která mu přísluší.

Duchovní kytice. *Maria, naděje naše, smiluj se nad námi.* (Odpustek 300 dnů po každé. Pius X., 1906.)

---

[1] Násl. Kr., 55., 6.

POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE.

14. září.

165. ROZJÍMÁNÍ.

Ode mne však daleko budiž, abych se honosil leč v kříži Pána našeho Ježíše Krista. (Galat., 6., 14.)

Krátký obsah. — I. **Kříž musíme uctívati.** Vnikněme do ducha Církve uctívajíce svatý kříž Spasitelův. Složme v něj svou slávu i svou naději; čiňme si z toho čest, že můžeme hlásati Ježíše ukřižovaného.

Klaňte se tomuto božskému kříži, jenž vám zjednal milost i spasení.

II. **Kříž musíme milovati.** Proč bychom neměli milovati kříže? On nás vysvobozuje od hříchu, těší nás v našich strastech, činí nás svatými a čistými před Bohem, zajišťuje nám příznivý soud. Přejme si, abychom byli na něj přibiti.

Ve svých souženích spojte se s trpícím Ježíšem i budete potěšeni a posilněni.

III. **Kříž musíme nésti.** Toť nejbezpečnější prostředek k jeho uctívání. Ježíš byl ukřižován z lásky k nám; abychom byli jeho přáteli a měli podíl na jeho slávě, musíme se mu podobati a trpěti s ním.

Nemáte bezpečnější cesty k zalíbení Bohu, než cestu kříže.

I. **Kříž musíme uctívati.** Svátek, který dnes Církev slaví, byl ustanoven předně, když svatý kříž Ježíše Krista nalezený svatou Helenou, matkou císaře Konstantina, byl s velkou poctou povýšen a v celém světě velmi oslaven od křesťanů. Tento svátek stal se však ještě význačnějším, když císař Heraklius nesl tento svatý kříž u vítězoslávě na svých ramenou a vztyčil jej v Jerusalemě na tom samém místě na Kalvarii, kde byl na něm Ježíš Kristus ukřižován.

Musíme se zúčastniti radosti, kterou dnes dává Církev najevo onou velkou slavností, s níž uctívá toto svaté dřevo, zároveň máme býti proniknutí smýšlením svatého Pavla, jenž dí, že

se »máme chlubiti v kříži Pána našeho Ježíše Krista«.[1] V něj musíme skládati všechnu svou slávu »obracejíce svůj zrak k Ježíši Kristu, svému božskému Mistru, jenž nacházel svou slávu a své štěstí v utrpení a ve smrti na kříži opovrhuje potupou i hanbou«,[2] jež ho při tom provázely. Tento svatý kříž, jenž byl od té doby křesťanům tak úctyhodným, byl, praví týž apoštol dále, »židům pohoršením a pohanům bláznovstvím«.[3]

Jestliže apoštolé podle výroku svatého Pavla dělali si z toho čest, že »mohli kázati po celém světě Ježíše ukřižovaného«[4] a veřejně vyznali, že nemají ničeho jiného a že jsou daleci, aby se styděli za kříž Ježíše Krista, »jenž jest nám mocí a silou Boží«,[5] proto ztravme tento den a další svůj život ve velké uctivosti a v hlubokém klanění tomuto »přesvatému tajemství«, které podle slov svatého Pavla »bylo lidem před Ježíšem Kristem skryto k naší slávě a které knížata tohoto světa neměla štěstí poznati«,[6] ačkoli jest kříž nástrojem našeho spasení a nám získal život milosti a naše zmrtvýchvstání.

II. **Kříž musíme milovati.** Nesluší se, aby pocta, kterou musíme vzdáti kříži Pána našeho, omezovala se jen na jeho uctívání a klanění se mu, musíme jej též se vší vroucností svého srdce milovati a přáti si na něm zemříti, jako po tom toužil Ježíš Kristus, božský náš Mistr; neboť podle slov Následování Krista, ti, »kdož nyní rádi slyší slovo kříže, nebudou se obávati potom, že by jim bylo slyšeti rozsudek věčného zavržení«,[7] jelikož byli vysvobozeni křížem od hříchu. Jest sice neuvěřitelno, musíme však nicméně míti onu důvěru, že milujeme-li kříž ve spojení

[1] Galat., 6., 14. — [2] Žid., 2., 2. — [3] I. Kor., 1., 23. — [4] I. Kor., 1., 23. — [5] I. Kor., I., 24 — [6] I. Kor., 2., 7., 8. — [7] Násl. Kr. II., 2., 1.

s Ježíšem Kristem, jenž jej vroucně miloval a s velkou radostí nesl, stanou se nám všechny strasti tohoto života sladkými a příjemnými, a tím staneme se opravdově šťastnými, neboť jsme nalezli svůj ráj na tomto světě, jelikož máme podíl na trpícím duchu Ježíše Krista, který nás, podle slov svatého Pavla, »usmířil svou smrtí na kříži, aby nás učinil před Bohem svatými, čistými a bezúhonnými«.[1] Proto uvažme pozorně, jakou vděčností jsme zavázáni tomuto posvátnému dřevu, že přispělo k našemu posvěcení, a v horlivosti vřelé lásky pozvedněme je až k Ježíši Kristu, abychom je s ním spojili, neboť on je i nyní ještě miluje, a poněvadž touží po našem spasení a raduje se z toho, že je nesl k našemu posvěcení.

Potká-li vás tedy nějaký zármutek, spojte se s trpícím Ježíšem a milujte jeho kříž, poněvadž jste jeho údy; toto spojení a tato láska zmírní vaše útrapy a ulehčí vám je.

III. **Kříž musíme nésti.** Veškerá vnitřní i zevnější pocta, kterou prokazujeme kříži Spasitelovu, přinesla by nám však málo užitku, kdybychom jej neuctívali ještě jiným způsobem, totiž tím, že »neseme stále jako dobří a věrní služebníci kříž, který uloží na nás Ježíš, náš Mistr«,[2] a dobře uvažujeme, že sám chtěl býti ukřižován z lásky k nám; neboť, jak velmi případně praví Minutius Felix, že ačkoli žádá Ježíš Kristus od nás, abychom se klaněli jeho kříži, přece to není to, čeho nejvíce požaduje; co především chce, jest, abychom rádi pili jeho posvátný kalich,[3] toužíme-li po tom, abychom byli jeho přáteli a měli s ním podíl v jeho království.

Proto budiž, jako u svatého Pavla, vší naší slávou, že »nosíme na svém těle znamení jeho

[1] Kolos., 1., 22. — [2] Násl. Kr., II., 12., 10. — [3] Mat., 20., 22.

božských ran«,[1] abychom se stali podobnými ukřižovanému Ježíši a uctívali jeho svatý kříž tak, jak jest mu nejmilejší a nám nejúčinnější a nejprospěšnější. Poněvadž celý život Ježíše Krista byl jediným křížem a stálým mučednictvím, proto nestaneme se zajisté nikdy lépe jeho služebníky, přáteli a následovníky, než když vtiskneme hluboce do sebe ráz jeho svatého kříže a když budeme snášeti utrpení, která jsou podobna jeho utrpením. Jak bychom se mohli odvážiti hledati jiné cesty, abychom se zalíbili Bohu, jemu vzdávali poctu a přinesli mu příjemnou obět, než cestu svatého kříže, když Ježíš Kristus, náš Spasitel, aby uctil svého Otce, nebyl ani jediné hodiny svého života bez utrpení, a když není žádného světce, jenž by byl na tomto světě bez strasti a bez kříže!

Duchovní kytice. *Pane, děkuji ti, že jsi zemřel na kříži za mé hříchy.* (Odp. 100 d. jednou denně. Benedikt XV., 1918.)

SVATÝ CYPRIAN, BISKUP A MUČEDNÍK.

16. září.

166. ROZJÍMÁNÍ.

Kéž tvé srdce přijme poučení, a tvé uši slova osvícení! (Přísl., 23., 12.)

Krátký obsah. — I. **Obrácení svatého Cypriana.** Když byl získán tento světec pro víru, studoval bedlivě Písmo svaté. Rozdav své statky a zřeknuv se rozkoší světských vzdělával Církev svými ctnostmi a dělal jí čest svou učeností.

Jednáte náležitě podle zásad evangelia, jimž vyučujete a zřekli jste se zcela statků i rozkoší pozemských?

[1] Galat., 6., 17.

II. **Jeho horlivost o náboženství.** Jako kněz a později jako biskup byl svatý Cyprian světlem Církvi. Pracoval horlivě o osvícení a podporování svého lidu a měl zvláštní péči o chudé.

Snažte se, abyste uměli dobře náboženství; vyučujte mu s láskou chudé dítky.

III. **Pronásledování, která snášel.** Jeho horlivost přivodila mu mnohá pronásledování. Jsa nucen skrýti se nepřestával starati se o duchovní potřeby svého stáda. Konečně byl jat a usmrcen.

Zalíbíte si snadno pravdy evangelia, budete-li rádi trpěti pro Ježíše Krista.

I. **Od svého obrácení žil svatý Cyprian podle evangelních rad.** Svatý Cyprian jest jedním z nejhlavnějších i nejhorlivějších Otců církevních, jak vzhledem k církevní kázni, tak i vzhledem k zachovávání učení a zásad Ježíše Krista. Byl pohanem a velmi učeným, a byl obrácen knězem jménem Cecilius, kterého pak vřele miloval a vždy ctil jako svého otce. Již před svým křtem studoval Písmo svaté, takže když přijal tuto svátost, byl již naplněn zásadami v něm obsaženými a duchem katolickým. Hned po přijetí křtu svatého prodal své statky, rozdal získané tím peníze chudým a rozhodl se k zachovávání zdrželivosti. Jakmile se tedy stal křesťanem, zřekl se všeho bohatství, zbavil se náklonnosti ke statkům i radovánkám pozemským a žil jako dokonalý křesťan. Ukázalo se, že tento světec byl úplně ctnostný a že jeho srdce bylo naplněno duchem Ježíše Krista; nemohlo býti tedy jinak, než že v takovém rozpoložení mysli konal velké ctnosti. Vzdělával tak každého svým svatým životem, že budil obdiv všech svou učeností a znalostí krásné literatury, což učinilo tohoto světce schopným, že působil s velkým užitkem v Církvi.

Jste ve stavu, v němž musíte dobře znáti zásady svatého evangelia jednak k svému vlastní-

mu posvěcování, jakož i k tomu, abyste mohli napomáhati ku posvěcování jiných. Jednáte podle nich jako tento světec? Zřekli jste se jako on statků a rozkoší pozemských? Snad si nezjednáváte statků a životního pohodlí, jelikož jich nemůžete požívati ve svém stavu; mnohdy však právě ti, kteří jich mívají nejméně, touží po nich nejvíce; nenáležíte k nim? Nestačí, abychom jich byli zbaveni, jestliže se jich nezřekneme dobrovolně a z lásky k Bohu. Proto nepraví Ježíš Kristus pouze: »Blahoslavení chudí,« nýbrž: »Blahoslavení chudí duchem.«[1] Tento duch chudoby je často neméně řídký v řeholních společnostech než ve světě.

II. **Tento světec užíval horlivě svých vědomostí k blahu náboženství.** Poněvadž žil svatý Cyprian tak svatě, byl vysvěcen na kněze a skoro hned nato byl zvolen ode všeho lidu za biskupa kartagenského. Uprchl sice, aby tomu ušel, pak byl přinucen, aby přijal tuto důstojnost. Stav se biskupem osvěcoval tento světec Církev svými výtečnými spisy a velmi se snažil při pronásledování podporovati ty, kteří kolísali ve víře. Jevil podivuhodnou horlivost o vyučování svého lidu a měl jmenovitě zvláštní péči o chudé. Kdo se dobrovolně stal chudým, aby následoval Ježíše Krista, ten miluje též jako on ty, které Bůh učinil chudými.

Musíte vyučovati každodenně chudé dítky; milujte je něžně, jako činil tento světec podle příkladu Ježíše Krista. Dávejte jim přednost před těmi, kteří nejsou chudí; neboť Ježíš Kristus nepraví, že bohatým se zvěstuje evangelium, nýbrž »chudým«.[2] Chudí jsou to, které vám Bůh svěřil a jimž jste povinni zvěstovati pravdy svatého evangelia. Chudí to byli většinou, kteří pro-

[1] Mat., 5., 3. — [2] Mat., 11., 5.

vázeli obyčejně Pána našeho Ježíše Krista, a oni jsou to, kteří jsou nejvíce ochotni využitkovati jeho učení, poněvadž se nachází u nich méně zevnějších překážek.

Není snad nikoho, jenž by nepřipustil, že svatý Cyprian předčil všechny biskupy své doby učeností a výmluvností, jakož i moudrostí a pokorou. Podle jeho příkladu máte dobře znáti náboženství, musíte však také dokazovati svou moudrostí a svou zbožností, že je dobře znáte.

III. **Po mnohých pronásledováních zemřel svatý Cyprian za víru.** Tento světec pracoval mnoho pro Církev; snášel též nekonečné útrapy pro svou horlivost a pro svou přilnulost k ní. Když povstalo zuřivé pronásledování křesťanů, žádali pohané, aby byl dán na pospas lvům. Byl hned vypovězen a zároveň oloupen o všechny statky. Aby mohl býti lidu a Církvi ještě nápomocen, skryl se před svými pronasledovateli. Zdálo se též nutným, aby byl při životě zachován, aby mohl posilovati svůj lid za krutého pronásledování. Dva roky zůstal takto skryt a staral se bez přestání o duchovní potřeby svých diecesánů posílaje jim dopisy a úvahy, jež byly plny lásky Boží. Když císař Decius zemřel, vrátil se po dvou letech do Karthaga, byl však brzy nato opět vypovězen od císařů Valeriana a Gallina. Když se vrátil ze svého vyhnanství, odsoudil ho prokonsul k stětí. Tak opustil tedy tento světec vyhnanství tohoto života trpěv značnou dobu, aby mohl udržovati Církev Ježíše Krista.

Jedním z prostředků, jež nejvíce pomáhají k vštípení pravd evangelia do srdcí a působiti, že se jim zalíbí, jest, když ti, kteří jim vyučují »jako služebníci Ježíše Krista a rozdavači jeho tajemství«[1] rádi snášejí pronásledování a uvá-

[1] Kor., 4., 1.

dějí takto ve skutek to, co praví svatý Pavel: »Jsouce tupeni žehnáme, jsouce pronásledováni, snášíme to, jsouce pomlouváni prosíme; jako smetí tohoto světa jsme se stali«[1] a nedáme se sklátiti. Jste v tomto rozpoložení mysli? Ono jest vám nutné, chcete-li přinášeti ve svém úřadě užitek.

Duchovní kytice. *Paste stádce Boží, které jest u vás, přihlížejíce k němu ... jako ti, kteří jsou vzory stádci.* (I. Petr., 5., 2., 3.)

SVATÝ MATOUŠ, APOŠTOL A EVANGELISTA.

21. září.

167. ROZJÍMÁNÍ.

Ježíš spatřil celníka jménem Levi, an sedí na celnici, a řekl jemu: »Pojď za mnou.« A on opustiv všecko, vstal a šel za ním. (Luk., 5., 27., 28.)

Krátký obsah. — I. **Jeho rychlost v následování Ježíše Krista.** Jakmile mu Ježíš řekl: »Pojď za mnou,« opustil svatý Matouš všecko, aby přilnul k božskému Mistru a jemu vystrojil z vděčnosti hostinu.

Opustili jste odhodlaně všecko pro Ježíše Krista? Nehledáte ještě svého blahobytu?

II. **Odměna za jeho věrnost.** Tento světec byl vytrvale věren Ježíši Kristu, jenž ho zařadil mezi své apoštoly, zahrnul ho milostmi a vyvolil ho, aby napsal první jeho evangelium.

Přilněte k Ježíši Kristu, studujte dobře jeho učení, dělejte si z toho čest, že mu můžete horlivě vyučovati.

III. **Jeho apoštolát a jeho smrt.** Svatý Matouš šel hlásati víru v Ethiopii; obrátil krále a téměř všechny jeho poddané. Když král zemřel, byla jeho dcera povzbuzena apoštolem k zachovávání panenství; to bylo příčinou jeho smrti.

[1] I. Kor., 4., 12., 13.

Za dobro, které jste prokázali, očekávejte pronásledování, avšak »radujte se, velká odměna vás očekává«.

I. **Rychlost svatého Matouše v následování Ježíše Krista.** Nejpodivuhodnější v životě svatého Matouše jest věrnost, s níž následoval Ježíše Krista hned, jakmile ho povolal. Zastával v galilejském městě Kafarnaum úřad císařského celníka. Ježíš Kristus, jenž tam hlásal své evangelium, šel jednoho dne kolem domovních dveří příbytku Matoušova a pravil mu: »Pojď za mnou!« Matouš hned vše opustil, co měl, a následoval Ježíše Krista«.[1] Aby dal najevo svou radost a svou vděčnost k Ježíši Kristu ze svého obrácení, pozval ho k velké hostině, kterou »vystrojil ve svém domě, k níž se dostavilo též několik celníků a hříšníků«,[2] které obrátil Ježíš podle svědectví svatého Jeronyma. Obrácení svatého Matouše jest zajisté mimořádné a dosvědčuje sílu milosti a účinky, které působí v duši. Jest pravda, že slovo Ježíše Krista bylo při povolání jeho apoštolů působivé, poněvadž však většina z nich byli jen chudí rybáři, tedy to není u nich tak překvapující, že následovali hned Ježíše Krista, jak se stalo u svatého Matouše, jenž měl statky a žil v blahobytu.

Byli jste také tak rychlí v následování Ježíše Krista na první jeho vyzvání jako svatý Matouš, jenž hned všechno opustil, aniž se postaral o své záležitosti nebo prosil o čas, aby je mohl uvésti do pořádku? Jak mnohokrát vás snad volal Ježíš Kristus? Nepravili jste často, jako říkával svatý Augustin: Zítra, zítra se obrátím? Nepravíte tak ještě každodenně? Opustili jste všecko z hloubí svého srdce? Někteří z nás snad neměli ničeho k opuštění jako první apoštolé, těm to bylo ovšem snadné. Nevyhledáváme však přece

[1] Mat., 9., 9. — [2] Mat., 9., 10.

svých rozkoší a svého pohodlí? To jest nedůstojno služebníka Božího, jenž se měl zříci světa a všech věcí.

II. **Kterak odměnil Ježíš Kristus věrnost svatého apoštola.** Svatý Matouš přilnul věrně od svého obrácení až do konce svého života k Ježíši Kristu, jak poznamenává svatý Jeronym; proto ho vyvolil Pán za jednoho ze svých apoštolů, aby s ním a po něm hlásal jeho evangelium a je první sepsal, a to v řeči, v níž je hlásal Ježíš Kristus sám, totiž syrsky, což jest hebrejštině příbuzno. Nemožno pochopiti, jak velice miluje Ježíš Kristus ty, kteří opustili všechno pro něho, a kolik milostí jim uděluje jednak pro ně samé, jakož i pro jiné. Poněvadž jest jejich srdce prázdno věcí světských, proto je naplňuje Bůh svým svatým duchem, jakož učinil svatému Matouši; neboť čím více zevně opustíme, tím více nám dává Bůh vnitřně.

Přilněte jen k Ježíši Kristu, k jeho učení a k jeho zásadám, jelikož vám prokázal čest, že vás vyvolil před tak mnohými jinými, abyste je zvěstovali dětem, jež jsou jeho miláčky. Važte si vysoce svého úřadu, poněvadž jest úřadem apoštolským a studujte pilně evangelium svatého Matouše, v němž jsou obsaženy nejsvětější zásady Ježíše Krista a nejhlavnější základy křesťanské zbožnosti. Čím bedlivější v tom budete, tím více vědomostí nabudete ve vědě svatých a tím lépe budete moci vyučovati jí jiné.

III. **Apoštolát a mučednictví svatého Matouše.** Tento světec šel hlásati evangelium zároveň s ostatními apoštoly a byla mu přidělena Ethiopie. Tam působil s velkým úspěchem a obrátil krále i celou jeho rodinu. Když král zemřel, chtěl jeho nástupce pojati dceru svého před-

chůdce, jménem Iphigenii, za manželku; jelikož však složila slib čistoty, zamítla ho. Král chtěl přinutiti svatého Matouše, aby ji přemluvil, aby se provdala za něho i přes svůj slib. Svatý apoštol však ji přiměl k tomu, že zůstala pevná ve svém rozhodnutí. To bylo příčinou, že ho rozkázal onen ukrutník zavražditi, kterážto okolnost získala tomuto světci název »obět panenství«. Při své smrti obrátil téměř celou krajinu na víru Kristovu.

Když se snaží jiní svésti vaše žáky ke zlému, tedy je utvrzujte v dobrém. Když jste vyplnili dobře povinnosti svého úřadu, neočekávejte jiné odměny než snášeti pronásledování, bezpráví, potupy a zlořečení, a že uslyšíte, kterak se o vás všechno zlé lživě mluví, jak napsal a sám na sobě zakusil svatý Matouš. »Radujte se,« dodává týž apoštol, »a veselte se, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích. Tak zajisté pronásledovali proroky, kteří byli před vámi.«[1] Buďte ujištěni, že takováto pronásledování zjednávají vám hojnost milostí Božích a vašemu úřadu jeho požehnání.

Duchovní kytice. *Já jsem cesta, pravda i život.* (Sv. Jan. 14., 6.)

SVATÝ JONÁŠ (YON), MUČEDNÍK.

22. září.

168. ROZJÍMÁNÍ.

Duch Páně nade mnou; proto pomazal mě, poslal mě kázat evangelium chudým. (Luk., 4., 18.)

[1] Mat., 5., 12.

Krátký obsah. — I. **Apoštolské vzdělání svatého Yona.** Tento světec měl výhodu, že byl řízen svatým Divišem, že obdržel od něho naučení, měl podíl na jeho ctnostech a zúčastnil se jeho apoštolátu.

Snažte se vychovávati své žáky ke ctnosti a kéž vaše jednání slouží jim za příklad.

II. **Jeho prostředky k horlivosti.** Stav se knězem připravoval se svatý Yon k svému úřadu odloučeností, často bral své útočiště k modlitbě, aby Bůh žehnal jeho slovům, a vyučoval uče hlavně katechismu.

Následujte horlivosti tohoto světce vy, jejichž první povinností jest vyučovati chudé dítky katechismu.

III. **Jeho mučednictví.** Přední z modlářů popuzení pokrokem ve víře chtěli zlým nakládáním se světcem odpírati jeho horlivosti a zameziti, aby lid nechodil k němu; jelikož se jim to nepodařilo, vydali ho na smrt.

I. **Tento světec byl vzdělán k apoštolátu svatým Divišem.** Svatý Yon měl štěstí, že byl učedníkem svatého Diviše, že mohl nabýti jeho ducha a že mohl míti podíl na jeho milostech i ctnostech jak vnitřních, tak i zevnějších. Jelikož dosáhl svatý Diviš prostřednictvím svatého Pavla velkých osvícení, týkajících se pravd svatého evangelia, nabyl přednosti, že byl v nich jedním z nejosvícenějších své doby. Byl proniknut horlivostí o založení Církve a o rozšíření křesťanského náboženství a nemoha sám vyučovati všechny národy kraje, v němž se zdržoval, kteří měli zapotřebí poučení, zvolil si učedníky, jimž sdělil svá osvícení a k nimž jako jeden z nejpřednějších náležel svatý Yon. Jak šťasten byl tento světec, že měl takového učitele, jako byl svatý Diviš, neboť pod jeho vedením naučil se dokonale pravdám náboženským a konání křesťanských ctností, v nichž ho vzdělával svatý Diviš jak svým naučením, tak i ustavičným i zářivým příkladem, který mu dával.

Jak prospěšné jest, jsme-li vyučováni dobrými učiteli jak v tom, co se týká pravd víry, tak i v tom, co se vztahuje na konání dobrého. Buď-

me takovými učiteli těm, které musíme vyučovati, a buďme svými skutky takovými, jakými chceme, aby byli oni ve svých skutcích.

II. **Prostředky k horlivosti svatého Yona.** Stav se knězem hlásal svatý Yon evangelium v okolí Paříže, a poněvadž byl naplněn milostmi a duchem Božím, obrátil tam velký počet lidí. Nesmíme se tomu diviti, neboť podle příkladu svatého Diviše, svého učitele, připravoval se k tomu v odloučenosti a dále se k tomu připravoval každodenně též modlitbou. Jsa přesvědčen, že Bůh jest to, jenž pobádá i obrací srdce, a on že jest pouze hlasem volajícím k lidu, aby se obrátil a jediného pravého Boha uznával, proto utíkal se často k modlitbě k onomu svrchovanému Pánu a prosil ho, aby mu udělil milost, by se stala jeho slova působivými, jak tomu bylo podivuhodným způsobem u svatých apoštolů. A poněvadž lidé, které tento světec vyučoval, byli nevzdělaní venkované, snažil se vyučovati je především katechismu, učiti je poznávati Boha a hlavní tajemství a přidržovati je k zachovávání desatera Božích přikázání.

Děkujme Bohu, že dal našemu domu[1] za ochránce světce, jenž si činil z toho čest, že mohl na počátku křesťanství zastávati tentýž úřad, který máme my zastávati každého dne, a jenž s ohnivou horlivostí pracoval na obrácení nevěřících národů, poněvadž měl úmysl, aby je učinil národem Božím. Snažme se následovati jeho horlivosti a míti při konání svého úřadu tentýž úmysl, neboť jest to týž úřad jako jeho, totiž vyučovati katechismu chudé dítky, které jsou často beze vší výchovy.

[1] Dům svatého Yona v Rouenu, v němž tehdy náš svatý zakladatel přebýval.

III. **Pronásledování a mučednictví, které trpěl svatý Yon.** Horlivost svatého Yona pro pravé náboženství a četná obrácení, která způsobil, trápily modláře, kteří žili tehdy v oné zemi, a jejichž vůdcové žili v téže zaslepenosti jako oni, takže podnikli všechno možné, aby zamezili značný úspěch, kterého docílil tento světec v duších, a aby odporovali úmyslu, který choval k rozšíření křesťanského náboženství po všech krajinách. Shledali však, že ani hrozby ani příkoří, které činili svatému Yonu, nemohly činiti jeho horlivosti přítrž, a že vše, co oněm národům, které vyučoval, pravili, nemohlo zameziti, aby poslouchali jeho učení a řídili se podle něho, poněvadž je tento světec poučoval více příkladem svého svatého života než slovem, a jelikož jim jeho učení bylo »dvojbřitkým mečem, jež pronikalo«, jak dí svatý Pavel, »až do rozdělení duše a ducha, kloubův i morku«.[1] Tu se zmocnili modlářští vůdcové svatého Yona, ukrutně ho zbičovali a pak sťali.

Nemusíte-li očekávati téže odměny, ačkoli žijete v téže zemi, poněvadž jest nyní obydlena katolíky, tedy se připravte aspoň na odměnu, která jest předpověděna v evangeliu, totiž na pronásledování, a mějte se za šťastny podle naučení Pána našeho Ježíše Krista, které dal apoštolům, když »vás budou lidé nenáviděti, tupiti, pronásledovati a mluviti všecko proti vám lhouce a vaše jméno míti v ošklivosti pro Syna člověka, tak zajisté pronásledovali proroky«[2] a hlasatele svatého evangelia.

Duchovní kytice. *Každý učedník dokonalým bude, bude-li jako mistr jeho.* (Luk., 6., 40.)

---

[1] Žid., 4., 12. — [2] Mat., 5., 11., 12.

SVATÝ MICHAEL, ARCHANDĚL.

29. září.

169. ROZJÍMÁNÍ.

Michael a andělé jeho bojovali s drakem. (Apok., 12., 7.)

Krátký obsah. — I. **Boj s Luciferem.** Svatý Michael v čele dobrých andělů bojoval s Luciferem a s jeho přívrženci, kteří nechtíce se podrobiti Bohu byli svrženi do věčné temnosti.

Jednejte věrně podle milosti, která vás nabádá, abyste úplně náleželi Bohu; v něm jest pravé štěstí.

II. **Odměna dobrých andělů.** Když zvítězili Michael a jeho andělé nad odbojnými anděly, vzdali veškeru slávu Bohu a obdrželi nebe, kde požívají věčné blaženosti.

Oslavujte Boha s dobrými anděly, ať jsou vašimi vzory v tom, co musíte činiti pro Boha.

III. **Svatý Michael ochránce Církve.** Tento archanděl byl ochráncem národa izraelského a jest ochráncem lidu křesťanského; hájí Církve proti jejím nepřátelům a uvádí duše spravedlivých do nebe.

Svěřte se svatému Michaelu, poslouchejte jeho vnuknutí a proste ho, aby chránil váš institut.

I. **Boj svatého Michaela a dobrých andělů s Luciferem.** Svatý Michael jest archandělem a hlavou všech andělů, kteří zůstali věrni Bohu. Z horlivosti pro slávu Boží spojil se s nimi, aby bojoval proti Luciferovi a jeho přívržencům, kteří byvše zaslepeni dokonalostmi a milostmi, jimiž je Bůh obdařil, vzbouřili se proti němu. Nechtěli se podrobiti jeho rozkazům, poněvadž neuvážili náležitě, jak vysoko stojí nad nimi ten, jenž všechno velké v nich stvořil, a že jest nekonečně hodnější veškeré cti a slávy, nežli oni. Ano byli až tak zaslepeni, že odporovali svatému Michaelu, jenž byl pověřen Bohem, aby je osvítil svým osvícením a aby jim předložil, že k Bohu nemožno ničeho přirovnati a že jemu přísluší, jak praví svatý Pavel, »všechna čest a slá-

va na věky věkův«;[1] že všichni tvorové, ať jsou jacíkoli, nemají ze sebe ničeho, a že se musí ponížiti a hluboce pokořiti před Bohem vzhledem k jeho slávě a velebnosti. Pouhý pohled na svatého Michaela, jenž zářil světlem, které mu Bůh udělil, potřel tyto nešťastné anděly, kteří se stali jen temností a byli svrženi na místo temnosti, poněvadž nechtěli otevříti svých očí pravému světlu.

Budeme vždy ještě odpírati světlu milosti, jež nás nabádá, že musíme opustiti všechno pro Boha a nám praví, že jen v něm nalezneme pravé štěstí a to již i v tomto životě?

II. **Odměna dobrých andělů.** Svatý Michael jsa proniknut smýšlením víry, jež mu byla štítem proti zlým andělům, zvítězil slovy: »Kdo jako Bůh?« Zároveň vzdal se svými anděly Bohu čest volaje: »Hoden jsi, Pane a Bože náš, přijmouti slávu a čest i moc, neboť ty jsi stvořil všecky věci a z vůle tvé byly a stvořeny jsou.«[2] »Nyní stala se spása a síla a království Boha našeho i moc Pomazaného jeho; nebo byl svržen žalobník bratrů našich, jenž žaloval na ně před Bohem naším dnem i nocí«.[3] Od tohoto okamžiku byli tito svatí andělé jisti věčné blaženosti, které nemohou již ztratiti a která v nich nemůže býti zmenšena. Jaké to štěstí pro tohoto svatého archanděla, že byl prvním z těchto blahoslavených duchů, jichž jediným zaměstnáním jest velebiti Boha v nebi. Jaké to štěstí pro něho, že přispěl svou horlivostí a svou úctou k Nejvyššímu k zalidňování nebe!

Uctívejte tohoto velkého světce jako prvého, jenž oslavoval Boha a ho nechal oslavovati jeho tvory, a vzdejte mu čest, které zasluhuje za to, že byl tak věrný svému Tvůrci. Spojte se s ním

[1] Řím., 16., 27. — [2] Apok., 4., 11. — [3] Apok., 12., 10.

a se všemi blahoslavenými duchy, kteří ho v nebesích provázejí, a mějte je za své vzory v tom, co musíte i vy činiti pro Boha. Pamatujte často na ona slova, jež je povzbuzovala v boji proti ďáblům: »Kdo jako Bůh?« aby vás sílila ve všech vašich pokušeních, a rcete si sami, když jimi budete napadeni: »Tato rozkoš, které bych následoval, kdybych svolil zlému chtíči, zdaž může býti přirovnána k tomu, co pociťujeme, požíváme-li Boha?«

III. **Svatý Michael ochránce Církve.** Svatý Michael vzdává ještě stále slávu Bohu dobrodiními, která prokazuje křesťanům a milostmi, které jim získává; neboť jsa vyvolen od Boha za ochránce jeho Církve, pomáhá jí a chrání ji proti jejím nepřátelům. Nebyl to on, jenž z nařízení Božího »porazil ve prospěch krále Ezechiáše sto osmnáct tisíc mužů v ležení Senacheribově«[1] a jenž podle slov svatého apoštola Judy vedl spor o tělo Mojžíšovo?[2] Není to on, jenž, jak pěje Církev, jest od Boha ustanoven, aby přijímal duše spravedlivých po smrti a uváděl je do nebe? On jest to též, jenž hájí Církev, milovanou to Boží, proti rozkolu a bludu, který občas odporuje jejímu učení svatému a ji znepokojuje.

Přidružme se k tomuto vůdci andělů, abychom měli podíl na jeho horlivosti pro svou spásu a pro spásu všech křesťanů; odevzdejme se jeho péči, svěřme se jeho přispění, následujme jeho napomínajícího vnitřního hlasu, aby se staly všechny prostředky, které nám Bůh skrze něho nabízí, působivými k našemu spasení a abychom jim nekladli se své strany žádných překážek.

Proste často svatého Michaela, aby chránil dobrotivě onu malou rodinu, nebo, jak dí svatý Pavel, onu Církev Kristovu, jíž jest naše společ-

[1] Král., 19., 35. — [2] Jud., 9.

nost, by zachovala ducha Ježíše Krista a aby vymohl všem jejím členům potřebných milostí, aby se mohli uchovati ve svém povolání a zjednávali ducha křesťanského všem, kteří jsou jim svěřeni.

Duchovní kytice. *Kdo jako Bůh?*

SVATÝ JERONYM, KNĚZ A CÍRKEVNÍ UČITEL.

30. září.

170. ROZJÍMÁNÍ.

Blaze muži, který v zákoně Páně přemýšlí ve dne v noci; jest jako strom štípený u tekoucích potoků, jenž dává ovoce časem svým. (Žalm, 1., 2., 3.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Jeronym studoval Písmo svaté.** Jsa nadán neobyčejným rozumem chápal brzy marnivost lidských věd a věnoval se studiu Písma svatého, takto se stal světlem Církve svaté.

Studujte pilně svaté evangelium, abyste mu mohli učiti své žáky a vychovávati je ke křesťanství.

II. **Kterak konal toto studium.** Aby pochopil a prohloubil Písmo svaté, radil se z nejzpůsobilejšími muži, ale zvláště konal, čemu učí, odebral se do samoty, modlil se, rozjímal a konal největší ctnosti.

Rozjímejte o zásadách evangelia, toť bezpečný prostředek k dobrému jejich porozumění a jednání podle nich.

III. **Jak užíval vědy.** Světec užíval horlivě pro blaho Církve a pro slávu Boží darů, které obdržel. S odhodlaností a zároveň s učeností hájil Církve proti bludařům.

Milujte ústraní a modlitbu a pracujte podle svého stavu, abyste prospívali Církvi.

I. **Svatý Jeronym zanechal věd a studoval Písmo svaté.** Svatý Jeronym byl nadán výtečným rozumem a neobyčejnou učeností. Zprvu se

věnoval světským vědám, poněvadž však poznal, že ho od Boha spíše odvracejí, než aby mu dodaly lásky k němu, zanechal jich a nedbal námah ani práce, výloh ani péče, aby se naučil Písmu svatému a aby nabyl dokonalé vědomosti o všech tajemstvích, jež jsou v něm obsažena. V těchto svatých knihách nalezneme skutečně výron všech bohatství, vědomosti a moudrosti Boží. Tyto božské knihy musí podle výroku prorokova, »pozříti«[1] a jimi naplniti svého ducha praví služebníci Boží, aby mohli jejich tajemství sdíleti a vysvětlovati těm, které jim Bůh svěřil a které jsou povinni vyučovati a vychovávati ke křesťanství, jak to činil svatý Jeronym; neboť ze všech končin světa byl tázán o radu při sporných otázkách Písma svatého, které tak pronikl a jež tak dobře rozřešil, že nezanechal žádné pochybnosti v těch, kteří se k němu obrátili o radu. Takto osvěcoval tento světec Církev svatou osvíceními, jež obdržel od Boha. Aby byl jimi naplněn ještě více, vzdálil se světa, aby ho jeho překážky nezdržovaly v prohloubení svatých pravd, které Bůh ráčil zjeviti lidem.

Chcete-li býti naplněni duchem Božím a chcete-li náležitě plniti svůj úřad, věnujte se především studiu knih Písma svatého a jmenovitě Nového zákona, aby sloužilo za životní pravidlo vám i vaším žákům.

II. **Prostředky, kterých užíval tento světec při studiu Písma svatého.** Svatý Jeronym procestoval téměř celý svět, aby mohl rozmlouvati s největšími muži své doby, zvláště s těmi, kteří byli nejučenější ve vědě Písma svatého. Když přišel do Athen, nalezl tam svatého Řehoře Nazianského, jenž mu pravil, že k dobrému porozumění Písma svatého jest třeba, aby se napřed

[1] Apok., 10., 9.

začalo s jeho plněním. Proto následoval rady tohoto velkého světce, kterého od té doby ctil jako svého učitele, a odebral se hned k němu na poušť syrskou, aby tam vedl svatý a kající život. Jakmile tam došel, věnoval se modlitbě, rozjímání v Písmě svatém a konání toho, čemu učí, bděl i postil se neustále a žil vzdálen všeho styku se světem. Tam důkladně poznal, že »věda mnohdy nadýmá, ale láska že vzdělává, že ten, kdo se domnívá, že něco ví, ještě neví, jak se musí věděti«,[1] že však »kdo miluje Boha, bývá od Boha poznán i milován«.[2] »K čemu slouží věda bez bázně Boží,« praví Následování Krista, »k čemu slouží«, dí dále, »umíme-li mluviti o tajemství nejsvětější Trojice, nedostává-li se nám pokory, bez níž nemožno se líbiti Bohu?«[3] V oné samotě se zdálo svatému Jeronymovi, jako by žil v ráji, kde se naučil pohrdati sebou samým a neklásti na nic světského váhy.

Jste povinni nabýti náležitých vědomostí, abyste mohli vyučovati; buďte však přesvědčeni, že se naučíte lépe evangeliu rozjímajíce v něm, než učíce se mu zpaměti.

III. **Svatý Jeronym užíval vědomosti ku blahu náboženství.** Svatý Jeronym vynaložil mnoho práce, aby potíral bludaře, a stal se obhájcem Církve. Byl tak pokorný, že ačkoli byl knězem, neosmělil se vykonávati žádného kněžského úřadu, neboť se pokládal za nehodna toho. Stal se však nicméně jako služebník Boží Církvi velmi užitečným, neboť ji chránil před útoky, které na ni činili její nepřátelé, kteří se tehdy tím více spikli o její záhubu, poněvadž nebyla ještě tak rozšířena ani v takové zevnější slávě, jaké nabyla později. Tento světec jevil takovou sílu, horlivost, ano i blahovůli při potírání bludařů,

[1] I. Kor., 8., 1., 2. — [2] I. Jan, 4., 7. — [3] I. Násl. Kr., 2., 1.

že tito ho pokládali za svou metlu a neodvážili se měřiti se s ním, poněvadž důkazy, které uváděl na zničení jejich učení, byly tak pádné a mocné, že je snadno usvědčil z bludu. Byla to jeho kajícnost a rozjímání spojené s přirozenou bystrostí jeho zdravého rozumu, které ho přivedly k této způsobilosti. Takovým způsobem zastával tento světec úřad kněze Ježíše Krista. »Různé jsou dary milosti,« praví svatý Pavel, »ale jest to týž duch, který je uděluje. Rozličné jsou působnosti nadpřirozené, ale tentýž Bůh jest, který působí to vše ve všech. Jednomu totiž dává se skrze Ducha řeč moudrosti, jinému řeč poznání podle téhož Ducha, jinému pak dar uzdravování v tom jednom Duchu, jinému divůčinění, jinému prorokování, jinému rozeznávání duchů, jinému dar rozličných jazyků, jinému dar spravování, jinému dar pomáhání bratřím.«[1] Ti tedy, kteří působili ku blahu Církve, činili tak rozmanitým způsobem.

Proste dnes na přímluvu svatého Jeronyma, abyste mohli míti nějaký podíl na milosti, která mu byla udělena od Boha ku blahu Církve, a snažte se, abyste se stali způsobilými a mohli na tom pracovati podle daru vám uděleného. Milujte jako on ústraní a rozjímání, tímto prostředkem se budete moci státi užitečnými Církvi.

Duchovní kytice. *Čítávejte Písmo svaté pokorně, prostodušně a s věrou.* (I. Násl. Kr., 5., 2.)

---

[1] I. Kor., 12., 4.—11.

SVATÝ REMIGIUS, BISKUP.

1. října.

171. ROZJÍMÁNÍ.

Mne poslal Hospodin, bych pomazal tebe za krále nad Izraelem, lidem jeho; nyní tedy slyš hlas Hospodinův! (I. Král., 15., 1.)

Krátký obsah. — I. **Zbožné mládí světcovo.** Již od útlého mládí vynikal velikou zbožností; aby se mohl lépe věnovati modlitbě a pokání, odebral se do samoty.

Milujte velmi modlitbu i ústraní, abyste nabyli ducha Božího, jehož jest vám potřebí ve vašem stavu.

II. **Biskupská horlivost.** Tento světec byl jmenován proti své vůli arcibiskupem remešským. Jsa naplněn láskou k Bohu, zastával svůj úřad s velkou horlivostí a moudrostí.

Věřte, že vaše horlivost bude jen tehdy opravdově působivá, bude-li vnukána a udržována láskou Boží.

III. **Pokřtění Chlodvíkovo.** Největší dobro, které způsobil svatý Remigius, bylo obrácení Chlodvíkovo a četných jeho poddaných. Bůh neodpírá ničeho lidem, kteří jsou proniknuti jeho duchem.

Ze svých žáků máte učiniti opravdové křesťany, za tím účelem žijte sami podle ducha evangelia.

I. **Zbožné mládí světcovo.** Svatý Remigius, jenž se narodil téměř zázračně, poněvadž jeho matka byla již ve velmi pokročilém věku, budil již od svého mládí obdiv všech jak bystrostí svého rozumu, tak i svým způsobným chováním a svou zbožností. Aby se utvrdil ve své ctnosti, opustil úplně svět a zavřel se do cely, kde vedl velmi kající život. Tak vede Bůh samotou i rozjímáním ty, které určil k velkým věcem, neboť v samotě, kde jsme úplně odloučeni od tvorů, učíme se míti ošklivost před tím, co těší syny tohoto světa, a zřeknutí se toho všeho, a pak obcování s Bohem, jenž se rád sděluje těm, kteří se zřekli všeho. Rád hovoříval s nimi soukro-

mě, a čím více nachází jejich srdce odloučené od věcí světských, tím více se jim dává poznati a naplňuje je svým duchem. Tak se dělo svatému Remigiu, jenž byl ve své samotě od Boha tak obdařen, že mu pak lesk jeho ctností získal slavné jméno. Není to věhlas, kterého si máme přáti na tomto světě a jej vyhledávati, nýbrž plnost ducha Božího, abychom ve svém stavu dobře žili a svůj úřad dobře zastávali.

Buďte ujištěni, že jen samotou a modlitbou můžete dosíci plnost ducha Božího, proto musíte milovati samotu a oddati se s velkou pílí a horlivostí rozjímání.

II. **Horlivost i moudrost svatého biskupa.** Věhlas, kterého dosáhl svatý Remigius svou zbožností, působil na lid v okolí takovým dojmem, že ho lid vyvedl z jeho cely, aby ho učinil arcibiskupem remešským, ačkoli byl tehdy teprve ve věku dvaadvaceti let. Vynaložil vše, aby odpíral této volbě, avšak lesk jeho ctností dojal lid působivěji než všechno jeho odpírání, jež nezměnilo rozhodnutí lidu. Tento světec dával pak ve svém biskupském úřadě najevo velkou horlivost o blaho Církve a neopomíjel ničeho, co se mu zdálo k tomu způsobilým. Ejhle, toť obyčejný účinek pravého ústraní; ti, kteří se naplnili v něm láskou k Bohu, snaží se pak, aby i jiní měli na ní podíl, když jim Bůh ukládá pro blaho Církve povinnost, aby obcovali se světem. Úplně proniknuti duchem Božím snaží se tito velcí mužové s největší pečlivostí učiti jiné poznati a okoušeti, co pociťují sami; ohnivá horlivost, kterou jsou nadšeni, působí, že mnoho duší se rozhodne, aby se oddaly Bohu.

Zastáváte úřad, který vyžaduje velké horlivosti; tato horlivost by však málo prospěla, kdyby nedosáhla svého účinku. Toho nemůže dosí-

ci, jestliže nevyvěrá z lásky k Bohu, jenž ve vás přebývá.

III. **Světec získal Církvi velké dobro pokřtěním Chlodvíka.** Největší dobro, které prokázal svatý Remigius Církvi v době, kdy byl biskupem, jest, že podporován modlitbami a péčí svaté Chlotildy, obrátil a pokřtil krále Chlodvíka a zjednal spasení několika provinciím království, což obdivovali všichni biskupové jeho doby, a sám papež mu k tomu blahopřál. Když někdo jsa povolán, aby přispíval ke spáse duší, naplní se jako svatý Remigius v samotě Bohem a jeho duchem, dochází ve svém úřadě při všem, čeho si žádá, k cíli. Nic mu nemůže odpírati ani takřka Bůh sám, jak se ukázalo u Mojžíše, jenž přinutil jaksi Hospodina, že »učinil, čeho žádal pro lid, který svěřil jeho péči«.[1] Jak slavné jest před Bohem i před lidmi pro svatého Remigia, že způsobil, že tolik Franků přivedl na víru křesťanskou, a že nyní se klaní lidé Ježíši Kristu tam, kde byl dříve neznám!

Váš úřad nezáleží v tom, abyste učinili své žáky křesťany, ale abyste z nich učinili pravé křesťany. Toto jest tím užitečnější, poněvadž by jim málo prospělo, že přijali křest svatý, kdyby nežili podle ducha křesťanského. Kdo však chce jiným tohoto ducha dáti, musí jej sám v dostatečné míře míti. Vizte, k čemu vás zavazuje; zajisté k tomu, abyste žili podle svatého evangelia. Čtěte je tedy často pozorně i s láskou, a ať jest hlavním vaším studiem, to však jen proto, abyste především podle něho žili.

Duchovní kytice. *Dej pozor na sebe i na učení; trvej při tom.* (I. Tim., 4., 16.)

[1] Exod., 32., 14.

SVATÍ ANDĚLÉ STRÁŽNÍ.

2. října.

172. ROZJÍMÁNÍ.

Hle, já pošlu anděla svého, který bude kráčeti před tebou, střežiti tě na cestě... Dbej ho a poslouchej hlasu jeho! (Exod., 23., 20., 21.)

Krátký obsah. — I. **Bůh nám dal anděla, aby nás střežil.** Péče Boží o naše spasení ho pohnula, aby nám dal anděla, by nás střežil, osvěcoval a vedl do nebe.

Prokazujte Bohu svou vděčnost tím, že vykonáte, k čemu vás anděl strážný nabádá.

II. **Přispění svatých andělů.** Jak jest drahocenné! Prosí za nás, vnukají nám dobré myšlenky, přinášejí naše modlitby Bohu, hájí nás před ďáblem, chrání nás v nebezpečenstvích.

Mějte důvěru k svým andělům strážným; s jejich přispěním překonáte překážky svého spasení.

III. **Naše povinnosti k nim.** K svým andělům strážným musíme míti úctu, velmi často se k nim modliti, jim důvěřovati, děkovati jim za jejich ochranu a poslouchat jejich vnuknutí.

Proste často anděly strážné svých žáků, aby vám pomáhali při vašem úřadě.

I. **Dobrotivost Boží dala nám anděla, aby nás střežil.** Obdivujme dobrotivost Boží a děkujme Bohu za milost, kterou nám prokázal, že nám dal anděla, aby o nás pečoval, nás chránil a nám sloužil. Bůh nespokojil se tím, že nám dal svého jediného Syna, jenž nás vysvobodil od hříchu, a že nám seslal svého Ducha svatého, jenž nás obdařuje svými svatými milostmi, ale aby ničeho neopominul ze vší péče, která se týká našeho zájmu a naší vytrvalosti ve zbožnosti i v jeho svaté lásce, posílá nám ještě na zemi svaté anděly, »ony blahoslavené duchy, kteří ho požívají v nebi«,[1] aby stále u nás dleli, nám pomáhali a nám sloužili ve všech okolnostech. »Nařizuje

[1] Mat., 12., 10.

jim, aby nás v jeho jménu ostříhali, nás vedli a osvěcovali na všech našich cestách«,[1] abychom mohli s jistotou a bez zabloudění kráčeti přímou cestou k nebi. »Jest to zajisté podivuhodný účinek jeho dobrotivosti,« praví svatý Bernard, »a jeden z největších důkazů jeho lásky«.

Buďte tedy vděčni za to a čiňte přesně to, co vám vnukají svatí andělé.

II. **Přispění svatých andělů.** Přispění, jehož se nám dostává od svatých andělů, jest velmi značné. Vnukají nám mnoho svatých a dobrých myšlenek, aby nás vedli k Bohu; nabádají nás, abychom činili pokání za své hříchy; přednášejí naše modlitby Bohu, prosí za nás a získávají nám tolik a tak velkých milostí, že jest těžko je vyjádřiti. Královský prorok praví o nich několika slovy řka: »Na rukou ponesou tě, abys snad neurazil o kámen nohy své,«[2] to jest, abys nezranil své duše ani nejmenším hříchem. »Po hadu a bazilišku choditi budeš a šlapati budeš po lvu i draku,«[3] to jest, pod jejich vedením zůstaneš nezranitelným proti všem útokům ďábelským.

Není se nám tedy ničeho obávati pod ochranou a za vedení těchto andělů Božích, neboť »nepřipustí«, praví svatý Bernard, »abychom byli pokoušeni nad své síly; v příliš těžkých a v příliš nebezpečných příležitostech ponesou nás na svých rukou, aby nás vyprostili ze všech strastí i obtíží, aniž utrpíme porušení«.

Jak snadno tedy přemůžete všecko, co se protiví vaší spáse, když máte štěstí, že jste nošeni na rukou takových obhájců!

III. **Naše povinnosti k svatým andělům.** Jak nás musí přispění, jehož se nám dostává od an-

[1] Žalm. 90., 11. — [2] Žalm. 90., 12. — [3] Žalm. 90., 13.

děla strážného, nabádati k úctě k němu! Nemá v nás vzbuditi též zbožnost k němu a nemusí nás proniknouti důvěrou v jeho ochranu? »Jsme mu povinni,« praví svatý Bernard, »úctou před ním, zbožností za jeho blahovůli k nám a důvěrou pro jeho péči, s kterou nás chrání.« Jsme též povinni uznávati onu neobyčejnou lásku, s níž jest poslušen rozkazu, aby se o nás staral v tak velkých i ustavičných potřebách.

Kdykoli se tedy cítíme napadeni prudkým pokušením, anebo hrozí-li nám značné utrpení, vzývejme tohoto anděla, jenž nás střeží, nás vede a tak milostivě ochraňuje v našich potřebách a ve všeliké těžkosti. Vzývejme ho vroucími a ustavičnými modlitbami, jelikož jest stále u nás a ochoten, aby nás hájil a těšil. Modlete se též často k andělům strážným svých žáků, aby pod jejich mocnou ochranou rádi a snadněji konali dobré, jemuž je učíte.

Duchovní kytice. *Andělům svým o tobě kázal, aby tě ostřihali na všech tvých cestách.* (Žalm. 90., 11.)

SVATÝ FRANTIŠEK Z ASSISI.

4. října.

173. ROZJÍMÁNÍ.

Každý z vás, jenž neodříká se všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem. (Luk., 14., 33.)

Krátký obsah. — I. **Svatý František miloval chudé.** Uděloval jim hojně almužnu a rád je poučoval; umínil si, že bude takto následovati Ježíše Krista, jenž sám tak velice miloval chudé.

Musíte vyučovati chudé děti, učiňte tak s láskou a spatřujte v nich obraz Ježíše Krista.

II. **Chtěl se státi sám chudým.** K tomu cíli zřekl se svých statků a životního pohodlí a mohl vpravdě říci: »Bůh můj a mé všecko!« Láska k chudobě vnukla mu velkou zbožnost k narození a k smrti Ježíše Krista.

Čím více budete ode všeho odloučeni, tím více budete míti Boha a jeho svatou lásku.

III. **Miloval utrpení.** Aby následoval trpícího Ježíše, nechtěl býti tento světec ani okamžik bez utrpení, svou kajícností »přibil se na kříž s Ježíšem Kristem« a zasloužil si, že obdržel jizvy pěti ran.

Následujte této lásky k utrpení a umrtvujte bez přestání svého ducha i své tělo.

I. **Láska světcova k chudým.** Svatý František tak miloval chudé, že jim rád udílel při každé příležitosti almužnu a že jí nemohl žádnému odříci, kdo ho prosil o ni, neboť spatřoval v nich Ježíše Krista a byl přesvědčen, že dobro, které jim prokazuje, prokazuje Ježíši Kristu samému. Tato láska k chudým byla též příčinou, že tento velký světec dával chudým přednost před bohatými, aby je vyučoval; věděl totiž, že jednal rovněž Ježíš Kristus na zemi i se svými apoštoly a že odpověděl učedníkům svatého Jana Křtitele, kteří se ho tázali, co mají říci svému mistru, a pravil: »Řekněte mu, že zvěstuji chudým evangelium.«[1] Tato láska k chudým způsobila konečně, že svatý František posluhoval chudým v nemocnicích, kam přišel. Činil tak, aby následoval Ježíše Krista, jenž miloval společnost chudých, a proto choval tento světec tak velkou lásku k nim.

Váš úřad vás zavazuje k lásce k chudým, neboť vaším zaměstnáním jest při něm, že se musíte věnovati jejich vyučování. Spatřujte v nich jako svatý František živé obrazy Ježíše Krista a patřte na ně jako na ty, kteří jsou nejzpůsobilejší ku přijetí jeho Ducha hojnou měrou. Čím

[1] Mat., 11., 5.

něžněji je takto budete milovati, tím více budete náležeti Ježíši Kristu.

II. **Tento světec chtěl býti sám chudý.** Svatý František se nespokojil tím, že miloval chudé, on chtěl býti sám chudý a zříci se všech věcí pozemských. Když si jednou stěžoval jeho otec, že rozdává mnoho chudým, šel s ním neprodleně k biskupovi a zřekl se před ním veřejně svého dědictví; v tu chvíli opustil otcovský dům a nechtěl v něm již bydleti. Od toho času se zavázal, že se bude zdržovati všech rozkoší a všeho pohodlí, jichž možno užívati ve světě, a žil vždy v tomto zřeknutí, takže mohl vpravdě často opakovati slova: »Bůh můj a mé všecko«; neboť zřekneme-li se všeho pozemského, máme jen Boha a můžeme ho dokonale zváti svým.

Poněvadž svatý František shledal dokonalou chudobu a úplné zřeknutí v Ježíši Kristu při jeho narození a v Ježíši Kristu trpícím a umírajícím, proto měl k těmto dvěma tajemstvím zvláštní úctu a slavíval je každoročně s vroucí zbožností a s touhou, aby se stal podobným Ježíši Kristu, jenž se narodil i zemřel v největší chudobě.

Učte se od tohoto světce milovati chudobu a žíti ve zřeknutí všeho; čím odloučenější budete ode tvorů, tím více nabudete Boha i jeho lásky. Rcete, jako svatý Augustin pravil před svým obrácením: »Cože, malichernosti by mi měly překážeti a mě zdržovati, abych náležel úplně Bohu!«

III. **Svatý František velmi miloval utrpení.** Láska k utrpení zaujala neméně srdce svatého Františka jako jeho láska k chudobě. Když uvažoval, jak mnoho trpěl Ježíš Kristus pro něho, nemohl se od oné chvíle, kdy opustil svět, od-

hodlati, aby byl i na jediný okamžik svého života bez utrpení. Proto byl také trpící Ježíš Kristus, jenž jest vzorem všech z lásky k Bohu trpících, rozkoší jeho srdce tou měrou, že nemohl se odloučiti od něho ani nasytiti patřením na něho v onom stavu. Postil se po celý rok velmi přísně a býval v zimě tak chudě oděn, že musil zimou mnoho trpěti; mnohdy probděl celé noci na modlitbě a ukrutně se bičoval; konečně konal tak velké skutky kající, že mohl říci se svatým Pavlem, že jest ukřižován s Kristem.[1] Proto přišel jednou, když trval na modlitbě, seraf a vtiskl mu do těla jízvy přesvatých ran Ježíše Krista. Tuto milost obdržel teprve tehdy, když se oddal ustavičnému umrtvování.

Následujte tohoto velkého světce v lásce k utrpení a snažte se, abyste umrtvovali stále buď svého ducha nebo své tělo; ať jest toto umrtvování ve vás tak mocné, že vtiskne vašemu tělu takřka jízvy přesvatých ran Ježíše Krista ukřižovaného.

Duchovní kytice. *Bůh můj a mé všecko!* (Svatý František z Assisi. Odpustky 50 dní po každé. Lev XIII.)

SVATÝ BRUNO.

6. října.

174. ROZJÍMÁNÍ.

Hospodin učiní poušť jeho jako rozkoš, a pustinu jeho jako zahradu Hospodinovu. Radost a veselí bude nalezeno v něm, díkůčinění a hlas chvály. (Isaiáš, 51., 3.)

Krátký obsah. — I. **Ctnost a učenost světcova.** Svatý Bruno byl jako učený profesor theologie velmi vá-

[1] Galat., 2., 19.

žen pro svou učenost, avšak mnohem více ještě pro svou zbožnost a pro svou ctnost.

Mějte důkladnou zbožnost a náboženskou učenost, jež prospívá vašemu stavu; užívejte jich k vštěpování křesťanského ducha svým žákům.

II. **Jeho láska k samotě.** Svatý Bruno odebral se se šesti společníky na poušť; vedl s nimi život vpravdě andělský a zahrnoval je svou útěchou.

Máte se za šťastny, že jste opustili svět a své rodiče; jest vaše zřeknutí bez litování?

III. **Jeho prostředky k dokonalosti.** K svému posvěcení užíval světec a jeho společníci tří prostředků: samoty, která vzdaluje nebezpečí od světa, modlitby, která získává milosti, a umrtvování, jež jest štítem proti ďáblu a proti náruživostem.

Užívejte těchto tří prostředků podle svého povolání a jistě se posvětíte.

I. **Ctnost a učenost světcova.** Svatý Bruno byl ve světě učeným profesorem theologie na universitě pařížské a později remešské, kde byl kanovníkem. Když byl oním úřadem pověřen, doporučoval se v obou oněch městech svým zdvořilým chováním jakož i svou hlubokou učeností. Jeho vážnost získala mu úctu u všech. Zbožnost sama o sobě prospívá obyčejně jen tomu, kdo ji má, je-li však spojena s učeností, pak se stává takový velký muž velmi užitečným Církvi. Takovým byl svatý Bruno, »byl svící hořící a svítící«[1] zároveň; hořící svou láskou k Bohu a zářící svým výtečným vyučováním, jež udílel druhým.

Musíte se snažiti, abyste měli podíl na vnitřních i zevnějších milostech tohoto velkého světce. Budete míti podíl na jeho vnitřních milostech, když nabudete pozorností nad sebou samými, svými dobrými skutky, svými modlitbami a zbožností, která přísluší vašemu stavu. Budete míti podíl na jeho zevnějších milostech, pokud toho vaše povinnost vyžaduje, budete-li

[1] Jan. 5., 35.

se snažiti, abyste dobře znali křesťanské učení, jemuž máte učiti dítky, a když jim pak svým spasitelným vyučováním budete vštěpovati zbožnost; dbejte tedy obého se vší péčí.

II. **Láska světcova k samotě.** Svatý Bruno se nespokojil se zbožností, které nabyl ve stavu kněžském, i když byla značná. Poněvadž ho milost nabádala k něčemu dokonalejšímu, sdružil se se šesti společníky, aby se s nimi odloučil úplně od světa. Odebrali se společně do pusté krajiny, kde vedli život andělský. V klidu samoty jest to, kde jsouce neznámi světu a myslíce jen na své hříchy a na prostředky, kterak bychom svatě žili, nacházíme Boha a snažíme se jemu zalíbiti; neboť jednak tam není ničeho, co by nám mohlo dáti příležitost, která odvrací od Boha, jednak též nenacházíme tam ničeho, než co nabádá k tomu, abychom hledali vše, co se mu může líbiti, a to proto, poněvadž jsme lhostejni ke všemu, co se týká tohoto života, a že se nestaráme o své tělo, aniž vyhledáváme svého pohodlí, jelikož jsme opustili svět proto, abychom se toho všeho zbavili. To zkusili svatý Bruno i jeho společníci, kteří mohli říci se svatým Jeronymem, že jsou jim města nepohodlná jako vězení, samota však, že jest jim rájem.

Opustili jste svět jako svatý Bruno, ačkoli nejste v tak pusté i strašné samotě jako on; zřekli jste se však světa skutečně? Nemyslíte již na něj ani na své příbuzné? Máte úplný odpor před světem pro život, který jste v něm vedli a pro nepatrnou službu, kterou jste v něm prokazovali Bohu? Musíte se míti za velmi šťastny, že jste jej opustili.

III. **Prostředky k dokonalosti, jichž užíval svatý Bruno.** Když žil svatý Bruno se svými spo-

lečníky v oné pustině, která se nazývá nyní »velkou Kartouzí«, ujali se společně i souhlasně tří bezpečných prostředků, aby mohli dospěti k Bohu: odloučenosti pro další svůj život, téměř ustavičné modlitby a umrtvování ve všem. Těchto tří prostředků užívali po celý svůj život, aby mohli pracovati účinně o svém posvěcování.

To, co přivádí obyčejně řeholníky do záhuby, jsou styky, které mívají se světem, neboť je vzdalují od obcování, jež mají míti s Bohem. »Bůh a svět, duch Boží a duch světský nemohou se sloučiti,«[1] praví Ježíš Kristus ve svatém evangeliu; proto, jakmile máme jednoho, přestáváme míti druhého. Učiňte tedy o tom svá opatření a nevracejte se rádi k tomu, co jste opustili.

Modlitba získává milosti a odvrací pokušení; modlitbou se stává totiž Bůh naší silou proti ďáblu. Poněvadž jste jen slabost, jste-li zůstaveni sami sobě, proto se střezte, abyste nezanedbávali modlitby, které jest vám tak velice potřebí, abyste se mohli udržeti ve zbožnosti a v ní prospívati.

Umrtvování podmaňuje tělo a činí je méně přístupným pokušením; musíte ho tedy denně užívati jako štítu proti ďáblu.

Těchto tří prostředků jest vám třeba, aby vám pomáhaly k udržení ve vašem stavu; nemůžete-li jich stále tak užívati jako svatý Bruno, užívejte jich aspoň s podobnou věrností a horlivostí.

Duchovní kytice. *Kdo miluje samotu, zůstává nezranitelným proti šípům nepřítelovým.* (Sv. Nil.)

---

[1] Mat., 6., 24.

SVATÝ DIVIŠ, BISKUP A MUČEDNÍK.

9. října.

175. ROZJÍMÁNÍ.

Někteří muži přidrževše se Pavla uvěřili; mezi nimi též Dionysius Areopagita. (Skut. apošt.. 17., 34.)

Krátký obsah. — I. **Světcovo obrácení.** Vznešený svým rodem i svou učeností obrátil se Diviš na víru, když učil svatý Pavel Atheňany poznávati jediného, pravého Boha.

Užívejte svých vědomostí a ostatních darů Božích, abyste dospěli k němu a zjednávali jeho slávu.

II. **Jeho horlivost.** Tento světec stal se brzy způsobilým hlásati evangelium; byv poslán do Galie obrátil mnoho pohanů. Buďme mu vděčni, že nám přinesl víru.

Snažte se o rozmnožení své víry, aby se zvětšila vaše zbožnost.

III. **Jeho mučednictví.** Odměnou za práce tohoto svatého biskupa bylo, jako u jeho božského Mistra, pronásledování a smrt; po ukrutných mukách byl sťat.

Konejte horlivě svůj úřad, vyučujte dobře své žáky náboženství; připravte se však na utrpení podle vzoru Ježíše Krista.

I. **Obrácení svatého Diviše.** Když přišel svatý Pavel do Athen, slavného města řeckého, obrátil mnoho lidí, »mezi nimiž byl i Diviš«,[1] jenž byl soudcem v onom městě a proslulý svým rodem a velmi obeznalý ve světských vědách. Vypravuje se totiž o něm, že poznal, že neobyčejné zatmění, když Ježíš Kristus trpěl na Kalvarii, nastalo jen proto, poněvadž umíral Pán přírody. Tato vzpomínka vzbudila v něm, když svatý Pavel »hlásal Atheňanům neznámého jim Boha«,[2] úsudek, že on to musí býti, o jehož smrti podala příroda tak očividná znamení. Když ho svatý Pavel poučil, že to byl onen Bůh a že jediné on jest hoden uctívání lidí, poněvadž »stvořil svět a všechno, co jest ve světě, že on jest Pánem nebe i země; že jen proto stvořil lidi, aby

[1] Skut. apošt., 17., 24. — [2] Skut. apošt., 17., 23.

ho hledali a snažili se ho nalézti; že není ostatně dalek žádného z nás, neboť v něm žijeme, pohybujeme se a jsme«,[1] tu hned uvěřil a zřekl se služeb modlám.

Podivuhodné to obrácení tohoto velkého světce, jenž Církvi velice prospěl jak svými výtečnými spisy, tak i hlásáním evangelia! Kdyby svatý Pavel nebyl obrátil nikoho, než svatého Diviše, jak velké dobro by býval tím již Církvi zjednal. Takto užívá Bůh jako u svatého Diviše i u jiných přirozených osvícení a osvícení nabytých vědou, aby vedl lidi k sobě.

II. **Horlivost svatého Diviše v hlásání evangelia.** Když byl tento světec takto obrácen, působil tak věrně s milostí, že v krátkém čase se stal schopným, aby vyučoval jiné. Snažil se pak hlásati evangelium v Galii, stal se tam biskupem hlavního města a kázal tak apoštolsky, že množství tamějších obyvatel zřeklo se modlářství a uvěřilo v Ježíše Krista. Jak šťastnými se máme považovati, že skrze něho jsme dosáhli prvotin pravé víry a poznání toho, jemuž se musíme klaněti! Jakou čest musíme prokazovati tomuto světci zvláště dnes, kdy slaví Církev jeho svátek. Jakou vděčnost mu musíme projevovati za to, že nám zjednal tak velké dobro! Jak málo by nám však prospělo, kdybychom byli sice osvíceni světlem víry, ale nežili podle ducha křesťanského, a kdybychom nezachovávali zásad svatého evangelia. Činiti to, co věříme, jest hlavním cílem naší víry. Proto praví též svatý Jakub, že »víra bez skutků jest mrtva. Ty věříš, tak dodává, že jest jeden Bůh, dobře činíš; i zlí duchové věří a třesou se. A tak vidíte, že ze skutků ospravedlněn bývá člověk, a ne z víry toliko«.[2]

[1] Skut. apošt., 17., 27., 28. — [2] Jak., 2., 17., 19., 24.

Buďte přesvědčeni, že hlavní obrácení záleží v obrácení srdce. Bez toho jest obrácení ducha úplně plané. Snažíte-li se tedy o rozmnožení své víry, děj se tak s úmyslem, aby se rozmnožila vaše zbožnost.

III. **Svatý Diviš byl pronásledován i zemřel za víru.** Odměnou apoštolských mužů v tomto životě jest, že jsou pronásledováni a že umírají pro hájení a podporování víry, kterou zvěstovali. »Není služebník větším pána svého,« praví Pán náš, »ani posel větším toho, který ho poslal.«[1] — »Jestli mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati.«[2] To se přihodilo též svatému Diviši, když již po dlouhou dobu hlásal evangelium. Zlí duchové, kteří si dávali prokazovati v různých modlách božskou poctu, viděli se zlostí znamenitá a četná obrácení, jichž docílil tento apoštolský muž, a roznítili proto proti němu pronásledování. Byl zajat, ukrutně zbičován a pak divoké zvěři předhozen, která se ho však nedotkla z úcty před jeho svatostí. Konečně byl odsouzen k stětí. Toť konec všech prací svatého Diviše a výsledek všeho toho, co učinil v oné zemi k zavedení katolického náboženství a pravého uctívání Boha. Jelikož to bylo koncem i dokonáním Pána našeho Ježíše Krista, jakož i všeho, co učinil k našemu spasení, tedy se zajisté slušelo, aby bylo nakládáno s tímto světcem tak, jako s jeho Mistrem, a aby zemřel jako on ukrutnou smrtí. Byl šťasten, že prolil svou krev, aby podal Ježíši Kristu důkaz své věrnosti v jeho službě, jakož i v úřadě, který mu svěřil.

Jako svatý Diviš jste i vy povoláni, abyste zvěstovali pravdy svatého evangelia. Zastávejte dobře tento úřad a pečujte o to, aby ti, kteří jsou vám svěřeni, byli dobře vyučeni v tajem-

[1] Jan. 13., 16. — [2] Jan. 15., 20.

stvích našeho svatého náboženství. A když jste ztrávili svůj život v plnění tak svatého úřadu, neočekávejte jiné odměny, než že budete trpěti a umírati jako Ježíš Kristus v bolestech.

Duchovní kytice. *Pamatujte na své představené, kteří vám mluvili slovo Boží, patřte na konec života jejich a následujte jejich víru.* (Žid., 13., 7.)

SVATÝ FRANTIŠEK BORGIÁŠ.

10. října.

176. ROZJÍMÁNÍ.

Pokládám za škodné všecko pro vznešenost poznání Ježíše Krista, Pána mého, pro nějž to všecko jsem obětoval a pokládám za výkal, abych získal Krista. (Filip., 3., 8.)

Krátký obsah. — I. **Pokora světcova.** V životě řeholním projevoval právě tak hlubokou pokoru, jak vysoká byla jeho důstojnost ve světě; miloval pohrdání a pokládal se za velkého zlosyna.

Milujete pokořování? Přijímáte rádi pokořování, která se vám nahodí?

II. **Jeho chudoba.** Tento světec opustil největší bohatství, aby se oddal nejpřísnější chudobě. Znaje lásku Pána našeho k této ctnosti, žádal přísné její zachovávání ve svém řádě.

Jste přesvědčeni, že nejpevnějším základem řeholního života a řeholních společností jest svatá chudoba?

III. **Jeho umrtvování.** Když byl ještě ve světě, miloval tento světec vše, co ho umrtvovalo; když se stal řeholníkem, strachoval se, aby neprožil dne bez utrpení.

Umrtvujte se a trpte rádi s duchem víry, abyste se stali podobnými Ježíši Kristu.

I. **Světcova pokora.** Není ničeho podivuhodnějšího nad pokoru svatého Františka Borgiáše. Zastával ve světě vysoký úřad u dvora krále

španělského. Když se vzdálil světa a vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova, tu jak vysoce stál ve světě ve cti, tak miloval pohrdání, když se jí zřekl. Od té doby pokládal se za nejposlednějšího a nejhoršího člověka a podle toho nakládal s sebou. To dal jmenovitě najevo, když musil jednou přenocovati s jedním Otcem Tovaryšstva, jenž mu po celou noc plival do obličeje. Aniž si stěžoval, setřel vždy jen slinu svým kapesníkem. Když ho pak ráno prosil onen Otec za odpuštění, pravil mu, že nemohl nalézti nečistšího místa nad ono, kam plival. Jednati a mluviti takto znamená jistě uměti sloučiti trpělivost s pokorou a uměti přivésti tyto ctnosti až na vrchol dokonalosti. Tento světec říkával často, že nezná místa, které by mu více příslušelo, než u nohou zrádce Jidáše; poněvadž však i tam nachází Pána našeho při poslední večeři, že již neví, kam by se měl postaviti, aby byl tak nízko, jak zasluhuje.

Vizte, jak se pokořoval tento světec a jak velice sebou pohrdal. Snad jste byli ve světě v daleko nižším postavení, leč neobáváte se pohrdání a nevyhýbáte se mu více, než jak je tento světec miloval, hledal a si ho přál? Snažte se aspoň přijímati a snášeti je ochotně, když se vám nahodí příležitost, že jste pokořováni.

II. **Duch chudoby svatého Františka.** Tento světec, jenž byl ve světě velmi bohatý, stal se z lásky k Bohu chudým, a to velmi chudým, když opustil svět. Tehdy nenechal si ničeho ze svých statků a stav se řeholníkem, nedotkl se ani zlata ani stříbra, takže zapomněl úplně jejich cenu. Jeho postel, šatstvo, pokrm a příbytek, všechno bylo velmi chudé. Tomuto světci bylo potěšením, že mohl konati tuto ctnost, a zdálo se, že čím více zakoušel strohost chudo-

by, tím byl spokojenějším. Věděl, že nám dal Ježíš Kristus příklad této ctnosti a že ji zachovával v nejvyšším stupni již od svého narození. Slušelo se tedy, aby ti, kteří se mu nejvíce blížili a měli čest, že mohli žíti v jeho společnosti, stali se účastni jeho lásky k chudobě, neboť chtěl, aby byla chudoba nerozlučnou průvodkyní jeho učedníků. Toho žádal též tento světec, když se stal generálem řádu, ode všech, kteří byli členy jeho Tovaryšstva, přál si dokonce, aby žádný jejich profesní dům neměl jiných fondů, než chudobu.

Jest to tento základ, na němž si přejete, aby byla zbudována vaše řeholní společnost? Chudoba jest bezpečným i pevným základem těch, kteří mají pravou víru a kteří jsou vnitřně proniknuti duchem Pána našeho. Nemůžete učiniti ničeho lepšího, než když zbudujete svůj blahobyt na tomto základě, jestiť to základ, který Ježíš Kristus uznal za nejpevnější a na němž svatí apoštolové počali stavěti budovu Církve svaté.

III. **Svatý František se stále umrtvoval.** Co velmi přispělo a způsobilo, že se tento světec úplně oddal Bohu, bylo, že již ve světě miloval tak velice umrtvování, že když musil jíti ke dvoru královskému nebo do nějaké zábavné společnosti, nosil pod svým šatem žíněné roucho kající, aby ho udrželo v oněch nebezpečných příležitostech ke hříchu, jež se tak často naskýtají v podobných shromážděních. Byl-li na cestách, tedy byla jeho nejdražší schránka ona, v níž bylo jeho kající roucho, kající pás a bičíky. Miloval všechno, co mu bylo nepohodlným a liboval si, když se musil pražiti v létě v žáru slunečním a když byl v zimě vydán nejkrutším mrazům. Nejnepříznivější roční doby byly mu nejpříjem-

nějšími, a cítil-li velké bolesti, byl vesel. Největší vděčnost projevoval těm, kteří ho pronásledovali, poněvadž se podle ducha svatého evangelia pokládal za velmi šťastného v pronásledováních. Dosvědčoval též, že by v hodině smrti pociťoval lítost nad tím, kdyby ztrávil jediný den, aniž něco trpěl pro Ježíše Krista.

Jsme jen potud křesťany, pokud jsme podobni Vykupiteli, a právě láska k utrpení a k umrtvování činí nás jemu podobnými. Snažte se jako tento světec, aby neminulo dne, aniž se umrtvujete, a čiňte tak v duchu víry, abyste tím dokázali, že jste v řeholním stavu.

Duchovní kytice. *Ó, jakou cenu má hodina věnovaná službě Boží ve svatých a zbožných skutcích!* (Svatý František Borgiáš.)

SVATÁ TEREZIE, PANNA.

15. října.

177. ROZJÍMÁNÍ.

Nad zdraví a krásu zamiloval jsem si moudrost... Spolu s ní přišlo mi všecko dobré. (Moudr., 7., 10., 11.)

Krátký obsah. — I. **Zbožnost svaté Terezie.** Po náboženských čteních měla světice od dětství touhu po mučednictví, ztratila pak svou horlivost, ale brzy se navrátila ke zbožnosti a neustávala v ní prospívati.

Snažte se vychovávati své žáky ke zbožnosti, dejte jim ke čtení knihy, které v nich mohou zanechati spasitelné dojmy.

II. **Její láska k utrpení.** Ukládala si stále přísnosti a musila snášeti mnohé nemoci a vnitřní utrpení. Její velkomyslnost k utrpením zasloužila jí vzneseného daru modlitby a vroucí lásky k Bohu.

Chcete-li, aby vám udělil Bůh nezřídké milosti, radujte se, jestliže vás zkouší.

III. **Její spojení s Bohem.** Při svých utrpeních a při všech svých skutcích neztrácela světice Boha se zřetele; chtíc se mu zalíbiti učinila slib, že bude vždy hledati to, co se mu líbí.

Milujete-li modlitbu, budete toužiti jen po tom, abyste se zalíbili Bohu, a on zahrne vás svými útěchami.

I. **Světice jevila od svého dětství šťastnou náklonnost k zbožnosti.** Svatá Terezie byla již od svého dětství obdařena milostmi, takže v sedmém roce svého věku, když četla životopisy svatých mučedníků, cítila se nabádána k vytrpění mučednictví za víru a rozhodla se, že půjde s jedním ze svých bratří do Afriky, aby tam mezi Maury nalezla příležitost ku prolití své krve. Jelikož však byla svým strýcem zadržena, zabývala se s oním bratrem stavbou malých pousteven, aby tam mohli žíti v odloučenosti a na modlitbách k Bohu. Jaké to štěstí, začne-li se záhy sloužiti Bohu. Neboť zbožnost, která téměř s mlékem mateřským bývá ssáta, zaujme srdce tak, že jest skoro nemožno, aby se úplně ztratila. Možno ovšem, jak se též přihodilo svaté Terezii, po nějakou dobu přijíti na scestí, poněvadž však její zásady zůstávají stále v duši, tedy se nepozorovaně opět probouzejí a přinášejí nový užitek, jak se stalo této světici, v níž mohutněla zbožnost den ode dne až do posledního dechu jejího života.

Na tomto příkladě pozorujeme, jak prospěšným jest, vštěpuje-li se dětem zbožnost a zjednává-li se jim a dávají-li se jim čísti dobré knihy, zvláště takové, jež mohou zůstaviti v jejich mysli spasitelné dojmy. Jelikož vás Bůh povolal, abyste poskytovali dětem křesťanské výchovy, užívejte k tomu cíli těchže prostředků, jichž on užil u svaté Terezie, když jí udělil již v mládí své milosti.

II. **Svatá Terezie měla vroucí lásku k utrpení.** Tato světice neustávala míti po celý svůj život velkou touhu po utrpení. Nespokojila se však prostou touhou, nýbrž chtěla ji uvésti ve skutek, neboť byla velmi přísná k sobě samé a konala téměř ustavičně kající skutky. Bůh jí též pomáhal v plamenné lásce, kterou jevila k utrpení. Zkoušel ji po mnohá léta jednak bolestnými a téměř nepřestávajícími nemocemi, jednak urputnými pokušeními a při modlitbě suchopárnostmi velmi těžkými ke snášení. Tak zakoušela nejen něžnou lásku, nýbrž i přísnost, s níž Bůh navštěvuje mnohdy ony duše, které miluje a jež chce obdařiti zcela zvláštními a neobyčejnými milostmi. Bůh udělil též této světici velké milosti; neboť po dlouhé a trpké suchopárnosti dosáhla velmi značného daru modlitby, o čemž zanechala skvělé znaky ve svých spisech, jež byly poctěny schválením nejvyšších osobností a jsou pokládány od věřících za nebeskou nauku. Když dlela jednou na modlitbě, prokázal jí Bůh i tu milost, že probodl seraf její srdce ohnivým šípem, takže cítila po další svůj život ve svém srdci žár, jenž ji pudil stále k Bohu.

Tak odměňuje Bůh duše, které se mu dokonale oddají a které z lásky k němu mnoho trpí. Chcete-li býti poctěni milostmi, které Bůh uděluje jen svým miláčkům, tedy buďte rádi, když vás zarmucuje a zkouší; neboť »Bůh trestá«, jak dí svatý apoštol, »své dítky, které milujete«.[1]

III. **Svatá Terezie žila v ustavičném spojení s Bohem.** Nejhlavnějším životním zaměstnáním svaté Terezie od oné doby, kdy se Bohu úplně zasvětila, bylo ustavičné a vznešené rozjímavé nazírání, při němž neměla jiného cíle, než aby se úzce spojila s Ježíšem Kristem, svým bož-

[1] Žid., 12., 6.

ským ženichem. Při svých největších suchopárnostech byla úplně pohroužena v Bohu a jemu oddána přes vnitřní temnotu, v níž se nacházela. Čím více jí dal Bůh trpěti, tím více brala své útočiště k němu, poněvadž v něm nalézala všechno, byť jí byl sebe více skryt. Víra to byla, která ji vodila v tomto stavu a která jí byla světlem. Jelikož nalezla všechno v Bohu, měla štěstí, že nacházela Boha všude; ať byla v jakémkoli stavu a na kterémkoli místě, byl jí Bůh vždy vůdcem. Jak šťastná byla tato světice, že mohla okoušeti přítomnosti Boží! To ji nabádalo, aby konala všechny své skutky vzhledem k Bohu, a pohnulo ji, že se zavázala slibem, že bude konati vše, co pozná, že se mu nejvíce líbí. Toť užitek častého i horlivého rozjímání, že totiž požíváme již zde Boha tou měrou, pokud nám živá víra může toto štěstí zjednati.

Milujete-li Boha, bude rozjímání pokrmem vaší duše, »on k vám sestoupí, nechá vás sytiti se u jeho stolu«,[1] jak dí svatý Jan ve svém Zjevení, pak nabudete té výhody, že ho budete míti před sebou při svých pracích a že budete konati vše s tím úmyslem, abyste se mu zalíbili. »Ano, budete i vždy lačněti po něm«,[2] jak praví Sirach; neboť podle výroku královského proroka, »nebudete nasyceni, dokud nebudete požívati jeho slávy v nebesích«.[3] Staňte se svatým životem hodnými dosažení takové milosti, abyste mohli požívati tohoto štěstí.

Duchovní kytice. *Jednejte vždy s touhou trpěti vše z lásky k Ježíši.* (Svatá Terezie.)

---

[1] Apok., 3., 20. — [2] Eccli., 24., 29. — [3] Žalm, 16., 15.

SVATÝ LUKÁŠ, EVANGELISTA.

18. října.

178. ROZJÍMÁNÍ.

Posíláme však s ním také bratra, o němž jde chvála v příčině evangelia po všech obcích církevních. (Kor., 8., 18.)

K r á t k ý o b s a h. — I. **Svatý Lukáš byl vyučen od apoštolů.** Byl věrným jejich společníkem a snažil se říditi svou víru, své chování i své mravy podle pravd, kterým ho učili.

Zápalem své víry, moudrostí ve svém jednání a svatostí svých mravů buďte vzory svých žáků.

II. **Jeho přilnulost k svatému Pavlu.** Svatý Lukáš měl štěstí, že byl úzce spojen se svatým Pavlem a že mohl zúčastniti se prací, utrpení a zásluh velkého apoštola.

Uzavřete přátelství se svatým Pavlem tím, že studujete jeho epištoly a že jednáte podle zásad v nich obsažených.

III. **Jeho úřad svatého spisovatele.** Svatý Lukáš byl od Boha vyvolen, aby sepsal evangelium a Skutky apoštolské. Tyto spisy přinášejí stále svůj užitek a působí veliké dobro v duších.

Čtěte denně slovo Boží pozorně i poslušně.

I. **Svatý Lukáš byl vyučen od apoštolů.** Svatý Lukáš byl věrným společníkem apoštolů Ježíše Krista; »od nich naučil se«, jak sám dosvědčuje, »tajemstvím křesťanského náboženství a svatému evangeliu«.[1] Jak šťasten jest ten, kdo může čerpati pravdy z jejich zdroje! Toť prostředek k dobrému jejich poznání a k dokonalému žití podle nich. To učinilo také svatého Lukáše tak pevným ve víře. U apoštolů a v jejich učení, »v němž s pozorností badal«, nalezl to, co jest na zbožnosti nejdůkladnější, a podle toho, čemu ho učili, zařídil svou víru, své jednání a své mravy. Co se týká jeho víry, byla tato tak osvícená, že měl štěstí, že mohl po-

[1] Luk., 1., 2.

znati největší pravdy svatého evangelia a naplniti se nejsvětějšími zásadami, jež jsou v něm obsaženy. Jeho jednání bylo takové, že byl všem znám a ode všech milován. Jeho mravy pak byly tak uspořádány, že sloužily soudobým křesťanům za vzor.

V těchto třech věcech musíte býti následovníky svatého Lukáše. Vaše víra musí býti ve vás světlem, jež vás všude vede a zářícím světlem těm, které vyučujete, abyste je vedli cestou do nebe. Vaše chování jak vzhledem k vám tak i vzhledem k nim musí býti tak uspořádáno, by je měli v úctě, jelikož se jim jeví mnohem povýšenější nad chování lidské a prosté náruživostí, které odnímají neb aspoň zmenšují úctu, která přísluší těm, jimž jest svěřena výchova jiných. Vaše mravy konečně musí býti vzorem jejich mravů, neboť mají na vás nalézati ctnosti, které mají konati.

II. **Svatý Lukáš lnul velice k svatému Pavlu.** Tento světec byl spojen zvláštním přátelstvím se svatým Pavlem. Proto posílá tento velký apoštol v několika svých listech těm, jimž je psal a též jiným, »pozdravy svatého Lukáše jako své a nazývá ho svým nejmilejším přítelem«[5] a zvolil si ho za průvodce na svých cestách. To bylo velkou výhodou pro svatého Lukáše, neboť tím se stal účastným velké horlivosti tohoto svatého apoštola při velmi četných obráceních, která způsobil, a všech prací a utrpení, která snášel na svých dalekých i častých cestách, jež podnikl k rozšíření Církve. A jelikož svatý Pavel miloval utrpení a činil si z nich potěšení, tedy sdělil i svatému Lukáši lásku k umrtvování; tento horlivý učedník dal si pak na konání této ctnosti tak záležeti, že Církev o něm praví, že

[1] Kolos., 4., 14.

»nosil umrtvení Kristovo stále na svém těle«. Tomu se naučil od svatého Pavla, jenž o sobě pravil, že »nosí jizvy Pána Ježíše na svém těle«.[1]

Budete též úzce spřáteleni se svatým Pavlem jako svatý Lukáš, budete-li často čísti jeho listy, budete-li z nich čerpati hlavní zásady, budete-li v nich badati, o nich pozorně rozjímati a učiníte-li si z toho čest, že je uvádíte ve skutek. Učiňte denně předsevzetí, že uvedete některou zvláště ve skutek.

III. **Bůh svěřil svatému Lukáši úřad svatého spisovatele.** Svatý Lukáš měl štěstí, že mohl sepsati svaté evangelium a státi se takto jedním z tajemníků Ježíše Krista. On jest též jedním z dějepisců o rozšiřování pravého náboženství tím, že sepsal Skutky apoštolské, které obsahují to, co učinili apoštolové po smrti Ježíše Krista nejpodivuhodnějšího v Judsku, nežli se rozešli, aby hlásali evangelium po celém světě. Vypravuje v nich jmenovitě nejdůležitější skutky a cesty svatého Pavla. Snad nehlásal svatý Lukáš ústně často svaté evangelium a neobrátil mnoho lidí svými kázáními, jak mnoho lidí získal však svými spisy svatému náboženství, když již jediné slovo jeho svatého evangelia: »Prodej vše, co máš a rozdej chudým,«[2] stačilo, aby pohnulo svatého Antonína, že opustil svět se všemi jeho statky a odebral se pro další svůj život na poušť! Slova, jež nemají trvání, povzbuzují srdce jen jednou a pouze na okamžik, dobro však, jež působí spisy, jež trvají, jako spisy, jež sepsal svatý Lukáš, nesou stále užitek a mohou zjednati obrácení mnohých duší ve všech stoletích až na konec světa, jsou-li ovšem duše ty ochotny poslouchati slova Božího, jež se v nich hlásá.

Poslouchejte ho s ochotou, čtěte je pilně kaž-

[1] Galat., 6., 17. — [2] Luk., 12., 33.

dého dne, a svatý Lukáš stane se vám apoštolem Ježíše Krista a kazatelem svatého evangelia.

Duchovní kytice. *Výroky tvé, Hospodine, jsou mým rozjímáním.* (Žalm. 118., 99.)

SVATÝ PETR Z ALKANTARY.

19. října.

179. ROZJÍMÁNÍ.

Ti však, kteří jsou Kristovi, ukřižovali tělo své i s vášněmi a žádostmi. (Galat., 5., 24.)

Krátký obsah. — I. **Chudoba tohoto světce.** Jsa ještě velmi mlád vstoupil do řádu svatého Františka a nazýval chudobu perlou evangelia; naučil ji pečlivě zachovávati v klášteřích, které obnovil.

Milujete-li chudobu, následujete Pána našeho i svatých a získáváte si milost Boží.

II. **Jeho velké přísnosti.** Tento světec konal tak neobyčejné umrtvování, že se stal téměř nezávislým od svého těla. Všichni svatí se umrtvovali, aby mohli podmaniti náruživosti.

Jsou-li vám velké přísnosti obtížnými, umrtvujte aspoň své oči a zachovávejte sebranost.

III. **Jeho zalíbení na rozjímání.** Svatý Petr z Alkantary věnoval značný čas tomuto cvičení, z něho čerpal stálý zvyk vzpomínky na přítomnost Boží.

Snažte se udržovati se v přítomnosti Boží, ona vám bude zdrojem milostí a útěch.

I. **Tento světec nazýval chudobu »perlou evangelia«.** Svatý Petr z Alkantary, jenž ještě velmi mlád vstoupil do řádu svatého Františka, následoval svého zakladatele v jeho lásce k chudobě, proto ji též nazýval obyčejně perlou evangelia a dal jí zazářiti v oněch klášteřích, které obno-

vil. Čím budeme chudšími, tím více nabudeme ducha Ježíše Krista, jenž si počítal za slávu, že mohl býti chudý po celý svůj život, a jenž založil své náboženství na základě této ctnosti. Čím více jsme zbaveni statků tohoto světa a čím více se zřekneme pohodlí životních, jež jsou přirozenou příčinou, že si přejeme a milujeme bohatství, tím větší podíl máme na statcích milosti a tím milejšími se staneme Bohu; neboť jest nutno, aby bylo srdce prosto oněch nízkých tvorů, chceme-li, aby je Bůh dokonale zaujal, jak pravil Ježíš Kristus k onomu mládenci, který ho prosil o prostředek, jímž by se stal dokonalým. Proto se snažili apoštolští muži, kteří pracovali důkladně na spáse duší, jako svatý Petr z Alkantary, nejen aby neměli žádné přilnulosti k věcem pozemským, nýbrž aby je pokládali podle výroku svatého Pavla »za škodné«.[1]

Totéž musíte i vy činiti, abyste se stali hodnými svého úřadu, a chudoba vám musí býti tak drahou, že ji pěstujete ve všem, abyste se přidržovali jen Boha a takto nalezli v něm to, čeho ve tvorech nalézti nemožno, abyste se stali způsobilými k dosažení plnosti milostí od něho jak pro sebe, tak i pro jiné, avšak zvláště lásky k chudým a potřebné horlivosti, abyste je mohli vésti úplně k Bohu.

II. **Svatý Petr z Alkantary ukládal si velké přísnosti.** Nemožno ani pochopiti, jak přísným byl tento světec k sobě. Dvacet roků nosil cilicium ze železného plechu, nikdy nepokrýval si hlavy, chodil bos a i v nejkrutším mrazu se nikdy neohříval. Měl celu, v níž nemohl ani zpříma stát, ani natažen ležeti, spával tak málo, že málem spánek přemohl. Všemi těmito tak mimořádnými přísnostmi stal se tak nezávislým od těles-

[1] Filip., 3., 8.

ných potřeb, že se zdálo, že žádných nepociťuje, anebo jako by mu tělo ani nenáleželo. Svých náruživostí nezkrotíme, aniž zamezíme, aby se tělo nebouřilo, neužíváme-li jednak postů a jednak umrtvování k jeho podrobení. Všichni svatí užívali k tomuto cíli tohoto prostředku.

Nenaleznete jiného prostředku, než s modlitbou spojené umrtvování. Nemůže-li býti tento světec vaším vzorem ve všem, co k umrtvování svého těla konáte, následujte ho aspoň v jeho sebranosti, jež byla tak velká, že nikdy nepohlédl na strop místnosti, v níž se nacházel, a že znal své spolubratry jen podle hlasu.

III. **Svatý Petr měl neobyčejnou zálibu na rozjímání.** Tento světec měl podivuhodný dar rozjímání a věnoval tomuto cvičení velkou část času. Obyčejně trval při něm v hluboké sebranosti, takže se udržoval téměř ustavičně ve vzpomínce na přítomnost Boží, v níž měl takové potěšení, že měl největší odpor před spánkem a říkával, že spánek jest to jediné, co ho může odloučiti od vzpomínky na přítomnost Boží, čehož ani smrt nečiní, která naopak činí tuto přítomnost živou, skutečnou i věčně trvající. Vzhledem k tomu, že rozjímání nám zjednává toto štěstí, říkával tento světec, že půl hodiny rozjímání máme pokládati jen za přípravu, abychom je mohli dobře konati.

Snažte se tedy věnovati se rozjímání podobným způsobem jako tento světec, jakož i vnitřní sebranosti, která, když v ní setrváme, usnadňuje nám vzpomínku na přítomnost Boží. O nic není nám třeba tak pečlivě dbáti, než abychom si zjednali tuto stálou pozornost na božskou přítomnost, poněvadž jest již v tomto životě požíváním blaženosti nebeské. Jest vám též velmi prospěšnou ve vašem úřadě; vždyť úřad ten má

na zřeteli Boha a účelem jeho jest získávání mu duší, proto jest velmi důležito, abyste neztráceli Boha se zřetele. Čiňte to se vší vám možnou věrností.

Duchovní kytice. *Snažte se vzpomínati často na přítomnost Boží, neboť tato vzpomínka jest hlavním užitkem rozjímání.* (Svatý J. Kř. z La Salle. Dopisy.)

SVATÝ HILARION.

21. října.

180. ROZJÍMÁNÍ.

Daleko bych uletěl, v pustině bych zůstal... vidímť ve městě násilí, rozbroj. (Žalm, 54., 8., 10.)

Krátký obsah. — I. **Vzal si za vzor svatého Antonína.** Svatý Hilarion byl velmi zbožný a učený. Když navštívil svatého Antonína, chtěl následovati jeho způsobu životního a především jeho ctností.

Povzbuzujte se k dobrému příkladem nejhorlivějších Bratří a těch, kteří mají nejvíce ducha institutu.

II. **Odloučil se ode všeho.** Když jeho rodiče zemřeli, tento světec jsa ještě mlád zbavil se všeho a odebral se do samoty.

Milujte ústraní, odlučte se ode tvorů, oddejte se zcela Bohu a stanete se opravdově hodnými svého úřadu.

III. **Oddal se kajícnosti.** Posty a přísnosti svatého Hilariona byly neobyčejné. Bůh odměnil jeho velkou svatost darem zázraků.

Působte věrně s milostí, učiňte ze svých žáků dobré křesťany, to jsou zázraky, kterých požaduje Bůh od vás.

I. **Tento světec vzal si za vzor svatého Antonína.** Svatý Hilarion stal se svým bystrým rozumem velmi zběhlým v lidských vědách; doporučoval se však mnohem více čistotou svých mravů a svou velkou zbožností, k jejímuž dosa-

žení velmi mu přispěl příklad svatého Antonína, jenž byl tehdy proslulý na poušti. Dobré jméno, kterého došel tento velký patriarcha pouště, pohnulo ho, aby ho vyhledal. Když se k němu odebral, zachovával velmi pečlivě jeho životosprávu, jeho přísnou zdrženlivost, od níž ho nemohla odvrátiti žádná neduživost, jeho vytrvalost v rozjímání, jeho pokoru k spolubratřím, jeho přísnost spojenou s mírností, když je káral, jeho horlivost, kterou jevil o jejich posvěcování, a snažil se pak konati se vší možnou horlivostí všechny ctnosti, které pozoroval na svatém Antonínu. Jakou sílu a působivost má dobrý příklad k obrácení duší a k nabádání jich ku pokroku v ctnosti! Tento světec žil velmi dokonale, k čemuž ho nabádal právě příklad svatého Antonína.

Zvláště září dobrý příklad v řeholních společnostech, kde má větší sílu i působivost. Tam se všichni vzájemně povzbuzují ke konání toho, co jest nejsvětější a nejdokonalejší ze zásad svatého evangelia, poněvadž co činí jeden, toho zanedbávati se druhý stydí; neboť podle filosofické zásady sdílí se láska jakož i konání dobrého snadno příkladem těm, kteří mají jen trochu dobré vůle, aby je činili.

Kéž tedy každý z vás se povzbuzuje i nabádá k dobrému příkladem svých nejhorlivějších spolubratří a těch, kteří mají nejvíce ducha institutu.

II. **Tento světec odloučil se ode všeho a opustil svět.** Co svatého Hilariona nejvíce povzbudilo, aby se oddal zcela Bohu, a co si hluboce vštípil do mysli, byla slova Pána našeho ve svatém evangeliu: »Kdo se nezřekne všeho, co má, nemůže býti mým učedníkem,«[1] takže, když jeho

[1] Luk., 14., 33.

rodiče zemřeli a on měl teprve patnáct roků, zřekl se všeho a odebral se do samoty.

Jak mocné jest slovo Boží ku povzbuzování srdcí! »Jest,« jak dí svatý Pavel, »živé a účinné a říznější nad každý meč dvojbřitký; proniká až do rozdělení duše a ducha.«[1]

Jak šťastnými byste byli, kdyby toto božské slovo proniklo srdce vaše tak hluboce, že byste již neměli žádné přilnulosti k nějakému tvoru! Svého úřadu budete jen potud hodni, pokud budete v takovém rozpoložení mysli. Toť první věcí, kterou žádá Bůh na těch, kteří chtějí býti jeho učedníky. K tomu nepřispívá nic více než samota, poněvadž v ní můžeme hledati jen Boha a mysliti především na to, abychom vyprázdnili své srdce ode všeho stvořeného a mohli je pak naplniti Bohem úplně. Není také nic potěšitelnějšího a užitečnějšího, než oddati se od mladosti Bohu, jelikož máme pak výhodu, že se můžeme důkladněji upevniti ve zbožnosti, která se stává jakoby přirozenou. Neměli-li jste za svého mládí této zbožnosti, snažte se vnitřní a vytrvalou pílí při duchovních cvičeních, aby byla ve vás tak vroucí, že se stane trvalou.

III. **Svatý Hilarion oddal se přísné kajícnosti.** Svatý Hilarion konal zcela neobyčejné pokání a zachovával neobyčejnou zdrželivost; neboť obyčejně téměř vůbec nejedl. Patnáct fíků bylo často jeho celodenní potravou, mnohdy požíval suchý chléb a ve studené vodě připravenou zeleninu a jídával teprve až po západu slunce. Až do své smrti spával na tvrdé zemi a málo rákosí. Tento kající život ve spojení s rozjímáním a s darem zázraků zjednal mu úctu i obdiv všech obyvatelů v okolí. Proto přicházelo k němu mnoho lidí, hledajících ulehčení ve svých svízelích. Tak

[1] Žid., 4., 12.

jsou ti, kteří zkrotili své tělo i své vášně, pány živlů i celého světa. Tento světec povznesl se tak nade všechno stvořené, že se zdálo, jako by se slušelo, aby mu Bůh udělil něco ze své moci nade tvory, aby s nimi nakládal podle své libosti.

Můžete činiti mnohé zázraky jak vzhledem k sobě, tak i ve svém úřadě; vzhledem k sobě zcela věrným spolupůsobením s milostí, takže vám neujde žádné vnuknutí aniž jednáte podle něho; ve svém úřadě tím, že dojímáte srdce rozpustilých dítek, které jsou vám svěřeny, a že je činíte poslušnými zásad svatého evangelia a věrnými v jejich plnění, zbožnými a skromnými v kostele i při modlitbě, pilnými v konání školních i domácích úkolů. To jsou zázraky, k nimž vám dává moc a kterých od vás žádá.

Duchovní kytice. *Neodumřeme-li světu, nejsme schopni, abychom žili s láskou pro Boha.* (Svatý Řehoř.)

SVATÝ ROMAN, BISKUP.

23. října.

181. ROZJÍMÁNÍ.

Učit budu hříšníky tvojim cestám, že se bezbožní vrátí k tobě. (Žalm, 50., 15.)

Krátký obsah. — I. **Jeho zbožnost.** Svatý Roman byl velmi křesťansky vychován, to mu pomohlo, že si uchoval svou zbožnost i svou ctnost v lesku i v nebezpečích světa.

Jste-li povinni obcovati se světem, zachovávejte si vnitřního ducha, kterého jste čerpali v modlitbě i v rozjímání.

II. **Jeho horlivost o duše.** Byv zvolen za biskupa a nadšen pro blaho Církve napravil tento světec mnohé zlořády a obrátil mnoho duší. Bál se jen hříchu a zachoval vždy svou nevinnost.

Snažte se pokáním zachovati nevinnost svých žáků a napraviti své vlastní hříchy.

III. **Jeho boj proti pokušením.** Když zjevil Bůh svatému Romanu okamžik jeho smrti, odebral se, aby se k ní připravil, do samoty; tam byl napaden velkými pokušeními, nad nimiž zvítězil modlitbou a vzpomínkou na věčné pravdy.

Užívejte těchto dvou prostředků, abyste posílili svou duši proti nepřátelům vašeho spasení.

I. **Světec uchoval svou zbožnost ve světě.** Svatý Roman byl od svého útlého mládí příkladem všech ctností. Jeho rodiče, kteří byli velmi nábožní, pečovali o to, aby byl jak křesťansky, tak i šlechticky vychován, aby mohl náležitě zastávati důležité úřady, k nimž byl určen. Dokázal, že této výchovy dobře využitkoval. Když se stal kancléřem francouzským, byl právě tak bdělý nad sebou, aby se uchoval ve zbožnosti k Bohu, jako byl horlivý v provádění spravedlnosti. Vždy se měl na pozoru, aby neposkvrnil nikdy své nevinnosti ve zkaženosti světa a zachoval se čistým ve vysoké společnosti tak, jako kdyby žil v nejhlubší samotě.

Jaký to zahanbující příklad pro nás, kteří při svých zevnějších zaměstnáních tak snadno ztrácíme onoho ducha zbožnosti, kterého jsme nabyli při svých vnitřních cvičeních. Učme se od tohoto světce, abychom žili a jednali tak na tomto světě, bychom neměli účasti na duševní zkaženosti ani na zásadách světských.

II. **Když byl svatý Roman zvolen za biskupa, věnoval se horlivě spáse duší.** Tento velký světec, jenž zářil leskem svých ctností těm, kteří žili ve stavu světském, byl vyvolen od Boha za planoucí pochodeň na svícnu Církve. Když tedy

byl zvolen za arcibiskupa rouenského, snažil se s neúnavnou horlivostí o vyhubení modlářství u lidu a svatokupectví u duchovenstva, jakož i o to, aby získal Ježíši Kristu tolik ctitelů a své Církvi tolik dokonalých křesťanů, kolik se snažil urvati jim ďábel. Nestrachoval se na tomto světě ničeho než hříchu a jeho duše zůstávala vždy oděna křestní nevinností. Nebál se lapiti draka, který nejen hubil plodiny zemské, ale i lidi požíral.

Snažme se o uchování křestní nevinnosti dítek, které jsou nebo budou nám svěřeny, a byli-li jsme tak nešťastnými, že jsme ji ztratili sami, přičiňme se, abychom jí dosáhli opět pokáním, které jest přiměřené velikosti našich hříchů. Jak šťastni bychom byli, kdybychom se mohli navrátiti do stavu původní spravedlnosti! Abychom se k tomu povzbudili, uvažme slova svatého Ambrože, jenž dí: »Jsou jen dvě cesty vedoucí do nebe, totiž nevinnost uchovaná nebo pokáním znovuzískaná.«

III. **Když se uchýlil do samoty, zakoušel světec velká pokušení, ale zvítězil nad nimi.** Svatý Roman, jenž vedl tak čistý život, zasloužil si, že mu Bůh zjevil hodinu jeho smrti, což se stalo, když přinášel obět mše svaté. Na základě tohoto zjevení uchýlil se do samoty, aby se zabýval jen sebou. Tam napadal ho ďábel nejurputnějšími pokušeními, avšak jeho stálá vzpomínka na věčné pravdy a jeho vytrvalost v modlitbě dopomohly mu k vítězství a zjednaly mu příležitost k rozmnožení jeho zásluh.

Těmito dvěma prostředky můžeme posilovati svou duši proti úkladům nepřátel našeho spasení. Rozjímání o pravdách, jimž nás učí víra, jest účinné a jak praví svatý Pavel, »říznější nad každý meč dvojbřitký, proniká až do rozdě-

lení duše a ducha, kloubův i morku«.[1] Nestačí však, abychom byli přesvědčeni o pravdách spásy, musíme také horlivou modlitbou prositi Boha o milost, aby nám přispěl v našich slabostech, aby jeho milost nám pomáhala k plnění toho, co nám dává Duch svatý poznati, že si od nás přeje.

Duchovní kytice. *Budiž dobré mysli, služebniče dobrý, za několik dní dosáhneš zasloužené odměny.* (Anděl k sv. Romanu.)

SVATÍ ŠIMON A JUDA, APOŠTOLOVÉ.

28. října.

182. ROZJÍMÁNÍ.

Poněvadž ze světa nejste, nýbrž já jsem vás vyvolil ze světa, proto vás svět nenávidí. (Jan, 15., 19.)

Krátký obsah. — I. **Povolání těchto svatých apoštolů.** Byli svědky zázraků Ježíše Krista i neváhali následovati ho, pohrdnouti světem a opustiti jej.

Mějte v ošklivosti obcování se světem, chcete-li si uchovati své povolání, neboť jeho duch protiví se duchu Ježíše Krista.

II. **Jejich horlivost.** Svou horlivostí při hlásání evangelia obrátili tito apoštolé mnoho duší, proto byli též pronásledováni ďáblem a nepřáteli Ježíše Krista.

Budete-li horlivě vykonávati svůj úřad, budou vás zlí nenáviděti, Bůh však bude s vámi.

III. **Jejich utrpení a smrt.** Hrozby a muky nemohly těmto apoštolům zabrániti, aby nehlásali Ježíše Krista, byli tedy usmrceni.

Snášejte zmužile protivenství, zůstaňte pevni v dobrém a neustávejte učiti dítky poznávati Pána našeho.

I. Povolání těchto svatých apoštolů. Když viděli svatý Šimon a svatý Juda divy, které konal

[1] Žid., 4., 12.

Ježíš Kristus, pohrdli světem, opustili jej, aby následovali Pána a stali se jeho učedníky. Jak jste šťastni, že máte týž úděl a že se vám dostalo výhody, že jste mohli opustiti svět. Musíte pokládati tuto milost za jednu z největších, které jste obdrželi za svého života. Děkujte za ni denně Bohu a, byste žili podle ducha svého povolání, opovrhujte světem a pokládejte jej za nepřítele Ježíše Krista, odpírejte vždy a všem jeho zásadám, mějte v ošklivosti obcování s ním a udržujte jen potud styk se světskými osobami, pokud toho nutnost vyžaduje. Tím se uchráníte přede všemi jeho osidly a před každým nebezpečenstvím, s nímž se v něm potkáváme, i uchováte si ducha svého povolání. Obcujeme-li se světem, přijímáme snadno jeho ducha, ten však se protiví duchu Ježíše Krista; oba nemohou zůstávati v duši; naplníme-li se duchem světským, ztratíme nezbytně ducha Ježíše Krista.

Proste dnes vroucně Boha na přímluvu obou svatých apoštolů, jejichž slavnost Církev světí, aby vás odloučil víc a více od zkaženého světa a udělil vám zálibu, abyste přilnuli k svaté mravouce Ježíše Krista.

II. **Horlivost těchto dvou svatých apoštolů při hlásání evangelia.** Tito svatí apoštolé hlásali pilně evangelium a obrátili mnoho duší k Bohu, proto nemohli zlí duchové a svět snésti jejich apoštolských prací a dobra, které působili hlásáním evangelia, podnítili tedy proti nim pronásledování, která byla tak ukrutná, že byli usmrceni, jelikož tito svatí hlásajíce evangelium, ničili panství ďáblovo a potírali zásady světské.

Zastáváte-li věrně svůj úřad a pracujete-li s užitkem i s dobrým úspěchem na spáse duší, jež jsou vám svěřeny, budou pronásledováni jak

od ďábla, tak i od světa vaším údělem. Nenávidíte-li světa a odpíráte-li jeho zvykům i zásadám, pak buďte ujištěni, že i on vás bude nenáviděti a vypoví vám otevřený boj. Připravte se tedy na odpor. Více nežli kterým jiným prostředkem můžete se na něj připraviti rozjímáním; neboť Bůh musí ve vás i za vás bojovati proti ďáblu i proti světu a jen s jeho zvláštním přispěním můžete oba přemoci. Místo abyste se kormoutili nad tímto bojem s nimi, radujte se spíše z něho, neboť jest to znamením, že se líbíte Ježíši Kristu, nelíbíte-li se lidem; neboť »svět nemůže milovati než těch, kteří milují jej a kteří mají obyčeje jako on«.[1]

III. **Svatý Šimon a svatý Juda trpěli a zemřeli za víru.** Tito dva svatí apoštolé měli tak planoucí horlivost o založení a o pokrok křesťanského náboženství, že nic jí nemohlo zadržeti, všechny hrozby, jimiž jim bylo vyhrožováno, všechny muky, jež musili snášeti, nemohly jich odvrátiti od zvěstování Ježíše Krista a od učení ho poznávati.

Nevykonáte nikdy ničeho ani ke své spáse ani ke spáse bližního, aniž se tomu svět protiví. Snášejte zmužile jeho protivenství a setrvejte pevně v konání dobra přes všechny překážky, s nimiž se můžete potkati. Bůh požehná všemu, co horlivě z lásky k němu podniknete, a zvítězíte nade všemi, kteří tomu odpírají, co konáte pro Boha. Nehleďte, abyste se zalíbili těm, jimž se nelíbil Ježíš Kristus, a kteří jsou zjevnými jeho nepřáteli. Rcete často se svatým Pavlem: »Kdybych se zaliboval lidem, nebyl bych služebníkem Kristovým.«[2] Nestačí však, abyste byli opravdovými služebníky Kristovými, jste též povinni, učiti ho znáti a jemu se klaněti dítky,

[1] Jan. 15., 19. — [2] Galat., 1., 10.

které vyučujete. K tomu musí směřovati péče, kterou máte míti o své zdokonalování.

Duchovní kytice. *Pronásledování posvěcena trpělivostí a přijata s radostí a láskou, jsou nejdražšími klenoty koruny slávy.* (Sv. Jan Kř. z La Salle. — Dopisy.)

SVÁTEK VŠECH SVATÝCH.

1. listopadu.

183. ROZJÍMÁNÍ.

Viděl jsem zástup veliký, jehož spočítati nikdo nemohl... ani stojí před trůnem a před Beránkem. (Apok., 7., 9.)

Krátký obsah. — I. **Blaženost svatých.** Ničeho podobného nemožno viděti ani pociťovati na zemi. Svatí patří na Boha bez závoje a jsou jemu jakoby podobni; proniknuti Bohem myslí jen na něho a milují jen jeho.

Proste svaté, aby vám vyprosili, byste se mohli jednou státi účastnými jejich slávy a jejich blaženosti.

II. **Vezdejší utrpení.** Svatí trpěli, aby získali nebe. Mnozí »snášeli muky a ukrutnou smrt; jiní žili na pouštích, všichni pohrdali tímto životem, aby si zasloužili život lepší...«

Tužte po utrpeních jako svatí a budete odměněni jako oni.

III. **Následovali Ježíše Krista.** Příklad Spasitelův pobádal svaté, aby trpěli v tomto životě. »Nosili umrtvení Ježíše Krista na svém těle a stali se podobnými tomuto božskému vzoru s nadějí, že jednou budou vzkříšeni s ním.«

Vezměte si ve všem Ježíše Krista za vzor, on bude jednou vaší odměnou.

I. Blaženost svatých. Blaženost, které svatí požívají, jest něco tak velikého a tak povýšeného nad všechno lidské pomyšlení, že svatý Pa-

vel o ní praví: »Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují. Taťjest,« praví, »moudrost Boží, která byla skryta, kterou Bůh od věčnosti předurčil k naší slávě.«[1] Zajisté, tato věčná moudrost, jež jest v sobě plna slávy a velebnosti a která jest slávou i blažeností svatých, jest nám v tomto životě skryta a bývá poznána jen věrou. Vlastně jen v nebi budeme patřiti na Boha bez závoje a nezahaleného. Svatý Jan dí: »Víme, že když se to ukáže, budeme podobni jemu, neboť budeme ho viděti tak, jak jest.«[2] Jaká to blaženost pro svaté, že jsou podobni Bohu »účastenstvím na jeho božské přirozenosti«[3] a na jeho božských dokonalostech. Tu jest Bůh vpravdě ve svých svatých svatým sdílením toho, co má velkého, a svatí jsou v Bohu, poněvadž jest jejich bytost úplně proniknuta Bohem a poněvadž nemohou mysliti než na něho a milovati jen jeho.

Vzdejte tedy dnes svatým čest, ale staniž se tak jen v Bohu, neboť v něm naleznete všechny. Obdivujte ono veliké štěstí, jehož požívají, a skvoucí slávu, které se jim dostává. Proste je, aby vám vymohli od Boha milosti, abyste mohli míti po smrti účast na jejich štěstí.

II. **Svatí trpěli, aby mohli získati nebe.** I kdybyste měli sebe větší naději, že se stanete účastni slávy svatých, tedy nebude míti žádného účinku, nebudete-li usilovati o to, abyste se stali sami svatými oněmi prostředky, jichž užívali svatí. Podle slov svatého Pavla musili »přestáti velký boj různých utrpení, která snášeli; potupami a útisky staveni jsou na odiv světu; s radostí viděli se oloupeni o všechny své statky

[1] Kor., 2., 9., 7. — [2] I. Jan. 3., 2. — [3] II. Petr. 1., 4.

vědouce, že mají lepší a to trvalý statek«.[1] Dále praví, že »zakoušeli posměchy a bití, ano i okovy a žaláře; byli kamenováni, rozřezáni, mučením zkušeni, mečem sťati, chodili v skopovicích, v kožích kozích, trpíce nedostatek, jsouce souženi a trápeni; jiní konečně, jichž svět nebyl hoden, bloudili v pustinách a v horách a v jeskyních a v rozsedlinách zemských«.[2] — »Všichni tito svatí, kteří byli různým způsobem mučeni, nechtěli vysvobození vezdejšího svého života, aby dosáhli lepšího při vzkříšení«.[3] Potud popisuje svatý Pavel podivuhodnými výrazy různé prostředky, jichž užívali svatí, aby dosáhli oné slávy, které nyní požívají. Pak dodává: »Protož i my, majíce kolem sebe tak velký oblak svědků, odložme veškero břímě a hřích nás obstupující a běžme s vytrvalostí běh o závod nám předložený,[4] jenž jest jediný, skrze nějž dospějeme blaženosti svatých,« a týž apoštol dodává, »neboť nynější soužení naše, které jest pomíjející, lehké, zjednává nám v míře přenesmírné slávu věčnou, plnovážnou.«[5]

Podle příkladu mnohých svatých vzdychejte každodenně po utrpení s touhou a v naději, že budete jednou odměněni jako oni v nebi nesmrtelností.

III. **Svatí snažili se následovati Ježíše Krista.** Co povzbuzovalo svaté k tolikerým utrpením v tomto životě, aby mohli jednou získati věčnou blaženost, byl příklad Spasitelův. Byli přesvědčeni, že, jak dí svatý Pavel, »musí vždy nositi mrtvení Ježíše na svém těle, aby i život Ježíšův se zjevil na těle jejich«,[6] vědouce, že »ten, jenž vzkřísil Ježíše, vzkřísí i je s Ježíšem«.[7] Svatý Pavel povídá dále, že »jsouce plni důvěry, chtěli

[1] Žid., 10., 33., 34. — [2] Žid., 11., 36.—38. — [3] Žid., 11., 35. — [4] Žid., 12., 1. — [5] II. Kor., 4., 17. — [6] II. Kor., 4., 10. — [7] II. Kor., 4., 14.

raději býti v cizině od těla a dlíti doma u Pána.«[1] Proto veškera jejich touha spočívala v tom, aby se zalíbili Pánu jsouce přesvědčeni, že »všichni, které Bůh předzvěděl, také předurčil k tomu, aby byli připodobněni obrazu Syna jeho«,[2] a proto si ho vzali za vzor svého jednání jsouce pamětlivi, že »všichni musíme se ukázati před soudnou stolicí Kristovou, aby každý obdržel to, co byl v těle vykonal, podle toho co vykonal, buď dobré neb zlé«.[3] Proto svatí, dokud »byli ve svém smrtelném těle jako v stánku sklíčeni, stenali pod jeho tíží, poněvadž si přáli, aby život pohltil to, co jest nesmrtelné«.[4]

Vyvolte si i vy Ježíše Krista za svůj vzor a stenejte jako svatí po blaženosti, které nyní požívají »nehledíce k tomu«, jak praví svatý Pavel, »co jest viditelno, nýbrž k tomu, co jest neviditelno; neboť viditelné jest pomíjející, neviditelné však věčné«.[5]

Duchovní kytice. *Jak mrzká zdá se mi země, patřím-li na nebe.* (Svatý Ignác z Loyoly.)

SVÁTEK SVATÝCH OSTATKŮ.

5. listopadu.

184. ROZJÍMÁNÍ.

O úctě, kterou jsme povinni vzdávati svatým ostatkům.

Těla jejich v pokoji odpočívají, ale jméno jejich žije rod od rodu. Moudrost jejich vypravují pohané a chválu jejich zvěstuje obec. (Eccli., 44., 14., 15.)

Krátký obsah. — I. **Uctívání svatých ostatků jest Bohu milé.** Bůh dosvědčil, že jest mu toto uctívání

[1] II. Kor., 5., 8. — [2] Řím., 8., 29. — [3] II. Kor., 5., 10. — [4] II. Kor., 5., 4. — [5] II. Kor., 4., 18.

milé, zázraky, které skrze ně působil a milostmi, jimiž obdařil ty, kteří je uctívají.

Uctivejte ostatky svatých, tato pobožnost získá vám milosti pro duši i pro tělo.

II. **Církev potvrdila toto uctívání.** Po všechny časy povzbuzovala Církev k pobožnosti k svatým ostatkům. Svatí sami, kteří jsou ve slávě věčné, žádali, aby byly uctívány jejich pozůstatky; toť prostředek k získání jejich ochrany.

Uctívajíce ostatky svatých, naučte se pohrdati marnostmi světskými a posvěcovati se.

III. **Užitek pobožnosti k svatým ostatkům.** Užitek z této pobožnosti bude ten, že budeme míti ke svatým větší úctu, pobožnost i důvěru, sami pak budeme míti vřelou touhu, abychom se stali svatými.

Kéž nás pohled na svaté ostatky pohne ke vzpomínce na nebe a na blaženost, které požívají svatí.

I. **Uctívání ostatků jest Bohu milé.** Bůh nás vybízí ke konání této pobožnosti nesčetnými zázraky, jež působil svatými ostatky svých služebníků. Pozorujeme to na hrobech mučedníků a svatých vyznavačů, které jsou, jak praví církevní sněmy, spasitelnými zřídly, která nám zanechal Ježíš Kristus, z nichž vyvěrají všeliká ulehčení chorým, a kde nacházíme zdroj sladkosti, která léčí neduhy a zapuzuje zlý zármutek i pokušení mocí Ježíše Krista, jež v nich přebývá. Pozorujeme to při přenesení ostatků svatého Štěpána prvomučedníka a u mnohých jiných svatých; proto nemůžeme pochybovati o tom, že Bůh ctí podle slova svého »prach i kosti svých služebníků«,[1] jež byly živými údy Ježíše Krista a živými chrámy Ducha svatého. Z téhož důvodu poslal své anděly, aby pohřbili tělo svaté Kateřiny, a činí zjevnými těla svatých zázračným světlem, aby nezůstala v úkrytu obyčejného a méně slušného hrobu, abychom se učili uctívati je k blahu svého těla i své duše.

Když nám tedy dobrota Boží uděluje pro zbož-

[1] Žalm. 33., 20.

né uctívání, které prokazujeme těmto mrtvým ostatkům, tak mnohé milosti, jaké milosti připravuje pak těm, kteří se stávají následovníky oněch velkých duší, které je oživovaly.

II. **Církev potvrdila uctívání svatých ostatků.** Uctívání svatých ostatků bylo již za starých dob obyčejem a bylo potvrzeno nařízeními církevních sněmů, jakož i zvyky nejsvětějších osob uplynulých století. Po této stránce jest pozoruhodný příklad velkého svatého Karla Boromejského, jak možno pozorovati z jeho životopisu. Svatí v nebi přejí si vším právem této cti, poněvadž jsou v nebi ochránci živých; pozorujete to z příkladu svatého Diviše, apoštola Francie, svatého Šebastiana, svatého Mauricia a jiných, kteří žádali čestný pohřeb. Konečně jest to znamenitý prostředek, aby nám přispěli svou přímluvou; neboť jsouce ve stavu dokonalé lásky odměňují bohatě služby, které jim prokazujeme uctíváním jejich ostatků. Budí v nás svými prosbami zbožnost, »přednášejí naše modlitby Bohu«[1] a vyzývají nás, abychom se chtěli státi jako oni živou obětí zápalnou před tváří Hospodinovou.

Klaňte se často Bohu, jenž jest tak podivuhodný ve svých svatých; pokořte se u nohou jeho božské velebnosti a učte se posvěcovati se. Běda tomu, jenž po tolikerých příkladech zbožnosti neustává míti ještě smýšlení jen pro marnivosti!

III. **Užitek, který máme čerpati z pobožnosti k svatým ostatkům.** Užitek, který máme čerpati z uctívání svatých ostatků jest, předně, aby se v nás ujala mimořádná úcta a smýšlení zcela zvláštní oddanosti a zbožnosti ke všem svatým ostatkům, zvláště pak k těm, jejichž přenesení

[1] Job., 42., 8., 9.

dnes slavíme, takže v nás to vzbudí velkou důvěru ve přímluvu oněch svatých, jichž ostatky chováme u sebe; za druhé, abychom měli svatou snaživost po cti, kterou prokazuje Bůh svým služebníkům. Buďme přesvědčeni, že ti, kteří se nesnaží, aby se stali velkými přáteli Božími věrností, s níž spolupůsobí s jeho milostmi, a vytrvalostí v hledání jeho slávy a spasení své duše, nezasluhují jména křesťana a tím méně ještě jména řeholníka a osoby Bohu zasvěcené. Jaká to zaslepenost, když si přejeme, abychom byli ctěni na onom světě se svatými, ale nechceme žíti na tomto světě jako svatí a máme jen pozemské smýšlení a neumíme rozeznávati drahocenné od nicoty a vyhledáváme jen rozkoší a cti tohoto světa! Nezasluhuje to zároveň podivu i soustrasti nad námi, kteří se chceme státi účastnými štěstí svatých? Nejednejme přece tak, ale povznesme své myšlenky k nebi a kéž jest nám pohled na svaté ostatky pohnutkou, abychom v sobě roznítili a rozmnožili ducha mučednictví, opovrhování světem a vroucí lásku k Pánu našemu Ježíši Kristu!

Duchovní kytice. *Tělo se rozsévá v porušitelnosti, vstane pak v neporušitelnosti a v slávě.* (I. Kor., 15., 42., 43.)

PAMÁTKA VŠECH VĚRNÝCH ZEMŘELÝCH.

2. listopadu.

185. ROZJÍMÁNÍ.

Cit se mnou mějte přec, cit mějte, vy moji přátelé! (Job, 19., 21.)

Krátký obsah. — I. **Utrpení duší v očistci.** Poněvadž neučinily tyto duše úplně zadost spravedlnosti božské na zemi, trpí velmi v zžírajících plamenech a nemohou samy ničeho učiniti k zmenšení svých útrap.

Mějte soustrast s těmito dušemi, které tak toužebně si přejí svého vysvobození, aby mohly požívati Boha.

II. **Máme jim pomáhati.** Přispění žijících jest jediná pomoc, kterou dovoluje Bůh v jejich prospěch; ony jsou s námi také spojeny, neboť jsou jako my údy Církve a samého Ježíše Krista.

Slyšte tyto duše, jak vám praví: »Cit s námi mějte přec, cit mějte, přátelé naši.«

III. **Obětovná láska Církve k těmto dušim.** Církev, naše společná matka, vybízí nás, abychom se s ní a se všemi věřícími spojili a obětovali své přispění za tyto duše, které, až budou jednou vysvobozeny, pomohou i nám svými modlitbami.

Vzývejte naléhavě i vroucně Boha za ulehčení těmto zajatým duším.

I. **Utrpení duší v očistci.** »Svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby od hříchů zproštěni byli.«[1] Jsou to slova Judova ve druhé knize Machabejských. Jsou zajisté nejlepším i nejsvětějším naučením, jež nám může býti dáno, poněvadž nás nabádají ke konání toho, co jest pro duše v očistci nejprospěšnější, které nemohouce samy sobě pomoci a poskytnouti si nutného ulehčení, aby mohly býti vysvobozeny ze svých muk, mají potřebí, aby jim přispěli na pomoc žijící modlitbou a dobrými skutky. Jak krutý jest jim jejich stav, že jsou drženy v zžírajícím ohni, poněvadž neučinily zadost v tomto životě za některé nepatrné hříchy anebo poněvadž neodpykaly úplně oněch hříchů, které je zbavily posvěcující milosti. Proto volají tyto svaté duše, i když jsou úplně oddány v onom stavu do vůle Boží, úpěnlivě o modlitby žijících, kteří mohou pro ně často snadno dosíci toho, čeho dosáhnouti jest jim nemožno, poněvadž

[1] Mach., 12., 46.

Bůh ze všeho toho, co samy konají, nepřijímá ničeho na zadostučinění za jejich hříchy, jelikož měly za svého života dosti času, aby mohly učiniti za ně zadost.

Pohlížejte soustrastně na stav těchto svatých duší, které, ačkoli bez nepokoje, touží po svém vysvobození, aby mohly brzy požívati Boha. To očekávají s pevnou i bezpečnou důvěrou od jeho neskonalé dobrotivosti, jakmile budou vysvobozeny ze svých muk.

II. **Duším v očistci máme pomáhati.** Jest jaksi naší povinností, abychom se modlili často za duše, které trpí v očistci. Předně proto, poněvadž je Bůh zůstavil své božské spravedlnosti na tak dlouho, jak se mu zalíbí, podle velikosti jejich hříchů a podle nepatrné péče, s níž činily za života pokání. Po jejich smrti nezůstavil jim jiných prostředků k ulehčení než přímluvu věřících, kteří ještě žijí na světě a kteří jim mohou poskytnouti ulehčení svými modlitbami, posty a jinými kajícími skutky, almužnami, obětí mše svaté a jakýmkoli jiným zadostčiněním. Za druhé proto, poněvadž jsme s těmito svatými dušemi spojeni zevnějším svazkem, neboť jsou jako my údy Církve a údy Ježíše Krista samého. Dále pak též proto, jelikož jsme s nimi spojeni v Ježíši Kristu posvěcující milostí, která jest nám společná. Toto dvojí spojení musí v nás buditi city soustrasti s těmito trpícími dušemi.

III. **Obětovná láska Církve k těmto duším.** Co však jmenovitě nasvědčuje tomu, jak velice jsme povinni míti účast na mukách duší v očistci, a co nás musí nabádati, abychom jim pomáhali všemi prostředky, jest, že Církev, naše společná matka, ničeho neopomíjí, aby nám vštípila tuto horlivost ve prospěch svých trpících dítek,

k nimž jest naplněna něžnou láskou. Musíme se tedy spojiti s ní jako její údové a se všemi věřícími, kteří jsou rovněž jejími údy a s ní jen jedno tělo, abychom obětovali Bohu své modlitby a obět mše svaté, abychom tímto úzkým spojením a oním množstvím modliteb dosáhli snáze od Boha brzkého vysvobození těchto trpících duší, které pak, až budou jednou v nebi, mohou nám zjednati svými modlitbami mnoho milostí, abychom mohli jednou požívati věčné blaženosti.

Vnikněte tedy dnes do ducha Církve a spojte se s ní při všech modlitbách i obětech, jež bude obětovati Bohu k ulehčení duším v očistci. Vzývejte pro ně pomoc Boží, pokud možno s největší horlivostí a vroucností, abyste měli čest, že jste hodnými údy Církve a »spolupracovníky Ježíše Krista«[1] při vykoupení těchto zajatých duší.

Duchovní kytice. *Vysvoboditelko, svatá Maria, oroduj za nás a za duše v očistci.* (Pius X., 1914.)

SVATÝ MARCEL, BISKUP.

3. listopadu.

186. ROZJÍMÁNÍ.

Proslavil ho podobně jako svaté ... Dal mu přikázání pro svůj národ. (Eccli., 45., 2., 3.)

Krátký obsah. — I. **Zbožnost světcova od jeho dětství.** Svatý Marcel byl pečlivě vychován svými rodiči a dosáhl milosti, kterou všichni obdivovali. Jest velkou výhodou, býváme-li vzděláni ke ctnosti od útlého věku.

Účelem vašeho úřadu jest výchova dítek, pečujte o to, abyste je učinili zbožnými, uctivými a poslušnými.

II. **Jeho kněžské ctnosti.** Tento světec jsa ještě velmi

[1] II. Kor., 6., 1.

mlád byl přijat do stavu duchovního a vzdělán na kněžství ačkoli se ho neměl za hodna, a byl vždy vzorem svými neobyčejnými ctnostmi.

Váš úřad jest úřadu kněžskému bližší nežli který jiný, abyste jej hodně zastávali, jest vám potřebí velké ctnosti.

III. **Jeho biskupská horlivost.** Když byl svatý Marcel zvolen za biskupa pařížského, nepřestával bdíti, modliti se a pracovati pro spásu svého stádce, na obrácení jedněch a na pokroku ostatních.

Bděte nad dušemi svých žáků, neboť Bůh požádá z toho od vás počet; věnujte se obětovně všem.

I. **Zbožnost světcova od jeho dětství.** Ctnostní rodiče svatého Marcela pečovali velmi o jeho výchovu, i dosáhl, poněvadž byl nakloněn k dobrému, v krátké době takové zbožnosti, že byl ode všech ctěn i vážen, a to mu získalo značné jméno. Jest velkou výhodou, jsme-li dobře vychováni, neboť tím možno dosíci snadno mnohých ctností, jelikož v mládí se dají náklonnosti dítek snadno říditi a ony přijímají bez velké námahy dojmy, jimiž na ně působíme.

Uvažte tedy, jak jest důležito, abyste se podle možnosti snažili o dobrou výchovu svěřených vám dítek a jim vštěpovali zbožnost. To jest hlavním předmětem a cílem vašeho úřadu. Buďte přesvědčeni, že v něm nebudete míti dobrého úspěchu, nebudete-li Bohu milými, a že Bůh bude jen potud vám i vašim pracím žehnati v hojnosti, pokud vám bude jejich výchova hlavní starostí. Námaha, kterou na to vynaložíte, způsobí, že budou vaši žáci poslušni a velmi poddáni nejen svým rodičům, ale i těm, jimž je rodiče svěřili, budou způsobní ve svém zevnějšku, nábožní v kostele, úctyplní k Bohu, ke svatým věcem a ke všemu, co se týká náboženství.

II. **Svatý Marcel byl svými ctnostmi vzorem kněze.** Tento světec byl tak pokorný, skromný a vážný, že ho přijal pro tyto ctnosti biskup

pařížský do počtu svého duchovenstva. Byl předmětem vzdělávání a příkladem všem ostatním duchovním již jako klerik a všichni ho pokládali za svůj vzor. Jeho biskup chtěl ho vysvětiti na kněze, ačkoli se on proti tomu bránil, jelikož se pokládal za nehodna cti a vznešenosti onoho posvátného stavu.

Zastáváte úřad, jenž se blíží více než který jiný úřad úřadu kněžskému, a jelikož právě řídká a neobyčejná ctnost přivedla svatého Marcela k němu, proto musíte míti při vstoupení do svého stavu, abyste v něm vytrvali v plnění jeho úřadu, neobyčejnou zbožnost, která vás vyznamenává před jinými lidmi, bez ní bude vám nesnadno zastávati dobře svůj úřad, jenž byl ustanoven jen k tomu, aby zjednával ducha náboženského a křesťanského těm, které vyučujete. Tohoto cíle nemožno však dosíci jinak, než když ti, kteří onen úřad zastávají, sami se snažili napřed, aby se stali svatými.

III. **Když byl zvolen za biskupa, věnoval se svatý Marcel horlivě svému stádci.** Svatý život Marcelův byl příčinou, že byl zvolen po smrti biskupa pařížského na jeho místo. V tomto vysokém postavení, v němž jest tak těžko plniti své povinnosti, ukázal, jak velká byla jeho horlivost o spásu duší; neboť k jejich posvěcení užíval nejen všech přirozených vloh a milostí, které mu Bůh udělil, ale neustával se též modliti a bdíti, aby připravoval jedny k obrácení a druhým získal potřebné milosti, aby se v dobrém utvrdili a prospívali ve ctnosti.

O každém z vás možno říci v jistém smyslu, že jest »biskupem, to jest dozorcem nad stádcem, jež mu Bůh svěřil«;[1] v důsledku toho jste povinni bdíti nade všemi, kteří k němu náleží, neboť,

[1] Skut. apošt., 20., 28.

jak dí svatý Pavel, »budete klásti Bohu počet z jejich duší«.[1] Uvažujete někdy před Bohem, jak hrozný jest tento počet? Duše každého z těch, které vychováváte, jest Bohu nesmírně drahá, a jestliže některý z nich bude zavržen vaší vinou, tedy bude »žádati od vás duši za duši«,[2] on to pravil a učiní tak.

Dva druhy dítek máte vyučovati: jedny jsou rozpustilé a nakloněny ke zlému, druhé pak jsou hodné, nebo mají aspoň náklonnost k dobrému. Modlete se stále jak za tyto tak i za ony podle příkladu svatého Marcela, zvláště ale za obrácení těch, které mají zlé náklonnosti, a snažte se uchovati i utvrditi dobré v konání dobra. Dbejte však, aby vaše péče a vaše nejvroucnější modlitby směřovaly k získání Bohu srdcí těch, které jsou nakloněny ke zlému.

Duchovní kytice. *Mějte pozor na sebe i na všecko stádce, ve kterém Duch svatý ustanovil vás biskupy.* (Skut. ap., 20., 28.)

SVATÝ KAREL BOROMEJSKÝ, BISKUP.

4. listopadu.

187. ROZJÍMÁNÍ.

Já jsem pastýř dobrý a znám své a znají mne moje ... a život svůj dávám za ovce své. (Sv. Jan, 10., 14., 15.)

Krátký obsah. — I. **Svatý Karel vzorem odloučení.** Vynakládal své příjmy a své statky na přispění chudým a prodal za doby hladu i své lože.

Odloučení od pohodlí životního jest vám nutné, abyste se mohli věnovati Bohu a duším.

II. **Jeho duch modlitby a umrtvování.** K dosažení

[1] Žid., 13., 17. — [2] Deut., 19., 21.

dobrého výsledku svých prací od Boha trávil tento světec značnou dobu a často i noci na modlitbách; s modlitbou spojoval posty a neobyčejná trýznění těla.

Buďte muži modlitby a umrtvování, abyste získali milosti pro sebe i pro své žáky.

III. **Jeho podivuhodná horlivost.** Bdělost světcova nad spásou jeho diecesánů nabádala ho, aby byl zpraven o každém z nich a zvláště, aby byla poskytnuta pomoc umírajícím; v době moru neustával vydávati svůj život v nebezpečenství, aby mohl pomáhati morem nakaženým.

Obětujte se svým žákům a vynaložte veškeru svou horlivost, aby z nich byli dobří křesťané.

I. **Svatý Karel byl vzorem odloučení.** Nejvýznačnějším a nejpodivuhodnějším jest na svatém Karlu jeho úplné odloučení od statků pozemských. To dal jmenovitě najevo, když mu v jeho útlém věku bylo dáno bohaté opatství a jeho otec si chtěl přivlastniti příjmy z něho; tu se odvážil mu říci, že ony příjmy nenáleží jemu, nýbrž chudým, a dbal o to, aby jim byly rozdány. V tom pokračoval, i když se stal pánem svých statků. Když sídlil ve své diecési, zřekl se značných beneficií, jimiž ho poctil papež, jeho strýc; prodal pak všechen svůj majetek a rozdal peníze za něj chudým. Zvláště pak neobyčejné jest, že v době, kdy panovala všeobecná nouze, mor a drahota, prodal i svůj nábytek, ba i své lože, aby tím mohl přispěti nuzným a nemocným, neboť neměl ničeho jiného, čím by zmírnil jejich nouzi, jelikož se zbavil všeho a nepodržel si ničeho z příjmů svého arcibiskupství. Zřeknutí se bohatství a pohodlí životního jest první přípravou, jíž jest potřebí, abychom náleželi úplně Bohu a pracovali o spáse duší. Jest to také prvním, čeho žádal Kristus na svých svatých apoštolech, a co tito vštěpovali prvním křesťanům.

Chcete-li se tedy státi hodnými zastávání úřadu pro spásu duší, zřekněte se všeho, pak do-

sáhnete hojnou měrou milostí Božích jak pro sebe tak i pro jiné. Rcete, jak jest psáno v Genesi: »Dej mi duše a ostatní ponechej sobě«,[1] to jest, nalož s tím, jak se ti zalíbí, neboť mimo tvou svatou lásku a spásu duší jest mi všechno ostatní lhostejným.

II. **Světcova láska k modlitbě a k umrtvování.** Odloučení od statků pozemských nestačí k tomu, abychom mohli s užitkem pracovati pro Církev a pro spásu bližního, jest též třeba, abychom byli velmi dbalí modlitby a umrtvování. To činil s vytrvalostí svatý Karel; ačkoli byl stále zaměstnán péčí o blaho své diecése, věnoval se přece dvakrát denně rozjímání, čehož nikdy neopominul; usebrán při tom byl tak, že jednou, když dlel se svým služebnictvem na modlitbě a střelil po něm z pušky prostopášný řeholník, kterého chtěl přivésti na lepší cestu, nejevil žádného vzrušení, nýbrž pokračoval v modlitbě. Stenal často před Bohem za spásu svých diecesánů. Často prodlel část noci na modlitbě, a když se něco důležitého přihodilo, co se týkalo blaha Církve, tedy dlel na modlitbě po celou noc. Poněvadž tento světec věděl, že modlitba bez umrtvování bývá často jen přeludem, tedy spojoval jedno s druhým. Ve svém paláci žil jako chudý, jemuž by se almužna dávala, postil se téměř denně o chlebě a vodě, nejídal nikdy masa ani vajec ani ryb. Nosil kající roucho a bičoval se, často spával nakrátko, a to na slámě nebo na židli říkávaje, že »biskup, jenž má správu duší, musí býti neméně bdělý než velitelé vojska«.

Pomněte často, že musíte býti muži modlitby, neboť se musíte modliti nejen za sebe, nýbrž i za ty, kteří jsou pod vaší správou, a zvláště za po-

[1] Genes., 14., 21.

třeby jejich duší. Aby však byla vaše modlitba působivá, musíte ji spojovati s umrtvováním.

III. **Svatý biskup zastával svůj úřad s podivuhodnou horlivostí.** Horlivost svatého Karla o spásu duší neměla rovné a těžko lze říci, jak daleko sahala, neboť jest nepochopitelno, že chtěl být zpraven každoročně o chování každého ze svých diecesánů zvlášť, aby mu mohl věnovati všechnu bdělost a všechnu možnou péči, aby mu zjednal spasení. Žádal, aby faráři jeho diecése poskytovali pomoc umírajícím a dleli u nich v hodině jejich smrti, kdy duše potřebuje duchovní pomoci nejvíce. Překvapujícím způsobem zaskvěla se však horlivost svatého Karla, když bylo město Milán postiženo morem; neboť obětoval se, aby pomáhal morem nakaženým. Sám jim udílel s velikou námahou svátost umírajících a vydával se tudíž ustavičně v nebezpečenství smrti po celou dobu, kdy mor řádil. Při této příležitosti ukázal tento svatý církevní hodnostář, jak velice opovrhoval životem, šlo-li o to, aby pomáhal ke spáse bližního svého.

Přirovnejte svou horlivost o posvěcování svých žáků k horlivosti tohoto velkého světce; neboť musíte celý svůj život vynaložiti na to, abyste z nich učinili dobré křesťany. Bděte nad nimi s takovou pečlivostí, s jakou bděl svatý Karel nade všemi svými diecesány.

Duchovní kytice. *Ty však buď střízliv ve všem . . . konej dílo . . . naplň službu svou.* (II. Tim., 4., 5.)

POSVĚCENÍ CHRÁMU PÁNĚ.

(Ve výroční den posvěcení farního nebo katedrálního chrámu.)

188. ROZJÍMÁNÍ.

Není tu nic jiného než dům Boží a brána nebeská. (Genes., 28., 17.)

K r á t k ý o b s a h. — I. **Naše chrámy jsou zasvěceny Bohu.** Ačkoli jest Bůh přítomen všude, sídlí zvláštním způsobem v našich chrámech; tam jmenovitě se mu máme klaněti, k němu se modliti a uctívati jeho svatou přítomnost.

Napravte dnes neuctivé chování, s nímž jste snad dlívali na místě svatém.

II. **Ježíš Kristus jest v nich přítomen.** Svatostánek novozákonní chová v sobě skutečně Ježíše Krista, našeho Boha. Sídlí v něm jako na trůně lásky.

Spojte své klanění s klaněním andělů; trvejte před Ježíšem s láskou i s uctivostí.

III. **Bůh v nich ustědřuje své milosti.** Ve svém chrámu líbí se Bohu vyslyšeti naše modlitby; v nich bývá provinilci odpuštěno, spravedlivý bývá posilněn, nemocný uzdraven a zarmoucený potěšen.

Když jste přijali Ježíše Krista při sv. přijímání, zasvěťte mu znova chrám své duše.

I. **Naše chrámy jsou zasvěceny Bohu.** Uvažte, že zvyk zasvěcovati Bohu chrámy, jest velmi svatý a velmi starý, že nesčetné chrámy byly od apoštolů a jejich nástupců vystavěny a posvěceny a že, ačkoli jest Bůh svou nesmírností na všech místech, přebývá přece zvláštním způsobem v chrámech, jež podle jeho vůle jsou budovány k jeho cti a jako tolikeréž svatostánky, v nichž chce přebývati s lidmi, a kde si žádá, abychom se mu klaněli a k němu se modlili. Na těchto posvátných místech chce, abychom konali nejsvětější výkony a učinili zadost svým nejvznešenějším náboženským závazkům. Za tím účelem přikazuje, abychom se v nich chovali

uctivě, a »hrozí zavržením těch, kteří znesvětí tato svatá místa neuctivostí a neskromností«.[1] Uvažte též, že se světí slavnost posvěcení chrámů, abychom učinili Bohu zadost za všechny chyby a za všechnu nepobožnost, které se dějí během celého roku v kostele; dále pak abychom mu poděkovali za všechny milosti, jichž se nám v chrámě dostalo, abychom se obnovili ve zbožnosti a úctě, kterou máme míti v chrámě, jenž jest zván »domem Božím«.[2]

Vizte, jak se v něm chováte; s jakým duchem do něho vcházíte a s jakým smýšlením přednášíte v něm Bohu své modlitby. Děje se to s živou věrou v přítomnost Boží a s opravdovým citem úcty, kterou jste povinni jeho nekonečné velebnosti?

II. **Přítomnost Ježíše Krista v našich chrámech.** Uvažte, že jest Ježíš Kristus opravdově a skutečně přítomen v nejsvětější Svátosti oltářní, která se v chrámě uchovává; proto jsme ještě zvláště povinni doznati přítomnost Boží na těchto svatých místech. On sám si je vyvolil, aby byl v nich uctíván zvláštní poctou, a tam rád uděluje ve větší hojnosti své milosti těm, kteří ho za ně prosí s upřímnou zbožností. Jestliže ve Starém Zákoně plni bázně a úcty musili se třásti při vkročení do svatého stánku, v němž byla archa úmluvy a desky přikázání,[3] s jakou uctivostí a hlubokou pokorou musíme se pak my chovati na místě, kde se nachází Bůh jako na trůně lásky, aby nám prokazoval milosrdenství, a kde se mu neustále klaní nesčetní andělé, kteří to pokládají za velkou čest, že smějí prodlévati před ním a vzdávati mu svou poctu.

III. **V našich chrámech uštědřuje Bůh rád své**

[1] Kor., 3., 17. — [2] Genes., 35., 7. — [3] Levit., 16., 2.

milosti. Uvažte, že nás musí nabádati k velké uctivosti a zbožnosti na svatém místě myšlenka, že tu Bůh rád uděluje v hojnosti své milosti se zcela zvláštní štědrotou a milosrdenstvím. Zde jest to, kde dobrotivý Otec přijímá opět marnotratného syna do svého otevřeného náručí; kde přivádí dobrý Pastýř svou ztracenou ovci zpět do ovčince; kde nachází zarmoucený útěchu, nemocný uzdravení, slabý novou sílu, ten, jenž jest pokoušen, nové přispění proti svým nepřátelům; zde jest to konečně, kde Bůh vyslyší prosby, které se zde vysílají k němu, a naplňuje milostmi ty, kteří »berou své útočiště k jeho dobrotivosti«.[1]

Uznejme všechny tyto pravdy a učiňme znova předsevzetí, že se budeme chovati v chrámě s takovou uctivostí, abychom se mohli státi hodnými dosažení a požívání všech účinků božského milosrdenství. Zasvětíme Bohu znova chrám svého těla i své duše obětujíce mu své srdce a veškeru svou vůli, když jsme ho přijali nábožně při svatém přijímání.

Duchovní kytice. *Dům můj domem modlitby slouti bude.* (Mat., 21., 13.)

SVATÝ MARTIN, BISKUP.

11. listopadu.

189. ROZJÍMÁNÍ.

Pojďte, požehnaní Otce mého, neboť ... nah jsem byl, a přioděli jste mě; nemocen jsem byl, a navštívili jste mě. (Mat., 25., 34., 36.)

[1] Žalm. 47., 10.

Krátký obsah. — I. **Zbožnost i láska křtěncova.** Když byl svatý Martin ještě vojínem a pouze křtěncem, vyznačoval se svou zbožností a velkou láskou k chudým.

Jste zavázáni oditi chudé dítky Ježíšem Kristem i jeho duchem, pečujte, abyste se jim napřed sami oděli.

II. **Svatost řeholníkova.** Když opustil stav vojenský, odebral se světec do kláštera, kde vedl jsa vzdálen světa přísný život a život stálé modlitby a připravoval se takto na plnění záměrů, které měl s ním Bůh.

Zůstávejte vzdáleni od světa, abyste se pronikli duchem Božím a horlivostí, které jest vám potřebí.

III. **Horlivost biskupova.** Když byl svatý Martin zvolen za biskupa tourského, snažil se zničiti modlářství; čerpaje svou sílu v modlitbě pracoval až do smrti s neúnavnou horlivostí o spásu duší.

Modlete se za své svěřence a užijte všech prostředků, abyste jim pomohli k spasení.

I. **Zbožnost a láska svatého Martina jako křtěnce.** Svatý Martin stal se v mladistvém věku vojínem a zůstal jím až do osmnáctého roku svého věku; více se však staral o to, aby byl zařazen do vojska křesťanského než do vojska císařského. Ačkoli měl pohanského otce a měl teprv jedenáct roků, dal se nicméně zapsati v Církvi mezi katechumeny a oddal se pak úplně zbožnosti a službě Boží, takže budil obdiv svými ctnostmi i těch, kteří již přijali milost křtu svatého. Měl zvláště lásku k chudým; tu, když ještě byl vojínem, potkal jednou nahého chudého, jenž ho žádal o oděv, i rozsekl svůj plášť na dva kusy a dal mu polovinu. Ježíš Kristus, aby mu dal najevo, že to pokládal jako sobě prokázané, zjevil se mu následující noci oděn onou polovinou pláště řka: »Martin, ačkoli ještě křtěnec, oděl mě tímto pláštěm.«

Vy, kteří jste zařazeni do vojska Ježíše Krista a jste v jeho službě i béřete takřka od něho žold, leží vám služba Boží také tak na srdci jako svatému Martinu? Jste také tak laskavi k chudým, jako byl on již jako křtěnec? Obcujete kaž-

dého dne s chudými dětmi a jste určeni od Boha, abyste je oděli samým Ježíšem Kristem a jeho duchem. Pečovali jste o to, abyste se jím dříve sami oděli, nežli jste převzali tak svatý úřad, abyste pak mohli sdíleti tuto milost jim? »Neboť nikdo nepoznal,« dí svatý Pavel, »toho, co jest Boží, leč Duch Boží a tento Duch zpytuje všecko i hlubokosti božské.«[1] Proste tedy Ducha Božího, aby vás naučil znáti dary, které vám Bůh udělil, abyste je zvěstovali těm, které jste povinni vyučovati »ne přemlouvacími slovy moudrosti lidské«,[2] nýbrž slovy, která dává Duch Boží svým služebníkům.

II. **Když se stal svatý Martin řeholníkem, věnoval se úplně Bohu.** Když opustil svatý Martin stav vojenský, vyhledal svatého Hilariona, biskupa poitierského, a vystavěl u tohoto města klášter, do něhož se uchýlil s mnohými řeholníky. Tam vedli spolu velmi přísný život v tak velké zbožnosti a odloučenosti od světa, že se zdálo, jako by neměli vůbec žádného styku se světem, vyjímaje některé z nich, kteří se starali o obyčejné potřeby životní, a to ještě tak zřídka, pokud jen bylo možno. V této samotě oddal se svatý Martin úplně Bohu, věnoval se se vší horlivostí rozjímání a dosáhl tu velké zběhlosti ve vzpomínce na přítomnost Boží. Právě v samotě učíme se nalézti Boha, v ní zakoušíme Boha snadností, s níž se v ní můžeme věnovati rozjímání jsouce prosti všeho styku se světem. Těmito prostředky připravoval se svatý Martin k velkým věcem, ale zvláště pak tím, že se naplnil Duchem Božím a potřebnou horlivostí, aby mohl pracovati o spáse duší tak prospěšně, jak činil.

Poněvadž jest vám potřebí Ducha Božího a

[1] Kor., 2., 10., 11. — [2] Kor., 2., 4.

horlivosti o spásu duší, proto musíte žíti v odloučenosti a ve vzdálení od světa, kde nemožno nalézti ani Ducha Božího ani horlivosti; neboť svět, praví Ježíš Kristus, »nemůže přijmouti Ducha Božího, jelikož ho nezná«,[1] a poněvadž zásady a obyčeje, které vštěpuje Duch Boží, protiví se naprosto zásadám a obyčejům jeho.

III. **Neúnavná horlivost svatého biskupa o spásu duší.** Užitek, který přinesla samota svatého Martina, byl ten, že ho určil Bůh k důstojnosti biskupské; duchovenstvo i lid tourský zvolil ho za svého biskupa. V tomto svatém úřadě jevil svou horlivost na zničení modlářství, jež bylo ještě velmi rozšířeno ve Francii, jejíž králové nebyli tehdy ještě křesťany. Poněvadž však věděl, že Bůh jest to, jenž rozšiřuje pravé náboženství, a že lidé jsou jen jeho služebníky, aby je zvěstovali a učili znáti, proto oddal se ustavičnému postu a stálé modlitbě, aniž byl někdy roztržit při svém obcování s Bohem. Tento světec bděl neúnavně nad všemi potřebami své Církve a pokládal se za určeného od Boha, aby se o ně staral. Věděl, že biskup musí činiti dvojí, prositi totiž Boha za spásu duší a plniti jeho rozkazy, aby mohl napomáhati k této spáse. Proto rozdělil svatý Martin svůj čas dvojímu zaměstnání: 1. pozvedal velkou část času své ruce k nebesům, aby dosáhl milosti Boží a požehnání k obrácení duší; 2. zastával biskupský úřad s takovou horlivostí a vytrvalostí, že pravil i v hodině smrti v zápalu své horlivosti o spásu duší Bohu: je-li ho ještě zapotřebí jeho lidu, že neodpírá práce.

Podle příkladu svatého Martina kéž jest věnován i váš veškeren čas těmto dvěma věcem: vroucí prosbě k Bohu za spásu těch, které vy-

[1] Jan, 14., 17.

chováváte, a vyhledávání prostředků k spáse jejich duší a nabádání jich, aby jich užívali.

Duchovní kytice. *Pane, neodpírám práce.* (Svatý Martin.)

SVATÁ ALŽBĚTA, VDOVA.

19. listopadu.

190. ROZJÍMÁNÍ.

Zbožnost však užitečna jest ke všemu, majíc zaslíbení života nynějšího i budoucího. (I. Timot., 4., 8.)

Krátký obsah. — I. **Zbožnost svaté Alžběty.** Ráda rozmlouvala mnoho s Bohem, ale málo s lidmi; noci ztrávila na modlitbě, chodila za časného jitra do kostela a zůstávala tam dlouho klečeti.

Bez zbožnosti nedosáhnete opravdových dober, jež mají býti předmětem vašich tužeb.

II. **Její umrtvování.** Tato světice se krutě mrskávala, nosila kající roucho žíněné, ošetřovala malomocné, šatila se velmi jednoduše a umrtvovala se ve všem.

Spojujte se zbožností umrtvování a pomněte, že žíti bez kajícnosti neznamená žíti křesťansky a tím méně ještě žíti po řeholnicku.

III. **Její pokora.** Přes svou královskou důstojnost světice ráda sloužila chudým a nemocným. Když byla po smrti králově vypuzena z paláce, utekla se do chléva a dala zpívati Te Deum.

Přijímejte pokoření jako pocházející od Boha a važte si jejich výhod, pak budete vždy spokojeni.

I. **Výtečná zbožnost svaté Alžběty.** Zbožnost svaté Alžběty byla tak velká, že jí bylo od jejího pátého roku radostí, mohla-li se věnovati modlitbě buď v kostele nebo ve svém pokoji. Proto také málo mluvila vědouc, že jest snadno rozmlouvati často s Bohem, když hovoříme málo s lidmi, a že mlčení jest jedním z nejlepších

prostředků k uvarování hříchu a k udržení v horlivosti.

Aby její dítky úplně náležely Bohu, brávala je hned po jejich narození na lokty a přinášela je v horlivé modlitbě Bohu v obět. Když se provdala, vstávala každé noci k modlitbě a časně ráno chodila do kostela, kde klečíc dlouho na zemi konala svou modlitbu. Těmito cvičeními stala se tato světice podivuhodným vzorem zbožnosti a ctnosti ve své rodině i ve své říši. Jak toho žádá svatý Pavel na ženách, »dávala svou zbožnost najevo dobrými skutky«.[1]

Cvičte se ve zbožnosti podle příkladu této světice, neboť »zbožnost jest ke všemu užitečná«, praví svatý Pavel, »majíc zaslíbení života nynějšího i budoucího«.[2] Snažte se tedy, abyste si jich získali tímto bezpečným prostředkem, bez něhož nemůžete dosíci pravých statků, jež mají býti předmětem a cílem všech vašich přání.

II. **Příklady umrtvování svaté Alžběty.** Tato světice byla též velmi umrtvena; mrskala se každého dne až do krve, a když se jí nedostávalo sil, prosila své služebné, aby ji mrskaly a jí nešetřily. V nepřítomnosti zemského hraběte, svého chotě, nosila stále kající roucho. V kostele klečela na holých kolenou na zemi, neboť chtěla, aby umrtvování provázelo všechny její skutky. V duchu umrtvování bylo jí též velkým potěšením, mohla-li přisluhovati malomocným, a čím více přecházelo jejich tělo v hnilobu, tím více k nim lnula. V duchu kajícnosti nosívala též velmi jednoduchý šat z praobyčejné látky.

Jest mnoho těch, kteří chtějí býti zbožnými a kteří se často modlí s láskou i s vroucností, ale musí míti vše podle svého pohodlí. Přijde-li na ně nějaké utrpení, hned naříkají a každý jich

[1] Tim., 2., 10. — [2] Tim., 4., 8.

musí litovati a pomáhati jim hledati prostředky k jejich ulehčení. Jak možno tolik toužiti po tom, abychom nemuseli ničeho trpěti, pozorujeme-li hraběnku, která tak velmi ráda se umrtvuje.

Poněvadž jste odloučeni od světa, musíte pokládati umrtvování za svou povinnost; snažte se, aby kořenilo vše, co konáte pro Boha, a učiňte si je svatým obyčejem. Buďte ujištěni, že žíti bez ducha kajícnosti a bez umrtvování znamená nežíti jako pravý křesťan a tím méně ještě jako řeholník.

III. **Láska svaté Alžběty k pokoře.** Co nejvíce sloužilo ke zvýšení slávy svaté Alžběty, byla její velká láska k pokoření. Založila nemocnici a posluhovala v ní sama nemocným, obvazovala je a prokazovala jim všechny i ty nejnižší služby. Za to se jí dostalo předhůzek od množství lidí, kteří takové skutky pokládali za nedůstojné pro osobu jejího stavu. Avšak touha, kterou měla po pokoření, způsobila, že málo dbala tohoto reptání.

Příležitost však, při níž nejvíce projevila, jak jí záleží na tom, aby byla pokořována, byla po smrti zemského hraběte, jejího chotě, když byla vypuzena se svými třemi dítkami a se svou družinou o desíti hodinách v noci ze svého zámku. Poněvadž nenašla místa, kam by se na noc uchýlila, odebrala se do chléva a o půl noci šla do kláštera františkánského a dala na poděkování Bohu zpívati za to, co se jí přihodilo, Te Deum. Přijala pak za příbytek chudou světničku, kterou jí nabídl z milosrdenství jeden kněz, a tam dobývala předením toho, čeho potřebovala ke své výživě a k výživě svých dítek. Není to velká trpělivost na hraběnku? Snažte se jí následovati, naskytnou-li se vám příležitosti k pokoření; přijímejte je jako poslané od Boha a jako

největší čest a znamenitou výhodu, kterou můžete míti na tomto světě; takto budete spokojeni vždy, ať vás potká cokoliv ěk.

Duchovní kytice. *Pán jest síla má a štít můj, v něho doufalo mé srdce. Pomoženo mi.* (Žalm, 27., 7.)

OBĚTOVÁNÍ NEJSVĚTĚJŠÍ PANNY MARIE.

21. listopadu.

191. ROZJÍMÁNÍ.

Slyš, dcero, viz a nakloň ucho: zapomeň na svůj národ a domov, aby král zatoužil po tvé kráse. (Žalm, 44., 11., 12.)

Krátký obsah. — I. **Maria se cele zasvětila Bohu.** Když se obětovala v chrámě, obětovala Bohu své tělo, svého ducha i své srdce; odloučila se úplně od světa, aby náležela jediné Bohu.

Věnovali jste se Bohu, kéž jest to bez výhrady a navždy; tím si zajistíte svou věčnou blaženost.

II. **Život Mariin v chrámě.** Věnovala se v něm konání všech ctností; vykonávala službu Boží, postila se a dnem i nocí se modlila.

Přebýváte v domě Božím; konejte bedlivě rozjímání a vašemu stavu nutné ctnosti.

III. **Mariina svatost.** Jsouc nejčistší ze všech tvorů rozmlouvala s Pánem v jeho chrámě; byla opravdově svatyní Ducha svatého a připravena, aby se stala příbytkem Syna Božího.

Prosíte na přímluvu Mariinu, aby se stala vaše duše příbytkem příjemným Ježíši Kristu.

I. **Maria se cele zasvětila Bohu.** Ne bez příčiny oslavuje Církev svatá zvláštním svátkem obětování nejsvětější Panny Marie; neboť tohoto dne zasvětila se Bohu, aby mu byla oddána po celý svůj život a aby se vzdálila nejen od zka-

ženosti světské, nýbrž aby odňala své mysli i příležitost zabývati se marnivými pozemskými myšlenkami, aby zamezila, aby nepřilnulo k věcem stvořeným srdce její, jež bylo stvořeno jen k milování Boha a jemu se úplně odevzdalo. Proto nabádána nejen milostí, nýbrž i svým rozumem, složila, jak se má za to a podle udání starého i zbožného spisovatele, tohoto dne, ačkoli ještě v útlém věku, slib ustavičné čistoty, aby, jak praví svatý Jan Damascenský, když zbavila své tělo ode vší rozkoše tohoto života, mohla uchovati i svou duši ve velké čistotě.

Když jste se vzdálili světa, obětovali jste se Bohu, abyste žili v této řeholní společnosti v úplném odloučení ode všeho, co může ukojiti ve světě smysly, a abyste v ní navždy vytrvali. Onen den musíte pokládati za den, kdy začalo vaše pozemské štěstí, aby bylo jednou dokonáno v nebesích. Nesměli jste se však zasvětiti Bohu toliko na určitou dobu, nýbrž navždy; neboť jako jste zasvětili svou duši, a vaše duše věčně bude žíti, tak musí i vaše zasvěcení Bohu býti věčné; a začali-li jste na tomto světě, tedy jsou to jen jako učednická léta toho, co musíte věčně činiti v nebi.

II. **Život Mariin v chrámě.** Nejsvětější Panna Maria zasvětila se v tento posvátný den úplně i bez výhrady Bohu a její rodiče, kteří ji doprovodili k tomuto svatému výkonu, nechali ji ve chrámě, aby tam byla vychována s ostatními pannami, aby se věnovala konání všech ctností. Slušelo se zajisté, aby Bůh, jenž chtěl učiniti jednoho dne z Panny Marie chrám svého božství, působil v ní od jejího dětství věci veliké znamenitými milostmi, jimiž ji poctil, a význačnými ctnostmi, které v ní zakládal. Proto, praví jeden zbožný spisovatel, věnovala se ve chrámě

ustavičné službě Boží a svaté cvičbě postu a modlitby, které se dnem i nocí věnovala. Takto vedla tato úplně čistá Panna po celou dobu, kdy dlela ve chrámě, svatý život.

Máte štěstí, že můžete býti v domě Božím, k jehož službě jste se zavázali. Musíte tedy: 1. naplniti se v něm milostmi svatým cvičením rozjímání; 2. snažiti se konati v něm ctnosti, jež nejvíce přísluší vašemu stavu. Těmito dvěma prostředky stanete se způsobilými k dobrému plnění svých povinností; neboť jen tehdy budete plniti své povinnosti, jak Bůh od vás žádá, budete-li věrně a bedlivě konati rozjímání. Skrze ně »sestoupí Duch svatý na vás, jak přislíbil Ježíš Kristus svým svatým apoštolům, a naučí vás všeliké pravdě«[1] náboženské a křesťanským zásadám, jež musíte znáti a velmi dokonale podle nich jednati, jelikož jste povinni vštěpovati je jiným.

III. **Svou svatostí připravovala se Maria, aby se stala matkou Boží.** Pobyt nejsvětější Panny Marie v chrámě způsobil, že se stalo její srdce svatým chrámem. Tak pěje o ní tohoto dne[2] Církev řkouc, že byla chrámem Páně a svatyní Ducha svatého. Z téhož důvodu byla též jediným tvorem, který se zalíbil Bohu tak dokonale i tak velice, že nikdy nebylo tvora, jenž se jí rovnal. Poněvadž byla onou pannou, kterou podle slov Genese[3] připravil si Bůh pro svého Syna, a jak dí prorok, »Páně den se blížil«,[4] tedy si ji předem připravil a učinil z ní svatou, jemu zasvěcenou obět. Za tou příčinou, jak jest řečeno v Apokalypsi, »utekla na poušť«,[5] to znamená, že se uchýlila do chrámu, jenž byl místem odloučeným od styku s lidmi, kde nalezla samotu,

[1] Jan. 16., 13. — [2] Antifona k Magnificat. — [3] Genes., 3., 15. — [4] Ezech., 12., 23. — [5] Apok., 12., 6.

kterou jí Bůh určil. Poněvadž Syn Boží měl v ní míti svůj příbytek, proto se slušelo, aby již neobcovala na venek s lidmi, nýbrž aby všechno její obcování bylo v chrámě Páně a aby v něm obcovala obyčejně více s anděly než se svými spoludružkami, aby se stala hodnou onoho poselství, které jí měl přinésti anděl od Boha.

Uctívejte dnes nejsvětější Pannu Marii jako živý chrám a svatostánek, který si Bůh sám zřídil a vlastní rukou vyzdobil. Proste ji, aby vám vymohla milosti, aby vaše duše byla tak okrášlena i připravena, by mohla přijmouti slovo Boží a hlásati je jiným, a abyste se stali na její přímluvu svatostánkem Slova Božího.

Duchovní kytice. *Život Mariin může sloužiti všem za vzor.* (Svatý Ambrož.)

SVATÁ KATEŘINA,
PANNA A MUČEDNICE.

25. listopadu.

192. ROZJÍMÁNÍ.

Modlil jsem se, i byl mi dán rozum... i všel do mne duch moudrosti. Vážil jsem si jí nad žezla a trůny, a bohatství za nic jsem pokládal proti ní. (Moudr., 7., 7., 8.)

Krátký obsah. — I. **Svatá Kateřina studovala Písmo svaté.** Toto studium posilovalo svatou Kateřinu, která se stala křesťankou, u víře a pomohlo jí vyvraceti námitky filosofů, kteří jí odpírali.

Čtěte Písmo svaté a stanete se způsobilými k vyučování a vychovávání svých žáků s větší moudrostí a s větším užitkem.

II. **Vzdálila se světa.** Povzbuzována věrou opustila tato světice svět, aby se oddala modlitbě a rozjímání o svatých pravdách a snažila se jednati podle nich.

Rozjímejte často o výrocích Písma svatého, budou vám světlem, jež vám pomůže ku posvěcování.

III. **Umřela za svou víru.** Když byla Kateřina jata, zkoušel císař důvody, sliby a ukrutnými mukami přivésti ji k zapření víry; když toho nemohl dosíci, dal ji stíti.

Modlitba, ústraní a čtení Písma svatého připraví vás k tomu, že přijmete utrpení, která Bůh na vás sešle.

I. Svatá Kateřina posilovala svou víru studiem Písma svatého. Svatá Kateřina, která již v útlém věku byla obrácena na víru křesťanskou, nalezla ve čtení Písma svatého bezpečný prostředek k zachování své víry. Věnovala se mu v takové míře, že je dokonale ovládala, takže, když ji chtěli odvrátiti někteří pohané od náboženství, které přijala, nemohl nikdo zviklati její víry. Byla v ní tak pevná, že císař, který ji dal zajati a jenž pozoroval, že mluvila s velkou odhodlaností o svém náboženství, rozkázal svolati nejznamenitější filosofy alexandrijské, aby ji přemohli, avšak odnesli si z oné učené hádky jen to zahanbení, že jejich námitky byly vyvráceny dívkou.

Vizte, jak jest důležito, abyste dobře znali Písmo svaté, vždyť svatý Pavel nás ujišťuje, že »kdo je neuznává, nebude sám uznán«,[1] a že ono jest to, jež utvrzuje ve víře a v konání dobrého. Neboť, jak dí týž svatý Pavel, poučuje nás Písmo svaté »ke spáse věrou, jež jest v Kristu Ježíši, a které jsouc vnuknutí od Boha jest také užitečno k učení, ke kázání, k napravování, k výchově ve spravedlnosti, aby člověk Boží byl dokonalý a způsobilý ke každému skutku dobrému«.[2]

Tento užitek čerpala svatá Kateřina ze čtení Písma svatého, který i vy musíte čerpati z něho, poněvadž vás Bůh ustanovil, abyste vyučovali, kázali, napravovali a naváděli ke zbožnosti

[1] Kor., 14., 38. — [2] II. Tim., 3., 15., 16., 17.

dítky vám svěřené. Čtěte je tedy často, a kéž vás toto čtení naplní tak duchem Božím, že snadno vykonáte toto všechno.

II. **Aby mohla žíti lépe podle své víry, vzdálila se svatá Kateřina od světa.** Když se svatá Kateřina dobře naplnila duchem křesťanským a byla pevně založena ve víře, vzdálila se úplně od světa, aby se mohla zvláštním způsobem věnovati modlitbě, které věnovala mnoho času, aby zaměstnávala svou mysl i své srdce rozjímáním o svatých pravdách, jimž se naučila v božských knihách, a snažila se uváděti je ve skutek, což činila jmenovitě vzhledem k chudým, jimž často posluhovala jako Ježíši Kristu samému.

Jak podivuhodná to věc a jak nadmíru užitečná těm, kteří chtějí žíti ve zbožnosti a v konání ctností, aby rozjímali často o svatých i vznešených zásadách, jež jsou obsaženy v Písmě svatém! a jež jsou daleko vznešenější nade všechno, co může vymysliti lidský rozum. Písmo svaté zajisté osvěcuje ducha oním božským světlem, jež, jak dí svatý Jan, »osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět«,[1] a poněvadž to, co jest v něm obsaženo, jest podle slov svatého Pavla »nařízením Páně«,[2] proto povzbuzuje rozjímání o nich k jejich plnění.

Užívejte podle příkladu svaté Kateřiny tohoto prostředku k svému posvěcování; rozjímejte často slova Písma svatého, abyste se povzbudili ke konání dobrého a k jednání podle ducha svého stavu. Neboť slovo Boží, jež jest v něm obsaženo, má podle svatého Pavla tento účinek; neboť »jest živé a účinné a říznější nad každý meč dvojbřitký, a proniká až do rozdělení duše a ducha, kloubů i morku a rozeznává myšlenky

[1] Jan, 1., 2. — [2] II. Tim., 3., 16.

i úmysly srdce«.[1] Užívejte ho tedy za tímto účelem, když přináší tak velké výhody.

III. **Svatá Kateřina zemřela za svou víru.** Tato světice byla obžalována, že jest křesťankou, byla tedy jata a předvedena před císaře Maximiana, jenž se tehdy zdržoval v Alexandrii. Tento seznav, že jí nemohl přemluviti rozumovými důvody ke změně náboženství a k uctívání model, pokoušel se, aby laskavostí a sliby ji získal a přiměl k tomu, čeho si přál od ní. Vida však, že všechny prostředky, jichž užil, jsou bezúčelny a nemohou pohnouti srdce této světice, jejíž vytrvalost byla pevná, rozkázal ji ukrutně bičovati a pak dvanáct dní věznit v žaláři, aniž jí bylo téměř dáno něco k jídlu. Pak ji rozkázal položiti na kola, jež měla rozdrásati celé její tělo na kusy. Jelikož však neutrpěla s pomocí milosti Boží škody všemi těmito mukami, rozkázal ji císař stíti.

Samota, modlitba a četba Písma svatého slouží obyčejně jako u svaté Kateřiny k tomu, aby připravily duši k zmužilému snášení všeho, čeho Bůh žádá, aby trpěla. Když se připravíme těmito třemi prostředky na utrpení, tu se často stává, že jsme jakoby necitelni při utrpeních, poněvadž je přijímáme z ruky Boží a jako prostředky, abychom se mohli s ním úzce spojiti a ho požívati. Jako svatá Kateřina budete i vy v utrpení spokojeni a od Boha potěšeni, připravíte-li se k němu jako ona.

Duchovní kytice. *Zdaliž nejsou slova má jako oheň, praví Hospodin, a jako kladivo drtící skálu.* (Jer., 23., 29.)

---

[1] Žid., 4., 12.

ŽIVOTOPIS SVATÉHO JONÁŠE (YONA), KNĚZE A MUČEDNÍKA.

Dvacátého druhého dne měsíce září slaví Církev svátek svatého Yona, kněze a mučedníka kraje hurepoiského v diecési versailleské.[a] Dějiny jeho slavného mučednictví vypravuje zbožný a starodávný spisovatel devátého století, jenž je čerpal z nejlepších spisovatelů své doby.

Svatý Yon žil v prvních stoletích rozkvétající Církve; provázel svatého Diviše, prvního biskupa pařížského, když přišel do Galie, a zúčastnil se prací jeho evangelického poslání. Že si ho vyvolil tento apoštol Francie, aby mu pomáhal v jeho tak namáhavém a tak vznešeném úřadě, předpokládá, že měl svatý Yon všechny potřebné vlastnosti výtečného dělníka evangelického, ano i samého apoštola. Možno tak souditi z horlivosti, kterou měl pro slávu Boží v šíření víry Ježíše Krista; dále pak z lásky k bližnímu, kterou projevoval, aby odvrátil modláře od jejich bludů a od neřestí, v nichž byli pohrouženi, a aby jim zjednal spasení věčné; zvláště pak ze zmužilosti a z trpělivosti, s níž překonal překážky, pohrdal nebezpečím, křivdami a hrozbami lidskými. Svatost života svatého Yona přispěla neméně k obrácení pohanů jako jeho kázání a jeho zázraky; neboť Bůh »učinil ho mocným v činu i slově«;[1] jsou to milosti, které udílí obyčejně těm, jež vysílá, aby první přinesli světlo evangelia do krajin, které jsou ještě zahaleny temnotou pohanství a stínem smrti.

Svatý Diviš vysvětil ho na kněze a svěřil mu jmenovitě kanton území Ile-de-France, který pak byl nazván krajem Hurepoix, a kde hraničí diecése pařížská s diecési senskou a chartres-

a) Za dob svatého Jana Křtitele z La Salle patřily Versailles k diecési pařížské. — [1] Luk., 24., 19.

kou.[b]) Hlavním místem a střediskem činnosti svatého Yona bylo městečko Chartres (Arpajon) na řece Orge; když tam zasel víru Ježíše Krista s velkým úspěchem, zasloužil si, že viděl své práce korunovány mučednictvím, což se stalo po smrti svatého Diviše. Důstojník, jménem Julián, zatkl ho na rozkaz, který obdržel od vladaře pařížského, jenž kázal mučiti také svatého Luciana v Beauvais a svatého Piata v Tournay.

Soudce odsoudil svatého Yona ke stětí podle císařského ediktu, znějícího proti křesťanům; byl to buď edikt, který prohlásil císař Aurelian několik dní před svou smrtí, anebo edikt, který vydal Maximian Herkul, společník Dioklecianův, na počátku svého panování kolem roku 287. Ať jest tomu jakkoli, svatý Yon byl odveden na popraviště, jež bylo na úpatí neveliké, blízké hory, asi hodinu cesty vzdálené od Chartres, a tam dokonal své slavné mučednictví dne 5. srpna. Tento den jest zaznamenán v jeho aktech jako den jeho smrti, neboť to byl den, kdy se slavíval jeho svátek, když byla sepsána ona akta ke konci devátého nebo na počátku následujícího století. Diecése versailleská zvolila k jeho slavení den devátého srpna; spisovatelé římského martyrologia, kde jest nazván Jonáš, přeložili pak památku jeho na den dvacátého druhého září.

Po celé zemi jest všeobecným ústním podáním, že když byl svatý Yon sťat nedaleko říčky d'Orge, která protéká město Chartres, stálo popravné lešení na návrší, tu hlava světcova kutálela se do řeky, tělo pak jeho sestoupilo a vzalo svou hlavu; to uvedlo katy jakož i všechny přítomné v největší úžas. Po smrti svatého Yona vzali věřící chartresští jeho tělo a pochovali je s uctivostí nedaleko zdí svého města. Tam bylo

b) Nyní již nehraničí s nimi.

velmi uctíváno, zvláště když byl dán Církvi mír za času císaře Konstantina, tam zůstalo, až bylo přeneseno do Corbeil nad Seinou, jiného to města diecése versailleské, vzdáleného od Chartres pět až šest hodin. Zdá se však, že tam byla přenesena pouze část, neboť část, která zůstala v Chartres a která jest uložena podle starého obyčeje ve stříbrné schránce pod oltářem, jest tak značná, že se musilo říci v breviáři versailleském, že tělo svatého Yona se chová stále v onom kostele a nečiní se zmínky o kostele corbeilském.[a])

Není přesně známo, kdy se toto přenesení stalo, v Corbeil se však slaví v den hlavního svátku světcova, totiž dne 9. srpna. Jeho ostatky chovají se stále ve hlavním farním kostele u sv. Spira. Ústní podání týkající se přenesení ostatků svatého Yona do Corbeil nad Seinou pokládá za jisto, že toto město mělo jen hlavu svatého mučedníka a obdrželo ji, jak jest dále řečeno.

Ostatky svatého Yona působily velké zázraky a zvláště jeho hlava měla moc, že když byla řeka rozvodněna a přetékala hrozíc povodní, bylo třeba přinésti jen k ní hlavu a voda hned odtekla a klesla do původního stavu. Když se jednou řeka Seina neobyčejně rozvodnila a hrozila zaplavením celé krajiny, tu duchovenstvo a obyvatelé corbeilští poslali k zastupitelstvu města Chartres, aby dosáhli od nich, by jim poslali hlavu světcovu a slíbili, že ji jim počestně vrátí, až budou vysvobozeni od nebezpečí. Zastupitelstvo městské jim nechtělo toho dovoliti bez náležitého rukojmí, když se to Corbeilští dozvěděli,

a) Dne 30. června 1738 otevřel farář arpajanský na opětovné naléhavé prosby velect. Br. Timolea, generálního superiora Bratří škol křesťanských a na rozkaz Msgra Vintemille, arcibiskupa pařížského, a dal Bratru Tomáši následující ostatky: úlomek zubu, jinou kost, dva kusy hliněného kalichu, kterého užíval sv. Yon při slavení svatých tajemství, dále část roušky a červeného hedvábí. Tyto vzácné ostatky byly uloženy a uschovány v kapli Bratří v Saint Yonu u Rouen. (Poznámka, připojená v roce 1882.)

užili, aby mohli míti trvale tento vzácný poklad v obvodu svých zdí, následujícího prostředku. Dali obléci několik malých sirotků v nádherné šaty a poslali je jim s velkou okázalostí. Obyvatelé chartresští vydali nato hlavu svatého Yona a střežili ony dítky, o nichž se domnívali, že náleží nejváženějším městským občanům. Když způsobil vzácný ostatek jak obyčejně, že voda skutečně klesla, uložilo duchovenstvo a obyvatelstvo corbeilské tento svatý ostatek s velkou úctou ve svém chrámě a rozhodlo se, že jej nevydají Chartreským. Vyslancům, kteří přišli a žádali hlavu svatého Yona zpět, řekli, že si mohou nechati dítky, které obdrželi jako rukojmí. Od té doby zůstala hlava mučedníkova vždy v Corbeil působíc velké zázraky.

Pahrbek, který posvětil tento světec prolitím své krve, ačkoli nechoval svaté jeho tělesné schránky, stal se předmětem vážnosti i uctívání lidu, který byl nabádán zbožností i vděčností k uctívání památky svatého mučedníka na témž místě, kde půda nasákla jeho krví na zpečetění pravd, které hlásal.

Byl tam k jeho poctě vystavěn chrám a založen i opatský klášter, který však byl jako mnoho jiných přeměněn na pouhé převorství[a]) s farou. Návaly lidu byl tak velký, že tam povstalo značné městečko s několika opevněními jménem Harefeuille, kde udržovala místní vrchnost posádku na svou obranu v době Hugona Kapetovce. Nenadálé války zničily ono místo, z něhož zůstala jen vesnička, zvaná Saint-Yon, jejíž vrchnostenský úřad požíval[b]) část práv se skutečným držením jejího starého panství.

---

a) Původní text dodává: které ještě nyní trvá. — b) V textu jest: požívá.

ŽIVOTOPIS SVATÉHO KASIÁNA,

BISKUPA A MUČEDNÍKA.

Třináctého dne měsíce srpna uctívá Církev památku svatého Kasiána, jednoho z nejproslulejších mučedníků Kristových, kteří trpěli za pohanských císařů. Byl biskupem v Brescii a podřízen arcibiskupu milánskému; z horlivosti pro katolickou víru stal se učitelem v Imole, městě ležícím v Romagni v Italii, jež dříve slulo Forum Cornelii, po svém zakladateli Corneliu Sylloviovi.

Básník Prudenc, jenž napsal jeho dějiny jak v básni tak i prosou, dozvěděl se jich, když navštívil ze zbožnosti hrob světcův, podle obrazu, na němž byl vyobrazen, jakož i podle vypravování, které mu sdělil místní zbožný duchovní. Tuto krátký obsah.

Když byl svatý Kasián vypuzen ze svého biskupského sídla za pronásledování, jež nastalo za císaře Juliana Odpadlíka, odebral se do Imoly. Domnívaje se, že nemůže lépe dosvědčiti svou horlivost než vyučováním mládeže, aby vštěpoval dětem s vědou také základy náboženství a víry Ježíše Krista, učil je základním počátkům všeobecného vzdělání, totiž čtení a psaní; učil je tomu zvláště znameními a značkami, které sloužily k vyjádření několika věcí jen jedním písemným znakem, aby se dalo tak rychle psáti jako mluvit, kteréžto metody se tehdy hojně užívalo.

Když byl světec udán u městského soudce, jenž otročil vášním císaře odpadlíka, rozkázal ho soudce zajati a přivésti k sobě, aby ho přinutil k zřeknutí uctívání pravého Boha a ke klanění modlám. Jelikož však odepřel obětovati modlám, odsoudil ho soudce jsa popuzen jeho vytrvalostí jako rouhače bohů a přestupníka císařských ediktů. Ukrutník měl za to, že nenajde

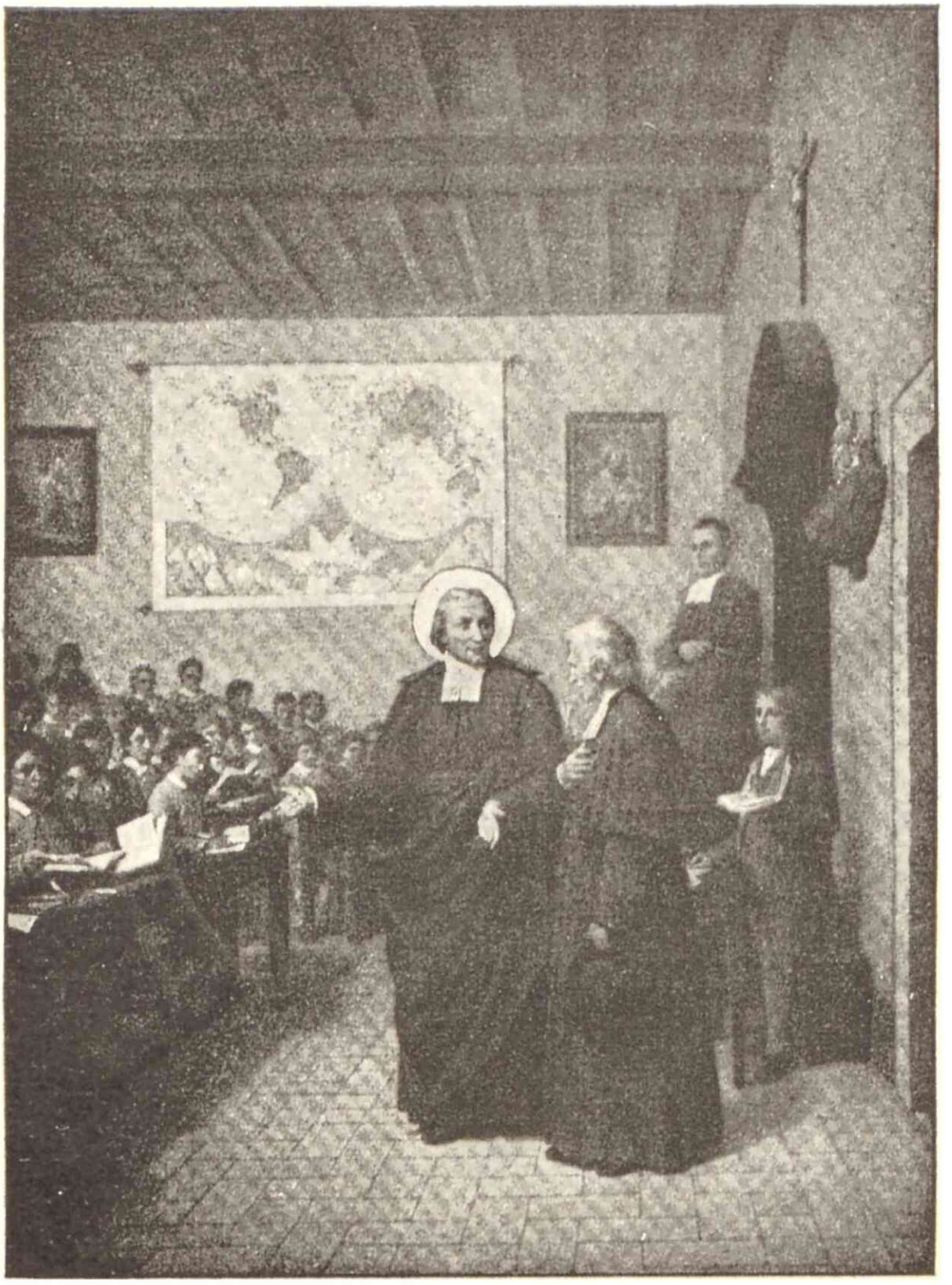
vhodnějšího prostředku, aby se na něm pomstil, než když ho vydá na milost i nemilost jeho žákům, kteří byli většinou ještě pohany.

Maje ruce spoutány za zády a bez oděvu byl tedy odveden do své školy. Dítky vrhly se davem na něho, aby vyhověly soudci a snad i proto, aby se pomstily za spravedlivé i nutné potrestání, které snad obdržely. Některé rozbíjely své tabulky o jeho hlavu, jiné bodaly ho tisícerými ranami železnými rydly, jež vypadala jako dláto nebo jako šídlo a jichž se tehdy užívalo k rytí do dřeva nebo ku psaní na vosku. Takto ho zneváhla usmrtily mučením tím ukrutnějším, neboť tito malí katané nemohli mu vzíti život v okamžení. Umíral v bolestech, které se neustále obnovovaly a jež nepřestaly, dokud nevycedil všechnu svou krev kapku za kapkou. To se stalo dne 13. srpna kolem roku 363. Všechna martyrologia činí zmínku o svatém Kasiánu.

Prudenc prosil tohoto světce za dosažení šťastného výsledku cesty, kterou podnikl do Říma; když se jeho přání splnilo, napsal, jak bylo řečeno, »dějiny jeho mučednictví« po svém návratu do své vlasti, do Španělska.

Město Brescia uznává tohoto světce za svého biskupa a katedrála v Imole má ještě dnes jméno svatého Kasiána; podle velmi starého ústního podání má se za to, že jeho tělo odpočívá v něm pod hlavním oltářem.

KONEC DRUHÉHO DÍLU.

Joachim Trotti de la Chétardye, farář u sv. Sulpicia v Paříži, návštěvou ve škole sv. Jana Kř. z La Salle.

ROZJÍMÁNÍ SVATÉHO JANA KŘTITELE Z LA SALLE.

Díl třetí.

Pro dobu ročních exercicií.

---

193. ROZJÍMÁNÍ.

I. Bůh sám založil svou prozřetelností křesťanské školy.

A budou slova tato, která já přikazuji tobě dnes, v srdci tvém; a budeš je vypravovati synům svým. (Deut., 6., 6., 7.)

Krátký obsah. — I. **Bůh chce, aby všichni lidé přišli ku poznání pravdy.** Proto ukládá učitelům, aby vyučovali náboženství, a uděluje jim k tomuto cíli potřebné milosti.

Pokládejte se za sluhy Boží a za rozdavatele jeho tajemství u dítek.

II. **Učitel má nahrazovati rodiče.** Povinností rodičů jest, aby učili a vychovávali křesťansky své dítky; často však toho nemohou činiti, tu vzbuzuje dobrotivost Boží učitele, aby je zastupovali.

Snažte se učiniti ze svých žáků dobré křesťany, jelikož vám dal Bůh k tomu poslání.

III. **Učitel má pracovati o spáse dítek.** Bůh chce, aby lidé byli spaseni, a dává jim k tomu prostředky; povinností učitelů jest, aby ho podporovali při tom u dítek.

Jste spolupracovníky Božími na spáse svých žáků, uznejte důležitost toho při svém vyučování.

I. **Bůh chce, aby všichni lidé přišli ku poznání pravdy.** Bůh jest tak dobrotivý, že stvořiv lidi »chce, aby všichni přišli k poznání pravdy«.[1] Touto pravdou jest Bůh sám a to, co nám ráčil zjeviti buď skrze Ježíše Krista, nebo skrze svaté apoštoly a skrze svou Církev. O tom právě chce Bůh, aby byli všichni lidé poučeni, aby byl jejich rozum osvícen světlem víry. Nemůžeme však býti poučeni o tajemstvích našeho svatého náboženství, leč že máme štěstí slyšeti o nich a této výhody nemáme »než hlásáním slova Božího«.[2] Proto dí svatý apoštol: »Kterak uvěří v toho, o němž neslyšeli? a kterak uslyší bez kazatele?«[3]

Tak se stává, že Bůh, jenž skrze lidi »zjevuje vůni své známosti na všelikém místě«[4] a jenž rozkázal, »aby se z temnosti zablesklo světlo, zasvítil sám v srdcích«[5] těch, které ustanovil za hlasatele svého slova dítkám, aby je mohli osvítiti odhalujíce jim slávu Boží.

Poněvadž vám tedy svěřil Bůh podle svého milosrdenství takový úřad, neporušujte jeho slova, ale hledejte u něho slávy k odhalení pravdy těm, jejichž vyučováním jste pověřeni, a to budiž vší vaší péčí při vyučování, které jim udílíte, pokládajíce se při tom »za služebníky Kristovy a rozdavače tajemství Božích«.[6]

II. **Učitel má nahrazovati rodiče.** Jednou z hlavních povinností otců a matek jest, aby vychovávali své dítky křesťansky a učili je náboženství. Poněvadž však většina z nich není o tom dostatečně osvícena, a jedni jsouce zaměstnáni svými časnými záležitostmi a starostí o svou rodinu, druzí pak starajíce se ustavičně o to, aby opatřili sobě i svým dětem to, čeho

[1] I. Tim., 2., 4. — [2] Řím., 10., 17. — [3] Řím., 10., 14. — [4] II. Kor., 2., 14. — [5] II. Kor., 4., 6. — [6] I. Kor., 4., 1.

k živobytí třeba, nemohou se jim věnovati, aby je vyučovali tomu, co se týká křesťanských povinností.

Prozřetelnost Boží a jeho bdělost nad spravováním lidí nahrazuje tedy otce i matky osobami, které mají dostatečné osvícení a horlivost, aby daly vniknouti dětem do poznání Boha a jeho tajemství, a vynakládají všechnu péči a píli, aby vložily do srdce těchto dítek, z nichž by zůstal bez jejich pomoci velký počet opuštěn, »základ náboženství a zbožnosti křesťanské jako dobří stavitelé podle milosti Ježíše Krista, kteráž jim od Boha dána jest«.[1]

K tomuto úřadu povolal vás Bůh, proto užívejte podle milosti, která vám byla udělena, daru vyučovacího poučujíce a daru povzbuzujícího nabádajíce ty, kteří jsou svěřeni vaší péči, a veďte je s pozorností i s bdělostí, abyste plnili vzhledem k nim hlavní povinnost otců i matek k jejich dětem.

III. **Učitel má pracovati o spáse dítek.** Bůh nechce pouze, »aby všichni přišli ku poznání pravdy«, ale chce též, »aby všickni spaseni byli«,[2] toho však nemůže opravdově chtíti, aniž jim poskytne prostředků k tomu, a tudíž aniž dá dítkám učitele, kteří jim pomáhají ku provedení tohoto záměru. Svatý Pavel dí: »Toť Boží role a Boží stavení,«[3] a vás vyvolil, abyste »mu pomáhali při tomto díle« tím, že hlásáte těmto dítkám evangelium jeho Syna a pravdy, jež jsou v něm obsaženy.

Proto máte »velebiti poslání své«[1] snažíce se, aby byly spaseny; a poněvadž podle slov téhož apoštola »učinil vás Bůh svými služebníky, abyste je s ním smířili, a za tím účelem složil na vás

[1] I. Kor., 3., 10. — [2] I. Tim., 2., 4. — [3] I. Kor., 3., 9. — [1] Řím., 11., 13.

slovo smíření«[1] vzhledem k dítkám, proto je napomínejte, »jako by Bůh skrze vás napomínal«,[2] neboť vás ustanovil, abyste těmto mladistvým duším hlásali pravdy evangelia a zjednávali jim prostředky k jejich spasení podle jejich schopností.

Učte je jim »ne v moudrosti slova, aby nebyl vyprázdněn kříž Kristův, jenž jest naším spasením«,[3] a aby to, co jim pravíte, neminulo se účinkem v jejich mysli ani v jejich srdci. Jelikož jsou tyto dítky prosté a většinou špatně vychované, proto jest potřebí, aby ti, kteří jim pomáhají ke spasení, činili to tak jednoduchým způsobem, že vše, co jim praví, jest jasné a snadno srozumitelné.

Konejte to tedy věrně, abyste mohli přispívati, jak žádá toho váš Bůh, k spáse těch, které vám svěřil.

Duchovní kytice. *Duše každého z těch, které vychováváte, jest Bohu nesmírně drahá, a jestliže některý z nich bude zavržen vaší vinou, tedy bude žádati od vás duši za duši.* (Svatý J. Kř. z La Salle, 186. rozj., III.)

194. ROZJÍMÁNÍ.

II. O prostředcích, jichž mají užívati ti, kteří jsou pověřeni výchovou dítek, aby jim mohli zjednati jejich posvěcení.

Hlásej slovo, naléhej včas i nevčas, usvědčuj, přimlouvej, kárej a to se vší trpělivostí a moudrostí učitelskou. (II. Tim., 4., 2.)

Krátký obsah. — I. **Důležitost křesťanských a bezplatných škol.** Zřízení těchto škol umožňuje chudým

[1] II. Kor., 5., 18. — [2] II. Kor., 5., 20. — [3] I. Kor., 1., 17.

rodičům, že mohou posílati do nich své dítky, aby byly takto uchráněny před nebezpečím zahálky a zlých společností.

Děkujte Bohu, že vás užívá při tomto díle; zastávejte svůj úřad dobře a vždy bezplatně.

II. **Učitel má odvraceti dítky od hříchu.** Křesťanský učitel má poukázati svým žákům na nebezpečí, jež jim hrozí ve světě, odvraceti je od příležitosti ke hříchu a nabádati je, aby plnili dobře své náboženské povinnosti.

Plňte věrně tyto závazky, chcete-li poskytnouti svým žákům ducha křesťanského.

III. **Má je učiti, aby jednali podle evangelia.** Dítky jest třeba vyučovati netoliko pravdám víry badavé, ale naléhati též na praktické zásady evangelia, neboť »k čemu jest víra bez skutků?«

Učte své žáky konati křesťanské ctnosti; ať jsou k tomu povzbuzováni, jak vaším příkladem, tak vaší horlivostí.

I. **Důležitost křesťanských i bezplatných škol.** Uvažte, že jest až příliš obyčejným zvykem řemeslníků a chudých lidí, že nechávají své dítky žíti v úplné volnosti jako tuláky, kteří bloudí sem i tam, pokud je nemohou zaměstnávati při nějakém řemesle, a nestarají se o to, aby je posílali do škol, jednak pro svou chudobu, která jim znemožňuje platiti učitele, jednak též proto, poněvadž jsou nuceni hledati práci mimo svůj dům a musí je tedy skoro z nutnosti zanechati sobě samým.

Následky toho jsou pak velmi smutné; neboť tyto ubohé dítky navykly si vésti po několik roků zaháleivý život a jest jim pak velmi těžko navyknouti si práci. Kromě toho, poněvadž navštěvovaly zlé společnosti, naučily se v nich páchati mnohé hříchy, jichž zanechati jest jim pak velmi obtížno za příčinou zlých a dlouho trvajících zvyků, jimž hověly tak dlouhou dobu.

Bůh odpomohl dobrotivě tak velké závadě zřízením křesťanských škol, v nichž se vyučuje bezplatně a jediné ke slávě Boží, a kde dítky

jsouce tam po celý den, učí se čísti, psáti a znáti své náboženství. Jsouce tam stále zaměstnány, stanou se způsobilými k užití při práci, když je k ní budou potřebovati jejich rodiče.

Děkujte Bohu, že jest tak dobrotivý a užívá vás ke zjednání tak velkých výhod dětem, a čiňte to věrně i přesně bez jakékoli mzdy, abyste mohli říci se svatým Pavlem: »Na čem spočívá moje odplata? Na tom, abych káže evangelium, bezplatně je zvěstoval, bych neužíval svého práva při evangeliu«.[1]

II. **Učitel má odvraceti dítky od hříchu.** Nestačí, aby byly dítky ve škole po větší část dne, aby v ní byly zaměstnány, jest též nutno, aby ti, kteří je mají vyučovati, snažili se vychovávati je v duchu křesťanském, jenž jim dá »moudrost Boží . . ., které žádný z knížat tohoto světa nepoznal«,[2] a který jest opakem ducha světského i moudrosti jeho, před níž jim musí vštěpovati velkou ošklivost, poněvadž slouží za roušku hříchu; proto je nelze ani dost odvraceti od tohoto tak velkého zla, jež jediné je může učiniti Bohu nemilými.

To tedy musí býti vaší první péčí a prvním účinkem vaší bdělosti při vašem úřadě, abyste byli vždy pozorni na své žáky, abyste zabránili, by nekonali nejen nic zlého, ale i jakkoli neslušného, a učili je, aby se zdržovali všeho, co může míti i nepatrné zdání hříchu. Jest také velmi důležito, aby vaše bdělost nad nimi sloužila k tomu, aby byli způsobní a sebraní v kostele a při náboženských úkonech, které se konávají ve škole; neboť »zbožnost jest užitečna ke všemu«[3] a napomáhá velmi k varování hříchu a ke konání jiných ctností, poněvadž zjednává velmi mnoho milostí těm, kteří ji mají.

[1] I. Kor., 9., 18. — [2] I. Kor., 2., 7., 8. — [3] I. Tim., 4., 8.

Chováte se tak ke svým žákům? Jednejte tak v budoucnosti, jestliže jste tak nečinili věrně v minulosti.

III. **Učitel má učiti své žáky, aby jednali podle evangelia.** Abyste přivedli dítky, jež vyučujete, k nabytí křesťanského ducha, musíte je učiti praktickým pravdám víry Ježíše Krista a zásadám svatého evangelia aspoň s takovou péčí, s jakou je učíte pravdám čistě badavým. Jest ovšem pravda, že mnohé z těchto musíme naprosto znáti, abychom došli spasení, co by nám prospělo, kdybychom je znali, nestarali se však o dobro, jež máme konati? Neboť »víra bez skutků jest mrtvá«,[1] praví svatý Jakub. A svatý Pavel dí: »Kdybych znal všecka tajemství a veškeru vědu, a kdybych měl všecku víru, takže bych hory přenášel, lásky (to jest posvěcující milosti) však kdybych neměl, ničím bych nebyl.«[2]

Jest tedy vaší hlavní starostí, abyste naučili své žáky zásadám svatého evangelia a konání křesťanských ctností? Neleží vám nic tak na srdci, jako snaha, aby si je zamilovali? Pokládáte dobro, jemuž je učíte, za základ všeho dobra, jež budou konati v dalším svém životě? Ctnostné návyky, které jsme pěstovali v sobě v mládí, poněvadž nenalézají tolik překážek ve zkažené přirozenosti, zapouštějí hlubší kořeny v srdci těch, v nichž byly položeny.

Chcete-li, aby vaše naučení, jež udělujete těm, které musíte vyučovati, byste je přivedli ke konání dobra, byla jim prospěšna, musíte se sami jimi říditi a býti naplněni horlivostí, aby se stali účastnými milostí, jež jsou ve vás, aby mohli konati dobré, a aby vaše horlivost získala vám

[1] Jak., 2., 20. — [2] I. Kor., 13., 2.

ducha Božího, abyste je mohli k tomu nadchnouti.

Duchovní kytice. *Buď vzorem věřících ve slově, v obcování, v lásce, ve víře, v čistotě.* (I. Tim., 4., 12.)

---

195. ROZJÍMÁNÍ.

III. Ti, kteří vyučují mládež, jsou spolupracovníky Ježíše Krista na spáse duší.

Na místě Kristově konáme poslání, jako by Bůh skrze nás napomínal. (II. Kor., 5., 20.)

Krátký obsah. — I. **Kterak učiniti zásluhy Ježíše Krista působivými.** Pán náš zemřel za spasení všech, jeho zásluhy však musíme učiniti působivými tím, že s milostí spolupůsobíme a pracujeme i trpíme pro něho.

Přimějte své žáky, aby spojili své skutky se skutky Ježíše Krista, aby jim byly prospěšny k jejich spasení.

II. **Učitelé jsou služebníky Ježíše Krista.** Musíme zastávati svůj úřad jako zástupci Pána našeho a vyučovati jeho jménem i jednati jeho mocí; pak budeme pracovati účinně na vzdělání svých žáků na pravé křesťany.

Odevzdejte se často duchu Ježíše Krista, abyste jednali jen skrze něho.

III. **Učitelé musí zůstávati spojeni s Ježíšem Kristem.** Jedině Pán náš může uděliti našim pracím potřebnou působivost, proto s ním musíme býti spojeni jako ratolest s kmenem, abychom přinášeli užitek.

Proste Ježíše, aby žehnal vašim naučením, osvítil vaše žáky a pomáhal jim konati to, čemu je učíte.

I. **Kterak učiniti zásluhy Ježíše Krista působivými.** Ačkoli zemřel Ježíš Kristus za všecky lidi, není přece užitek jeho smrti u všech působivý, poněvadž se nesnaží všichni, aby si jej přivlastnili. Naše vůle musí spolupůsobiti, aby jej učinila působivým; neboť ačkoli byla smrt Ježíše Krista více než dostatečnou, aby sňala hříchy

všech lidí a učinila za ně zadost, vždyť »Bůh nás smířil s sebou skrze Krista«,[1] tedy přece, tak jako milosti, které nám zasloužil, jsou působivé k našemu spasení jen tehdy, když naše vůle se snaží s nimi spolupůsobiti, tak musíme my dovršiti a dokončiti dílo našeho vykoupení. Proto praví velmi dobře svatý Pavel řka o sobě: »Vyplňuji na svém těle to, co zůstává z útrap Kristových.«[2] Nedostávalo se jim tedy něčeho? Se strany Ježíše Krista zajisté ničeho, se strany tohoto apoštola jakož i se strany všech lidí nedostávalo se přijetí jeho vůle, spojení jeho útrap s utrpením Ježíše Krista, jehož údy jsou trpíce v něm i pro něho.

Poněvadž jste povinni pomáhati k spasení svých žáků, proto je musíte nabádati, aby spojovali všechny své skutky se skutky Pána našeho Ježíše Krista, aby jsouce posvěceny jeho zásluhami a jeho milostí, staly se Bohu milými a byly jim prostředky k spasení. Takto je musíte tedy učiti využitkovati smrti Pána našeho Ježíše Krista, aby se v nich její užitek a její zásluhy staly působivými.

II. **Učitelé jsou služebníky Ježíše Krista.** Poněvadž »konáte poslání na místě Kristově«[3] a jste jeho služebníky v úřadě, který zastáváte, musíte to činiti jako zástupcové Ježíše Krista samého. Chce, aby vaši žáci spatřovali ve vás jeho samého a přijímali vaše naučení, jako kdyby je jim uděloval on sám. Mají býti přesvědčeni, že vašimi ústy mluví pravda Ježíše Krista, že je vyučujete jen jeho jménem, že vám svěřil moc nad nimi, že jsou »listem«, který vám diktoval, že píšete denně do jejich srdcí »nikoli černidlem, nýbrž Duchem Boha živého«,[4] jenž

[1] II. Kor., 5., 18. — [2] Kolos., 1., 24. — [3] II. Kor., 5., 20. — [4] II. Kor., 3., 3.

působí ve vás a skrze vás mocí Ježíše Krista a jenž vám pomáhá překonati všecky překážky, které překážejí spáse těchto dítek, a že je osvěcujete v Ježíši Kristu, abyste je naučili vystříhati se všeho, co se mu nelíbí.

Abyste plnili tuto povinnost s onou dokonalostí a přesností, jak Bůh od vás žádá, odevzdejte se často Duchu Pána našeho, abyste jednali při tom jen skrze něho, aby váš duch neměl na tom žádného podílu a aby takto šířil se tento Duch svatý ve vašich žácích a oni byli naplněni dokonale duchem křesťanským.

III. **Učitelé musí zůstávati spojeni s Ježíšem Kristem.** Všechna vaše péče o dítky vám svěřené byla by marná, kdyby jí nepropůjčil Ježíš Kristus sám moci, síly a působivosti, jíž je jí potřebí, aby se stala prospěšnou. Pán náš praví: »Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.«[1] A dále dí: »V tom jest oslaven Otec můj, abyste přinášeli mnoho užitku a stali se dokonalými učedníky mými.«[2]

Co tu pravil Ježíš Kristus svým svatým apoštolům, to praví také i vám, aby vám dal poznati, že všechen užitek, který můžete přinášeti ve svém úřadě vzhledem k těm, kteří jsou vám svěřeni, bude jen potud opravdovým i působivým, pokud mu udělí Ježíš Kristus svého požehnání a pokud budete zůstávati v něm, právě tak jako vinná ratolest může jen tehdy nésti ovoce, když zůstává spojena s révou a přijímá od ní svou mízu a sílu, což právě činí ovoce dobrým. Ježíš Kristus chce vám dáti tímto podobenstvím na srozuměnou, že čím více bude to, co činíte pro dobro svých žáků, jím prodchnuto a bude čer-

[1] Jan. 15., 4. — [2] Jan. 15., 8.

pati svou sílu z něho, tím více přinese v nich užitku.

Proto ho musíte často prositi, aby všechna naučení, která jim udělujete, byla prodchnuta jeho Duchem a čerpala z něho všechnu svou sílu, aby »jako osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět«,[1] osvítil také jejich ducha a pobádal je, aby milovali a konali ono dobro, jemuž je učíte.

Duchovní kytice. *Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůžete činiti nic.* (Jan, 15., 5.)

---

196. ROZJÍMÁNÍ.

IV. Co musíme činiti, abychom byli opravdovými spolupracovníky Ježíše Krista na spáse duší.

Ve všem prokazuj sám sebe jako vzor dobrých skutků; prokazuje v učení neporušenost, vážnost, slovo zdravé bezúhonné. (Tit., 2., 7., 8.)

Krátký obsah. — I. **Učitel musí prositi Ježíše Krista.** Jsa přesvědčen, že jestliže on sází, Bůh jediný dává vzrůst, bude se utíkati k modlitbě, aby toho dosáhl, by mohl konati dobro a býti dobrým pastýřem svých žáků i překonávati obtíže svého úřadu.

Proste Pána našeho za své žáky, čiňte to s pokorou i s důvěrou a budete vyslyšeni.

II. **Učitel musí následovati Ježíše Krista.** Ježíš chtěl býti naším vzorem. Jeho chování k těm, jimž hlásal evangelium, způsob, jímž poučoval a vzdělával své apoštoly, musí býti následován učitelem při řízení jeho žáků.

Pozorujte prostředky, jichž užíval Pán náš, aby získal srdce, a užívejte jich.

III. **Učitel se musí spojiti s úmysly Ježíše Krista.** Ježíš Kristus přišel, aby udělil duším život milosti a vedl je k životu věčnému. Dobrý učitel musí se snažiti, aby naučil své žáky křesťanskému životu a přivedl je ke spa-

[1] Jan 1., 9.

sení, proto zanechejž všech lidských úmyslů při plnění svého poslání.

I. **Učitel musí prositi Ježíše Krista.** Buďte přesvědčeni o tom, co praví svatý Pavel, že »vy sázíte i zaléváte, ale že Bůh jest to, jenž skrze Ježíše Krista dává vzrůst«[1] a dokonalost vašemu dílu. Přihodí-li se tedy, že se potkáte s nějakou obtíží v chování svých žáků a že by někteří neměli užitku z vašich naučení nebo že na nich pozorujete jakéhosi ducha nevázanosti, utíkejte se bez prodlení k Bohu a proste snažně Ježíše Krista, aby vás nadchnul svým Duchem, jelikož vás vyvolil, abyste konali jeho dílo.

Patřte na Ježíše Krista jako na »dobrého pastýře v evangeliu, jenž hledá ztracenou ovci, klade ji na svá ramena a přináší zpět do stáda«,[2] a jelikož zastupujete jeho místo, pokládejte se za povinny činiti totéž a proste ho o potřebné milosti, abyste zjednávali obrácení srdcí svých žáků.

Proto se musíte věnovati velmi pilně modlitbě, abyste dosáhli zdaru ve svém úřadě; přednášejte bez ustání Ježíši Kristu potřeby svých žáků a předložte mu obtíže, které jste nalezli v jejich chování. Když uvidí Ježíš Kristus, že ho pokládáte ve svém úřadě za toho, jenž může všechno, sebe pak za nástroj, jenž se má hýbati jen skrze něho, neopomine uděliti vám toho, čeho od něho žádáte.

II. **Učitel musí následovati Ježíše Krista.** Ježíš Kristus pravil svým apoštolům, že »jim dal příklad, aby i oni činili tak, jako učinil on«;[3] chtěl, aby ho jeho učedníci provázeli při všech obráceních, která způsobil, aby, vidouce jak on si počínal, mohli i oni ve všem, co měli činiti

[1] Kor., 3., 6. — [2] Luk., 15., 4., 5. — [3] Jan, 13., 15.

k získání duší Bohu, říditi a spravovati se podle jeho jednání.

Totéž musíte činiti i vy, které Ježíš Kristus vyvolil mezi tak mnohými, abyste »byli jeho pracovníky«[1] na spáse duší. Když čtete evangelium, musíte zkoumati způsob, jakým jednal a prostředky, jichž užíval, aby přiměl své učedníky ke konání evangelních pravd; brzy jim předkládá jako štěstí vše, co má svět v ošklivosti, jako chudobu, křivdy, potupy, pomluvy a »veškeré pronásledování pro spravedlnost«, řka jim, že »mají plesati a radovati se, jestliže se jim dostane těchto pronásledování«;[2] brzy zase budí v nich ošklivost před hříchy, do nichž upadají lidé ze zvyku; jednou předkládá jim ctnosti, které mají konati, jako tichost, pokoru, jakož i ostatní; jindy oznamuje jim, že »nebude-li spravedlnost jejich hojnější než zákoníků a farizeů, kteří dbali jen na zevnějšek, že »nevejdou do království nebeského«.[3] Konečně chtěl, aby pokládali boháče a ty, kteří mají své rozkoše na zemi, za nešťastníky.

Podle těchto a všech ostatních zásad Ježíše Krista musíte vyučovati křesťanskou mládež, která jest vám svěřena.

III. **Učitel se musí spojiti s úmysly Ježíše Krista.** Nestačilo by však k dobrému plnění vašeho úřadu u dítek, kdybyste jej zastávali, řídíce se jen zevnějškem Ježíše Krista v jeho chování a při jeho obrácení duší a nevnikli též do jeho záměrů i úmyslů. On nepřišel na zemi, jak sám pravil, než aby lidé »měli život a měli hojnost«.[4] Proto také pravil na jiném místě, že »slova jeho jsou duch a život«,[5] to znamená, že zjednávají opravdový život, totiž život duše, těm,

[1] II. Kor., 6., 1. — [2] Mat. 5., 11., 12. — [3] Mat., 5., 20. — [4] Jan, 10., 10. — [5] Jan, 6., 64.

kteří jich poslouchají a slyšíce je rádi i s láskou podle nich jednají.

To musí býti také vaším úmyslem, abyste se snažili, když vyučujete své žáky, aby vedli křesťanský život, aby byla vaše slova pro ně duch i život: 1. poněvadž je pronesete »Duchem Božím, jenž přebývá ve vás«;[1] 2. jelikož jim zjednají křesťanského ducha, a když budou míti tohoto ducha, jenž jest duchem Ježíše Krista, povedou opravdově onen život, jenž jest člověku tak prospěšný, poněvadž ho vede bezpečně do života věčného.

Střezte se, abyste neměli vzhledem k nim žádného lidského úmyslu a byste se nehonosili tím, co konáte, neboť tyto dvě věci jsou schopny zkaziti vše, co činíte dobrého při zastávání svého úřadu. Po této stránce skutečně »co máš, abys toho nebyl dostal? Jestli však jsi také dostal, proč se chlubíš, jako bys nebyl dostal?«[2]

Mějte tedy při konání svého úřadu zcela čisté úmysly, jako byly úmysly Ježíše Krista samého, tím získáte sobě i svým pracím jeho požehnání a jeho milosti.

Duchovní kytice. *Jedna jediná duše, kterou získáme Ježíši Kristu, může se státi výkupnou cenou naší duše.* (Svatý Jan Chrysostom.)

---

197. ROZJÍMÁNÍ.

V. Ti, které prozřetelnost Boží vyvolila k výchově dítek, musí u nich zastávati úřad andělů strážných.

Andělům svým kázal o tobě Hospodin, aby tě ostříhali na všech tvých cestách. (Žalm, 90., 11.)

[1] Kor., 3., 16. — [2] I. Kor., 4., 7.

Krátký obsah. — I. **Učitel musí osvěcovati rozum svých žáků.** Jako andělé strážní, kteří převyšují člověka přirozeností, udělují mu ze svých osvícení, tak musí i učitelé pomáhati příliš slabému rozumu dítek, aby porozuměly náboženství.

Vnikněte do záměrů Božích a vyučujte své žáky všemu, co se týká spasení.

II. **Musí je učiti, aby si zalíbili zásady evangelní a jednali podle nich.** Tyto zásady jsou to jmenovitě, které má učitel jak svými příklady, tak i svým naučením činiti srozumitelnými svým žákům, a učiti je, aby jednali podle nich.

Usnadňujte svým žákům křesťanská cvičení, navykejte je na ně a udejte jim přiměřené prostředky.

III. **Musí varovati své žáky před příležitostmi ke hříchu.** Andělé strážní bdí nad námi a pomáhají nám, abychom se uvarovali překážek spasení. Úřadem učitelovým jest, aby osvěcoval i řídil své žáky a bděl nad nimi tak, aby uchránil jejich duše od každého nebezpečenství.

Proste Boha, abyste byli bezpečnými vůdci svých žáků a mohli odvrátiti od nich vše, co je může přivésti do záhuby.

I. **Učitel musí osvěcovati rozum svých žáků.** O dítkách, když se narodí, možno říci, že jsou jako bytosti, které mají jen život živočišný, a že se jejich duch zbavuje jen po čase hmoty a jen znenáhla se rozvíjí. Samozřejmo, že dítky, které jsou vyučovány obyčejně ve školách, nejsou ještě v stavu, aby snadno chápaly samy ze sebe křesťanské pravdy a zásady, proto jest jim třeba dobrých vůdců a viditelných andělů, aby je jim učili.

Andělé mají před lidmi tu přednost, že jsou prosti těla a všech smyslových výkonů, bez nichž obyčejně lidský duch zřídka kdy jedná. Proto mají větší osvícení nežli lidé a mohou tudíž velmi pomáhati k tomu, aby osvícení lidská stala se jasnějšími, než mohou býti chápána lidským rozumem, tím, že andělé, kteří lidi provázejí, udělují jim ze svých osvícení a poznání, jež mají o opravdovém dobru. Tímto udílením andělů

strážných mohou nabýti lidé většího poznání Boha i jeho dokonalostí a všeho, co se jeho týká, jakož i prostředků, aby dospěli k němu.

Je-li tomu tak u všech lidí, jest tomu tak daleko více u dítek, které mají mnohem povrchnějšího ducha, jelikož jest méně odpoután od hmoty a od smyslů, a proto mají potřebí, aby jim byly objasňovány křesťanské pravdy, jež jsou lidskému duchu skryty, způsobem chápavějším a slabosti jejich ducha přiměřenějším, jinak by zůstaly často po celý svůj život nevědomými a nechápavými ve věcech božských a neschopnými, aby je poznaly a si je zamilovaly. O to se postarala dobrotivost Boží tím, že dala dítkám učitele, aby je poučovali o tom všem.

Obdivujte dobrotivost Boží, že se stará o všechny potřeby svých tvorů a jakých užívá prostředků, aby zjednala lidem poznání opravdového dobra, jako jest dobro týkající se spásy jejich duší. Nabídněte se mu, že mu budete v tom pomáhati u dítek, které jsou vám svěřeny, jak dalece toho požádá od vás.

II. **Učitel musí učiti žáky, aby si zalíbili zásady evangelní a jednali podle nich.** Nestačí, abychom byli poučeni o čistě badavých pravdách křesťanských, abychom dosáhli spasení, poněvadž, jak již bylo řečeno, »jest víra bez skutků mrtva«,[1] to znamená, že jest jako tělo bez duše a že nám proto nestačí, aby nám pomáhala pracovati o naší spáse.

Proto nestačí, abychom zjednávali dětem vědu křesťanskou a učili je tajemstvím a badavým pravdám našeho náboženství, mnohem více jest potřebí, abyste je učili praktickým zásadám, jež jsou obsaženy ve svatém evangeliu. Poněvadž však ještě nemají ducha dostatečně vzdělaného,

[1] Jak., 2., 17.

aby je mohly samy poznávati a podle nich jednati, proto jim musíte sloužiti za viditelné anděly v těchto dvou věcech: 1. učiti je chápati ony zásady, jež jsou předloženy ve svatém evangeliu; 2. říditi jejich kroky na cestě, která vede ku provádění těchto zásad.

Za tou příčinou mají tyto dítky potřebí viditelných andělů, kteří je povzbuzují jak svými naučeními, tak i svými příklady, aby si zamilovaly zásady evangelní a podle nich žily, aby těmito dvěma prostředky učinily tyto svaté zásady hluboký dojem na jejich ducha i na jejich srdce.

Toť úřad, který musíte zastávati u svých žáků. Vaší povinností jest, abyste to činili tak, jak to konají andělé strážní s vámi, a přiměli je ku provádění zásad svatého evangelia i poskytovali jim snadné a jejich věku přiměřené prostředky, aby si na to nepozorovaně zvykli ve svém dětství a mohli míti, až budou ve věku pokročilejším, jakýsi zvyk jednati podle nich bez velkých obtíží.

III. **Učitel musí varovati své žáky před příležitostmi ke hříchu.** V tomto životě potkáváme se s tolikerými překážkami svého spasení, že jest nemožno vystříhati se jich, jsme-li zůstaveni sami sobě a svému vlastnímu vedení. Proto dal vám Bůh anděly strážné, aby nad vámi bděli a aby zabránili, jak praví královský prorok, abyste neupadli a »nezavadili o kámen nohou svou«,[1] to jest o nějakou překážku vašeho spasení, s níž se potkáte, a by vás nabádali a vám pomáhali varovati se cesty, na níž byste se mohli s ní potkati.

Jelikož mohou dítky velmi snadno upadnouti do nějaké záhuby, jelikož jsou slabé na duchu

[1] Žalm. 90., 12.

právě tak jako na těle a poněvadž mají málo osvícení pro dobro, proto mají potřebí, aby byly vedeny na cestě spasení světlem bdělých vůdců, kteří mají dostatek porozumění ve věcech vztahujících se na zbožnost a dostatek znalosti o obyčejných poklescích mládeže, aby ji mohli na ně upozorniti a před nimi uchrániti.

Tomu odpomohl Bůh tím, že dal dětem učitele, jimž zůstavil tuto práci a jež nadal dostatečnou pozorností a bdělostí nad nimi, aby nejen netrpěli ničeho, co by se mohlo zmocniti jejich srdce a škoditi jejich spasení, nýbrž aby je i vedli ve všech nebezpečenstvích, s nimiž se ve světě potkáváme, a to tak, že pod vedením těchto pozorlivých vůdců a pod ochranou Boží neosměluje se ďábel přiblížiti se k nim.

Proste dnes Boha o milost, abyste mohli bdíti tak nad svěřenými dítkami, že učiníte všechna možná opatření, abyste je zabezpečili před značnými pády; proste, abyste byli tak dobrými jejich vůdci, že osvícení, která si zjednáváte s přispěním Božím a věrností v dobrém zastávání svého úřadu, pomohou vám zočiti dobře vše, co by mohlo překážeti blahu jejich duší, takže odstraníte s cesty jejich spasení všecko, co by jim mohlo škoditi.

Toť hlavní péče, kterou musíte míti o ně, a hlavní důvod, proč vás pověřil Bůh tak svatým úřadem; z toho bude požadovati také v den soudný od vás přesný počet.

Duchovní kytice. *Nejhlasitější a nejúčinnější mluvou jest příklad. Nic nepřesvědčí lépe o tom, co pravíme, než příklad, jenž ukazuje snadnost provedení rad, které udělujeme.* (Sv. Bernard.)

198. ROZJÍMÁNÍ.

VI. Kterak se vykonává při výchově mládeže úřad andělů strážných.

Ty však buď střízliv ve všem, snášej zlé, konej dílo hlasatele evangelia, naplň službu svou. (II. Tim., 4., 5.)

Krátký obsah. — I. **Učitel má se utíkati k Bohu a poučovati se o náboženství.** Andělé přednášejí naše modlitby Bohu a pak přicházejí, aby nám oznámili jeho vůli. Učitel se musí také povznášeti k Bohu a prositi o jeho osvícení dříve, nežli jde vyučovat své žáky.

Studujte vážně náboženství, abyste mu mohli vyučovati s užitkem své žáky.

II. **Musí naznačiti svým žákům cestu spasení.** Andělé pomáhají lidem při konání dobrého a k dosažení jejich spásy. Učitel musí učiti žáky, kterak se mají varovati hříchu, napraviti své chyby a žíti podle evangelia.

Vštěpujte svým žákům ošklivost před zlem a konání dobrého, tak spasí svou duši.

III. **Musí učiniti ze svých žáků pravé křesťany.** Dítky musí býti povzbuzovány, aby plnily věrně sliby, které učinily při křtu a při biřmování, a aby bojovaly proti svým zlým náklonnostem a konaly křesťanské ctnosti.

Svou bdělostí a svou horlivostí snažte se o dosažení toho, aby byli vaši žáci všude předmětem vzdělávání.

I. **Učitel se musí utíkati k Bohu a poučovati se o náboženství.** Andělé strážní jsou velmi osvícení a poznávají dobro v jeho podstatě a skrze ně je dává Bůh poznávati zároveň s taji své svaté vůle těm, které určil za přijaté své dítky v Ježíši Kristu, a které »skrze něho povolal za jeho dědice«.[1] Tito andělé je poučují svými osvíceními, která jim udílejí vzhledem k dobru, které jim přísluší konati, a co musí činiti, aby se staly »spoludědici Kristovými«.[2]

To bylo předobrazeno žebříkem, který viděl Jakub ve snu, když se ubíral do Mesopotamie, a na němž »andělé vzestupovali a sestupovali.«[3] Andělé ti vzestupovali k Bohu, aby mu přednesli potřeby těch, které jim svěřil, a by přijali od

[1] Řím., 8., 17. — [2] Řím., 8., 17. — [3] Genes., 28., 12.

něho pro ně rozkazy; pak sestupovali, aby oznámili těm, které provázeli, vůli Boží vzhledem k tomu, co se týká jejich spásy.

Totéž musíte činiti u dítek svěřených vaší péči. Vaší povinností jest, abyste vzestupovali každodenně při rozjímání k Bohu, abyste se od něho dozvěděli, čemu je máte učiti, pak ale abyste sestupovali k nim, přizpůsobili se jejich chápavosti a učili je tomu, co vám pro ně oznámil, jak při rozjímání, tak i ve svatých knihách, jež jsou plny náboženských pravd a zásad svatého evangelia. Proto vám nesmí býti nic neznámo o těchto věcech, a to nejen povšechně, nýbrž jest důležito, abyste znali všechny tyto pravdy dosti obšírně, abyste jim mohli vyučovati své žáky jasně i podrobně.

Studovali jste doposud náležitě všechny tyto pravdy a snažili jste se vštípiti je hluboce do mysli dítek? Pokládali jste tuto péči za to nejdůležitější ve svém úřadě? Učiňte od nynějška opatření, abyste hlavně pečovali o to, aby ti, kteří jsou vám svěřeni, byli dokonale vyučováni pravdám víry a zásadám svatého evangelia.

II. **Učitel musí naznačiti svým žákům cestu spasení.** Svatí andělé strážní nespokojují se tím, že osvěcují ducha lidí, které vedou, osvíceními, jichž jest jim třeba ku poznání vůle Boží s nimi a k jejich spasení, oni jim též ukazují a zjednávají prostředky, aby konali dobré, které mají konati. Bůh neužívá andělů jen k tomu, aby vyprostili ty, které jim svěřil, z moci temností a aby prospívali v poznání jeho, nýbrž také k tomu, aby jim pomáhali, by vedli život jeho hodný, takže jsou mu ve všem milí, a »byli v hojnosti ke každému skutku dobrému«.[1] Oni horlí o jejich dobro skrze příkaz, který obdrželi od Boha, otce

[1] II. Kor., 9., 8.

světel a všeho dobra; oni, pokud mohou, pomáhají, aby je učinili hodnými míti podíl na losu svatých.

Jest, jako kdybyste měli podíl na úřadě andělů strážných, když učíte znáti dítky pravdy evangelia jsouce od Boha vyvoleni, abyste je jim zvěstovali. Proto je musíte poučovati o prostředcích k jejich plnění a míti velkou horlivost pomáhati jim při jejich provádění. Podle příkladu velkého apoštola musíte je zapřisahati, aby »žily důstojně Boha«,[1] poněvadž je povolal »do svého království a své slávy«.[2] Vaše horlivost musí jíti při tom tak daleko, že jste hotovi, abyste k tomu pomáhali, dáti svůj vlastní život, tak vám musí býti drahé dítky vám svěřené.

Vaší povinností jest tedy, abyste kárali ty, které jsou zkažené, a činili to tak, že se zřeknou svého dřívějšího života; abyste povzbuzovali ty, jimž se nedostává zmužilosti; abyste »se ujímali slabých a shovívaví byli ke všem«[3] a mohli držeti na uzdě a potlačiti jejich zkažené náklonnosti a utvrditi je v dobrém tak, aby »nedávaly místa ďáblu«.[4]

Jednali jste tak až dosavad se svými žáky? Učili jste je konati dobro tak, jak jest přiměřeno jejich věku? Pečovali jste o to, aby byli zbožní při modlitbách a v kostele a aby přijímali často svaté svátosti? Musíte velmi bdíti nad nimi, abyste jim mohli pomáhati při konání dobra a vštípili jim ošklivost před hříchem, což jsou dva velmi prospěšné prostředky, které jim pomáhají k jejich spasení.

III. **Učitel musí učiniti ze svých žáků pravé křesťany.** Chcete-li zastávati úřad andělů stráž-

[1] Kolos., 1., 10. — [2] I. Thes., 2., 12. — [3] I. Thes., 5., 14. — [4] Efes., 4., 27.

ných u dítek, které máte vyučovati, abyste skrze ně »vzdělávali tělo Kristovo«[1] a učinili je svatými a dokonalými, musíte se snažiti vštípiti jim totéž smýšlení a přiváděti je do onoho rozpoložení mysli, kterého se snažil dosíci svatý Pavel u Efeských v listě, který jim napsal, »aby nezarmucovali svatého Ducha Božího, kterým byli poznamenáni ke dni vykoupení«[2] na křtu a při biřmování.

Byli byste trestuhodni, kdybyste je nepřivedli k tomu, aby se zřekly svého dřívějšího života; proto je musíte nabádati s touž horlivostí, aby »odložíce lež, mluvily pravdu každé s bližním svým«.[3] »Aby byly k sobě vespolek dobrotivé, milosrdné, odpouštějíce jedno druhému, jakož i Bůh odpustil jim v Kristu,«[4] a by »žily v lásce, jakož i Kristus miloval je«.[5]

Poučovali jste takto doposud své žáky? Vštěpujete jim tyto zásady? Bděli jste dostatečně nad nimi a měli jste dostatek planoucí horlivosti o to, abyste je naučili konati je? Snažte se ze všech svých sil, abyste to činili věrně v budoucnosti.

Duchovní kytice. *Dobrému učiteli bude ležeti na srdci, aby spasil všecky své žáky bez výjimky, jsa přesvědčen, že není duše, která nestála krev Ježíše Krista.* (Dvanáctero ctností dobrého učitele.)

---

199. ROZJÍMÁNÍ.

VII. Vyučování mládeže jest jeden z nejužitečnějších úřadů Církve.

My pak vytrváme při modlitbě a službě slova. (Skut. ap., 6., 4.)

[1] Efes., 4., 12. — [2] Efes., 4., 30. — [3] Efes., 4., 25. — [4] Efes., 4., 32. — [5] Efes., 5., 2.

Krátký obsah. — I. **Křesťanský učitel má důležitý úřad v Církvi.** Tím, že učil svatý Pavel poznávati evangelium, založil tak mnoho křesťanských obcí. Vyučování náboženství jest Církvi nutné, neboť jest prostředkem k poskytnutí a k uchování víry.

Jaká to čest pro vás, že jste pověřeni úřadem tak svatým i tak vznešeným v Církvi!

II. **Následujte Ježíše Krista i apoštolů.** Spasitel pravil, že byl poslán, aby kázal evangelium; týž úřad svěřil svým učedníkům a apoštolé všech dob následovali jich.

Tentýž apoštolát jest svěřen i vám, važte si ho a konejte jej s velkou horlivostí.

III. **Vzdělává občany pro nebe.** Skrze vyučování náboženství stali se lidé služebníky Božími, údy Církve a vyvolenými pro nebe.

Děkujte Bohu, že můžete působiti tolik dobra křesťanskou výchovou dítek; snažte se zastávati důstojně tak svatý úřad.

I. **Křesťanský učitel má důležitý úřad v Církvi.** Když Bůh vyvolil a určil svatého Pavla k hlásání evangelia pohanům, jak tento apoštol sám praví, udělil mu takové poznání tajemství Ježíše Krista, že se stal způsobilým »položiti jako moudrý stavitel základ«[1] k budově víry i náboženství, kterou zřídil Bůh ve městech, kde apoštol zvěstoval evangelium podle milosti od Boha mu udělené hlásaje je na všech místech první ze všech, proto dí vším právem, že ti, jimž zvěstoval evangelium, jsou »jeho dílem, a že je zplodil skrze evangelium v Kristu Ježíši«.[2]

Aniž se přirovnáváte k tomuto velkému světci, můžete říci podle shody, jež jest mezi úřadem vaším i úřadem jeho, že činíte totéž a že plníte ve svém povolání tentýž úřad. Proto musíte pokládati svůj úřad, jímž vás pověřili pastýřové Církve a otcové i matky vašich žáků za jeden z nejdůležitějších a nejužitečnějších úřadů v Církvi.

Vyučovati dítky tajemství nejsvětější Trojice

[1] I. Kor., 3., 10. — [2] I. Kor., 4., 15.

a tajemstvím, která konal Ježíš Kristus, když dlel na zemi, jest, čemu se říká »položiti základ k budově Církve«;[1] neboť podle svatého Pavla »bez víry nemožno líbiti se Bohu«[2] a býti tudíž spasen a vejíti do vlasti nebeské; víra však jest základem naděje, kterou chováme; a proto poznání, které má míti každý o ní a poučení, jež dlužno poskytnouti těm, kteří neznají toho, co se jí týká, jsou věci velmi důležité v našem náboženství.

Jak velice se tedy musíte míti za poctěny od Církve, že vás určila k tak svatému i k tak vznešenému úřadu a že vás vyvolila, abyste poskytovali dětem poznání našeho náboženství a ducha křesťanského! Proste Boha, aby vás učinil způsobilými, byste mohli zastávati tento úřad tak, aby byl jeho hodným.

II. **Křesťanský učitel následuje Ježíše Krista i apoštolů.** Co poukazuje k důležitosti tohoto úřadu, jest, že svatí biskupové prvotní Církve pokládali jej za svou hlavní povinnost a činili si z toho čest, že vyučovali křtěnce a nové křesťany a učili je katechismu. Svatý Cyril, patriarcha jerusalemský, a svatý Augustin zanechali psané katechismy, jimž sami vyučovali a podle nichž měli vyučovati kněží, kteří jim pomáhali v jejich pastýřském úřadě. Svatý Jeronym, jehož vědomosti byly hluboké, dosvědčuje v listě k Letě, že si činí větší čest z toho, když může vyučovati malé dítko katechismu, než kdyby byl domácím učitelem velkého císaře. Gerson, velký kancléř pařížské university, vážil si tohoto úřadu tak, že jej sám zastával.

Důvod, proč tito velcí světci tak jednali, spočívá v tom, že to byl první úřad, který svěřil Ježíš Kristus apoštolům; neboť svatý Lukáš

[1] I. Kor., 3., 10. — [2] Žid., 11., 6.

uvádí, že jakmile je vyvolil, »poslal je hlásati království Boží«.[1] Tento úřad doporučil jim také výslovně přímo před tím, nežli je opustil, řka: »Jdouce tedy, učte všecky národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého«.[2] To bylo prvním, co konal svatý Petr ve chrámě jerusalemském po seslání Ducha svatého a co způsobilo, že hned tři tisíce lidí přijalo víru Ježíše Krista. Totéž bylo zvláštním úřadem svatého Pavla, jak vysvítá z jeho řečí v areopagu a před Felixem a Festem, jak činí o tom zmínku Skutky apoštolské. Sám pak dosvědčuje Korintským, že by mu bylo utrpením, kdyby k nim přišel, aniž jim prospěl vyučováním a katechisováním.

Avšak Ježíš Kristus se nespokojil tím, že svěřil svým apoštolům úřad katechetský, on jej též sám zastával a vyučoval hlavním pravdám našeho náboženství, jak se o tom vypravuje na mnohých místech jeho evangelia, kde praví svým apoštolům: »Musím zvěstovati království Boží, neboť k tomu byl jsem poslán.«[3]

Rcete rovněž, že i vás Ježíš Kristus k tomu poslal a Církev, jejímiž jste služebníky, vás k tomu užívá. Vynakládejte tedy všechnu potřebnou píli, abyste zastávali tento úřad s takovou horlivostí a s takovým zdarem, s jakým jej konali svatí.

III. **Křesťanský učitel vzdělává občany pro nebe.** Nesmíme se diviti, že první biskupové rozkvétající Církve a svatí apoštolé tak velice si vážili úřadu vyučování křtěnců a nových křesťanů, a že jmenovitě svatý Pavel chlubí se tím, že byl poslán »kázat evangelium, a to nikoli moudrostí slovní, aby se nezmařil kříž Kristův«,[4] ne-

[1] Luk., 9., 2. — [2] Mat., 28., 19. — [3] Luk., 4., 43. — [4] I. Kor. 1., 17.

boť praví: »Neučinil-li Bůh bláznovstvím moudrost toho světa? Poněvadž totiž v moudrosti Boží svět nepoznal Boha skrze tu moudrost, zalíbilo se Bohu skrze bláznovství v kázání spasiti ty, kteří věří.«[1]

Důvod, který svatý Pavel k tomu uvádí, jest, že »zjevením bylo mu oznámeno tajemství Boží, a že mu byla dána milost, zvěstovati mezi pohany nevystihlé bohatství Kristovo«,[2] takže »ti, kteří byli onoho času bez Krista ... a cizí od úmluv zaslíbení, jsouce bez naděje a bez Boha na tom světě ... když pak se sblížili v Ježíši Kristu, nejsou již cizinci ... nýbrž jsou spoluobčany svatých a domácími Božími jsouce vzděláni na základě apoštolů a proroků, an nejhlubším kamenem úhelním jest sám Kristus Ježíš«,[3] a tak stali se »chrámem Ducha svatého«.[4]

Tohoto výsledku dodělali se v Církvi svým vyučováním po svatých apoštolech oni velcí biskupové a pastýři Církve, kteří pilně vyučovali ty, kteří se chtěli státi křesťany; to bylo také příčinou, že se jim zdál tento úřad tak důležitým, a že se mu věnovali s takovou pečlivostí.

To musí nabádati i vás, abyste si vážili křesťanského vyučování a křesťanské výchovy dítek, poněvadž jsou prostředkem, aby se z nich stali občané nebeští a opravdové dítky Boží; a že jsou vlastně základem i podporou jejich zbožnosti a všeho ostatního dobra, jež se děje v Církvi.

Děkujte Bohu za milost, kterou vám udělil, že máte ve svém úřadě účastenství na úřadě svatých apoštolů a předních biskupů i pastýřů církevních a dělejte svému úřadu čest snažíce se býti, jak dí svatý Pavel, »způsobilými služebníky Zákona Nového«.[5]

[1] Kor., 1., 20., 21. — [2] Efes., 3., 3., 8. — [3] Efes., 1., 12., 19., 20. — [4] I. Kor., 6., 19. — [5] II. Kor., 3., 6.

Duchovní kytice. *Káži-li evangelium . . . je to pro mne nutnosti, neboť běda mně, nebudu-li kázati.* (I. Kor., 9., 16.)

200. ROZJÍMÁNÍ.

VIII. Co musíme činiti, aby se stal náš úřad Církvi prospěšným.

Chci, abys tyto věci potvrzoval, by se snažili v dobrých skutcích vynikati ti, kteří uvěřili Bohu. Ty věci jsou dobré a užitečné. (Tit., 3., 8.)

Krátký obsah. — I. **Křesťanský učitel musí vyučovati náboženství.** O Pánu našem jest řečeno, že »denně učil ve chrámě«; apoštolé pak následovali věrně tohoto příkladu.

Vyučujte přesně katechismu po celý předepsaný čas; studujte bedlivě náboženství a proste Boha za osvícení.

II. **Musí učiti plnění náboženských povinností.** První věřící jsouce poslušni naučení apoštolů shromažďovali se k modlitbě a k svatému přijímání . . . a vedli život velmi křesťanský.

Povzbuzujte své žáky, aby se dobře modlili a přijímali často svaté svátosti, tím jim pomůžete k zachování i k rozmnožení milosti.

III. **Musí učiti své žáky konati ctnosti a dobré skutky.** Bez konání dobrých skutků nesloužila by víra k ničemu. Tuto pravdu nutno dětem vštípiti, aby mohly prospívati na cestě spasení.

Pomáhejte žákům k dosažení zbožnosti, poslušnosti, úcty k jejich rodičům a jiných ctností příslušících jejich věku.

I. **Křesťanský učitel musí vyučovati náboženství.** Uvažte, že, jelikož musíte ve svém úřadě pracovati na budově Církve, »na základech, které položili apoštolé«,[1] tím, že vyučujete dítky, jež svěřil Bůh vaší péči, a které se druží ke stavivu budovy, že musíte plniti svůj úřad tak, jak jej

[1] Efes., 2., 20.

konali apoštolé, o nichž jest psáno ve Skutcích apoštolských, že »nepřestávali každého dne ve chrámě i po domech učiti a zvěstovati Krista Ježíše«,[1] čímž zpsůobili, že »Pán připojoval k tomu denně ty, kteří přicházeli ke spáse«.[2]

Tato horlivost, kterou měli svatí apoštolé při zvěstování Ježíše Krista, způsobila, že »se rozmnožoval počet učedníků, i zvolili sedm jáhnů, aby rozdávali věřícím almužnu a čeho měli potřebí, obávali se totiž, že jim nastanou překážky a oni musí upustiti od hlásání slova Božího«.[3]

Jestliže svatí apoštolé tak jednali, činili tak proto, poněvadž jim dal Ježíš Kristus příklad toho; neboť jest psáno, že »učil denně ve chrámě«,[4] kde všechen lid ho pozorně poslouchal, a že v noci vycházel, aby »se modlil na hoře Olivetské«.[5]

Jelikož jste nástupci apoštolů v jejich úřadě, v němž katechisujete a vyučujete chudé, a chcete-li učiniti svůj úřad Církvi prospěšným, pokud jen možno, musíte je denně vyučovati katechismu a učiti je základním pravdám našeho náboženství následujíce při tom příkladu apoštolů, který jest příkladem Ježíše Krista samého, jenž konal denně tento úřad. Pak musíte zůstávati jako oni v ústraní, abyste se věnovali čtení a modlitbě, byste se sami důkladně poučili o svatých pravdách i zásadách, jimž hodláte vyučovati, a nabyli modlitbou potřebných milostí k zastávání tohoto úřadu podle ducha i úmyslu Církve, která vás jím pověřila.

II. **Křesťanský učitel musí učiti plnění náboženských povinností.** Málo by bylo prospělo, kdyby svatí apoštolé bývali vyučovali věřící hlavním pravdám našeho náboženství, a nebyli je

[1] Skut. apošt., 5., 42. — [2] Skut. ap., 2., 47. — [3] Skut. ap., 6., 1.—4. — [4] Luk., 19., 47. — [5] Luk., 21., 37.

učili vésti život křesťanský, podobný životu, který vedli s Ježíšem Kristem. Proto se také nespokojovali, aby je učili jen věcem badavým, ale měli též podivuhodnou péči o to, aby je přivedli ke konání; Bůh pak žehnal jejich péči tak, že se praví o těch, kteří přijali první víru, že »trvali v učení apoštolském a v obcování lámání chleba i na modlitbách a že denně trvali jednomyslně v chrámě«,[1] to znamená, že když byli pokřtěni, žili podle učení apoštolův.

Totéž činil i svatý Pavel po svém obrácení; neboť se o něm praví, že když poučoval po tři měsíce lid efeský v synagoze židovské, »mluvil pak denně ve škole jakéhosi Tyrana. A to dělo se po dva roky«,[2] takže učedníci onoho města byli pokřtěni ve jménu Páně, a když na ně byly vzkládány ruce, přijali Ducha svatého. Když apoštolé poučili první věřící, pečovali hlavně o to, aby je přiměli ku přijímání svátostí, je shromažďovali ke společné modlitbě a učili je žíti podle ducha křesťanského.

K tomu jste i vy zavázáni přede vším jiným ve svém úřadě. Podle příkladu apoštolů musíte míti zcela zvláštní pozornost na to, aby ti, které vyučujete, přijímali svátosti a stali se způsobilými, aby mohli přijmouti svátost biřmování s náležitou přípravou a býti naplněni Duchem svatým, jakož i milostmi, které působí tato svátost. Musíte bdíti nad tím, aby se častěji zpovídali, když jste je napřed poučili o způsobu, kterak to mají dobře činiti; a konečně připraviti je, aby vykonali svatě své první svaté přijímání a aby pak často přijímali, by si mohli uchovati ony milosti, kterých dosáhli, když vykonali po prvé tento důležitý čin. Ó, jestliže chápete velké dobro, které jim prokážete tím, že jim pomůžete k zachování a k rozmnožení milosti častým při-

[1] Skut. ap., 2., 42., 46. — [2] Skut. ap., 19., 9., 10.

jímáním svátostí, nebudete nikdy ustávati poučovati je o tom.

III. **Křesťanský učitel musí učiti konání ctností a dobrých skutků.** »Co prospěje, praví-li kdo, že má víru, nemá-li skutků? Může-liž ho víra spasiti?«[1] dí svatý Jakub. Co by vám tedy prospělo, když vyučujete své žáky pravdám víry, ale neučíte je konati dobré skutky, když »víra bez skutků jest mrtva«?[2] Nestačilo by vám tedy, kdybyste je poučovali o tajemstvích a o pravdách našeho svatého náboženství, a neučili je znáti hlavní křesťanské ctnosti a neměli zvláštní péče o to, aby je konali, jakož i všechny dobré skutky, k nimž jsou způsobilí svým věkem; neboť i kdyby měli víru, a to jakkoli živou, nesloužila by jim přece k ničemu, nebyla-li by spojena s konáním dobrých skutků.

Této zásadě musíte především učiti své žáky, chcete-li je přivésti na cestu do nebe, abyste jim pak mohli říci: »V každé příčině jste prokázali, že jste nevinni . . . proto jsme se potěšili.«[3] Vštěpujte jim též zbožnost a skromnost v kostele, jakož i při cvičeních, která se vykonávají ve škole. Nabádejte je také ku prostotě a k pokoře, které doporučuje tak důrazně Pán náš v evangeliu, neopomiňte, aby nabyli tichosti, trpělivosti, lásky a úcty k svým rodičům a konečně všeho, co se sluší na křesťanské dítky, a všeho, čeho od nich žádá naše náboženství.

Duchovní kytice. *Vzdělávati opravdové křesťany toť cílem i účelem výchovy dítek, vše ostatní jest jen prostředkem k tomu.* (Dvanáctero ctností dobrého učitele.)

201. ROZJÍMÁNÍ.

IX. Kdož vyučují mládež, jsou povinni míti velkou horlivost, aby dobře plnili tak svatý úřad.

Z toho jsme poznali lásku Boží, že On položil život za nás; také my máme za bratry život položiti. (I. Jan, 3., 16.)

Krátký obsah. — I. **Křesťanský učitel obdržel svůj úřad od Boha.** Jest velkou milostí, že jsme pověřeni Bohem, abychom vychovávali dítky v náboženství; musíme se však tomu věnovati s horlivostí, neboť Bůh zlořečí tomu, kdo koná jeho dílo nedbale«.

Poněvadž jest to Bůh, jenž vám svěřil váš úřad, konejte jej s láskou přes všechny těžkosti, jež se v něm naskytnou.

II. **Jest služebníkem Ježíše Krista a Církve.** Tento název, jenž přísluší těm, kteří zvěstují evangelium, ukládá učiteli, aby pracoval se zápalem, aby byl Ježíš Kristus poznáván, a by byly připraveny hodné dítky jeho Církvi.

Snažte se svou horlivostí, aby vaši žáci ctili Církev a stali se spoludědici Ježíše Krista.

III. **Musí míti velkou horlivost o duše.** Jak by neměl horliti učitel o spásu duší, když pozoruje, co vykonal Bůh a Ježíš Kristus, jeho Syn, aby je spasili.

Kéž byste mohli říci se svatým Pavlem: »Nehledám, co jest vašeho, ale vaše duše!«

I. **Křesťanský učitel obdržel svůj úřad od Boha.** Uvažte, co praví svatý Pavel, že »Bůh dal jedny za apoštoly, jiné za proroky, jiné za ... učitele,«[1] a nabudete přesvědčení, že on jest to, jenž vás povolal k vašemu úřadu. Jedním ze znaků, který vám o tom dává týž svatý apoštol, jest, že »jsou rozličné služby ... rozličné působnosti ... a že každému se dává zjevení Ducha ku prospěchu«,[2] to znamená ku prospěchu Církve, a že »jednomu dává se skrze Ducha řeč moudrosti ... jinému víra v témž Duchu«.[3]

Nesmíte o tom pochybovati, že je to veliký dar Boží, ona milost, kterou vám udělil, že vás

[1] Efes., 4., 11. — [2] I. Kor., 12., 5., 6., 7. — [3] I. Kor., 12., 8., 9.

pověřil vyučováním dítek, zvěstováním jim evangelia a vychováváním jich v duchu náboženském. Povolav vás však k tomuto svatému úřadu žádá Bůh od vás, abyste jej zastávali s planoucí horlivostí o jejich spasení, neboť jest to »dílo Boží«[1] a poněvadž »zlořečený, kdož dělá dílo Hospodinovo lstivě«.[2]

Dávejte tedy ve svém chování k dětem, jež jsou vám svěřeny, najevo, že se pokládáte za služebníky Boží plníce svůj úřad s upřímnou i opravdovou láskou i horlivostí, snášejíce s velkou trpělivostí útrapy, které musíte při tom snášeti jsouce spokojeni, když lidé budou vámi pohrdati a vás pronásledovati, ano, jsouce hotovi položiti i život svůj pro Ježíše Krista v plnění svého úřadu.

Horlivost, kterou musíte býti naplněni, musí vás uvésti do tohoto smýšlení se zřetelem na to, že Bůh jest to, jenž vás povolal k tomuto úřadu a vás k němu určil i »poslal na vinici svou«.[3] Plňte jej tedy se vší láskou své duše, a jako byste pracovali jediné pro Boha.

II. **Křesťanský učitel jest služebníkem Ježíše Krista a Církve.** Co vás musí dále nabádati k velké horlivosti ve vašem stavu, jest, že nejste pouze služebníky Božími, ale že jste též služebníky Ježíše Krista a Církve. To praví svatý Pavel, jenž chce, aby každý pokládal »za služebníky Kristovy«[4] ty, kteří zvěstují evangelium, kteří »píší list Kristův nikoli černidlem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na deskách kamenných, nýbrž na tělesných deskách srdce«[5] dítek. Jako takových musí býti při vyučování jich jediným vaším cílem láska i sláva Boží; neboť »láska zajisté Kristova vás musí puditi, poněvadž Ježíš

[1] Eccles., 7., 14. — [2] Jerem., 47., 10. — [3] Mat., 20., 2. — [4] I. Kor., 4., 1. — [5] II. Kor., 3., 3.

Kristus zemřel za všecky, aby ti, kteří jsou živi, nežili sobě, nýbrž tomu, jenž za ně umřel«.[1] Vaše horlivost vás musí nabádati, abyste to vštěpovali svým žákům, »jako kdyby Bůh skrze vás napomínal, neboť na místě Kristově konáte poslání«.[2]

Musíte také dávati najevo Církvi, jakou lásku k ní chováte, a dávati jí důkazy své horlivosti; neboť pracujete pro Církev, jež jest tělem Ježíše Krista a jejímiž služebníky jste byli určeni podle příkazu daného vám Bohem, abyste rozsévali jeho slovo svým žákům. A poněvadž Církev horlí pro posvěcování svých dítek, proto jest vaší povinností, abyste se zúčastnili její horlivosti a mohli říci Bohu jako svatý král David: »Horlivost pro tvůj dům mne strávila,«[3] vždyť oním domem není nic jiného než Církev, neboť věřící jsou »vzděláni na základě apoštolů, an nejhlubším kamenem úhelním jest sám Ježíš Kristus«.[4]

Snažte se dávati svou horlivostí zřejmé důkazy, že milujete ty, které vám Bůh svěřil, »jako Kristus miloval Církev«.[5] Učiňte, aby se stali opravdově »součástí staviva oné budovy, a mohli se jednou objeviti před Ježíšem Kristem slavni a neměli ani poskvrny ani vrásky neb něčeho podobného«,[6] aby bylo budoucím věkům známo přehojné bohatství milosti jim udělené, že se jim dostalo přispění křesťanského vyučování a vám úřadu, v němž je vyučujete a vychováváte, aby se stali jednou »dědici Božími a spoludědici Kristovými«.[7]

III. **Křesťanský učitel musí míti velkou horlivost pro duše.** Jelikož cílem vašeho úřadu jest

[1] II. Kor., 5., 14. — [2] II. Kor., 5., 20. — [3] Žalm., 68., 10. — [4] Efes., 2., 20. — [5] Efes., 5., 25. — [6] Efes., 5., 27. — [7] Řím., 8., 17.

pomáhati ke spáse duší, proto jest první vaší starostí, kterou musíte míti, pomáhati k ní, pokud jen můžete; a v tom musíte jaksi následovati Boha, neboť tak miloval duše, které stvořil, že když viděl, že vězí ve hříchu a jsou neschopny vyprostiti se z něho, přiměla ho horlivost i láska, kterou měl o jejich spasení, že poslal svého vlastního Syna, aby je pozvedl z tohoto žalostného stavu. Proto pravil také Ježíš Kristus, že »Bůh tak miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří nezahynul, nýbrž měl život věčný«.[1]

Ejhle, co učinil Bůh a Ježíš Kristus, aby uvedli duše do milosti, kterou byly ztratily. To musíte tedy činiti i vy pro ně ve svém úřadě, máte-li horlivost o jejich spásu a máte-li ke svým žákům smýšlení, které měl svatý Pavel k těm, jimž kázal evangelium a jimž psal, že »nehledá jejich věcí, nýbrž je«.[2]

Horlivost, kterou jste povinni míti ve svém úřadě, musí býti tak činná a tak živá, že můžete říci rodičům dítek, jež jsou vám svěřeny, co jest řečeno v Písmě svatém: »Dejte nám duše a ostatek si vezměte,«[3] to znamená, že to, co béřeme na sebe, jest spasení jejich duší. Vždyť ostatně jen za tímto účelem jste se zavázali, že budete pečovati o jejich výchovu a o jejich vyučování. Rcete též, co pravil Ježíš Kristus vzhledem k ovcím, jejichž pastýřem jest a které mají býti spaseny skrze něho: »Já jsem přišel, aby měly život a měly hojnost;«[4] neboť planoucí horlivost, kterou máte o spasení těch, které vyučujete, musila vás právě přiměti k tomu, že se obětujete i stravujete po celý svůj život, abyste jim zjednali na tomto světě život milosti, na onom pak život věčný.

[1] Jan., 3., 16. — [2] II. Kor., 12., 14. — [3] Genes., 14., 21. — [4] Jan, 10., 10.

Duchovní kytice. *Bratři mějtež planoucí horlivost o vyučování dítek a o vychovávání jich ve zbožnosti a v pravém duchu křesťanském.* (Všeobecná pravidla, hl. II., 9., 10.)

202. ROZJÍMÁNÍ.

X. Kterak má Bratr škol křesťanských dávati najevo ve svém úřadě svou horlivost.

Já pak sám milerád vše vynaložím, ano sám sebe vydám za duše vaše. (II. Kor., 12., 15.)

Krátký obsah. — I. **Křesťanský učitel musí učiti varování hříchu.** Ježíš Kristus přišel, aby zničil hřích. Učitel musí »planouti horlivostí«, aby odpíral všemu, co může uraziti Boha.

Vštěpujte svým žákům ošklivost před hříchem; bděte nad tím, aby se varovali oněch hříchů, které se vyskytují u dětí nejobyčejněji.

II. **Musí povzbuzovati ke konání dobra.** Dítky třeba přiměti ke konání dobrého a dobrých skutků, jichž jsou schopny, a připomínati jim zásady evangelia, jež se k tomu vztahují.

Povzbuzujte své žáky, aby se dobře modlili, mluvili vždy pravdu, byli laskavými, milovali chudobu, pokoru a pracovali pro Boha.

III. **Musí dávati dobrý příklad.** Horlivost učitelova byla by málo působivá, kdyby jeho naučení nebyla potvrzována příklady jeho. Pán náš a svatí apoštolé »počali konati dříve než učiti«.

Nezapomínejte, že příklad činí jmenovitě u dítek, větší dojem než slova.

I. **Učitel musí učiti varování hříchu.** Uvažte, že účelem příchodu Syna Božího na tento svět bylo zničení hříchu; to musí býti též hlavním účelem založení křesťanských škol a tudíž i prvním předmětem vaší horlivosti; tato horlivost musí vás nabádati k tomu, že netrpíte u dítek, jichž výchova jest vám svěřena, ničeho, co

se nelíbí Bohu. Když zpozorujete u nich něco, co uráží Boha, musíte hned činiti vše možné, abyste tomu odpomohli; v tom musíte dávati najevo svou horlivost o slávu Boží a o spásu svých žáků podle příkladu proroka Eliáše, jenž pravil: »Horlím pro Hospodina, Boha zástupů, že opustili smlouvu tvou synové Izraelovi.«[1] Máte-li horlivost pro dítky vám svěřené a snažíte-li se, jak jest vaší povinností, o to, abyste je varovali před hříchem, dopustily-li se nějakého poklesku, musíte vniknouti do tohoto smýšlení proroka Eliáše a roznítiti v sobě onen svatý zápal, jímž on plál, a říci jim: »Tak horlím pro slávu Boha svého, že nemohu vás viděti rušiti úmluvu, kterou jste s ním ujednaly při křtu, ani vlastnosti dítek Božích, kterou jste při něm obdržely.«

Povzbuzujte je často, aby se varovaly hříchu s takovou rychlostí, s jakou by prchaly před hadem. Jmenovitě však budiž první vaší starostí, abyste jim vštípili ošklivost před nečistotou, dále pak způsobili, aby se vystříhaly neslušnosti v kostele i při modlitbách; odvraceti je od krádeže, lži, neposlušnosti a neuctivosti k rodičům, jakož i od ostatních hříchů proti společníkům, a dáti jim na srozuměnou, že ti, kteří se dopouštějí těchto a podobných hříchů, vydávají se v nebezpečí, že nedosáhnou jednou království nebeského.

II. **Učitel musí povzbuzovati své žáky ke konání dobra.** Nesmíte se spokojiti tím, že zabráníte dětem, které jsou svěřeny vaší péči, aby nekonaly zlého. Musíte je také přiměti, aby činily dobro a dobré skutky, jichž jsou schopny. Bděte tedy, aby mluvily vždy pravdu, a chtějí-li něco s jistotou tvrditi, ať se spokojí tím, že řek-

[1] III. Král., 19., 14.

nou: »ano, ano; ne, ne;«[1] a poučte je, že, řeknouli těchto málo slov, bude jim spíše uvěřeno, než kdyby dělaly dlouhé řeči, poněvadž lidé budou souditi, že jen skrze ducha křesťanského neříkají více. Naučte je konati, co praví Pán náš, jenž nám přikazuje, abychom »milovali nepřátele své, dobře činili těm, kteří nás nenávidí, a modlili se za ty, kteří nás pronásledují a pomlouvají«,[2] a nespláceli zlé zlým, křivdy křivdami a nemstili se.

Musíme je nabádati, aby podle učení Ježíše Krista, nespokojovaly se konati dobré skutky, ale také, aby »nečinily spravedlnosti své před lidmi, aby byly od nich viděny«,[3] neboť ti, kteří tak činí, »vzali odplatu svou«.[4] Jest důležito, abyste je učili modliti se k Bohu, jako Pán náš učil modliti se ty, kteří ho provázeli, a aby se k němu modlily s velkou zbožností a ve skrytě; to znamená s velkou sebraností odpuzujíce všechny myšlenky, které by činily jejich mysl v oné době roztržitou, aby zabývajíce se Bohem, dosáhly snadno toho, čeho žádají. Poněvadž většina z nich narodila se v chudobě, proto je musíte povzbuzovati, aby pohrdaly bohatstvím a milovaly chudobu, jelikož Pán náš narodil se chudý, miloval chudé, s nimiž rád dlel, a sám pravil: »Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské.«[5]

To jsou zásady, které jim musíte bez ustání vštěpovati, máte-li poněkud horlivost o jejich spásu. Tím dáte především najevo svou horlivost o slávu Boží; vždyť tyto zásady musí pocházeti jen od Boha, jelikož se protiví náklonnostem lidským, proto, nabádáme-li dítky, aby žily podle nich, znamená to horliti pro čest i slávu Boží.

[1] Mat., 5., 37. — [2] Mat., 5., 44. — [3] Mat., 6., 1. — [4] Mat., 6., 5. — [5] Mat., 5., 3.

III. **Učitel musí dávati dobrý příklad.** Vaše horlivost vzhledem k dětem, které vyučujete, byla by málo obsáhlá a přinášela by málo užitku a prospěchu, kdyby se omezovala jen na slova; aby se stala působivou, musí podporovati váš příklad, vaše naučení, což jest právě jedním z hlavních znaků opravdové horlivosti.

Když naučil svatý Pavel Filipenské různým zásadám, praví jim řka: »Řiďte se těmito zásadami« a dodává, »buďte mými následovníky a patřte na ty, kteří tak chodí, jakož máte příklad na nás;«[1] »co jste poznali a přijali i uslyšeli a viděli na mně, to konejte.«[2] Planoucí horlivost tohoto velkého světce o spásu duší zakládala se tedy na tom, aby je naučil zachovávati to, co sám činil.

Tak jednal i Pán náš, o němž se praví, že »činil a učil«,[3] a jenž sám pravil k svým apoštolům, když jim umyl nohy, řka: »Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy činili tak, jako jsem já učinil vám.«[4]

Z těchto příkladů možno snadno učiniti závěr, že vaše horlivost vzhledem k dítkám, které vychováte, by byla velmi nedokonalá, kdybyste ji projevovali jen tím, že je vyučujete; že se však stane dokonalou, když konáte sami, čemu je učíte, neboť příklad činí mnohem větší dojem na mysl i na srdce, nežli slova, zvláště u dítek, jejichž rozum není ještě dosti způsobilý k uvažování a jež se obyčejně řídí příkladem svých učitelů jsouce více nakloněny ke konání toho, co vidí je činiti, nežli toho, co je slyší mluviti, zvláště jestliže se neshodují jejich skutky s jejich slovy.

Duchovní kytice. *Bratři usilujtež o to, aby*

[1] Filip., 3., 17. — [2] Filip., 4., 9. — [3] Skut. apošt., 1., 1. — [4] Jan, 13., 15.

modlitbou, vyučováním a svou bdělostí, jakož i svým dobrým chováním ve škole zjednávali spásu dítek, které jsou jim svěřeny. (Všeob. pravidla, II., 10.)

---

203. ROZJÍMÁNÍ.

XI. O povinnosti, kterou mají Bratři škol křesťanských, aby kárali a napravovali chyby, jichž se dopouštějí ti, jejichž vyučováním jsou pověřeni.

Cestou k životu jde, kdo dbá kázně, ale kdo domluvy zanedbává, bloudí. (Přísl., 10., 17.)

Krátký obsah. — I. **Kárání jest známkou horlivosti.** Pán náš vyhnal prodavače z chrámu a káral často židy. Apoštolé následovali jeho horlivosti. Učitel musí činiti totéž a kárati dítky jemu svěřené.

Netrpte, aby se dopustili vaši žáci značných chyb, aniž tomu rychle odpomáháte.

II. **Kárání jest dítku velmi prospěšno.** Jestliže nekáráme zlých náklonností dítka, stanou se jeho chyby zvyky, jež je učiní »otrokem hříchu«.

Proto musíte kárati své žáky, činte to však s mírností, s trpělivostí a s velkou opatrností.

III. **Kárání jest povinností učitelovou.** Poněvadž zastupuje učitel rodiče, musí kárati své žáky; bude musiti klásti počet z jejich duší Bohu, jenž ho potrestá za jeho nedbalost, jako potrestal velekněze Heli.

Uvalujete na sebe velkou zodpovědnost, když můžete zlo zameziti a nečiníte tak.

I. **Kárání jest znakem horlivosti.** Jedním ze znaků i účinků horlivosti, kterou máme o blaho i o spásu duší, jest, když káráme i napravujeme ty, které vychováváme, upadnou-li do nějaké chyby. Tím projevoval Ježíš Kristus často svou horlivost vzhledem k židům. Jednou »nalezl v chrámě prodavače i kupce věcí, jichž bylo potřebí k obětem, i udělal z provázků jako bič

a vyhnal všecky z chrámu«.[1] S touž horlivostí jednal často s farizei, nemoha strpěti jejich pokrytectví a falešné zbožnosti, jakož i pýchy, s níž oceňovali a chválili své vlastní skutky a přísně posuzovali a haněli skutky jiných; konečně odsuzoval všechno jejich chování, poněvadž se spokojovali tím, že učili jiné, ale nestarali se o to, aby konali, čemu je učili. Při všech těchto příležitostech káral veřejně Ježíš Kristus jejich chování a dělal jim proto předhůzky. Tak činil Ježíš Kristus netoliko farizeům, nýbrž i jiným při mnohých příležitostech.

Svatý Pavel káral rovněž otevřeně Korintské, poněvadž trpěli mezi sebou krvesmilníka, a pravil jim, že ho měli »vydati satanu v záhubu těla, aby duch jeho byl spasen«.[2]

I vy musíte tedy kárati a napravovati své žáky, když se dopustí nějaké chyby, a to tím více, poněvadž dítky dopustí se často chyby, jelikož činí mnohé věci bez uvážení. Protože však pokárání a tresty, které jim bývají uděleny, dávají jim příležitost k uvažování o tom, co mají konati, působí, že bdí nad sebou, aby neupadly do těchže chyb. Dbejte tedy přesně toho, abyste netrpěli u nich značnějších poklesků, aniž užíváte proti tomu tohoto prostředku.

II. **Kárání jest dítku velmi prospěšno.** Člověk jest od přirozenosti tak nakloněn ke hříchu, že se zdá, jako by neužíval radostí, aniž se ho nedopouští. To jeví se jmenovitě u dítek, které nemají ještě dostatečně vypěstovaný rozum a nejsou schopny velkých i vážných úvah a zdají se, že mají jen náklonnost k uspokojení svých vášní i svých smyslů a k ukojení své přirozenosti. Proto praví Duch svatý, že »bláznovství spjato jest

[1] Jan. 2., 14., 15. — [2] I. Kor., 5., 5.

se srdcem pacholete, ale metla kázně vyžene je«.[1]

Proto prostředkem k vysvobození duše dětské z pekla jest užívání tohoto léku, jenž dítku zjedná moudrost; kdežto ponechá-li se samo sobě, jest vydáno nebezpečí, že bude ztraceno a že zaviní mnoho hoře svým rodičům. Příčinou toho jest, že se promění chyby, jichž se dopouští, ve zvyk, a že mu bude obtížno napraviti se z nich; dobré i zlé zvyky nabyté v dětství a pak dlouho udržované přecházejí obyčejně v přirozenost. Proto musí ti, kdož vychovávají dítky, kárati je, jak dí svatý Pavel, aby »vystřízlivěly z osidla ďáblova, byvše od něho zajaty pro jeho vůli«.[2] Právem možno zajisté říci, že dítě, jež navyklo hříchu, ztratilo jaksi svou svobodu a stalo se zajatým i nešťastným podle slov Ježíše Krista, jenž dí, že »každý, kdo páše hřích, jest služebníkem hříchu.«[3]

Vaší povinností jako učitelů těch, které vychováte, jest, abyste je přivedli se vší možnou péčí »ve svobodu slávy synů Božích«,[4] kterou nám získal Ježíš Kristus svou smrtí za nás. Za tím účelem jest třeba, abyste užívali u nich dvou prostředků: první jest přívětivost a trpělivost, druhý jest opatrnost při kárání a trestání.

III. **Kárání jest učitelovou povinností.** Co vás musí nejvíce nabádati ke kárání a napravování chyb vašich žáků jest, že zanedbáváním toho stáváte se sami trestuhodnými před Bohem, jenž vás potrestá za vaši zbabělost i nedbalost k nim; poněvadž zastupujete jejich otce i matky a jejich pastýře, proto jste povinni bdíti nad nimi »jakožto ti, kteří vydají účet za jejich duše«.[5] Jestliže tedy nebdíte nad jejich chováním, mu-

[1] Přísl., 22., 15. — [2] II. Tim., 2., 26. — [3] Jan, 8., 34. — [4] Řím., 8., 21. — [5] Žid., 13., 17.

síte býti přesvědčeni, že ony dítky nemohou se samy vychovávati, nýbrž vy budete klásti Bohu počet za jejich hříchy, jako kdybyste se jich dopustili sami. Velekněz Heli jest zřejmým a nanejvýš odstrašujícím příkladem této pravdy. Poněvadž trpěl zlé chování svých dítek, předpověděl mu Bůh skrze Samuele, že »odsoudil dům jeho na věky pro tu nepravost, že věděl, jak nešlechetně činí synové jeho, a netrestal jich. Proto, že přisahal domu Heliovu, že nebude na věky smyta nepravost domu jeho obětmi ni dary«,[1] za tak velký byl posuzován onen hřích před Bohem.

Vy, kteří zastupujete otce i pastýře duší, strachujte se, aby Bůh nejednal tak i s vámi, jestliže zanedbáváte kárati a trestati své žáky, je-li toho třeba, poněvadž byste tím zneužívali úřadu, jímž vás Bůh poctil, když vám svěřil výchovu těchto dítek a především péči o jejich duše, na čemž mu nejvíce záleželo, když vás učinil průvodci a strážci těchto maličkých. Strachujte se, že vám nebude odpuštěna vaše nedbalost právě tak jako veleknězi Heli, nebudete-li věrni ve svém úřadě Bohu snažíce se uchovati v milosti duše svěřené vašemu vedení.

Duchovní kytice. *Při trestání chceme dociliti napravení žákova . . .; trestáme ho, poněvadž ho milujeme.* (Dvanáctero ctností dobrého učitele.)

---

204. ROZJÍMÁNÍ.

XII. Kterak musíme upozorňovati na chyby a trestati za ně ty, které vychováváme.

Služebník Páně nemá se svářiti, nýbrž býti přívětivým ke všem, způsobilým vyučovati, trpělivým, jenž by

[1] I. Král., 3., 13., 14.

s vlídností káral odpůrce pravdy, zdali by snad Bůh dal jim někdy milost pokání ku poznání pravdy. (II. Tim., 2., 24., 25.)

Krátký obsah. — I. **Učitel musí trestati se zřetelem na Boha.** Toť základní podmínkou. Pak bude trest rozumný i spravedlivý; vinník jej přijme, bude litovati svého poklesku a napraví se.

Když jste trestali své žáky nebo jim udíleli důtku, činili jste to s úmyslem, abyste se zalíbili Bohu a by jim to prospělo?

II. **Musí trestati s mírností a s trpělivostí.** Svatý Pavel to doporoučel Titovi a prorok Náthan činil tak s Davidem. Toť prostředek k získání srdcí a k nabádání vinníků, aby změnili své chování. Netrestejte, jste-li vzrušeni, a nedejte se nikdy strhnouti k prchlivosti.

III. **Musí trestati s láskou.** Není-li trest takto udílen, dráždí žáka, popuzuje ho proti učiteli a má jen žalostné následky.

Kéž vás nabádá k trestání opravdová horlivost, ukažte vinníkům dobrotivost a prokážete dobro jejich duším.

I. **Učitel musí trestati se zřetelem na Boha.** Udílení důtek i trestů by málo prospělo, kdyby ti, kteří je udílejí, neučinili správných opatření, aby je udíleli dobře. První, čemu musí věnovati pozornost, jest, aby je udíleli jen vedením ducha Božího; proto jest záhodno, abychom se dříve, nežli je udílíme, vnitřně sebrali a odevzdali se duchu Božímu i připravili se uděliti důtku nebo trest se vší možnou opatrností a způsobem nejvhodnějším, aby byl trest tomu, jemuž jej zamýšlíme uděliti, užitečným; neboť lidé, a to i dítky, poněvadž jsou nadáni rozumem, nesmí býti trestáni, jako by neměli rozumu, nýbrž jako bytosti rozumné. Musíme je kárati a trestati spravedlivě, dáti jim poznati bezpráví, jehož se dopustili, a snažiti se učiniti je ochotnými ku přijetí trestu, kterého zasloužili. A poněvadž jsou vaši žáci křesťany, musíte se snažiti udíleti důtku i trest tak, aby s tím byl Bůh spokojen; a hle-

děti, aby je přijali jako lék proti své chybě a jako »prostředek k nabytí moudrosti«;[1] neboť, jak dí Duch svatý, musí trest přivoditi tento účinek v dětech.

Dále jest záhodno, abychom uvážili před Bohem, jakého trestu zasluhuje chyba, a zdali jest vinník odhodlán přijmouti jej s oddaností, po případě snažiti se přiměti ho k tomu. Netřeba se obávati, že bude míti trest zlý účinek, když si při tom počínáme obezřele; naopak, učitelé, kteří kárají a trestají ty, kteří nekonají svých povinností, získávají si pochvalu u lidí a požehnání Boží i »vděčnost těch, které trestali«.[2] Tím jim prokážete totiž větší dobrodiní, než kdybyste jim lichotili krásnými slovy, která slouží jen k jejich klamání a udržují je v jejich chybách i v prostopášnosti.

Byli jste dosud pozorni sami na sebe, abyste netrestali svých žáků než se zřetelem na Boha? Netrestali jste jich s nemírnou horlivostí a snad s netrpělivostí a s hněvem? Činili jste to spíše proto, abyste dosáhli změny v jejich chování, než proto, abyste je potrestali pro nějakou mrzutost, kterou vám způsobili? Vedla vás při tom láska nebo činili jste to proto, abyste ulevili svému špatnému rozmaru? Buďte příště pozornějšími, abyste jednali v tak důležité věci s úmyslem zalíbiti se Bohu.

II. **Učitel musí trestati s mírností a s trpělivostí.** Ačkoli napomíná svatý Pavel Tita, aby »přísně káral neposlušníky, aby byli zdrávi ve víře«,[3] a ačkoli praví Timotheovi, aby »káral přede všemi, aby také ostatní měli bázeň«,[4] přece mu zároveň píše, aby »byl trpělivým a s vlídností káral odpůrce pravdy, zdali by snad Bůh

[1] Přísl., 12., 1. — [2] Přísl., 28., 23. — [3] Tit., 1., 10., 13. — [4] I. Tim., 5., 20.

dal jim milost pokání ku poznání pravdy«.[1] Mírnost jest zajisté jedním z nejlepších prostředků k získání srdce těch, kteří upadli do chyby, a k pohnutí jich, aby se obrátili.

Tak jednal prorok Náthan, aby pohnul Davida, by šel do sebe, a dal mu poznati oba hříchy, jichž se dopustil, cizoložství a vraždy. Když byl k němu poslán, počal mu vypravovati podobenství o bohatci, jenž měl velmi mnoho ovcí a uloupil jednu ovci chudému, jenž měl jen tu jedinou. Toto prosté vypravování Náthanovo o oné hrozné nespravedlnosti vzbudilo v Davidovi takové rozhořčení proti provinilci, že musil říci, že zasluhuje smrti a že mu neodpustí; načež mu Náthan odvětil: »Ty jsi ten muž«[2] a hned obrátil podobenství na ony dva hříchy, kterých se David dopustil, a poukázal mu na milosti, které mu Bůh udělil a jichž tak velice zneužil.

Tak asi musíte jednati s těmi, které vyučujete, když upadnou do nějaké chyby, a musíte je trestati. Přihodilo-li by se, že jste rozčileni nějakou vášní, střezte se udíleti trest v tomto rozrušení, neboť pak by byl onen trest škodlivý jim právě tak jako vám; v takových okamžicích se vnitřně sebeřte a nechejte přejíti čas hněvu, aniž dáváte zevně něčeho znáti. Když se cítíte úplně prosti vášně, pak přenechajíce se duchu Božímu můžete uděliti trest, o němž jste předem uvážili se vší možnou mírností.

Činili jste tak doposud? Proste Boha, aby nikdy nedopustil, byste se dali uchvátiti prchlivostí, jde-li o potrestání vašich žáků.

III. **Učitel musí trestati s láskou.** Užitek, který přinesla moudrá důtka Náthanova Davidovi, musí vás naučiti, kterak prospějí tresty, jež bu-

[1] II. Tim., 2., 25. — [2] Král., 12., 7.

dete udíleti svým žákům s mírností a s láskou. David rozhořčen na onoho muže, o němž mu mluvil Náthan ve svém podobenství, a poznav, že jest to on sám, na něhož se to vztahuje, nemohl ničeho odvětiti než ona slova »zhřešil jsem«;[1] pak činil přísné pokání, a když dítě, jež se mu z jeho cizoložství narodilo, zemřelo, klaněl se Bohu a dosvědčoval mu, že se podrobuje jeho svaté vůli. Hle, jak moudré i mírné jednání prorokovo s hřešícím Davidem, obměkčilo srdce tohoto krále; uznal své dva hříchy, prosil Boha za odpuštění a účinně jich želel.

Účinkem obezřelého trestu u těch, jimž byl udělen, jest tedy, aby se stali ochotnými polepšiti se ze svých chyb; kdežto je-li udílen s vášnivostí a bez zřetele na Boha, slouží jen k tomu, že se stane žák rozmrzelým na svého učitele a vzbuzuje v něm city pomstychtivosti a rozhořčení, které mnohdy dlouho trvají, poněvadž mají účinky vztah ku příčině, která je přivodila a obyčejně se s ní shodují. Chcete-li tedy, aby měly vaše tresty onen účinek, který míti mají, udělujte je tak, aby mohl uspokojiti Boha i ty, jimž je udělujete. Buďte tedy pozorni, aby to byla láska a horlivost pro spásu duší vašich žáků, která vás nabádá k jejich udílení; a ačkoli jim působíte hoře, když je trestáte, dosvědčujte jim tolik blahovůle, by místo, aby byli proti vám popuzeni, dávali vám pak najevo jen vděčnost za dobrodiní, které jste jim prokázali, a velkou lítost nad svými poklesky s odhodlaným úmyslem, že se jich již nedopustí. Buďte od nynějška odhodláni užívati všech potřebných prostředků ku provedení tohoto předsevzetí.

Duchovní kytice. *Každé trestání, aby bylo prospěšné, musí býti se strany toho, který je udílí,*

[1] II. Král., 12., 13.

z čistých pohnutek, laskavé, spravedlivé, přiměřené, umírněné, klidné a opatrné. (Sbírka.)

205. ROZJÍMÁNÍ.

XIII. Učitel musí klásti Bohu počet z toho, jak zastával svůj úřad.

Běda pastýřům izraelským, kteří neutvrdili, co mdlého, a co nemocného nehojili, a což zavrženo jest, nevedli zpět, a což se bylo ztratilo, nehledali. (Ezech., 34., 2., 4.)

Krátký obsah. — I. **Učitel bude klásti počet z toho, jak plnil svůj úřad.** Ježíš Kristus se bude tázati učitele, jak užíval milostí a vloh, které obdržel, aby mohl zjednávati slávu Boží a spásu duší.

Abyste se nemusili tak strachovati před tímto soudcem, zpytujte každého dne svá provinění a snažte se je napraviti.

II. **Bude klásti počet z duší svých žáků.** Učitel bude právě tak klásti z nich počet, jako ze své duše. Ostatně však, pracoval-li horlivě o jejich spáse, zasloužil si milosti, aby posvěcoval sám sebe.

Pokládejte spásu svých žáků za svou důležitou záležitost, modlete se často za ně.

III. **Bude klásti počet z dobra, prokázáného Církvi.** Ježíš Kristus žádá velmi čest své Církve. Učitel musí pomáhati »k jejímu vzdělávání a podporování« tím, že upevňuje své žáky ve víře, ve zbožnosti a v dobrých mravech.

Jestliže připravíte Církvi četné a hodné dítky, pronese nad vámi Ježíš Kristus příznivý rozsudek.

I. **Učitel bude klásti počet z toho, jak plnil svůj úřad.** »Jste spolupracovníci Boží«[1] na jeho díle, praví svatý Pavel a duše dítek, které vyučujete, »jsou rolí«, kterou skrze vás obdělává, poněvadž on jest, jenž vám udělil úřad, který zastáváte. Když budete státi všichni před soud-

[1] I. Kor., 3., 9.

nou stolicí Ježíše Krista, bude klásti každý z vás Bohu počet z toho, co měl činili »jako služebník Boží«, a vzhledem k dítkám, »jako rozdavač jeho tajemství«.[1] Ježíš Kristus, jsa ustanoven od Boha za vašeho soudce, řekne vám jako onen bohatý člověk, o němž se vypravuje v evangelidu, řekl svému vladaři: »Vydej počet z vladařství svého.«[2] Pak pronikne hloubí vašeho srdce a bude zpytovati, zdali jste byli věrnými vladaři statků, které vám svěřil, a vloh, které vám udělil, abyste jich užívali v jeho službě. Potom se uvidí dobré nebo zlé jejich užívání, neboť Pán, jenž vás bude souditi, »odkryje, co jest nejskrytějšího a nejtajnějšího v hloubi srdcí«.[3]

Chcete-li zameziti, aby se počet, který musíte klásti, nezvětšoval každým okamžikem, klaďte si sami počet každého dne a zpytujte před Bohem, kterak se chováte ve svém úřadě, a zdali nezanedbáváte při něm něčeho ze svých povinností. Odhalte se zřejmě sobě samým a suďte se s přesností, aniž se šetříte, abyste, když přijde vás soudit, mohli státi beze strachu před jeho soudem, a aby nenalezl na vás již ničeho k odsouzení, poněvadž jste předešli jeho soud nejen vzhledem k tomu, co se týká vaší osoby, ale též vzhledem k milostem a vlohám, které jste obdrželi od Boha k dobrému zastávání úřadu, jímž vás pověřil učiniv vás strážci a vůdci dítek, jež náleží jemu a na něž dosáhl otcovského práva nejen stvořením, ale i křtem svatým, jímž jsou mu všechny zasvěceny.

II. **Učitel bude klásti počet z duší svých žáků.** Uvažte, že počet, který budete klásti Bohu, nebude nepatrný, neboť se týká duší dítek, které svěřil Bůh vaší péči, vždyť musíte se z nich odpovídati v den soudný právě tak jako ze své

[1] I., Kor., 4., 1. — [2] Luk., 16., 2. — [3] Mar., 4., 22.

vlastní duše a musíte býti přesvědčeni, že Bůh začne u vás s kladením počtu z jejich duší dříve, než požádá kladení počtu z vaší duše. Poněvadž, jakmile vám byly svěřeny, byli jste povinni pomáhati k jejich spasení s toutéž bedlivostí jako k svému vlastnímu a byli jste zavázáni věnovati se cele spáse jejich duší. Na to vás upozorňuje svatý Pavel řka, že ti, kteří »jsou představenými jiných, musí vydati Bohu z nich účet«; nepraví, že vydají počet ze svých vlastních duší, nýbrž z duší těch, které spravují, a že musí bdíti nad nimi »jakožto ti, kteří vydají účet za jejich duše«,[1] a pravý důvod k tomu jest ten, že plní-li dobře úřad vůdců a průvodčích duší těch, kteří jsou jim svěřeni, konají též dobře své povinnosti k Bohu, a Bůh zahrne je tolikerými milostmi, že se budou posvěcovati sami, když pomáhají, pokud jim možno, ke spáse jiných.

Pohlíželi jste dosavad na spasení svých žáků jako na svou vlastní záležitost, a to po celou dobu, kdy jsou pod vaší správou? Konáte cvičení, jež jsou ustanovena k vašemu vlastnímu posvěcování; máte-li však planoucí horlivost o spásu těch, kteří jsou vám svěřeni, neopominete konati je a spojovati s nimi tento úmysl. Jednajíce tak získáte svým žákům milosti potřebné k jejich spasení a Bůh bude se starati sám o vaše spasení. Buďte tedy v budoucnosti v takovém smýšlení.

III. **Učitel bude klásti počet z dobra, prokázaného Církvi.** Když vás Ježíš Kristus ustanovil, abyste vyučovali dítky a vychovávali je ke zbožnosti, svěřil vám péči o vzdělávání svého těla, »jímž jest Církev«,[2] a zavázal vás zároveň, abyste pomáhali, pokud vám možno, »k jejímu posvěcení a očištění slovem života, aby se mohla

[1] Žid., 13., 17. — [2] Efes., 1., 23.

představiti před ním slavná, jako taková, která by neměla poskvrny ani vrásky, nýbrž aby byla svatá a bezúhonná«.[1] Proto chce, abyste mu z toho vydali přesný počet, neboť na této péči mu velmi záleží, vždyť »tak miloval svou Církev, že vydal sebe sama za ni«.[2]

Jelikož jsou dítky její nejnevinnější částí a obyčejně nejochotnější ku přijetí dojmů milosti, proto jest též jeho úmyslem, abyste se snažili učiniti je svatými tak, že »dospějí všechny v muže dospělé v míru plnosti Kristovy, aby již nebyly nedospělci kolísavými a zmítanými každým větrem učení skrze podvod lidský a lstivost, směřující ku provedení bludu« jednak společníky, s nimiž obcují, jednak zlomyslným naváděním lidí, »nýbrž aby vyznávajíce pravdu, v lásce rostly ve všem ke Kristu, jenž jest hlavou, z něhož celé tělo (Církve) spojováno a svazováno každým svazem služebným podle působivosti v míře jednoho každého údu,«[3] aby všechny byly spojeny s ní a v ní, aby tajuplnou mocí, kterou uděluje Ježíš Kristus všem svým údům, staly se účastnými zaslíbení Božích v Ježíši Kristu.

Přičiňte se tedy, abyste mohli dáti Ježíši Kristu odpověď, až se vás otáže, zdali jste plnili dobře všechny tyto povinnosti; buďte ujištěni, že nejlépe to učiníte a uspokojíte Ježíše Krista, až vás bude souditi, ukážete-li mu všechny dítky, které jste vyučovali, jako část budovy Církve, jež vaší péčí jsou s ní spojeny a učiněny jsou takto »chrámem Božím, v němž přebývá skrze Ducha svatého«.[4] Takto dáte Ježíši Kristu najevo, že jste opravdově vykonali svůj úřad a že jste důkladně pracovali na vybudování i podporování Církve, jakož vás k tomu povolal.

[1] Efes., 5., 27. — [2] Efes., 5., 25. — [3] Efes., 4., 13.—16. — [4] II. Kor., 3., 16.

Duchovní kytice. *Kéž bychom mohli jednoho dne říci Bohu: »Ochránil jsem ty, které jsi mi dal, a nikdo z nich nezahynul.«* (Jan, 17., 12.)

206. ROZJÍMÁNÍ.

XIV. Z čeho musí klásti počet Bohu Bratr škol křesťanských vzhledem k svému úřadu.

Dej pozor na sebe i na učení; trvej při tom, neboť tak čině, spasíš i sám sebe i ty, kteří tě poslouchají. (I. Tim., 4., 16.)

Krátký obsah. — I. **Učitel vydá počet ze svého vyučování.** Musí učiti své žáky náboženství a vyučovati je přesně katechismu. Musí je též učiti pečlivě ostatním vyučovacím předmětům, užívati dobře času a věnovati se sám studiu.

Zpytujte počet, který musíte vydati z těchto důležitých věcí.

II. **Vydá počet ze své bdělosti.** Učitel musí bdíti nad svými žáky, aby jim pomáhal ke konání dobrého, k varování zlého a by zamezil jejich věčné zahynutí.

Jak jste bděli ve třídě, v kostele, ano, pokud možno mimo školu? Nemáte si ničeho vytýkati po této stránce?

III. **Vydá počet ze svých úmyslů i ze svého jednání.** Učitel se musí snažiti zalíbiti se ve svém úřadě Bohu, a nikoliv lidem; musí se chovati vážně, slušně, trpělivě a mírně.

Nezkazili jste svých dobrých skutků přirozenými úmysly? Jest vaše jednání s žáky vždy důstojné?

I. **Učitel vydá počet ze svého vyučování.** Poněvadž vás Bůh povolal k vašemu úřadu, abyste zjednávali jeho slávu a poskytli dětem ducha moudrosti a světla, aby jej poznávaly a aby osvítil oči jejich srdce, proto mu vydáte počet z toho, zdali jste dobře vyučovali ty, které vám byly svěřeny, neboť jest to vaší nevyhnutelnou povinností, a jelikož budete právě tak potrestáni pro

jejich nevědomost v náboženských pravdách, stalo-li se to vaší vinou, jako kdyby v nich byly samy nevědomy.

Vydáte tedy Bohu počet z toho, zdali jste vyučovali svědomitě katechismu a činili-li jste to každodenně tak dlouho, jak jest předepsáno; zdali jste učili při tom své žáky všemu, čeho jim třeba znáti podle jejich věku a schopností; zdali jste nezanedbávali při tom některých, kteří snad byli nejvíce nevědomí a snad též nejchudší; zdali jste si nezamilovali některých jednak proto, že byli bohatí, nebo proto, že byli spanilejší a že měli na sobě od přirozenosti něco milejšího nežli druzí.

Vydáte počet z toho, zdali jste je dobře naučili, jak mají býti přítomni mši svaté a jak se mají dobře zpovídati; zdali jste nedávali přednosti světským vyučovacím předmětům, jako: čtení, psaní a počtům před oněmi, které jsou mnohem důležitější, poněvadž pomáhají podporovati náboženství, ačkoli nesmíte ani těchto zanedbávati, neboť jest to vaší přísnou povinností. Vydáte také počet z toho, zdali jste při vykonávání svého úřadu neztráceli času věcmi neužitečnými, anebo i užitečnými, které však nebyly vaší povinností. Konečně z toho, zdali jste pečovali o své vlastní vzdělání v době, která jest k tomu určena, v oněch věcech, kterým jste povinni vyučovati ty, kteří jsou vám svěřeni.

Jest váš počet bezvadný ve všech těchto věcech a jste připraveni vydati jej? Není-li tomu tak, připravte jej rychle a zpytujte vážně své chování po této stránce; vyskytla-li se při tom s vaší strany nedbalost, učiňte pevné předsevzetí, že se polepšíte, a umiňte si vážně před Bohem, že budete budoucně činiti lépe, aby vás nepřekvapila smrt v tak žalostném stavu.

II. **Učitel vydá počet ze své bdělosti.** Až se objevíte před Bohem, nebude stačiti, že jste vyučovali dítky vám svěřené, ale budete trestuhodnými, jestliže jste zanedbávali bdělosti nad jejich chováním, neboť vaší povinností jest, abyste »nad nimi bděli jakožto ti, kteří vydají účet za jejich duše«.[1] Uvážili jste náležitě, co to znamená vydati Bohu počet ze spásy duše, která bude zavržena vaší vinou, poněvadž jste neměli dosti péče v nabádání ji k dobrému a v pomáhání jí konati je!

Jste přesvědčeni o tom, že jste povinni míti pozor na své žáky po celou dobu, kdy jsou v kostele, jakož i když jsou ve škole, abyste zamezili, by nečinili ničeho, co by se i v nejmenším nelíbilo Bohu? Zdaž není také vaší povinností dávati pozor při modlitbách, které je vyzýváte modliti se, aby je konali s velkou zbožností, způsobilostí a skromností, jako kdyby mluvili s Bohem? Nedomníváte se snad, že jsou vám svěřeni jen v době školní a že se vaše bdělost nemusí vztahovati, pokud vám možno, i na jejich činy, které konají venku, abyste se snažili, aby žili křesťansky a aby nenavštěvovali špatných společností po celou dobu, kdy jsou pod vaším vedením? Neboť ten, jenž dí, »vydej počet z jejich duší,« praví, vydej počet ze všeho, co se týká jejich spasení; a ten, jenž praví, »bdi přesně«, dí, že to musíme činiti s pozorností, aniž něčeho opomíjíme nebo zanedbáváme.

Jestliže jste si nedělali z toho všeho velkých starostí, pokládejte se za velké vinníky před Bohem a strachujte se velmi objeviti se před ním v okamžiku své smrti, když jste žili v takovéto nedbalosti ke všemu, co se týká jeho služby.

III. **Učitel vydá počet ze svých úmyslů i ze**

[1] Žid., 13., 17.

svého jednání. Co vám musí dělati nejvíce starosti při počtu, který budete musiti vydati Bohu, není ani tak to, co jste mluvili a co jste konali, neboť chyby, jichž se při tom neb onom dopouštíte, jsou obyčejně dosti zřejmé a přicházejí snadno na mysl, ale jest to jmenovitě úmysl, který jste při tom neb onom měli, a způsob, jakým jste to neb ono činili. Pokud se týká úmyslu, praví svatý Pavel: »Cokoli činíte slovem neb skutkem, všecko čiňte ve jménu Pána Ježíše Krista,«[1] a »ne na oko jako ti, kteří chtějí se zalíbiti lidem«,[2] nýbrž pro Boha. K tomu musíte přihlížeti a toto jest jediná pohnutka, kterou chce Bůh, abyste měli ve svém úřadě.

Zdaž to není pravda, že jste často téměř nemyslili ani na to a že jste obyčejně neměli vůbec žádného úmyslu, a když jste jej měli, byl pouze přirozený a lidský? A tak může zkaziti tato jediná chyba vše, co činíte, byť to bylo samo o sobě sebe lepší, a kladla by překážky požehnání Božímu.

Vydáte mu také počet týkající se vašeho úřadu, zdali jste jej zastávali s moudrostí a s vážností, aniž jste byli příliš důvěrnými způsobem méně slušným s těmi, jež vyučujete. Právě »tuto vážnost doporoučel svatý Pavel svému učedníku Titovi, jakožto služebníku evangelia, a měl sám zato, že jest mu velmi nutná«,[3] přede všemi ostatními dobrými vlastnostmi. Po horlivosti o vyučování a o čistotu mravů jest tato vážná skromnost jednou z nejužitečnějších ctností těm, kteří jsou pověřeni vyučováním mládeže.

Nezanedbávejte též počtu, který musíte vydati ze své trpělivosti a z mírnění svých vášní, neboť i to jest velmi důležitá věc, jíž musíte věnovati velkou pozornost, zvláště když dítky, které jsou vám svěřeny, činí něco nevhodného,

[1] Kolos., 3., 17. — [2] Efes., 6., 6. — [3] Tit., 2., 7.

a vy jste nuceni kárati nebo trestati je. Pak není ničeho, k čemu musíte více přihlížeti, než k tomu, aby se nepřenáhlily vaše vášně; to má býti jedním z hlavních předmětů vašeho zpytování, jež máte konati vzhledem k počtu, který Bůh požádá od vás z vašeho úřadu. Myslete na to vážně.

Duchovní kytice. *Dobrý učitel musí užívati všech prostředků, aby napravil své žáky, až je svými naučeními naučí jednati dokonale.* (Svatý Atanáš.)

207. ROZJÍMÁNÍ.

XV. O odměně, kterou mají očekávati již i v tomto životě ti, kteří vyučují dítky a plní dobře tuto povinnost.

Kdo jest naší naději, neb korunou slávy, ne-li vy před Pánem naším Ježíšem Kristem? (I. Thes., 2., 19.)

Krátký obsah. — I. **Horlivý učitel dosahuje mnohých milostí.** Bůh mu jich udělí velký nadbytek pro něho i pro jeho úřad. To naznačuje Pán náš podobenstvími o hřivnách a o penězích.

Pracujte horlivě na roli Páně a můžete doufati velkou odměnu.

II. **Má útěchu viděti, že se Bohu lépe slouží.** Jest velkou radostí pro učitele, že pomáhá, aby bylo slouženo Bohu dokonaleji, a že zjednává opravdové učedníky Ježíši Kristu. Raduje se se svatým Pavlem při námahách z toho, že jest Bůh oslavován.

Věnujte se s radostí svým žákům a čiňte to jedině z lásky k Bohu.

III. **Jest šťasten, že vzdělává dobré křesťany.** Bůh uděluje horlivému učiteli také štěstí, že vidí četné své žáky, ani vytrvávají ve ctnosti, a dělají náboženství čest životem křesťanským.

Plesejte nad dobrem, které působí váš institut, zvláště mezi chudými, a proste Boha, by neustával jemu žehnati.

I. **Horlivý učitel dosahuje mnohých milostí pro sebe i pro svůj úřad.** Bůh jest tak dobrotivý, že nenechá bez odměny dobra, které pro něho konáme, ani služby, kterou mu prokazujeme zvláště vzhledem ke spáse duší. Jestliže jest pravda, že Bůh tak hojně odměňuje na tomto světě ty, »kteří pro něho všecko opustili, že stokrát více vezmou v tomto životě«,[1] čím více odmění tedy již i v tomto čase ty, kteří se snažili šířiti s horlivostí jeho království.

Bůh udělí za odměnu za tak velké dobro a za tuto službu, které si tak váží, těm, kteří se neúnavně věnují spáse duší, dvojí odměnu. Předně udělí jim nadbytek milostí, a pak obsáhlejší úřad i velkou snadnost v pomáhání k obrácení duší.

První odměna jest naznačena slovy onoho urozeného muže, jenž dal své statky svým služebníkům. Jednomu z nich dal pět hřiven, aby s nimi těžil, a když se pak od něho dověděl, že vyzískal pět jiných hřiven, tu, aby ho odměnil, nařídil, aby vzali hřivnu toho, jemuž svěřil jednu hřivnu, a jenž ničeho nevyzískal, a dali ji onomu, jenž měl deset hřiven. »Neboť,« pravil Spasitel, »každému, kdo má, bude dáno, a bude míti hojně.«[2]

Pokud se týká odměny druhé, jež zakládá se na obsáhlejším úřadě, jest tato velmi krásně vyjádřena u svatého Lukáše, kde čteme, že urozený člověk, jenž si dal vydati počet z peněz, které svěřil svým služebníkům, odměnil prvního, jenž mu oznámil, že jeho hřivna vyzískala deset hřiven, a »dal mu moc nad desíti městy«.[3]

Ó, jak se musíte pokládati za šťastny, že pracujete na roli Páně, neboť Pán náš praví: »Kdo žne, béře odplatu.«[4] Zastávejte tedy v budouc-

[1] Mat., 19., 29. — [2] Mat., 25., 28., 29. — [3] Luk., 19., 17. — [4] Jan, 4., 36.

nosti svůj úřad s horlivostí a s láskou; neboť to bude jedním z nejvýhodnějších prostředků k zabezpečení vašeho spasení.

II. **Dobrý učitel má útěchu viděti, že se Bohu lépe slouží.** Jinou odměnou, které dosahují již v tomto životě ti, kteří pracují na spáse duší, jest útěcha, které požívají, ani vidí, že ti, které vyučují, slouží Bohu lépe, a že jejich práce nebyla bez užitku, nýbrž že sloužila ke spasení těch, jichž vyučováním byli pověřeni.

Proto napsal také svatý Pavel Korintským, »jimž kázal evangelium a které zplodil v Ježíši Kristu«,[1] že »jsou jeho dílem v Pánu«.[2] Pak »byl naplněn útěchou a překypoval radostí«,[3] když zvěděl o jejich dobré vůli, a »chlubil se jimi«,[4] a to tím více, poněvadž mnozí byli povzbuzeni jejich horlivostí; i dodává, že doufá, že rozmnožení jejich víry zjedná jim mnoho slávy, ježto »jejich víra roznesla se po všem místě, takže se stali vzorem všem věřícím«,[5] a získala mnoho duší zvěstováním evangelia. Ale praví, »že má chloubu z nich v Kristu Ježíši«[6] a že jen v něm si činí nárok na nějakou slávu za to, co učinil pro Boha.

Rozšíření slávy Boží hlásáním evangelia bylo tedy útěchou tohoto velkého apoštola, jakož má býti i vaší útěchou, že učíte znáti Boha i Ježíše Krista, Syna jeho, svěřené vám stádce. Jaká to sláva pro vás, že se v tom podobáte této vyvolené nádobě. Rcete tedy s radostí právě tak jako on, že největší příčinou vaší radosti v tomto životě jest, že »hlásáte bezplatně evangelium«,[7] aniž to stojí něco ty, kteří je slyší.

Velkou slávou jest zajisté pro vás, že učíte

[1] I. Kor., 4., 15. — [2] I. Kor., 9., 1. — [3] II. Kor., 7., 4. — [4] II. Kor., 7., 14. — [5] I. Thes., 1., 7., 8. — [6] I. Kor., 15., 31. — [7] I. Kor., 9., 18.

své žáky pravdám evangelia jediné z lásky k Bohu; tato myšlenka způsobila, že velký učitel národů byl stále naplněn útěchou a že podle svědectví, jež vydává, »překypuje radostí při všem soužení svém«.[1] I vy musíte pokládati za svou odměnu onu útěchu, kterou pociťujete v hloubi svého srdce z toho, že dítky, které vyučujete, chovají se způsobně, že znají dobře své náboženství a že jsou zbožné. Děkujte Bohu z celého srdce svého za všechny tyto odměny, jež vám uděluje již předem v tomto životě.

III. **Horlivý učitel jest šťasten, že vzdělává dobré křesťany.** Musíte očekávati ještě jinou odměnu, kterou vám dá Bůh předem již v tomto životě, jestliže jste dobře plnili svou povinnost a jestliže jste upevnili svou horlivostí a milostí svého povolání své žáky v duchu křesťanském, bude vám totiž velkým zadostučiněním, že je budete moci viděti, až budou dospělí, že »žijí spravedlivě a pobožně«,[2] že se varují zlých společností a konají dobré skutky; jelikož vaše naučení, která jste jim dávali, nebyla pouze ve slovech, nýbrž byla provázena přehojnými milostmi v těch, kteří jich využitkovali, což působí, že se pak udrží v konání dobrého. Jejich vytrvalost ve zbožnosti bude vám velkou útěchou, když si připomenete užitky jejich víry a vašich naučení, neboť víte, že je to činí Bohu milými a že je to přivádí do počtu vyvolených. Jaká to radost zříti, že »obdrželi slovo Boží« při vašem vyučování katechismu, »nikoli jako slovo lidské, nýbrž že je přijali jako slovo Boží, jež také působivým se jeví v nich«,[3] což se zřejmě projevuje jejich způsobným chováním, v němž nepřestávají žíti. Proto budete moci říci s útěchou, kterou budete pociťovati, když uzříte jejich vy-

[1] II. Kor., 7., 4. — [2] Tit., 2., 12. — [3] I. Thes., 2., 13.

trvalost ve zbožnosti, že jsou vaší nadějí, »vaší radostí a korunou«[1] slávy u Pána našeho Ježíše Krista.

Pokládejte to tedy za značnou odměnu, kterou vám Bůh uděluje již na tomto světě, když pozorujete, že zřízením škol, jejichž správou vás pověřil, vzrůstá náboženství i zbožnost mezi věřícími a zvláště mezi řemeslníky a chudými, a děkujte každodenně Bohu skrze Ježíše Krista, Pána našeho, že ráčil založiti toto dobro a že poskytl tuto pomoc Církvi.

Proste ho též snažně, aby ráčil uděliti vzrůstu vašemu institutu, aby jej učinil den ze dne plodonosnějším, aby, jak dí svatý Pavel, utvrdila se srdce věřících »ve spravedlnosti a svatosti pravdy«.[2]

Duchovní kytice. *Bratři moji milí, buďte pevní, nepohnutelní, vždycky přehorlivi v díle Páně vědouce, že práce vaše není nadarmo v Pánu.* (I. Kor., 15., 58.)

---

208. ROZJÍMÁNÍ.

XVI. O odměně, kterou má očekávati Bratr škol křesťanských v nebi, plní-li věrně svůj úřad.

Když se ukáže arcipastýř, obdržíte nevadnoucí korunu slávy. (I. Petr., 5., 4.)

Krátký obsah. — I. **Co bude touto odměnou.** Bude přiměřena pracím, námahám i únavám, které si musil Bratr ukládati, a počtu dítek, jimž pomohl ke spasení.

Ku povzbuzení své horlivosti pomněte, že Bůh zjeví jednou dobro, které jste prokázali svým žákům, a že vás za to odmění na věčnosti.

[1] Filip., 4., 1. — [2] Efes., 4., 24.

II. **Štěstí, že uzří své žáky v nebi.** Jak sladká to útěcha pro Bratra, když bude obklopen v nebi velmi četnými svými žáky! »Bude se skvíti mezi těmi, jež vyučoval«, a bude šťasten, když je uzří míti účast na jeho blaženosti.

Získejte mnoho duší Bohu, abyste si zajistili takové štěstí.

III. **Spasení žáci projeví svou vděčnost.** V nebi, kde budou požívati nevýslovného štěstí, uslyší dobří učitelé své žáky, ani jim děkují a je chválí řkouce: »Ejhle, služebníci Boží, kteří nám zvěstovali cestu spásy!«

Snažte se, zasloužiti si svým svatým životem i svou horlivostí oné slávy, kterou určil Bůh těm, »kteří učí mnohé cestě spravedlnosti«.

I. **Co bude Bratrovou odměnou v nebi.** Svatý Pavel stěžuje si na to, že Korintští pravili, že »jeden říká „Já jsem Pavlův", druhý „Já Apollův", a pravil jim, že »každý obdrží odplatu vlastní podle své vlastní práce«.[1] Z toho musíte poznati, že vaše blaženost v nebi bude větší než blaženost, které budou požívati ti, kteří pracovali jen na svém spasení, a bude mnohem větší podle množství dítek, které jste vyučovali a získali Bohu. »Dílo jednoho každého,« praví apoštol, to jest těch, kteří pracovali na budově Církve, »přijde najevo; onen den zajisté to objeví; neboť se zjeví v ohni a oheň vyzkouší, jaké jest dílo jednoho každého.«[2] Práce těch, kteří učili dítky a kteří je vychovali ke zbožnosti, bude zvláště jasně zřejmá; pak bude možno spatřiti, kdo jsou ti, kteří je vzdělávali k duchu křesťanskému a kteří jim zjednali důkladnou zbožnost. Tito budou snadno k rozeznání od ostatních, kteří je nevychovávali ke konání dobra a kteří jednali s nimi nedbale. »Zůstane-li něčí dílo,« praví apoštol, to jest toho, jehož žáci nabyli trvalé zbožnosti jeho pílí a jeho péčí, »obdrží odměnu«,[3] podle své vlastní práce.

[1] I. Kor., 3., 4., 8. — [2] I. Kor., 3., 13. — [3] I. Kor., 3., 14.

Uvažte tedy, že vaše odměna v nebi bude tím větší, čím více jste přinesli užitku v duších dítek, jež byly vaší péči svěřeny. S těmito pocity pravil svatý Pavel Korintským: »Vy budete naší chloubou v den Pána našeho Ježíše Krista.«[1] Totéž můžete říci o svých žácích, že budou totiž v den soudný vaší slávou, jestliže jste je dobře vyučovali a jestliže měli užitek z vašeho vyučování; neboť naučení, která jste jim dávali, a užitek, který z nich měli, budou odhaleny před celým světem. Tak dosáhnete slávy nejen v onen den, nýbrž také po celou věčnost, že jste je dobře vyučovali, poněvadž sláva, ke které jste jim pomohli, bude spadati na vás zpět.

Plňte tedy svou povinnost ve svém úřadě tak dobře, abyste mohli požívati této přednosti.

II. **Štěstí Bratrovo, že uzří své žáky v nebi.** Jak potěšitelným bude těm, kteří zjednávali spásu duší, když uvidí velké množství z nich v nebi, jimž usnadnili dosažení tak velkého štěstí! Tak stane se těm, kteří vyučovali mnohé pravdám náboženským, jakož předpověděl anděl proroku Danielovi. »Kteříž spravedlnosti vyučují mnohé, skvíti se budou jako hvězdy na věčné věky.«[2] Budou se skvíti mezi těmi, které vyučovali, kteří jim budou věčně osvědčovati velkou vděčnost za tolikerá naučení, která od nich obdrželi, pokládajíce je po Bohu za příčinu svého spasení.

Ó, jakou radost bude míti Bratr škol křesťanských, když uzří množství svých žáků, ani požívají věčné blaženosti, za niž jsou mu díkem povinni skrze milost Ježíše Krista! Jaká shoda pak bude mezi radostí učitelovou a radostí žáků! Jaká zvláštní sjednocení jedněch s druhými v Bohu! Bude jim to pak velkým uspokojením,

[1] II. Kor., 1., 14. — [2] Dan., 12., 3.

budou-li rozmlouvati spolu o dobru, na něž jim »dalo naději povolání Boží, týkající se slávy dědictví jeho mezi svatými«.[6]

Snažte se budoucně o dosažení toho přesností v plnění svých povinností, abyste dosáhli brzy po své smrti tak velkého štěstí, abyste mohli spatřiti požívati ho s vámi své žáky, když skončí dny života svého.

III. **Jak budou žáci projevovati svou vděčnost v nebi svému učiteli** Svatý král David praví: »Radostí před tváří svou mne naplníš,«[7] až mu udělí Bůh milost patřiti na něho a požívati slávy nebeské; poněvadž pohled na Boha zaujme tak všechny schopnosti duše, že již takřka sama sebe necítí, neboť jsouc úplně v božské jasnosti jest jí úplně proniknuta. Toť ono štěstí, kterého budou požívati v nebi ti, kteří přispívali ke spáse duší a kteří to činili s prospěchem ku blahu Církve a kteří oděli svou péčí množství svých žáků oním rouchem nevinnosti, které ztratili, a kteří přispívali k jeho zachování u mnohých jiných, o něž je hřích nikdy neoloupil.

Tak stane se těm, kteří zastávali úřad andělů strážných u dítek, které jim prozřetelnost Boží svěřila, kteří měli planoucí horlivost ve svém úřadě, kteří jej vytrvale plnili a kteří jich spasili velký počet. Ó, jaké zachvění radosti pocítíte, až uslyšíte hlas těch, které jste jakoby za ruku uvedli do nebe, ani o vás praví v den soudný a pak v nebi slova, jež pravila o svatém Pavlu a o těch, kteří ho provázeli, děvečka, která měla ducha věštího, od něhož ji onen apoštol osvobodil: »Tito lidé jsou služebníci Boha nejvyššího, oni zvěstovali nám cestu ke spáse.«[1] Takto budou připomínati dobro, které jste jim prokázali; jedni ukáží Ježíši Kristu své roucho ne-

[1] Efes., 1., 18. — [2] Žalm, 1., 11. — [3] Skut. ap., 16., 17.

vinnosti, které jste jim pomáhali uchovati v celé jeho bělosti; druzí, kteří zhřešili a očistili je s vaší pomocí v krvi Beránkově, ukáží mu námahy, které jste si dali, abyste je přivedli opět na cestu spásy; všichni pak spojí své hlasy, aby vám vymohli od Ježíše Krista příznivý rozsudek, a budou ho prositi, aby neváhal uvésti vás v požívání blaženosti, k níž jste jim pomohli svými pracemi a svou péčí. Ó, jaká to bude sláva pro ty, kteří vyučovali mládež, když jejich horlivost a jejich píle o zjednávání spásy dítek bude všem lidem oznámena a když celé nebe bude zaznívati díky, které budou vzdávati tyto šťastné dítky těm, kteří je učili cestě vedoucí do nebe.

Snažte se tedy získati si svým dobrým i moudrým jednáním s těmi, kteří jsou vám svěřeni, všech těchto předností a všelikeré oné slávy.

Duchovní kytice. *Kdo by činil tato přikázání a vyučil tak lidi, ten bude velkým slouti v království nebeském.* (Mat., 5., 19.)

KONEC.

OBSAH

II. díl.

78. 30. listopadu: Svatý Ondřej, apoštol 263
79. 3. prosince: Svatý František Xaverský . . 267
80. 6. prosince: Svatý Mikuláš, biskup 270
81. 7. prosince: Svatý Ambrož, biskup 273
82. 8. prosince: Neposkvrněné početí nejsvětější Panny Marie 276
83. 15. prosince: Oktáv Neposkvrněného početí . 279
84. 21. prosince: Svatý Tomáš, apoštol 282
85. 24. prosince: Svatvečer Narození Pána našeho Ježíše Krista 285
86. 25. prosince: Narození Pána našeho Ježíše Krista 288
87. 26. prosince: Svatý Štěpán, prvomučedník . . 291
88. 27. prosince: Svatý Jan, evangelista . . . 294
89. 28. prosince: Svatá Mladátka, mučedníci . . 297
90. 29. prosince: Naše povinnosti k Bohu . . . 300
91. 30. prosince: Naše povinnosti k bližnímu . . 303
92. 31. prosince: O zachovávání řeholních pravidel 307
93. 1. ledna: Obřezání Pána našeho Ježíše Krista 311
94. 2. ledna: Svaté dětství Ježíšovo 314
95. 3. ledna: Svatá Jenovefa, panna 317
96. 6. ledna: Zjevení Páně 321
97. 17. ledna: Svatý Antonín, opat 324
98. 19. ledna: Svatý Sulpicius, biskup 326
99. 25. ledna: Obrácení svatého Pavla, apoštola . 329
100. 27. ledna: Svatý Jan Zlatoústý, biskup a církevní učitel 331
101. 29. ledna: Svatý František Saleský, biskup a církevní učitel 333
102. 1. února: Svatý Ignác, mučedník 335
103. 1. února: Svatý Sever, biskup 338
104. 2. února: Očišťování nejsvětější Panny Marie 341
105. 7. února: Svatý Romuald, opat 343
106. 22. února: Stolec svatého Petra v Antiochii 345
107. 24. února: Svatý Matěj, apoštol 348
108. 7. března: Sv. Tomáš Akvinský, církv. učitel 350
109. 12. března: Sv. Řehoř Vel., papež a církv. učitel 353
110. 19. března: Svatý Josef, snoubenec nejsvětější Panny Marie 355
111. 21. března: Svatý Benedikt, opat 358
112. 25. března: Zvěstování nejsv. Panny Marie . 361
113. 2. dubna: Svatý František z Pauly . . . 364
114. 11. dubna: Svatý Lev, papež a církevní učitel 366
115. 21. dubna: Svatý Anselm, biskup a církv. učitel 369

116. 25. dubna: Svatý Marek, evangelista . . . 371
117. 29. dubna: Svatý Petr z Verony, mučedník . 374
118. 30. dubna: Svatá Kateřina ze Sienny, panna 376
119. 1. května: Svatý Jakub a sv. Filip, apoštolé 379
120. 2. května: Svatý Atanáš, biskup a církv. učitel 381
121. 3. května: Nalezení svatého Kříže 383
122. 4. května: Svatá Monika, vdova 386
123. 5. května: Obrácení svatého Augustina . . 388
124. 6. května: Mučení svatého Jana, evangelisty 391
125. 8. května: Zjevení sv. Michaela, archanděla 393
126. 9. května: Svatý Řehoř Nazianský, biskup a církevní učitel 397
127. 19. května: Svatý Petr Celestin, papež . . . 400
128. 20. května: Svatý Bernardin ze Sienny . . . 402
129. 26. května: Svatý Filip Nerejský 405
130. 29. května: Svatá Magdalena z Pazzi, panna 407
131. 28. května: Svatý German, biskup 410
132. 6. června: Svatý Norbert, biskup 412
133. 10. června: Svatá Marketa, královna . . . 415
134. 11. června: Svatý Barnabáš, apoštol . . . 417
135. 13. června: Svatý Antonín Paduánský . . . 419
136. 14. června: Svatý Basil, biskup a církv. učitel 422
137. 22. června: Svatý Paulin, biskup 424
138. 24. června: Nalezení svatého Jana Křtitele . 427
139. 29. června: Svatý Petr, apoštol 429
140. 30. června: Svatý Pavel, apoštol 432
141. 2. července: Navštívení nejsv. Panny Marie 435
142. 14. července: Svatý Bonaventura, biskup a církevní učitel 437
143. 17. července: Svatý Aleš 440
144. 22. července: Svatá Maří Magdalena . . . 442
145. 25. července: Svatý Jakub Větší, apoštol . . 445
146. 26. července: Sv. Anna, matka nejsv. Panny 448
147. 29. července: Svatá Marta, panna 450
148. 31. července: Svatý Ignác z Loyoly 453
149. 1. srpna: Svatý Petr v okovech 455
150. 4. srpna: Svatý Dominik 458
151. 5. srpna: Panna Maria Sněžná 461
152. 6. srpna: Proměnění Pána našeho Ježíše Krista 465
153. 7. srpna: Svatý Kajetán 468
154. 10. srpna: Svatý Vavřinec, mučedník . . . 471
155. 13. srpna: Svatý Kasián, biskup a mučedník 474
156. 15. srpna: Nanebevzetí nejsv. Panny Marie 476
157. 16. srpna: Svatý Jáchym, otec nejsv. Panny 479
158. 20. srpna: Svatý Bernard opat a církv. učitel 482
159. 24. srpna: Svatý Bartoloměj, apoštol . . . 484
160. 25. srpna: Svatý Ludvík, král francouzský . 488
161. 28. srpna: Sv. Augustin, biskup a církv. učitel 491

162. 29. srpna: Stětí svatého Jana Křtitele . . . 494
163. 8. září: Narození nejsvětější Panny Marie . 497
164. 12. září: Jména Panny Marie 500
165. 14. září: Povýšení svatého Kříže 504
166. 16. září: Svatý Cyprian, biskup a mučedník 507
167. 21. září: Svatý Matouš, apoštol a evangelista 511
168. 22. září: Svatý Jonáš (Yon), mučedník . . 514
169. 29. září: Svatý Michael, archanděl 518
170. 30. září: Svatý Jeronym, kněz a církv. učitel 521
171. 1. října: Svatý Remigius, biskup 525
172. 2. října: Svatí andělé strážní 528
173. 4. října: Svatý František z Assisi 530
174. 6. října: Svatý Bruno 533
175. 9. října: Svatý Diviš, biskup a mučedník . 537
176. 10. října: Svatý František Borgiáš 540
177. 15. října: Svatá Terezie, panna 543
178. 18. října: Svatý Lukáš, evangelista 547
179. 19. října: Svatý Petr z Alkantary 550
180. 21. října: Svatý Hilarion 553
181. 23. října: Svatý Roman, biskup 556
182. 28. října: Svatí Šimon a Juda, apoštolové . . 559
183. 1. listopadu: Svátek všech svatých 562
184. 5. listopadu: Svátek svatých ostatků . . . 565
185. 2. listopadu: Památka všech věrných zemřelých 568
186. 3. listopadu: Svatý Marcel, biskup 571
187. 4. listopadu: Sv. Karel Boromejský, biskup 574
188. Posvěcení chrámu Páně 578
189. 11. listopadu: Svatý Martin, biskup 580
190. 19. listopadu: Svatá Alžběta, vdova 584
191. 21. listopadu: Obětování nejsv. Panny Marie 587
192. 25. listopadu: Svatá Kateřina, panna a mučednice 590
Životopis svatého Jonáše (Yona), kněze a mučedníka 594
Životopis sv. Kasiána, biskupa a mučedníka . 598

III. díl.

Pro dobu ročních exercicií. O školním úřadě.

193. I. Svou prozřetelností zřídil Bůh křesťanské školy 601
194. II. Prostředky, jichž třeba užívati při křesťanské výchově dítek 604
195. III. Křesťanští učitelé jsou spolupracovníky Ježíše Krista 608
196. IV. Povinnosti a vlasnosti spolupracovníků Ježíše Krista 611

197. V. Učitelé musí plniti úřad andělů strážných 614
198. VI. Kterak konají učitelé úřad andělů strážných 619
199. VII. Úřad křesťanského učitele jest Církvi potřebný 622
200. VIII. Kterak učiní křesťanský učitel svůj úřad Církvi užitečný 627
201. IX. Povinnost míti velkou horlivost ve svém úřadě 631
202. X. Předmět horlivosti Bratra křesťanských škol 635
203. XI. Povinnost kárati a trestati žáky . . . 639
204. XII. Kterak má učitel kárati a trestati . . . 642
205. XIII. Učitel vydá Bohu počet ze svého úřadu 647
206. XIV. Z čeho bude skládati učitel Bohu počet . 651
207. XV. Odplata dobrého učitele již v tomto životě 655
208. XVI. Odplata Bratra křesťanských škol v nebi 659